TOBB
70 YIL

EKONOMİK FORUM

2022 / 331. SAYI

ŞİRKET BİRLEŞMELERİ ve SATIN ALMALAR

MARKAYI BAŞARIYA GÖTÜREN YOL...

İSTANBUL LEVENT
0(212) 347 89 89
info@adrespatent.com

ŞİŞLİ - BEYOĞLU
0(212) 272 60 48
sisli@adrespatent.com

MERTER
0(212) 890 55 50
merter@adrespatent.com

İKİTELLİ TEKNOLOJİ
0(212) 549 43 70
ikitelli@adrespatent.com

ANADOLU YAKA
0(216) 386 26 8
anadolu@adrespatent.co

ANKARA
0(312) 232 62 85
ankara@adrespatent.com

İZMİR
0(232) 425 20 40
izmir@adrespatent.com

DENİZLİ
0(258) 265 69 12
denizli@adrespatent.com

ANTALYA
0(242) 321 00 89
antalya@adrespatent.com

MARMARA TEKNOKE
0(530) 176 85 7
marmarateknokent@adrespatent

adres patent

"Katma Değerli Hizmet Merkezi"

GEBZE TEKNOLOJİ
0(537) 659 50 23
gebze@adrespatent.com

LONDRA
+44 (0) 755 272 59 55
londra@adrespatent.com

@adrespatent

www.adrespatent.com.tr

adres patent
"Katma Değerli Hizmet Merkezi"

Levent Cd. Krizantem Sk. No: 33 Levent / Beşiktaş / İSTANBUL

DÜNYADAN HABERİMİZ VAR

Sektörümüzü ilgilendiren her konuyu irdeliyor, paydaşlarımıza da ışık tutacak verileri raporluyoruz.

Tüm raporlarımıza açık kaynak olarak **www.makinebirlik.org** üzerinden ulaşabilirsiniz.

TÜRKİYE'NİN MAKİNECİLERİ
"Dünya Bizimle Çalışıyor"

---

turkiyeninmakinecileritm tr_makineciler turkiyeninmakinecileri turkiyeninmakinecileri turkiyeninmakinecileri.org

Teknolojimiz Atmosferin Sınırlarını Aşıyor!

Atmosferin Sınırlarını Aştık!

TÜRKSAT-5B uydusu, Florida Cape Canaveral üssünden SpaceX Falcon-9 roketi ile uzaya fırlatıldı. Türksat-5B uydusunda ASELSAN tarafından yüzde yüz yerli ve milli kaynaklarla geliştirilen veri aktarım ekipmanları yer aldı.

www.aselsan.com

aselsan

İÇİNDEKİLER

EKONOMİK FORUM
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
Aylık Yayın Organı

YÖNETİM
TOBB Yönetim Kurulu Adına Sahibi
M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

SORUMLU MÜDÜR
Azmi ÖZGÜR
TOBB Dumlupınar Bulvarı No: 252
Eskişehir Yolu / ANKARA
Telefon : (0312) 218 20 00
Faks : (0312) 219 40 90

EDİTÖR
Murat AYDIN
murat.aydin@dunyaeko.com
Telefon: (0212) 285 10 12/14
Dahili: 1139

MUHABİR
Tuğçe İnce
tugce.ince@dunyaeko.com

HAZIRLANMASINDA KATKIDA BULUNANLAR
Hakan GÜLDAĞ, Musa ATA
Özgür ŞAHİN, İzzet ÜNALDI

GÖRSEL TASARIM
Dilek AROSKAY

FOTOĞRAF
Mustafa KARACA, Melih Cenk ÇEPEL
Gülhan KIRDI

EDİTÖRYAL HAZIRLIK
Ajans D
Dünya Eko Basım Yayın Dağıtım
Tic. ve San. A.Ş.
Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. N0:37
Kat:4 Maslak İş Merkezi Sarıyer/İstanbul
Tel: 0(212) 285 10 12/14

GÖRSEL DESTEK
• TOBB Basın Yayın Müdürlüğü

REKLAM VE SATIŞ UZMANI
Ceylan ÖZDEMİR
Tel: 0 (212) 285 10 12/14
Dahili: 1149

BASKI
BPC Matbaacılık San. Tic. A.Ş.
Osmangazi Mah. Mehmet Deniz
Kopuz Cad. No:17
Esenyurt / İSTANBUL
Telefon: (0212) 886 83 30
Sertifika No: 35428

DAĞITIM
POİNT POST
Dağıtım ve Kurye Hizm. Tic. Ltd. Şti.
Adres: Çağlayan Mah. Park Sok.
Park Plaza No:10-309
Kağıthane/İSTANBUL

YAYIN TÜRÜ
Süreli, ayda bir yayımlanır

Sayı: 2022/331. Sayı

Ekonomik Forum'da yer alan yazılar, aksi belirtilmedikçe TOBB'un resmi görüşünü yansıtmaz. İmzalı yazılarda belirtilen görüşler sadece yazarlarına aittir.

Ekonomik Forum dergisi ayda bir yayımlanır. 15 bin adet basılır. Dergi ağırlıkla özel seçilmiş adreslere gönderilir. Abonelik için yeni taleplerin ***yayin@tobb.org.tr*** adresine yapılması gereklidir.

6 **Başyazı**

8 **Geçtiğimiz Ay Türkiye**

12 **Geçtiğimiz Ay Dünya**

16 **Ayın Sözü**

TOBB Ulusal

50 TOBB, aynı ruh ve heyecan ile 70'inci yaşını kutladı

TOBB Uluslararası

72 TOBB ve Amerikan Şirketler Derneği iş birliği ile firmalar, ABD'de e-ihracat yapabilecek

İŞLEM HACMİ VE SAYIMIZ ARTTI

Birleşme ve satın almada 2021 yılında son 20 yılın rekoru kırıldı

18

KPMG Türkiye Kurumsal Finansman Bölümü tarafından üçüncü kez hazırlanan, "KPMG Perspektifinden Birleşme ve Satın Alma Trendleri 2021" raporu yayımlandı. 2021 verilerinin değerlendirildiği rapora göre, dünyada birleşme ve satın alma işlemleri son 20 yılın üstünde bir performans sergiledi ve tarihi rekor seviyesinde gerçekleşti. Türkiye'de ise işlem hacmi artarken işlem sayısı da benzer şekilde artış gösterdi.

Vladimir Putin'in son tangosu ve Avrupa'nın kenarındaki karaltık

Rusya'nın Doğu Ukrayna'nın Donbas bölgesindeki iki ayrılıkçı devletçiği tanıması, Batı'nın Kremlin'in emriyle ülkenin büyük çaplı işgaline ilişkin korkularının bugün itibarıyla gerçekleşmesini sağladı. Krizin gidişatını tahmin etmek zor olsa da çoğu kişi Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in agresif kumarının en azından şimdilik meyvesini verdiğini düşünüyor. Gelinen noktada tüm dünya, Putin'in son tangosunu ve Avrupa'nın kenarındaki karanlığa tanıklık ediyor.

Dünya Ticaret Örgütü mal ticareti, hizmetler ticareti ve fikri mülkiyet hakları konusunda güvenlik istisnasına yer veriyor. Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması'nda yer alan "harp veya uluslararası ilişkilerde sair bir aciliyet zamanında" alınan önlemler, güvenlik istisnasıyla ilgili düzenlemelerin en çok tartışılan kısmı.

Karikanomi
75 Dijital Etik nedir?

TOBB ETÜ MAKALE
114 Kuantum teknolojilerde otobandan önceki son çıkışta mıyız?

TOBB ETÜ
120 Türkiye-Özbekistan iş birliğinin somut örneği: TOBB ETÜ Taşkent

TOBB ETÜ MED
122 "OEM'le birçok öğrencinin hayalini kurduğu kariyer fırsatlarını yakaladım"

Sağlık
126 Bebeklerde egzama nedir? Nasıl tedavi edilir?

128 **Select News**

RAKAMLARIN DİLİ

Özcan Kadıoğlu, geçmişten bugüne nasıl borçlandığımızı, borçlanmanın tarihini yaptığı analizlerle ortaya koyuyor.

84

87 **Odalar ve Borsalardan Haberler**

- MTSO, 'Cinsiyetsiz Oda' olma yolunda ilk adımı attı
- Dijital Çağda Eşit Fırsatlar Platformu, TTSO ile kadınların iş hayatındakini yerini görüştü
- NİTSO, SGK ve İŞKUR'un güncel destek ve uygulamalarını anlattı
- SATSO ve SBB'den, Endüstri Master Planı İstişare Toplantısı
- Samsun'da üniversite-sanayi iş birliğine yönelik dev adım
- Sivas TSO'da, 'Cazibe Merkezi Avantajları Bilgilendirme Toplantısı' düzenlendi
- Geçmişten Geleceğe Van'ın Kalkınma Dinamikleri Sorunlar ve Çözümler' paneli yapıldı

109 **Sektör Meclisleri**

- "Eğitim ne kadar iyiyse kalkınma o kadar iyidir"
- Teknik Müşavirlik Meclisi Başkanlığına İrfan Aker seçildi
- Orman Ürünleri Meclisi, yenilenebilir enerjinin gerekliliğini istişare etti
- Deri Sektöründen, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Büyükdede'ye ziyaret
- Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi, finansmana erişim ve ücret artışlarını görüştü
- Züccaciye Meclisi, Birleşik Arap Emirliklerindeki fuarla ilgili bilgilendirmelerde bulundu

ZENGİNLİKTEN SÖZ ETMEK İSTİYORSAK 'YEŞİL SANAYİ DEVRİMİNİ' KAÇIRMAMALIYIZ

İklim Şurası ile birlikte artık Türkiye'nin iklim değişikliği yol haritasını tutarlı bir şekilde ortaya çıkarması bekleniyor. Yeşil Mutabakat süreci aynı zamanda Türkiye'nin yeni kalkınma ve zenginleşme gündemi olarak kabul görmeli. Bugünün kısır gündeminden kurtularak yarını konuşmaya başlamak için yeşil sanayi devrimini kaçırmamalıyız.

Pandemi ekonomide pek çok şirketi ve hatta sektörü olumsuz etkiledi. Tedarik zincirinin nereden ve nasıl geçtiği de bugün dünden daha önemli hale geldi. Dünya çapında son dönemde giderek derinleşen tedarik krizi, pandeminin farklı ülkeleri farklı biçimlerde etkilemesinden kaynaklandı. Yalnızca pandemi süreci değil, Yeşil Mutabakat sürecinin geçiş dönemi etkileri de ülkeden ülkeye, bölgeden bölgeye, şirketten şirkete ve kişiden kişiye farklılıklar gösterecek. Dolayısıyla eşitsiz ya da asimetrik etkiler daha uzun bir süre bizimle birlikte olacak.

İDARİ BECERİLERİN ÖNEMİ HİÇ OLMADIĞI KADAR ARTTI

Yine bu dönemde herkes için idari kapasite önemli bir parametre haline geldi. Tedarik zincirinizin içinden geçtiği ülkede dün sizi etkilemeyen yerel idari beceriler ve de beceriksizlikler şimdi sizin ekonomik performansınızı doğrudan etkiler oldu. Özetle malı nereden ve ne yolla tedarik ettiğiniz bugün dünden daha önemli oldu.

İşte ülkemizde yaşanan enerji arzı problemi ve elektrik kesintileri bu çerçevede uzun süredir alışık olmadığımız bir durumdu. Doğal gaz ve elektrik kesintileri nedeniyle fabrikaların çalışmasındaki aksama küresel zincirleri etkiledi. Siparişini zamanında alamayan

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı
Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği
(Eurochambres) Başkan Yardımcısı
İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve
Asya Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu (CACCI) Başkan Yardımcısı
baskanlik@tobb.org.tr
/@Rhisarcikliogl u

firmanın kendi siparişi de zamanında teslim edilemedi. Enerjideki, kamu-özel iş birliği projelerinin ne şekilde düzgün yapılıp yapılmadığı ve enerji arzı güvenliğine ilişkin tedbirlerin zamanında alınıp alınmadığı tartışılır hale geldi.

STARATEJİK PLANLAMA KAPASİTEMİZ SINIRLI KALDI

Daha da önemlisi küresel değer zincirlerinin geçtiği ülkelerin idari kapasitesinin düne göre bugün çok daha önemli olduğu bir dönemde, stratejik planlama kapasitemizin zayıflığı görülmüş oldu. Pandemi süreci gibi Yeşil Mutabakat sürecinin de inişli çıkışlı olacağını düşünüldüğünde, bu hazırlıklı olma, planlama, uygulama sürecinde daha dikkatli olunması gerektiği de ortaya çıktı.

Gerçekleştirilen İklim Şurası ile birlikte artık Türkiye'nin iklim değişikliği yol haritasını tutarlı bir şekilde ortaya çıkarması beklenmektedir. Yeşil Mutabakat süreci aynı zamanda Türkiye'nin yeni kalkınma ve zenginleşme gündemi olarak kabul görmelidir. Bugünün kısır gündeminden kurtularak yarını konuşmaya başlamak için önemli bir fırsattır. Yeni yeşil sanayi devrimini kaçırmamak için ortak akla ve diyaloğa ihtiyaç vardır.

İDDİALI AMA ULAŞILABİLİR YEŞİL HEDEFLERE SAHİBİZ

Türkiye 2016 yılında ilk imzacılarından olduğu Paris İklim Anlaşması'nı 2021 yılında Meclisten geçirerek onayladı. Ayrıca net sıfır yılı olarak 2053 yılının hedeflendiği de resmen ilan edildi. Bunun anlamı bugün 506 milyon ton civarında olan karbon salımının 80 milyon tona düşürülmesi demek. Bu gayet iddialı ama ulaşılabilir bir hedef. Dolayısıyla 2053 net sıfır hedefi ile uyumlu, 2030'da kömürden çıkışı da içeren kapsamlı bir Enerji Eylem Planı gerekiyor.

Bunun için iki konuda ne yapacağımızı biliyor olmamız lazım. Birincisi, enerji kaynağı olarak kömürden ne zaman ve nasıl çıkacağımızı belirlememiz lazım. 2053 hedefine ulaşmayı düşünüyorsak, yapılan çalışmalar 2030 ya da 2035 gibi kömürden çıkmamız gerektiğini söylüyor. Kolay değil ama yapılabilir. İkincisi, firmalara doğru müşevvikleri vererek karbon salımlarını azaltmalarını teşvik edecek bir karbon fiyatlaması ya da karbon vergilemesi sistemine ihtiyaç var. Bir an önce bu karbon fiyatlaması sistemini tasarlamak demek aynı zamanda sanayi politikasının önceliklerini belirlemek anlamına geliyor. Avrupa Birliği'nin Yeşil Sınıflandırma Pusulası da hangi tür yatırımların yeşil yatırım sayılacağını gösteriyor.

GEÇİŞ DÖNEMİ MALİYETİ

Bu noktada yeni bir karar daha gerekiyor. Ya tüm sektörlerde karbon maliyetini hızla yukarı çekeceğiz ya da tüm sektörler için maliyet artırımını zamana yayarak öncelikle kömürden çıkmaya karar vereceğiz. Böylece başlangıçtaki geçiş dönemi maliyetini belli yörelerle sınırlı tutarak ve bu bölgelerdeki geçişin adil olarak sağlanabilmesi için azami çabayı sarf ederek, daha kolay yönetilebilir olacak biçimde küçülteceğiz. Bütün sektörler maliyeti daha can acıtıcı bir biçimde hep birlikte tüm Türkiye'de hissedecekler ya da maliyeti belli bölgelerle ve bir sektörle sınırlandırıp karbon salımlarını 2053 patikası ile uyumlu olarak azaltacağız.

Yeşil Mutabakat süreci yeni bir sanayi politikası ve AB ile yeni bir olumlu gündem çıkartmanın yanısıra enerji arzında ve ithalatında ülke ve ürün bağımlılığını aşmak için de fırsat olabilir. Bu ana gündem etrafında bütün bakanlıkları içeren güçlü bir koordinasyon mekanizmasını kurulması, Bakanlıkların ve tüm kamu kurumlarının ortak bir dil konuşması ve böyle karar alma sürecinin daha iyi tasarlanması bu zor işin kolaylaşmasını da sağlayacaktır.

İklim dostu projelere 37 milyar lira kaynak

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, İller Bankası eliyle belediyelerin iklim dostu projelerine 2022 yılı içerisinde 37 milyar lira kaynak aktaracaklarını açıkladı. Kurum, '2053 Net Sıfır Emisyon ve Yeşil Kalkınma Vizyonu' kapsamında, bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların katılımıyla 'Yeşil Kalkınma Yolunda Türkiye' temasıyla Antalya Belek'te düzenlenen istişare toplantısının sonuç bildirgesini açıkladı. Doğaya dokunurken tutarlı ve tutumlu davranılması, kalkınmaya dair kararlarda etkin ve en verimli yolun tercih edilmesi gerektiğini belirten Kurum, "İşte bunun için bizim kalkınma davamızın pusulası doğadır, ekseni çevremizdir, çevre koruma merkezli yeşil kalkınmadır. Dünyamızın geleceğini kurtarmak için yeşil kalkınma devrimi tek çıkar yol olarak karşımızda durmaktadır" diye konuştu.

KGF kredisi kullanan firmalara yakın takip

Hazine destekli KGF kefalet programı kapsamında sağlanacak kredileri kullanacak şirketlerin ihracattaki değişimleri, yatırım teşvik belgeleri ve vergi kayıtları yakın incelemeye alınacak. Uygulamaya alınan 60 milyar lira hacimli Hazine destekli yeni kefalet programı kapsamında kullandırılan krediler için takip mekanizması oluşturuluyor. Hazine destekli KGF kefalet programı kapsamında verilecek kredileri kullanan şirketlerin kamuya verdiği çeşitli beyannamelere yönelik dönemsel incelemeler yapılması planlanıyor. İhracattaki değişim, alınan yatırım teşvik belgeleri, vergi kayıtları üzerinden dönemsel olarak inceleme yapılacağı, hedefin kredi kullanan bütün şirketler olarak belirlendiği aktarılıyor.

3.2 milyar liralık ilave kaynakta öncelik stratejik ürünlerin

Uluslararası Tarım ve Gıda Konfederasyonu(TARIMKON) Başkanı Hakan Yüksel, tarımsal destekleme bütçesine 3.2 milyar liralık ilave kaynağın öncelikle hububat gibi stratejik ürünleri kapsadığını ve çiftçilere olumlu yansıyacağını bildirdi. Türk çiftçisinin artan girdi maliyetleri nedeniyle zorlandığına dikkat çeken Yüksel, söz konusu ilave kaynağın çiftçilere olumlu yansıyacağını vurguladı. 2022 yılı için 25.8 milyar lira olarak açıklanan tarımsal destekleme bütçesinin, 3.2 milyar lira daha artırılarak 29 milyar liraya çıkarıldığını hatırlatan Yüksel, "Özellikle hububat üreticilerinin girdi destekleri geçen yıla oranla yüzde 127 artmış oldu. Tarımsal desteklerdeki 3.2 milyar liralık ilave kaynak çiftçiye olumlu yansıyacak" değerlendirmesinde bulundu.

Kayıtlı kadın istihdamı için kadın işverene 320 euro hibe desteği

SGK, AB destekli Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi Projesi kapsamında, 4 bin kadın işverene istihdam edecekleri 4 bin kadın personel başına 320 euro hibe desteği verecek. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, daha önce hayata geçirilen "Anneler İşe, Çocuklar Kreşe" ve "Eğitimli Çocuk Bakıcılarının Teşviki Yoluyla Kayıtlı Kadın İstihdamının Desteklenmesi" projeleri hatırlatılarak, bu projenin de kayıt dışı istihdamın önüne geçmek amacıyla hazırlandığı kaydedildi. Bakanlık açıklamasına göre, proje kapsamında kadın işverenlere, ilave kadın istihdamı için işçinin işverene maliyetinin yüzde 65'ini geçmemek üzere 320 euro'ya kadar hibe desteği sağlanacak.

TİCARİ HAYATIN ZORLUKLARI VARSA,

HER İŞİN DİJİKOLAY'I VAR!

Siz de dijital dönüşüme İş Bankası tecrübesiyle adım atın;
e-Belge, ön muhasebe, pazaryeri çözümleri ve
Sanal POS uygulamalarıyla işinizi kolaylaştırın.

DİJİKOLAY

Ayrıntılı bilgi: **isbank.com.tr**

Çalışan ve Üreten Gençler Programı, mali destek verecek

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Çalışan ve Üreten Gençler Programı kapsamında boş fabrika binalarının tahsislerinin başladığını ve 2022 içinde 175 fabrikanın üretime geçmesini beklediklerini açıkladı. Kalkınma Ajansları Değerlendirme toplantısında konuşan Mustafa Varank, program kapsamında ayrıca 100 projeye 632 milyon TL destek sağlanacağını açıkladı. Carank, toplamda ilk etapta 65 bin istihdam beklediklerini kaydetti. Kalkınma Ajanslarının bölgesel kalkınmanın bilgi noktası olduğunu kaydeden Varank, kuruluştan bu yana 24 binden fazla proje geliştirildiğini ve toplamda 15 milyar TL'nin üzerinde destek sağlandığını açıkladı.

İşsizlik oranı Aralık'ta 11.2

Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde işsiz sayısı 2021 yılı Aralık ayında bir önceki aya göre 2 bin kişi artarak 3 milyon 794 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0.1 puanlık azalış ile yüzde 11.2 seviyesinde gerçekleşti. Mevsim etkisinden arındırılmış istihdam oranı ise yüzde 47 olurken Aralık ayında istihdam edilen nüfus bir önceki aya göre 236 bin kişi artarak 30 milyon 141 bin kişiye yükseldi. Aralık ayında toplam işgücü, bir önceki aya göre 238 bin kişi artarak 33 milyon 935 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 0.3 puanlık artış ile yüzde 52.9 olarak gerçekleşti.

Türk startup'ların aldığı yatırım 2021'de 9 kat arttı

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, Türkiye'deki startup ekosisteminin geçen yılki performansına ilişkin Twitter hesabından paylaşımda bulundu. Türk startup'ların ününün sınırları aştığını ve ekosistemin ileri teknolojilerden aldığı güçle hızla gelişmeye devam ettiğine dikkati çeken Varank, "İşte gelişim, işte sayılar! Türkiye'de startup'ların aldığı yatırımlar 2021 yıl sonu itibariyle 1.5 milyar dolara ulaştı" bilgisini paylaştı. Varank'ın paylaşımında yer alan infografiğe göre, gücünü ileri teknoloji ve inovasyondan alan startup ekosistemi, devlet destekli yatırım fonlarıyla büyümeye devam ediyor. Geçen yıl startup'ların aldığı yatırımlar, bir önceki yıla göre 9 kat artarak, 1.5 milyar doları buldu. Yıl genelindeki 345 yatırım turunda 323 startup yatırım aldı. Girişim başına yapılan yatırım tutarı 4.8 milyon dolar oldu. Startup'lara yönelik 45 yabancı yatırım gerçekleşti.

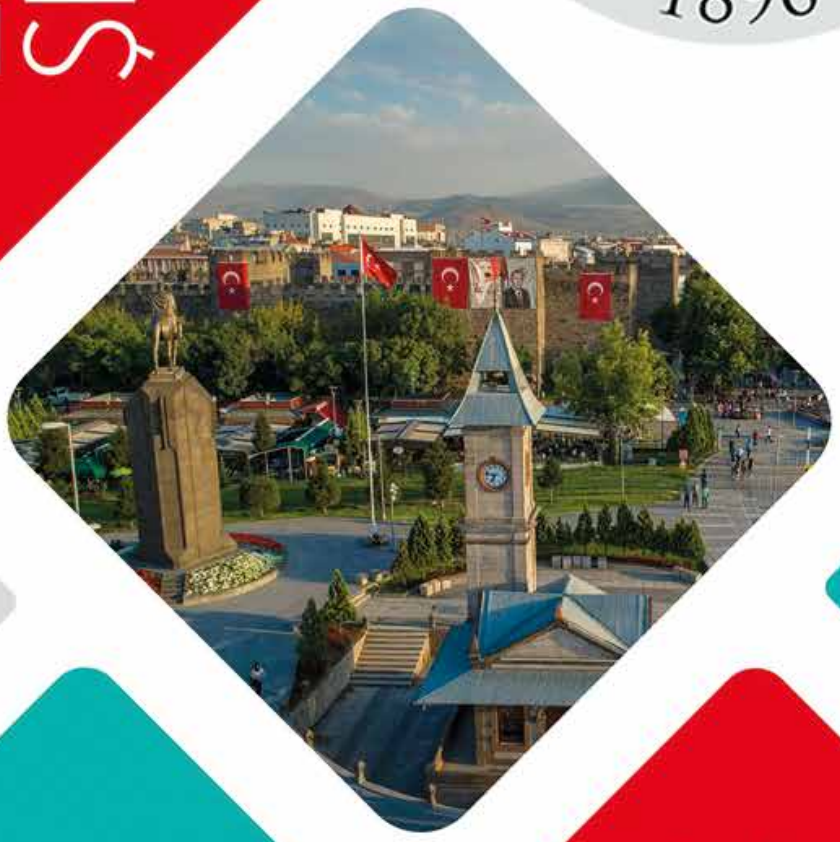
Enflasyon, zamlar sonrası yeni zirvede

Ocak ayında enflasyon, piyasanın yüzde 9.98 civarındaki beklentilerini aşarak yüzde 11.1 arttı ve yıllık enflasyon yüzde 48.69'a çıktı. 19 yılın zirvesinde devam eden tüketici enflasyonunda zamlar etkili olurken, üretici enflasyonu hammadde ve enerji maliyetlerindeki artışla yüzde 93.53'e yükseldi. Tüketici enflasyonu aralık ayının ardından ocakta da aylık çift haneli yükselişini sürdürdü ve yıllık enflasyon 19 yılın zirvesinde kalmaya devam etti. Aralık'ta yıllık enflasyon yüzde 36.08 seviyesindeydi. Üretici enflasyonu ise aylık yüzde 10.45 arttı ve yıllık üretici enflasyonu yüzde 93.53'e fırladı. Aralık'ta üretici enflasyonu yüzde 79.89 seviyesindeydi. Piyasa şubatta enflasyonun yüzde 50'yi aşmasını beklerken tepe noktasının ise yüzde 60'ı aşabileceğini öngörüyor.

KAYSERİ TİCARET ODASI
1896

ÇALIŞAN ÜRETEN KALKINAN ŞEHİR

BİRLİKTE
GÜÇLÜYÜZ

Avrupa'da doğal gaz depolarının doluluk oranı % 37.5'e geriledi

Gas Infrastructure Europe'un verilerine göre, Ocak 2021'de Avrupa'daki doğal gaz depolarında yaklaşık 60 milyar metreküp gaz bulunuyordu ve doluluk oranı yüzde 52 olarak kayıtlara geçti. Bu yılın aynı döneminde bu miktar 18 milyar metreküp azalarak 42 milyar metreküpe, depoların doluluk oranı ise yüzde 37.5'e geriledi. Avrupa'da deposunda en fazla doğal gaz bulunan ülke 10 milyar metreküple (yüzde 47) İtalya oldu. İtalya'yı 8.7 milyar metreküple (yüzde 35) Almanya, 4.4 milyar metreküple (yüzde 33) Fransa izledi. Doğal gaz depolarının doluluk oranı açısından ise 200 milyon metreküple depolarının yüzde 80'i dolu olan Portekiz ve 750 milyon metreküple depolarının yüzde 75'i dolu olan Birleşik Krallık başı çekti. Avrupa'da depoların doluluk oranı bugün itibarıyla yüzde 36.6 seviyesinde bulunuyor.

ABD'de dış ticaret açığı arttı

ABD Ticaret Bakanlığı, Aralık 2021 dönemine ilişkin dış ticaret verilerini açıkladı. Buna göre, ülkenin dış ticaret açığı, geçen yılın son ayında bir önceki aya kıyasla yüzde 1.8 artarak 80.7 milyar dolara çıktı. Piyasa beklentilerinden az yükseliş gösteren dış ticaret açığının söz konusu dönemde 83 milyar dolar olması öngörülüyordu. Dış ticaret açığı geçen yıl kasım ayında ise 79.3 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmişti. Ülkenin ihracatı, geçen yıl aralıkta bir önceki aya göre yüzde 1.5 artarak 228.1 milyar dolara yükselirken, ithalatı yüzde 1.6 artışla 308.9 milyar dolara çıktı.

AB küresel çip üretimindeki payını artırmayı planlıyor

AB Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, Brüksel'de düzenlediği basın toplantısında, hazırladıkları 'Avrupa Çip Yasası' teklifi ile ilgili değerlendirmelerde bulundu. AB Komisyonu'nun bugün çip yasasını kabul ettiğini belirten von der Leyen, "Çip yasasıyla Avrupa'yı bu pazarda lider yapmak için yatırım mevzuat çerçevesini ve gerekli stratejik ortaklıkları birleştiriyoruz" dedi. Von der Leyen, çiplere olan küresel talebin hızla arttığını vurgulayarak, "Çipler, günümüzde küresel teknoloji yarışının merkezinde yer alıyor" ifadesini kullandı. Çiplerin modern ekonomilerin temel taşı konumunda olduğunu belirten von der Leyen, akıllı telefondan çamaşır makinesine ve otomobillere kadar çiplerin her gün kullanılan ürünlerde yer aldığını anımsattı.

Çin'in büyüklüğü 17 trilyon doları geçti

Çin, 2021 yılında ABD'den sonra dünyanın en büyük ekonomisi unvanını korurken ülkenin GSYİH'si 17 trilyon doları aştı. Kişi başına düşen milli gelir ise 12 bin 500 dolar ile dünya ortalamasını geçmeyi başardı. Çin'in Gayri Safi Yurt İçi Hasılası (GSYİH) 2021 yılında 114 trilyon 400 milyar yuana (yaklaşık 17.7 trilyon dolar) ulaştı. Çin Ulusal İstatistik İdaresi tarafından bugün 2021 Ulusal Ekonomi ve Toplumsal Gelişim Hakkında İstatistik Raporu yayımlandı. Rapora göre 2021 yılında Çin'in GSYİH'si, 114 trilyon 400 milyar yuanı bularak dünyanın ikinci büyük ekonomisi konumunu korudu. Kişi başına düşen GSYİH, 8.0976 yuana (yaklaşık 12 bin 551 dolar) ulaşarak dünyanın ortalama seviyesini geçti.

Google Analytics 2021 Aralık verilerine göre; sahibinden.com'u ayda 58,1 milyon kullanıcı ziyaret etti.
Kullanıcı sayısı tekillik ifade etmez; raporlama tekniği gereği platform kullanımları farklı kullanıcı olarak sayılır.

AB, nükleer enerji ve gazı 'yeşil yatırım' olarak tanımladı

AB, yeni nükleer enerji ve doğal gaz projelerini sürdürülebilir yatırım olarak sınıflandırdı. AB Komisyonu, üye ülkelerdeki enerji yatırımlarının sınıflandırılmasına ilişkin yeni kuralları içeren mevzuat teklifini açıkladı. Buna göre, Avrupa'nın iklim hedeflerini yakalamasına katkı sağlayan, çeşitli koşulları yerine getiren gaz ve nükleer projeler sürdürülebilir yatırım listesine dahil edilecek. Ruhsatını 2045'e kadar alan, gelişmiş teknolojileri kullanan, çevreye zarar vermeyen ve atıklarını güvenli biçimde tasfiye edebilecek nükleer enerji santral yatırımları yeşil ve sürdürülebilir ekonomik aktivite olarak tanımlanacak. İnşaat iznini 2030 yılı bitiminden önce alan, kömürden yenilenebilir enerjiye geçişe katkı sağlayan ve kilovatsaat başına 270 gramdan az karbon emisyonu salan doğal gaz yatırımları da söz konusu sınıflandırmada yer aldı.

Almanya'nın sanayi üretimi geriledi

Almanya'da sanayi üretimi Aralık ayında tedarikte yaşanan aksaklıkların etkisiyle geriledi. Destatis verilerine göre Almanya'nın sanayi üretimi aralık ayında düşüş gösterdi. Tedarik zincirlerindeki aksaklıkların etkisiyle sanayi üretimi Aralık ayında bir önceki aya göre yüzde 0.3 azaldı. Analistler ise Kasım ayında yaşanan yüzde 0.3'lük artışın ardından Aralık ayında da üretimin yüzde 0.4 yükseleceğini öngörüyorlardı. İmalat sektöründe üretimi Aralık ayında bir önceki aya göre yüzde 1.2 artarken, inşaat sektörü yüzde 7.3 daraldı. Sanayi üretiminde geçen yılın aynı ayına göre düşüş de yüzde 4.1 olarak gerçekleşti.

Japonya'da enflasyon 3 ayın en düşük seviyesinde

Japonya'da çekirdek enflasyon Ocak ayında son 3 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Taze gıda hariç tutularak hesaplanan çekirdek tüketici fiyatları Ocak ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 0.2 arttı. Ekonomistler, Kasım ve Aralık aylarında yüzde 0.5 artan çekirdek tüketici fiyatlarının Ocak ayında yüzde 0.3 artmasını bekliyorlardı. Taze gıda ve enerji fiyatları dışarda bırakıldığında tüketici fiyatlarının yüzde 1.1 düştüğü Ocak ayında manşet enflasyon ise yıllık yüzde 0.5 seviyesinde gerçekleşti. Enerji fiyatlarının yıllık yüzde 17.9 ile Ocak 1981'den bu yana görülen en yüksek artışı yaşadığı Japonya'da elektrik fiyatları ise Ocak ayında Mart 1981'den bu yana görülen en büyük yükselişi gerçekleştirdi.

İngiltere'de 9 yılın en büyük fiyat artışı yaşandı

İngiltere'de perakendecilerde fiyatlar ocak ayında yüzde 1.5 artış kaydetti. İngiliz tüketiciler, Ocak ayında büyük perakendecilerde 2012 yılından bu yana görülen en büyük fiyat artışları ile karşı karşıya kaldılar. Britanya Perakende Konsorsiyumu (BRC) verilerine göre, Aralık ayında fiyatlar yüzde 0.8 artmıştı. Ocak ayı fiyat artışı Aralık 2012'den bu yana görülen en büyük yükseliş olarak kayıtlara geçti. Ocak ayında gıda fiyatları yüzde 2.7 yükselirken, gıda dışı fiyatlar yüzde 0.9 arttı. Aralık ayında gıda fiyatları yüzde 2.4 artarken, gıda dışı fiyatlar yüzde 0.2 gerilemişti.

İŞİMİZ GELECEK
GÜCÜMÜZ GEÇMİŞ

Ortadoğu Holding olarak, faaliyet gösterdiğimiz turizm, sağlık, inşaat, enerji, lojistik ve çevre teknolojileri gibi sektörlerde 40 yılı aşkın geçmişimizden güç alıyoruz, ülkemizin ve insanlarımızın geleceği için çalışıyoruz.

ortadoguholding.com.tr

ORTADOĞU
HOLDİNG

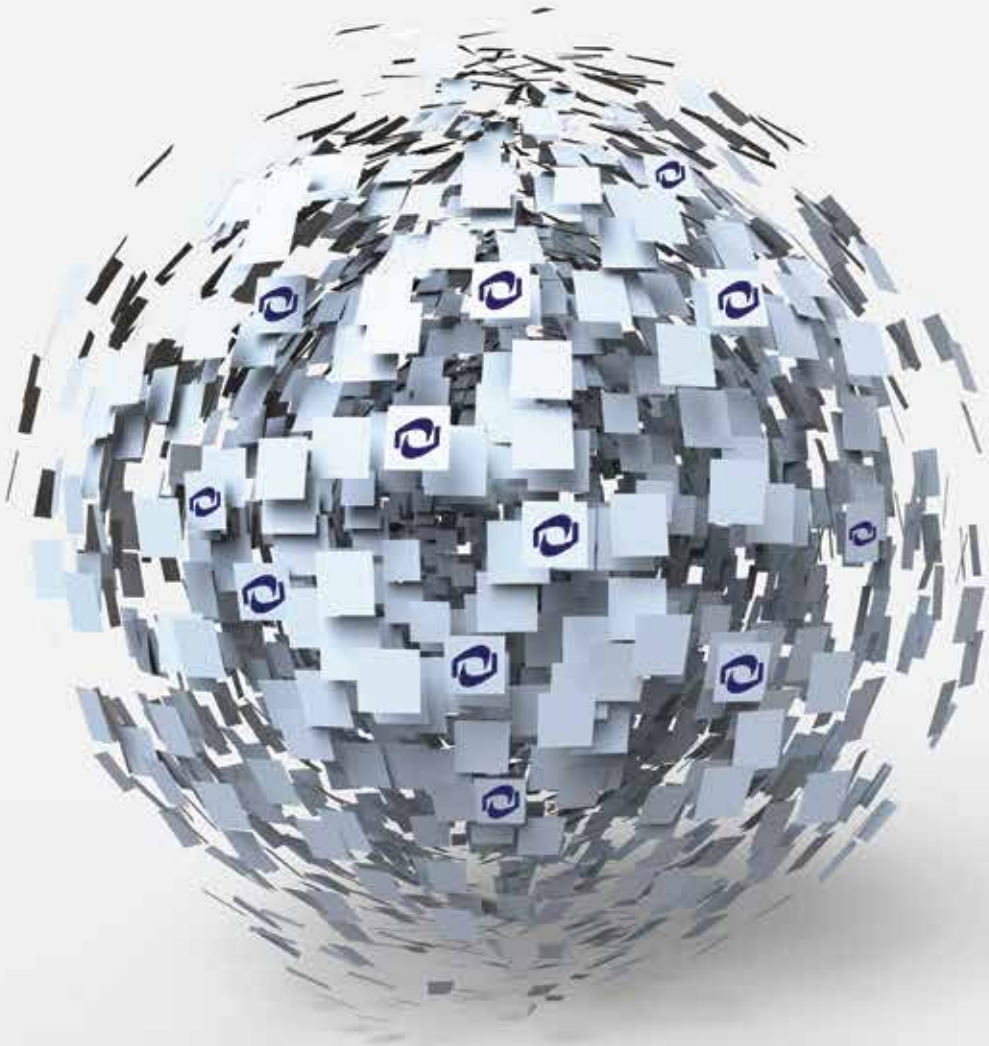

"Seçimleriniz korkularınızı değil, umutlarınızı yansıtsın."

NELSON MANDELA
(18 TEMMUZ 1918 - 5 ARALIK 2013)

DESTEK PATENT

Markanızı, buluşunuzu, tasarımınızı tüm dünyada koruyoruz

1983'ten bu yana...

destekphone: **444 43 44** | **www.destekpatent.com**

Büyükdere Cad. Spine Tower No:243 Kat:13 Sarıyer 34485 İstanbul

T. 0212 329 00 00 **F.** 0212 346 02 64

İŞLEM HACMİ VE SAYIMIZ ARTTI

Birleşme ve satın almada 2021 yılında son 20 yılın rekoru kırıldı

KPMG Türkiye Kurumsal Finansman Bölümü tarafından üçüncü kez hazırlanan, "KPMG Perspektifinden Birleşme ve Satın Alma Trendleri 2021" raporu yayımlandı. 2021 verilerinin değerlendirildiği rapora göre, dünyada birleşme ve satın alma işlemleri son 20 yılın üstünde bir performans sergiledi ve tarihi rekor seviyesinde gerçekleşti. Türkiye'de ise işlem hacmi artarken işlem sayısı da benzer şekilde artış gösterdi.

KPMG Türkiye Kurumsal Finansman Bölümü tarafından üçüncü kez hazırlanan, "KPMG Perspektifinden Birleşme ve Satın Alma Trendleri 2021" raporuna göre 2021 yılında Türkiye'de değeri açıklanan işlemlerin toplam hacmi 14.3 milyar dolara ulaşırken değeri açıklanmayan işlemler ile birlikte tahmini toplam işlem hacmini 15.8 milyar dolar seviyesini gördü. 2022 için iyimser beklenti korunarak, teknoloji ve üretim sektörlerine olan ilgi ile beraber hem işlem hacminin hem de işlem adetlerinin artması raporun başlıca öngörüleri arasında yer alıyor.

GENEL GÖRÜMÜ HATIRLAMAK

Hatırlanacağı üzere 2020'de olduğu gibi 2021 yılında da pandemi global ve ulusal ölçekte sosyal, ekonomik ve ticari hayatta etkisini hız kesmeden sürdürmeye devam etti. Her ne kadar küresel aşılama çabalarının hız kazanması normalleşme sürecini desteklese de yeni varyantların ortaya çıkarabileceği potansiyel riskler küresel ekonominin başlıca gündemiydi. Pandemi gündemine ek olarak Batı Asya bölgesindeki gelişmeler, iklim değişikliği kaynaklı dünya genelinde gerçekleşen afetler, dünyanın farklı bölgelerinde gerçekleşen seçimler, aşı karşıtı protesto ve eylemler 2021 yılında öne çıkan diğer ekonomik ve siyasi konular oldu. Yılın son çeyreğine ise jeopolitik gerilimler damga vurdu diyebiliriz. Zaten bu gerilimlerin yansımasını bölgesel anlamda süregelen çatışmalarla artık daha net bir şekilde görebiliyoruz.

Tüm bu gelişmeler ışığında 2021 yılındaki birleşme ve satın alma trendlerini değerlendirdiğimizde küresel ölçekte birleşme ve satın alma aktivitesinde tüm yılların üzerinde bir performans gerçekleşti. Pandemi etkilerinin göreceli olarak kontrol altına alınmasıyla birlikte gelen ekonomik toparlanma ve artan global likidite etkisiyle 2021 yılında global birleşme ve satın alma işlem hacmi bir önceki yıla oranla ciddi bir artış yaşamış ve tarihi rekor kırarak 5.1 trilyon doları buldu. Küresel ölçekte rekor seviyesinde gerçekleşen işlem hacminin arkasındaki temel nedenler olarak likidite bolluğu ve finansal yatırımcıların yatırım iştahı, sektörel konsolidasyon ve tedarik zincirlerindeki yeniden yapılanma ön plana çıktı.

1 MİLYAR DOLAR VE ÜZERİ İŞLEMLER 2021'DE ÖNE ÇIKTI

Türkiye'ye baktığımızda ise dünya gündeminden farklı olarak ülkemize özgü gelişmelerin etkisinde yatırımcı iştahının işlem hacmini şekillendirdiği görüldü. Pandemi sürecinin getirmiş olduğu belirsizlikle beraber, ABD ve AB ile yaşanan çeşitli siyasal anlaşmazlıklar, bu gelişmeler kapsamında olası yaptırımlar, ülkemiz yakın coğrafyasındaki istikrarsızlıklar, Türk Lirası'nda görülen değer kaybı birleşme ve satın alma işlemleri üzerinde belirleyici olmaya devam etti. Bu gelişmeler etkisinde 2021 yılında, Türkiye'deki birleşme ve satın alma hacminin yüksek hacimli işlemlerin etkisiyle geçtiğimiz yılın üzerinde 14.3 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Küresel ölçekte rekor seviyesinde gerçekleşen işlem hacminin arkasındaki temel nedenler olarak likidite bolluğu ve finansal yatırımcıların yatırım iştahı, sektörel konsolidasyon ve tedarik zincirlerindeki yeniden yapılanma ön plana çıktı.

Geçtiğimiz yılda işlem hacmine kayda değer katkısı olan kamu kaynaklı işlemlerde bu yıl da hareketlilik devam etti. 1 milyar dolar üzeri büyüklüğe sahip olarak tanımladığımız mega işlemlerin (Antalya Havalimanı ve Trendyol işlem-

MonDes Global İle

Sürdürülebilir Başarıyı Yakalayın!

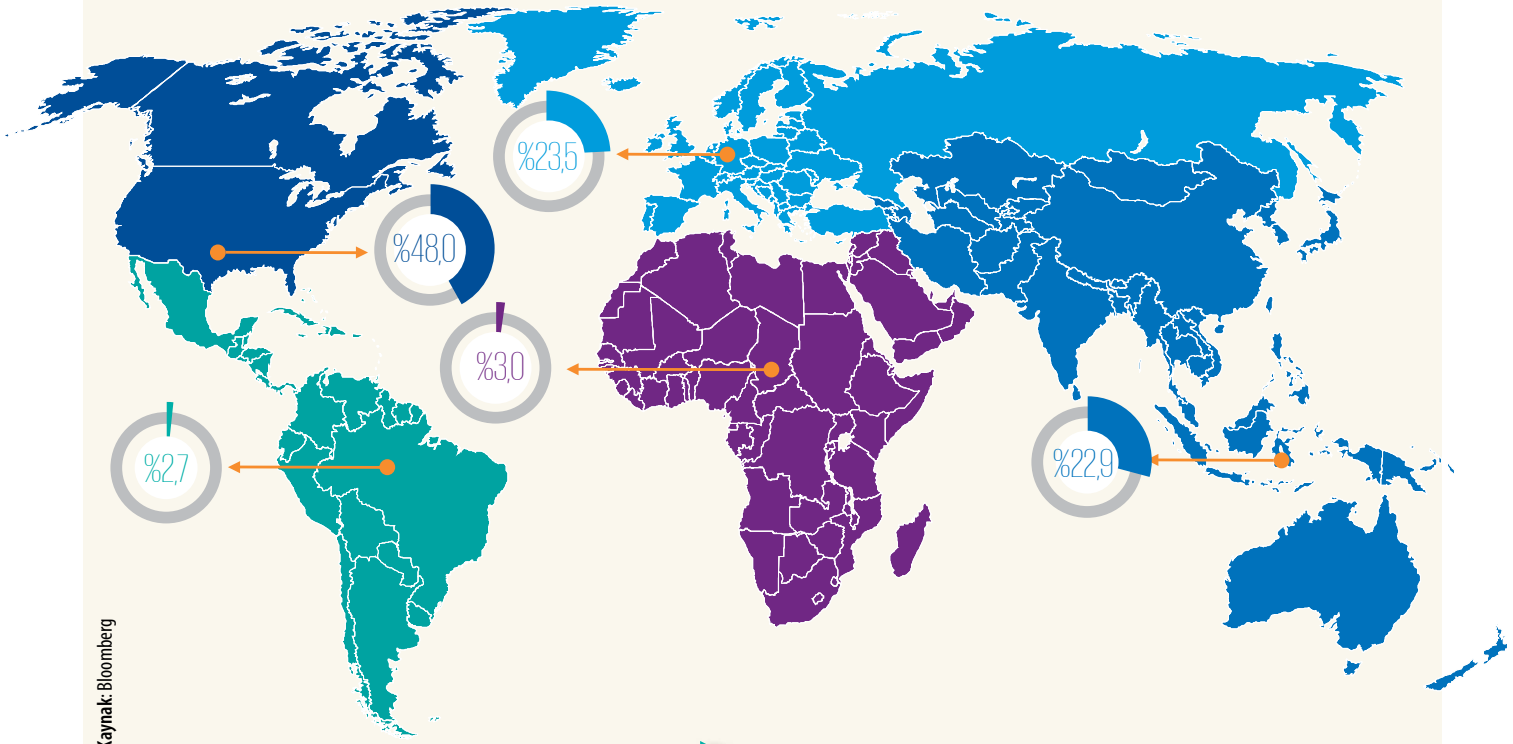
60 Yıllık İş Tecrübemiz, Alanında Uzman Ekibimiz ve Etkin Danışmanlık Projelerimizle Yerli ve Yabancı Tüm Kobilerimizin Yanındayız.

Ayrıntılı Bilgi için: 0533 541 09 14

www.mondesglobal.com

MonDes Global®

Bölgesel işlem hacmi dağılımı (2021)

Kaynak: Bloomberg

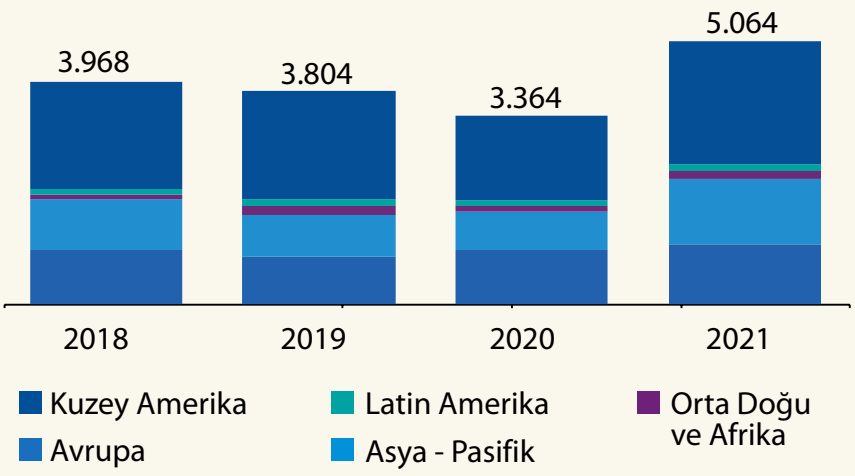
İşlem hacmi
5,1 TRİLYON $

Toplam işlem hacmi / GSYİH
% 6,0

leri) gerçekleşmesi 2021 yılında toplam işlem hacminin yükselmesini sağladı. İşlem adetlerini incelediğimizde de 2020 yılındaki seviye aşılmış olup, geçmiş yıla kıyasla ortalama işlem hacminde de artıştan söz edilebilir.

Yılın en büyük işlemlerini incelendiğinde Antalya Havalimanı'nın 25 yıllığına işletme hakkının ihalesinin TAV Havalimanları ve Fraport tarafından oluşturulan ortak girişim tarafından kazanılması (8.2 milyar dolar), Trendyol'un yüzde 8.7 hissesinin SoftBank, General Atlantic, Princeville Capital, ADQ, Qatar Investment Authority ve Chimera Investments'tan oluşan yatırımcı grubu tarafından satın alınması (1.4 milyar dolar), Getir'in yüzde 7.5 hissesinin Sequoia Capital, Tiger Global Management, Silver Lake Partners,

Yıllık işlem hacmi görünümü (milyarABD doları)

En yüksek işlem hacmine sahip bölge

Kuzey Amerika

Toplam 2,4 trilyon ABD doları birleşme ve satın alma işlem hacmiyle Dünya'da gerçekleşen toplam işlem hacminin %48,0'ini oluşturmaktadır

Mega işlem sayısı

43

10 milyar ABD doları ve üzerinde gerçekleşen tüm birleşme ve satın alma işlemlerini temsil etmektedir.

Dünya'da ortalama işlem hacmi büyüklüğü

75,5 milyon ABD doları

Ortalama işlem hacmi büyüklüğünde 2021 yılı itibarıyla ilk sırada işlem başına 92 milyon ABD doları ile Latin Amerika bölgesi, son sırada ise işlem başına 54 milyon ABD doları ile Asya-Pasifik bölgesi yer almaktadır.

2020 yılına göre 2021 yılında işlem hacimlerindeki değişim

%50,5

Toplam işlem hacmi 2021 yılı itibarıyla 2020 yılına kıyasla %50,5'lik artış ile 5,1 trilyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir.

Avrupa bölgesinin işlem hacminde değişim

%71,6

Avrupa bölgesi 2021 yılı itibarıyla 2020 yılına kıyasla en yüksek işlem hacmi artışına sahip bölgedir.

Asya-Pasifik bölgesinin işlem hacminde değişim

%19,9

Asya - Pasifik bölgesi 2021'de 2020 yılına kıyasla en düşük işlem hacmi artışına sahip bölgedir.

Goodwater Capital, Mubadala Investment Company ve DisruptAD'den oluşan yatırımcı grubu tarafından satın alınması (555 milyon dolar), Elif Plastik'in tamamının Huhtamaki tarafından satın alınması (483 milyon dolar) ve Yapı Kredi'nin yüzde 18 oranındaki UniCredit hisselerinin Koç Holding tarafından satın alınması (360 milyon dolar) öne çıkmakta olup bu işlemlerin büyüklüğünün 2021 yılında gerçekleşen toplam işlem hacminin yaklaşık yüzde 77'sini oluşturduğu görüldü. İşlemlerin yatırımcı kökenine göre dağılımına bakıldığında ise hem işlem hacmi hem de adedi bazında yerli yatırımcıların öne çıktığı görüldü.

2021 yılında Türkiye'de gerçekleşen birleşme ve satın alma işlemlerinin sektörel dağılımı incelendiğinde ise taşımacılık, teknoloji, medya ve telekomünikasyon ve endüstriyel üretim ve otomotiv sektörlerinin işlem hacmi olarak öne çıktığı görülüyor. İşlem adedi olarak incelediğimizde geçmiş yıllarda olduğu gibi teknoloji, medya ve telekomünikasyon sektörü bu yıl da öne çıkması bekleniyor.

Pandemi etkilerinin göreceli olarak kontrol altına alınmasıyla birlikte gelen ekonomik toparlanma ve artan global likidite etkisiyle 2021 yılında global birleşme ve satın alma işlem hacmi bir önceki yıla oranla ciddi bir artış yaşamış ve tarihi rekor kırarak 5.1 trilyon doları buldu.

PARASAL SIKILAŞMA KARARLARI 2022'NİN YÖNÜNÜ BELİRLEYECEK

KPMG Türkiye Kurumsal Finansman Bölüm Başkanı Müşfik Cantekinler; 2022 yılına ilişkin beklentiler hakkında yaptığı değerlendirmede parasal sıkılaşma adımlarının yatırım iştahının yönünü belirleyeceğine dikkat çekti. Cantekinler; küresel aşılama çabalarının hızlanmasıyla ortaya çıkan iyimserlik ile birlikte yeni varyantların oluşturabileceği potansiyel risklerin, devlet ve merkez bankalarının uygulamış olduğu politikalar sonucunda oluşan yüksek likiditenin, sınırlı da olsa karlılıkta iyileşme gösteren şirketlerin yeni yetenekler edinerek rakiplerinin önünde yer alma ve tedarik zincirlerini güçlendirme hedeflerinin global olarak yatırımcı iştahını şekillendireceğini söyledi.

Öte yandan, global ekonominin enflasyon baskısı altında başta Fed olmak üzere merkez bankaları tarafından parasal sıkılaşmaya gidilme olasılığının 2022 yılı olumlu beklentileri önünde temel risk olarak ön plana çıktığına işaret eden Müşfik Cantekinler, "Ülkemizde ise yukarıdaki gelişmelere ek olarak büyüme, istihdam ve fiyat istikrarı hedeflerine ulaşmak için öngörülebilir para ve kur politikası kapsamında ekonomik göstergelerdeki etkisinin yatırımcı iştahı üzerinde etkisi olacağı düşünülüyor. Bununla birlikte yeni varyantların olumsuz etkilerinin sürmesi ve ekonomik toparlanma sürecinin uzaması, ülkemizin yakın coğrafyasında gerçekleşebilecek siyasi belirsizlik ve güvenlik sorunları da aşağı yönlü diğer riskler olarak değerlendiriliyor."

Müşfik Cantekinler, 2022 yılında birleşme ve satın almalar açısından teknoloji, medya ve telekomünikasyon, endüstriyel üretim ve otomotiv, taşımacılık, ilaç ve sağlık sektörlerinin öne çıkan sektörler arasında yer almasının beklendiğini iletti. Bunlara ek olarak Türkiye Varlık Fonu (TVF) tarafından hedeflenen stratejik yatırımların hayata geçirilmesi, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF)'na devredilen şirketlerin ihale süreçleri ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB)'nın portföyünde yer alan varlıklar için ihale süreçlerini başlatmasının işlem hacmini artırabilecek etkenler arasında yer alıyor. Cantekinler, şunları kaydetti: Raporumuzda belirttiğimiz üzere birleşme ve satın alma aktivitelerinde temel belirleyici hususun yatırımcı iştahı ve risk algısı olduğunu belirtmekle birlikte yabancı yatırımcı ilgisinin özellikle stratejik sektörler için Türkiye'ye yöneldiği gözleniyor. Bununla birlikte pandemi süreci sonrası stratejik olarak birleşme ve satın alma opsiyonunu değerlendirmek isteyen şirketlerin de işlem sürecine girmesi işlem hacmini artırabilecek etkenler arasında yer almaktadır. Bu doğrultuda 2021 yılında global olarak birleşme ve satın alma işlemlerinde yaşanan artış trendinin 2022

TEMİZ ÜRETİM
GÜÇLÜ SANAYİ

KOCAELİ SANAYİ ODASI
ŞAHABETTİN BİLGİSU ÇEVRE ÖDÜLLERİ

BAŞVURU İÇİN
kosano.org.tr/cevre-odulleri

Kocaeli Sanayi Odası, 1995 yılından bu yana çevre bilincinin gelişmesine, çevrenin korunmasına ve iyileştirilmesine katkıda bulunan sanayi kuruluşlarının ödüllendirilmesi amacıyla **"Kocaeli Sanayi Odası Şahabettin Bilgisu Çevre Ödülleri"** organizasyonunu düzenlemektedir.

SON BAŞVURU TARİHİ
15 NİSAN 2022

Ödül Organizasyonu Tüm Türkiye'ye açıktır.

KOCAELİ SANAYİ ODASI

KOCAELİ SANAYİ ODASI ŞAHABETTİN BİLGİSU ÇEVRE ÖDÜLLERİ

İZAYDAŞ

En büyük 10 işlem

Sıra	Hedef şirket	Hedef şirketin sektörü	İşlemin gerçekleştiği ülke	Alıcı	Alıcının kökeni	İşlem değeri ($ milyar)	Hisse oranı	Toplam hacimdeki payı
1	Warner Media	TMT	ABD	Discovery	ABD	43,0	%100,0	%0,8
2	Medline Industries	İlaç ve Sağlık	ABD	Özel Sermaye Fonu Konsorsiyumu	ABD, BAE, Singapur	34,0	G/D	%0,7
3	Kansas City Southern	Taşımacılık	ABD	Canadian Pacific Railway	Kanada	30,2	G/D	%0,6
4	GE Capital Aviation Services	Endüstriyel Üretim ve Otomotiv	ABD	AerCap Holdings	ABD	29,3	%100,0	%0,6
5	Cerner Corp	TMT	ABD	Oracle Corp	ABD	29,0	%100,0	%0,6
6	Afterpay	Finansal Hizmetler	Avustralya	Square	ABD	26,6	%100,0	%0,5
7	Suez	Enerji ve Doğal Kaynaklar	Fransa	Veolia Environnement	Fransa	22,7	G/D	%0,4
8	PPD	İlaç ve Sağlık	ABD	Thermo Fisher Scientific	ABD	20,3	~%60,0	%0,4
9	Western Power Distribution	Enerji ve Doğal Kaynaklar	İngiltere	National Grid	İngiltere	20,1	G/D	%0,4
10	Shaw Communications	TMT	Kanada	Rogers Communications	Kanada	20,0	%100,0	%0,4

Kaynak: Bloomberg

yılında Türkiye'de etkisini sürdürmesini ve işlem hacminin artması bekleniyor."

KÜRESELDE ÖNE ÇIKAN VERİLERE MEGA DAMGASI

Dünya'da birleşme ve satın alma işlemlerinin genel görünümüne bakıldığında:

1 Toplam işlem hacminin tarihi en yüksek seviyesinde gerçekleştiği ve 2020 yılına kıyasla işlem hacminin yaklaşık 1.7 trilyon dolar artarak 5.1 trilyon dolar seviyesinde gerçekleştiği görülüyor. Benzer şekilde toplam işlem sayısının da 2020 yılına kıyasla artış kaydederek, 2021 yılında 67 bin 449 adet ile tarihin en yüksek seviyesine ulaştığı gözlemlendi.

En büyük işlem

$ 43 milyar

Televizyon ve medya kuruluşu Warner Media'nın bir diğer televizyon ve medya kuruluşu olan ABD kökenli Discovery tarafından toplam 43 milyar ABD doları bedelle tüm hisselerinin satın alımı.

Öne çıkan sektör

$ 92 milyar

Teknoloji, Medya ve Telekomünikasyon satın alma işlemi içerisinde 3 adet işlem ve toplam 92 milyar ABD doları bedele ulaşan işlem hacmiyle 2021 yılında ön plana çıkan sektördür.

2 Küresel ölçekte birleşme ve satın alma işlem hacminde yaşanan tarihi seviyelerin temel olarak piyasalardaki likiditeye, özel sermaye fonu işlemlerinin artışına ve sektörel konsolidasyonlardaki hızlanmaya bağlı sebeplerle büyük oranda Avrupa ve Kuzey Amerika bölgelerinde yaşanan sırasıyla yüzde 71.6'lık ve yüzde 60.9'luk hacim artışlarından kaynaklandığı görüldü.

G20 ülkelerinde işlemler

Ülke*	Nüfus ('000)	GSYİH - 2020 ($ milyar)	İşlem Hacmi - 2021 ($ milyar)	İşlem Hacmi / GSYİH (2020)	İşlem Hacmi / GSYİH (2021)
ABD	331.449	20.894	2.217	%6,7	%10,6
Çin	1.406.350	14.723	405	%3,4	%2,7
Japonya	125.880	5.045	102	%3,3	%2,0
Almanya	83.167	3.838	166	%2,5	%4,3
Birleşik Krallık	67.026	2.707	332	%12,4	%12,2
Hindistan	1.344.810	2.665	113	%3,5	%4,2
Fransa	65.124	2.624	182	%1,8	%6,9
İtalya	59.642	1.884	49	%2,0	%2,6
Kanada	38.005	1.644	145	%5,0	%8,8
Güney Kore	51.781	1.638	112	%4,3	%6,8
Rusya	144.387	1.481	12	%2,7	%0,8
Brezilya	211.756	1.444	77	%1,6	%5,3
Avustralya	25.687	1.356	198	%4,8	%14,6
Meksika	126.776	1.073	15	%0,9	%1,4
Endonezya	273.524	1.058	23	%0,6	%2,1
Türkiye	**83.614**	**718**	**14**	**%0,9**	**%2,0**
Suudi Arabistan	32.861	700	17	%2,6	%2,4
Arjantin	44.814	389	1	%0,3	%0,3
Güney Afrika	59.277	336	65	%4,2	%19,4

Dipnot: * G20 ülkeleri arasında sayılan Avrupa Birliği yukarıdaki listeye ayrıca dahil edilmiştir.

Kaynak: Bloomberg, Euromonitor

G20 işlem hacmi/GSYİH

%6,4

Dünya'da 2021 yılı toplam işlem hacminin 2020 yılı Gayrisafi Yurt içi Hasıla'ya (GSYİH) oranı 2021 yılında %6,0 olarak gerçekleşmiştir. Bu oran G20 ülkeleri için ortalama %6,4 olarak gerçekleşmiştir.

3 Ortalama işlem hacmi büyüklüğünde yaşanan artış ile birlikte, küresel ölçekte mega işlemler olarak adlandırılan 10 milyar dolar doları üzerindeki işlemlerin geçmiş yıllara kıyasla adet olarak daha fazla gerçekleştiği ve 2021 yılında bir önceki yıla kıyasla yaklaşık yüzde 9'luk bir artış sergiledi.

4 G20 ülkelerinde 2021 yılı itibarıyla birleşme ve satın alma işlemleri hacmi ise 4.2 trilyon doları buldu. Söz konusu rakamla G20 ülkeleri toplam işlem hacminde yüzde 83.8'lik pay almış oldu.

5 Türkiye, içerisinde bulunduğu G20 ülkelerinin ortalaması olan yüzde 6.4'lük oranın gerisinde kaldı ve 2021 yılı itibarıyla potansiyelinin oldukça altında bir performans sergiledi. Bu nedenle önümüzdeki dönem için ciddi bir artış beklentisi bulunuyor.

6 2021 yılı içerisinde sırasıyla ABD (15 işlem), İngiltere (9 işlem), ve Fransa (5 işlem) öne çıkan ilk üç ülke olmayı başardı. Açıklanan işlem büyüklükleri dikkate alındığında ise sırasıyla ABD, Finlandiya ve İngiltere ilk üçü paylaştı.

TÜRKİYE'DEKİ GÖSTERGELERDE ÖNE ÇIKAN GELİŞMELERE BAKMAK

Birleşme ve satın alma trendlerinin doğru bir şekilde okumasının yapılması ise aslında şirketlerin önümüzdeki yıllarda izleyeceği stratejilere yönelik olarak da önemli ipuçları veriyor. Buradaki göstergelerin doğru anlaşılması Türkiye'deki birçok firmanın doğru stratejiler oluşturup, önemli ortaklıklara imza atmasının önünü açabilir. Bu kapsamda:

1 Türkiye'deki birleşme ve satın alma işlemlerinin genel görünümüne bakıldığında, toplam 338 adet işlem ve 14.3 milyar dolarlık işlem hacmi ile geçtiğimiz senelere göre önemli artış göstererek son 7 yıldaki en yüksek seviyeye ulaştı. Değeri açıklanmayan işlemlerin değerinin tarafımızca tahmin edilmesi ve değerlendirilmesi sonrası toplam işlem hacminin 15.8 milyar dolar seviyesinde olduğu tahmn ediliyor.

2 Güncel konjenktürde yerli ve yabancı şirketler için Türkiye'de inorganik büyüme fırsatlarının birçok sektörde mevcut olduğunu söylemek mümkün. Ülkemizde de ekonomik koşulların, şirket değerlemeleri açısından yabancı şirketlerin yatırımına daha elverişli koşullar oluşturmasından dolayı yabancı yatırımcının ilgisinin zamanla artacağı düşünülüyor.

3 Açıklanan toplam işlem hacminin GSYİH oranı yüzde 2'ye yükselerek 2020 yılına göre önemli artış göstermiş ancak global ortalamaların halen önemli ölçüde altında kalmıştır.

4 Dikkat çeken önemli konulardan biri 2021 yılında milyar dolar seviyesinin üzerinde iki mega işlemin gerçekleşmiş olmasıdır.

Türkiye'de pandemi sürecinin getirmiş olduğu belirsizliklerin yanı sıra ABD ve AB ile yaşanan çeşitli siyasal anlaşmazlıklar, bu gelişmeler kapsamında olası yaptırımlar, ülkemiz yakın coğrafyasındaki istikrarsızlıklar, Türk Lirası'nda görülen değer kaybı birleşme ve satın alma işlemleri üzerinde belirleyici olmaya devam etti.

Rahat bir gelecek için...

Bireysel Emeklilik Sistemi'nde, devlet katkısı %30'a yükseldi!

Siz de Türkiye Hayat Emeklilik'e gelin,
%30'a çıkan devlet katkısı
avantajından faydalanın.
Üstelik 18 yaş sınırı yok!

TÜM KATILIMCILAR VE
%30
DEVLET KATKISI
YENİ KATILACAKLAR İÇİN

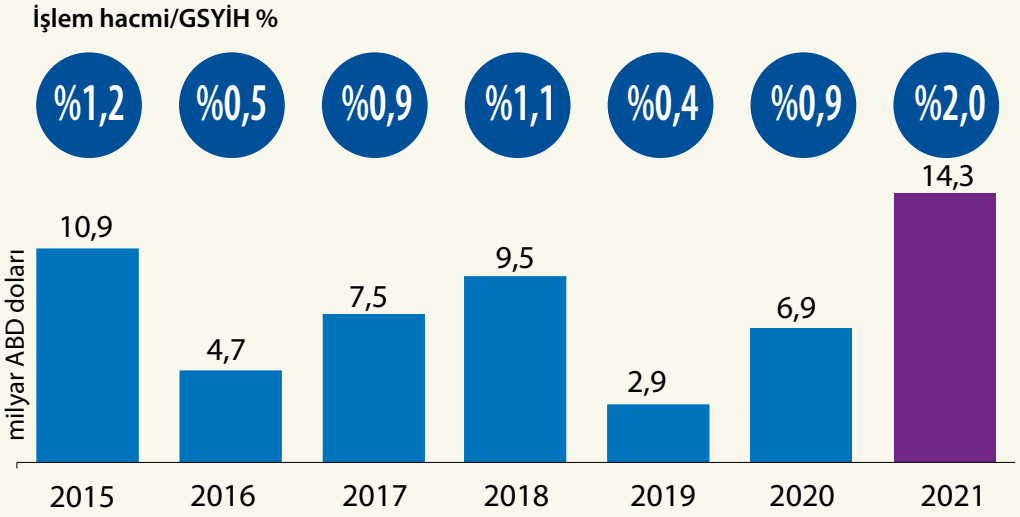

Ödeyeceğiniz tutarın devlet katkısı üst sınırı,
yıllık brüt asgari ücretin %30'udur.

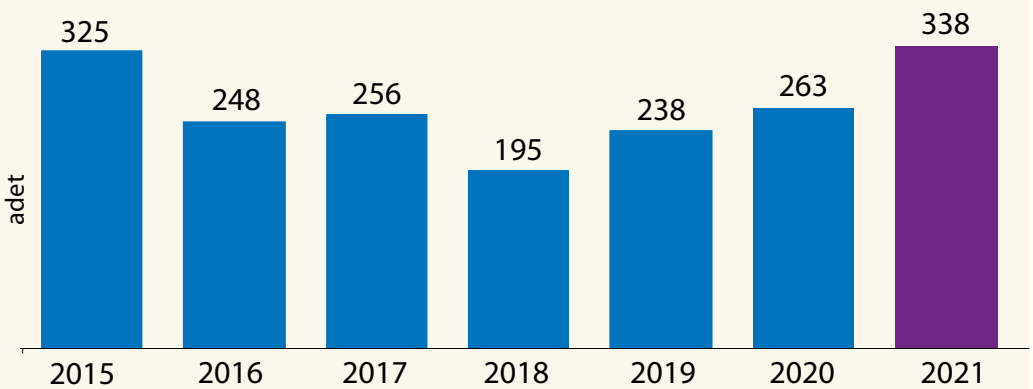
0850 202 20 20
turkiyesigorta.com.tr

TÜRKİYE SİGORTA
Gücü, adında.

Türkiye'de birleşme ve satın almalar (açıklanan işlem hacmi)

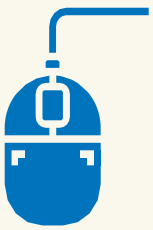

Türkiye'de birleşme ve satın almalar (işlem sayısı)

Öne çıkan sektörler

Teknoloji Medya ve Telekomünikasyon

177
adet işlem

Taşımacılık

8,616
milyon $
İşlem hacmi

5 2020 yılında Türkiye ve tüm dünyayı etkisi altına alan COVID-19 salgını nedeniyle ekonomik aktivitenin ve risk iştahının olumsuz etkilenmesi birleşme ve satın alma işlemlerine de yansıdı. Özellikle bu dönem beklenen birçok işlem sonuçlanmamış veya ertelenmişti. Alınan tedbirler ve aşılama faaliyetlerinin artması ile birlikte ekonomik aktivitenin 2021 itibariyle kademeli olarak iyileşmesine paralel olarak birleşme ve satın alma işlemlerinde de artış gözlendi.

6 Pandeminin etkisi, küresel piyasalar ve Türkiye'deki ortam göz önünde bulundurulunca şirketler için bu dönemde de en kolay ve mantıklı büyüme yolunun inorganik büyümeden geçtiğini söyleyebiliriz. Ülkemizde de ekonomik koşulların, şirket değerlemeleri açısından yabancı şirketlerin yatırımına daha elverişli koşullar oluşturmasından dolayı yabancı yatırımcının ilgisinin zamanla artacağı öngörülüyor.

7 2021 yılında küresel trendlere paralel olarak tedarik zinciri ve dijitalleşmeye verilen önemin artması ile birlikte işlem sayısı bazında TMT sektörünün işlem hacmi bazında ise artan lojistik ve taşımacılık ihtiyaçlarının eklenmesi neticesinde Taşımacılık sektörünün öne çıktığı görülmektedir.

Türk şirketleri pandemi süreciyle birlikte önemi giderek artan tedarik zincirini güçlendirme, ihracat pazarlarını çeşitlendirme, rekabet avantajı elde etme ve know-how elde etme hedefiyle yurtdışı yatırım fırsatlarını değerlendirmekte, birleşme ve satın alma işlemleri gerçekleştirmektedir.

8 TMT sektöründe işlem sayısı bakımından önemli bir değişiklik olmamasına rağmen geçen yıla kıyasla milyar dolar seviyesinde daha az işlem gerçekleş-

En büyük 10 işlem

Sıra	Açıklanma tarihi	Hedef şirket	Hedef şirketin sektörü	Alıcı	Alıcının kökeni	İşlem değeri ($ milyon)	Hisse oranı
1	Aralık 2021	Antalya Havalimanı	Taşımacılık	TAV Havalimanları, Fraport	Türkiye, Almanya	8.211,4	GD
2	Ağustos 2021	Trendyol	TMT	Softbank, General Atlantic, Princeville Capital, ADQ, Qatar Investment Authority, Chimera Investments	ABD, BAE, Katar, Japonya	1.435,0	%8,7
3	Haziran 2021	Getir	TMT	Sequoia Capital, Tiger Global Management, Silver Lake Partners, Goodwater Capital LLC, Mubadala Investment Company PJSC, DisruptAD	Türkiye, ABD, BAE	555,0	%7,5
4	Ağustos 2021	Elif Plastik	Endüstriyel Üretim ve Otomotiv	Huhtamaki Oyj	Finlandiya	483,0	%100,0
5	Kasım 2021	YapıKredi (UniCredit Hisseleri)	Finansal Hizmetler	Koç Holding	Türkiye	360,8	%18,0
6	Mart 2021	Getir	TMT	Sequoia Capital, Tiger Global Management, Crankstart Foundation, Base Capital Partners, Fiba Holding, Esas Holding, Goodwater Capital	Türkiye, ABD, Brezilya	300,0	Açıklanmadı
7	Ocak 2021	Kümaş Manyezit Sanayi	Enerji	Ereğli Demir Çelik (Erdemir)	Türkiye	297,0	%100,0
8	Ekim 2021	Fenerbahçe-Kalamış Yat Limanı (Türkiye Denizcilik İşletmeleri)	Taşımacılık	Koç Holding	Türkiye	285,6	GD
9	Şubat 2021	AvivaSA Emeklilik ve Hayat	Finansal Hizmetler	Ageas NV	Belçika	179,0	%40,0
10	Haziran 2021	Dream Games	TMT	Index Ventures, Makers Fund, Institutional Venture Partners, Balderton Capital (UK) LLP, Kora Holding	ABD, İngiltere	155,0	%15,5

En büyük 10 işlemin toplam hacim içindeki payı

%85,6

En büyük işlemin değeri

TAV Havalimanları ve Fraport tarafından oluşturulan ortak girişimin DHMİ tarafından düzenlenen Antalya Havalimanının 2027 - 2051 tarihleri arasında işletme haklarının devri ve kapasite artırımına yönelik ilave yatırımların yapımı ihalesinin 8,2 milyar ABD doları bedelle kazanması 2021 yılında gerçekleşen en büyük işlem olmuştur.

mesi nedeniyle işlem hacimlerinde görece düşüş gözlemlenmektedir.

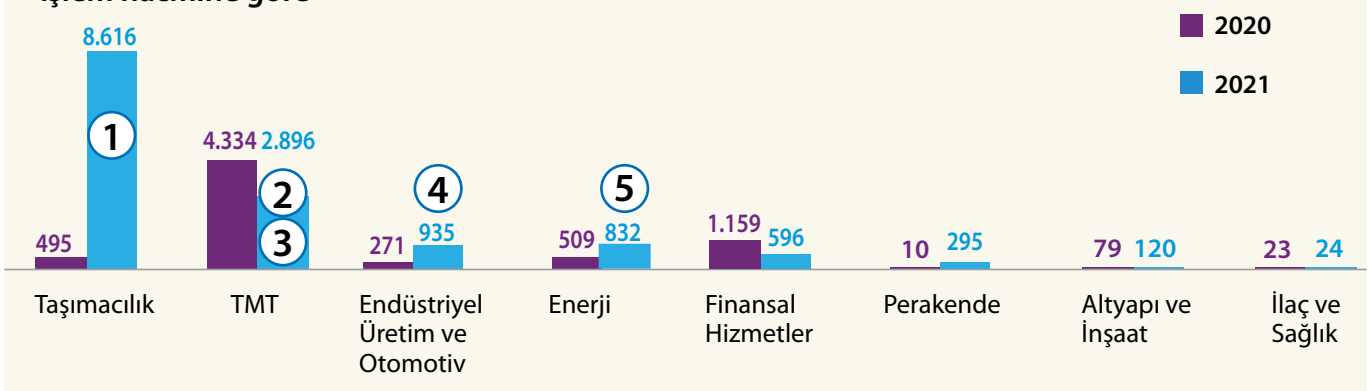
9 Türkiye'nin öncü şirketlerinden Getir ve Trendyol'un aldığı yatırımların, Türkiye'nin TMT ve startup ekosistemine küresel piyasalarda önemli ölçüde dikkat çektiğini söyleyebiliriz.

10 Covid-19 salgınının normalleşme sürecine girmesi ile yatırımcıların perakende sektörüne tekrardan ilgilerinin arttığı, hem işlem sayısı hem de işlem hacimlerine bakıldığında geçen seneye kıyasla daha olumlu bir görüntü verdiği görülmektedir.

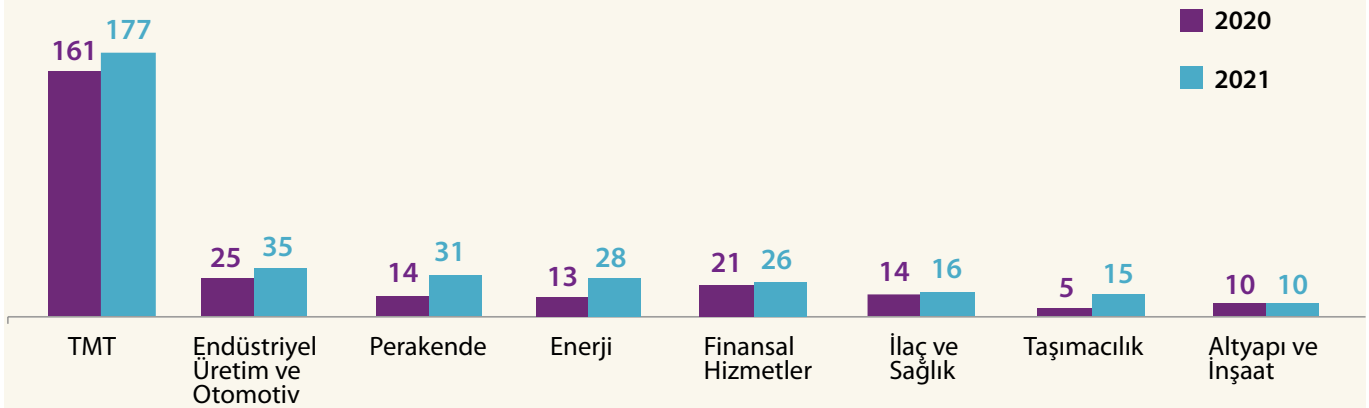
11 ABD'nin işlem hacmi bazında ilk sırada yer alması; 1.4 milyar ABD doları işlem değeri ile 2021 yılının en büyük işlemi ve bu işlem ile Türkiye'nin ilk decacornu olan Trendyol'un yüzde 8.7 hissesini alan toplam 6 yatırımcıdan 2'sinin ABD kökenli General Atlantic ve Princeville Capital olmasıy-

İşlemlerin sektörel dağılımı

İşlem hacmine göre

İşlem sayısına göre

Önemli sektörel işlemler

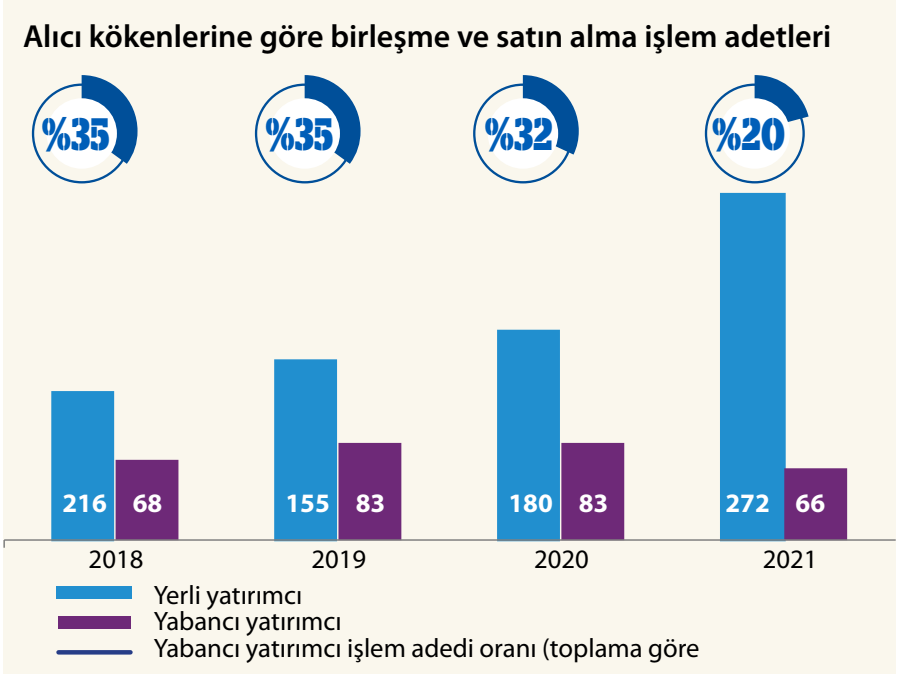
1. **Taşımacılık:** Antalya Havalimanı'nın işletme haklarının TAV Havalimanları ve Fraport'a devri
2. **TMT:** Trendyol'un 2021 yılında aldığı yatırımlar
3. **TMT:** Getir'in 2021 yılında aldığı yatırımlar
4. **Endüstriyel Üretim ve Otomotiv:** Huhtamaki Oyj'nin Elif Plastik'i satın alması
5. **Enerji ve Doğal Kaynaklar:** Ereğli Demir Çelik'in Kümaş Manyezit'i satın alması

la ilgili. ABD kökenli yatırımcılar, Getir'in Haziran ayında gerçekleşen 555 milyon, Mart ayında gerçekleşen 300 milyon ve Ocak ayında gerçekleşen 128 milyon dolarlık işlem hacmine sahip işlemlerinde de öne çıkıyor.

12 Yabancı yatırımcıların gerçekleştirdiği birleşme ve satın alma işlem adetleri, 2021 yılında 66 işlemle, toplam işlem sayısından yüzde 20 pay alarak, geçen dönemlere kıyasla bir miktar düşüş gösterdi.

13 2021 yılında yabancı yatırımcılar, toplam işlem hacminden yüzde 28'lik pay alarak, toplamda 4 milyar dolarlık işlem hacmi elde etti. 2020 yılında yabancı yatırımcıların 3.1 milyar dolarlık işlem hacmi yarattığı ve

FiLONUZUN
YOLU AÇIK
OLSUN!
Shell Kurumsal HGS ile
köprü ve otoyol geçişlerinde;
Sonradan ödeme avantajı
Cezasız geçiş
Online raporlama
DAHA FAZLA BiLGi iÇiN:
444 33 33
SHELL FiLO ÇÖZÜMLERi
BiRLiKTE HER ŞEY MÜMKÜN
Ptt
HGS

toplamdan yüzde 45'lik pay aldığı dikkate alındığında, geçtiğimiz yıla kıyasla işlem hacmi bazında ciddi bir artış dikkat çekiyor. Bu artıştaki temel etken, en büyük ilk 10 işlemin 6'sının yabancı yatırımcılar tarafından gerçekleştirilmiş olması ve bu işlemlerden Trendyol işleminin milyar doların üzerinde işlem hacmine sahip olmasıyla ilgili.

FİNANSAL YATIRIMCI İŞLEMLERİ

✔ Finansal yatırımcılar (özel sermaye, risk sermayesi, varlık fonları v.b.) 2020 yılında 129 işlem gerçekleştirirken, yarattıkları işlem hacminin toplam işlem hacmindeki payı yüzde 52 seviyesindeydi. Buna karşın, 2021 yılında toplam 163 işlem gerçekleştiren finansal yatırımcıların yapmış olduğu işlemlerin toplam işlem hacmindeki payı geçtiğimiz yılın altında, yüzde 21 seviyesinde gerçekleşti ve finansal yatırımcılar toplamda 3 milyar dolarlık işlem hacmi meydana getirdi.

✔ 2020'de olduğu gibi 2021 yılında da teknoloji, medya ve telekomünikasyon (TMT) sektöründe finansal yatırımcıların gerçekleştirdiği toplam 115 işlem ile bu sektör işlem adedi bazında ön plana çıktı. 2021 yılında değeri açıklanan işlemler esas alındığında 2.7 milyar dolar işlem hacmi ile toplam finansal yatırımcı işlemlerinin hacim bazında yüzde 91'inin TMT sektöründe yapıldığı dikkatlerden kaçmıyor. Bu oran 2020 yılında ise 2.3 milyar dolar işlem hacmi ile yüzde 64 seviyesindeydi.

✔ Finansal yatırımcı işlemlerinin daha çok teknoloji tarafında gerçekleşmesinin temel nedeni Türkiye'deki teknoloji bazlı başarılı girişimlerin artmasından kaynaklanıyor. Bu şirketlerin ekosistemde tohumdan başlayarak farklı aşamalarda hem finansal, hem kurumsal, hem de bireysel yatırımcıların yatırımlar ile desteklenmesi sonucunda yıllar içerisinde git gide artan çıkış işlemleri ile de birlikte teknoloji işlem hacminin de hem diğer sektörlere kıyasla hem de kendi içerisinde artış gösterdiğini gözlemliyoruz.

✔ Ağustos 2021'de gerçekleşen ve ABD kökenli General Atlantic ile Japonya kökenli Softbank'ın öncülük ettiği ve yine ABD'li Princeville Capital ile BAE ve Katar'ın devlet fonları olan ADQ ve Qatar Investment Authority ile UAE kökenli girişim sermayesi Chimera Investments'ın katıldığı Trendyol'un yüzde 8.7 oranında hissesini 1.4 milyar dolar işlem değeri ile satışı, en büyük finansal yatırımcı işlemi olarak kayıtlara geçti. Ayrıca, bu işlem ile Trendyol, değerlemesini 16.5 milyar dolara çıkartarak, Türkiye'nin ilk decacorn (değerlemesi 10 milyar dolar üzerindeki şirket) statüsü kazanan şirketi unvanını kazandı.

2021 yılına baktığımızda Türk şirketlerinin yurtdışında birleşme ve satın alma işlemleri gerçekleştirmeye devam ettiğini görmekteyiz. Yurtdışı işlemleri incelediğimizde işlem değeri ve adedi olarak teknoloji, medya ve telekomünikasyon sektörü öne çıkmaktadır. Türk şirketleri farklı coğrafyalarda işlemler gerçekleştirmiş ve satın aldıkları şirketlerin ağırlıklı olarak çoğunluğunu almayı tercih etmişlerdir.

✔ 2021 yılının diğer öne çıkan finansal yatırımcı işlemi dikkate alındığında 2., 3., ve 5. en büyük işlemler ise Getir'in sırasıyla Haziran 2021, Mart 2021 ve Ocak 2021'de gerçekleştirmiş olduğu 555 milyon, 300 milyon ve 128 milyon dolar işlem değerine sahip seri B, seri C ve seri D yatırım turları oldu.

✔ Dream Games'in Haziran 2021'de 1 milyar dolar değerleme üzerinden gerçekleşen ve İngiliz kökenli Index Ventures ve ABD kökenli Makers Fund'ın öncü olduğu, İngiliz Balderton Capital, ABD'li Institutional Venture Partners ve Türkiye kökenli Alkim Kimya'nın yatırım kolu olan Kora Holding'ın katıldığı 155 milyon dolarlık işlem hacmine sahip seri B yatırım turu ise işlem hacmi bakımından öne çıkan ve oyun sektöründe gerçekleşen bir diğer öne çıkan finansal yatırımcı işlemi oldu. Bu işlemle şirket Türkiye'de gelmiş geçmiş en büyük seri B yatırımı alan şirket olma unva-

nını da kazandı. Ayrıca Dream Games, Şubat 2021'de de 50 milyon dolar işlem hacmi ile Index Ventures, Makers Fund ve Balderton Capital katılımı ile seri A yatırım turunu tamamladı.

- ✔ Actera'nın Ağustos ayında bulut tabanlı çok kanallı ticaret platformu Akinon'a, Temmuz ayında tesis yönetim hizmetleri sağlayıcısı ISS'e, Mayıs ayında ödeme sistemleri şirketi PayTR'ye, Haziran ayında elektrikli scooter girişimi Martı ve Litum Bilgi Teknolojileri'ne, Nisan ayında ve Şubat ayında oyun şirketleri Ace Games ve Brew Games'e yapmış olduğu yatırımlar da dikkat çekti. Buna ek olarak Aralık ayında da Esas Holding ile birlikte yine oyun sektöründe faaliyet gösteren Libra Softworks'e yatırımlarını tamamladılar.

- ✔ Turkven'in Ekim ayında siber güvenlik alanında faaliyet gösteren Picus Security'e Earlybird ile birlikte yapmış olduğu seri B yatırımı ile Ağustos ayında Clonera Bilişim ve Pukta Bilişim'e yapmış olduğu yatırımlar da risk sermayelerinin yanı sıra, girişim sermayelerinin de start-up ekosistemini yatırımlar ile desteklediğinin göstergesi niteliğindedir.

- ✔ 2021 yılında yapmış olduğu toplam 13 yatırımla işlem adedi bazında başı çeken Re-Pie Portföy Yönetimi'nin değeri açıklanan en büyük işlemleri ise finansal teknoloji girişimi Colendi ve elektrikli scooter girişimi BinBin'e yapmış olduğu 12 milyon dolar ve 5 milyon dolar tutarındaki yatırımlar olarak gerçekleşti.

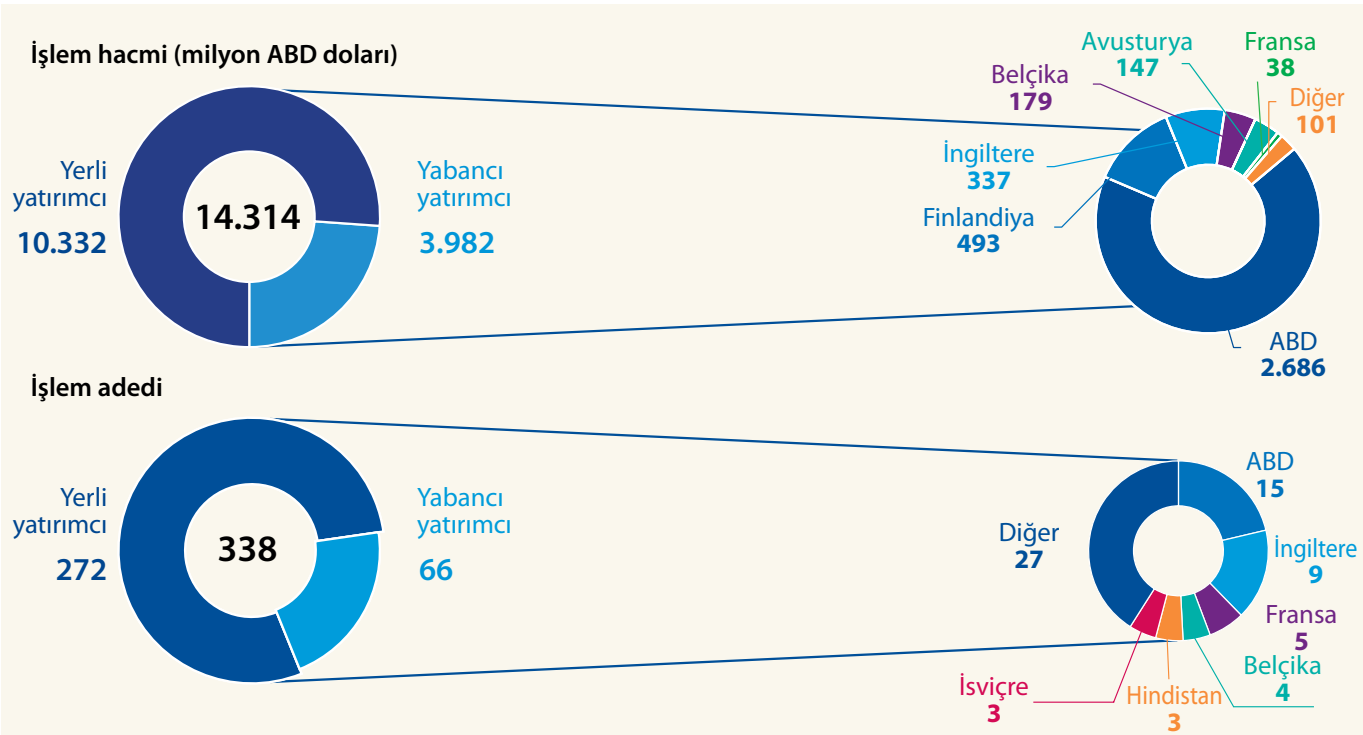
GİRİŞİM EKOSİSTEMİNDE TÜRKİYE'DE SON DURUM

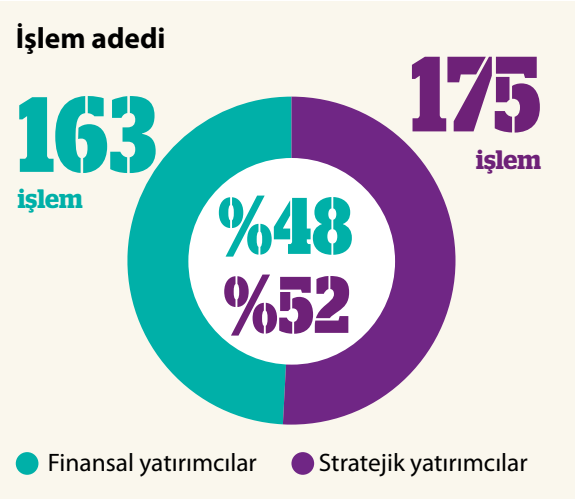
Öte yandan, Türkiye'de girişim ekosistemi ve teknoloji start-uplarına yatırımcı ilgisi git gide artıyor. Oyun şirketlerinde ve Trendyol örneğinde olduğu gibi başarılı start-upların geçmiş dönemde tamamladıkları dünya devi stratejik yatırımcılara satış işlemleri, Türkiye'de başarılı olan Insider ve Getir gibi girişimlerin yurt dışında da başarı hikayeleri yazmaya devam etmeleri, hem kurucular hem de ekosistemin yatırımcı bazını oluşturan risk sermayeleri, kurumsal ve bireysel yatırımcıların sayısının ve yatırılacak sermayenin artması da halen daha tohum aşamasında olan girişimlerin çoğunlukta

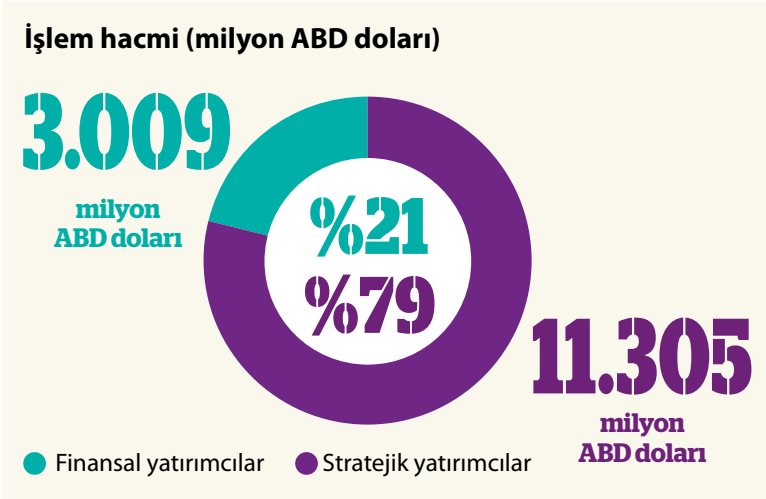
Trendyol'un yüzde 8.7 oranında hissesini 1.4 milyar dolar işlem değeri ile satışı, en büyük finansal yatırımcı işlemi olarak kayıtlara geçti. Ayrıca, bu işlem ile Trendyol, değerlemesini 16.5 milyar dolara çıkartarak, Türkiye'nin ilk decacorn (değerlemesi 10 milyar dolar üzerindeki şirket) statüsü kazanan şirketi unvanını kazandı.

olduğu Türkiye piyasasında olgunluk aşamasına gelen başarılı şirketlerin değerleme ve aldıkları yatırım tutarlarına da yansıyor.

2021 yılında e-ticaret segmenti hacim bazında 1.5 milyar doları ile rekor kırarken, işlem adedi bazında ise 32 işlem ile rekor oyun sektöründeydi. Geçtiğimiz sene Peak Games işleminin etkisiyle işlem hacmi bazında lider olan oyun sektöründe 2020 yılında ise toplam 11 adet işlem ile 2 milyar dolar tutarında işlem hacmi gerçekleşirken, hizmet olarak yazılım (SaaS) sektöründeki girişimler 19 işlem ile işlem adedi bazında öne çıktı.

2021'DE ÖNE ÇIKAN FİNANSAL YATIRIMCI ÇIKIŞ İŞLEMLERİ:

1 Elif Plastik'in yüzde 100 hissesinin Finlandiya kökenli stratejik yatırımcı Huhtamaki'ye 483 milyon dolar bedel karşılığı satışıyla Turkven'in gerçekleştirmiş olduğu çıkış işlemi 2021 yılının en büyük finansal yatırımcı çıkış işlemi olarak hafızalarda yer etti.

2 Bir diğer öne çıkan finansal yatırımcı çıkış işlemi ise Gözde Girişim ve Yıldız Holding'in sırasıyla yüzde 51 ve yüzde 49 oranında hissedarı olduğu Kümaş hisselerinin tamamının Ocak 2021'de 297 milyon dolarlık işlem değeriyle Erdemir'e satışı oldu.

2021'DE ÖNE ÇIKAN RİSK SERMAYESİ İŞLEMLERİ:

1 Bütüncül atık yönetimi için teknolojik çözümler sunan Fazla Gıda'nın 212, Map Yatırım, 500 Istanbul ve Atlantic Labs'den Temmuz 2021'de aldığı yaklaşık 2.8 milyon dolar tutarındaki seri A yatırımı risk sermayesi işlemlerinde öne çıktı.

2 Ekosistemin öncülerinden olan 212 ise, ikinci fonu aracılığıyla Türkiye'de, Haziran ayında araç takip teknolojileri alanında faaliyet gösteren Trio Mobil'e 2 milyon dolar tutarında yatırım yaptı.

3 Akinon'un, Revo Capital ve Actera liderliğinde, Smartfin Capital ve Endeavor Catalyst'ın de katılımıyla Ağustos ayında tamamladığını 20 milyon dolarlık seri B yatırım turu da ekosistemin öne çıkan işlemleri arasında yer aldı.

KAMU İŞLEMLERİ DEĞER YARATTI

2021 yılında Devlet Hava Meydanları İşletmesi (DHMİ) ve ÖİB kaynaklı işlemler ile kamuda değer yaratımı devam etti. Bu işlemlere örnek vermek gerekirse; DHMİ tarafından gerçekleştirilen Antalya Havalimanı'nın 25 yıllığına işletme hakkının ihalesinin 8.2 milyar dolara TAV Havalimanları ve Fraport tarafından oluşturulan ortak girişim tarafından kazanılması, ÖİB tarafından düzenlenen Türkiye Denizcilik İşletmeleri'ne ait Fenerbahçe-Kalamış Yat Limanı'nın 40 yıllık süre ile işletme hakkı devri ihalesinin 285 milyon dolar bedelle Koç Holding tarafından kazanılması ve ÖİB tarafından düzenlenen Taşucu Limanı'nın 40 yıllık süre ile işletme hakkı devri ihalesinin 79 milyon dolarlık bedelle CEY Grup tarafından kazanılması yılın dikkat çeken kamu kaynaklı işlemleri arasında yer aldı.

Yine 2021 yılında OSEM Sertifikasyon'un yüzde 100 hissesinin Türkiye Sigorta tarafından satın alınması da bu yılın kamu kaynaklı işlemleri arasında öne çıktı. 2022 yılına baktığımızda ise TVF tarafından hedeflenen stratejik yatırımların hayata geçirilmesi, TMSF'ye devredilen şirketlerin ihale süreçleri ve ÖİB'nin portföyünde yer alan varlıklar için ihale sürecine girmesi kamu tarafında işlem hacmini artırabilecek etkenler arasında yer alıyor.

Fenerbahçe-Kalamış Yat Limanı-Koç Holding

Koç Holding bağlı ortaklığı Tek-Art'ın Fenerbahçe Kalamış Yat Limanı'nın 40 yıl süreyle işletme hakkını 285,6 milyon ABD doları ihale bedeliyle kazanması

Antalya Havalimanı – TAV-Fraport

TAV Havalimanları ve Fraport tarafından oluşturulan ortak girişimin DHMİ tarafından düzenlenen Antalya Havalimanının 2027 - 2051 tarihleri arasında işletme haklarının devri ve kapasite artırımına yönelik ilave yatırımların yapımı ihalesini 8,2 milyar ABD doları bedelle kazanması

TAV-Fraport Taşucu Limanı – CEY Grup

Cey Grup'un Taşucu Limanı'nın 40 yıl süreyle işletme hakkı ihalesini 79,2 milyon ABD doları bedelle kazanması

PayTR'dan her işletmeye özel ödeme çözümleri

Türk mühendislerinin geliştirdiği yenilikçi ürün ve çözümler sunan ödeme kuruluşu PayTR, 2021 yılında yüzde 118 büyüme sağlayarak, yılı 6.5 milyar TL hacimle kapattı. 2015 yılından bu yana beşinci kez TOBB "Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi" sıralamasında bulunan PayTR, 2021 yılında bir önceki yıla göre dört sıra yükselerek 25'inci sırada yer aldı. PayTR'ın 2022 yılındaki hedefi ise 13 milyar liralık bir hacme ulaşmak.

2009 yılında Türk mühendisler tarafından kurulan, 26 Nisan 2016 itibarıyla 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında lisanslı bir ödeme kuruluşu olan PayTR; sanal POS üzerinden kredi kartı, banka kartı ve ön ödemeli kartlarla ödeme alma, kredi kartıyla yapılan ödemelerde markalara olan bağlılığı artırmak için taksitli ödeme alma, havale/EFT ile ödeme alma gibi hizmetlere ek olarak, ödeme hizmeti ile bağlantılı kart saklama, tekrarlayan ödeme, pazar yerleri (marketplace) için ödeme hizmeti, linkle ödeme, dövizle satış, mobil POS, sahtecilik önleme (anti-fraud) ve tahsilat hizmetleri sunuyor.

Bugün PayTR üye iş yerleri dünyanın her noktasındaki müşterilerinden PayTR aracılığıyla hızlı, kolay ve güvenli bir şekilde ödeme alabiliyorlar. Üstelik işletmeler www.paytr.com web sitesi üzerinden online başvurularını gerçekleştirerek sadece iki saat içinde sanal POS'larını kullanmaya başlayabiliyorlar.

2022 yılında hedef 13 milyar liralık hacim

2021 yılında Türkiye'nin en büyük özel sermaye fonu Actera ile yatırım ortaklığı yapan ve teknoloji ile insan kaynağı yatırımlarının yanı sıra iş birliklerini de artıran PayTR, geçtiğimiz yıl yüzde 118 büyüyerek, yılı 6.5 milyar TL hacimle kapattı. 2020 yılına oranla üye iş yeri adedini yüzde 21, çalışan sayısını yüzde 72 oranında artıran PayTR'ın 2022 yılındaki hedefi ise 13 milyar liralık bir hacme ulaşmak.

Cep telefonlarını pos cihazına dönüştürdü

Geliştirdiği ürün ve teknolojilerle13 yıldır üye iş yerlerinin hayatlarını kolaylaştırmaya devam eden PayTR, Mastercard ve Propay iş birliğiyle hayata geçirdiği PayTR NeoPOS ürünüyle, NFC özellikli Android işletim sistemine sahip telefon veya tabletlerin pos cihazı gibi kullanılmasını sağlayarak, temassız özellikli kartlar ve cihazlarla ödeme almayı mümkün kılan ilk ödeme kuruluşu oldu.

E-para çözümleri yolda

2021 Haziran ayında ise E-Para lisans sürecini tamamlayarak, bu alanda yeni hizmetleri hayata geçirmek üzere geliştirmelere başlayan PayTR, elektronik para alanında uzman yeni ekip arkadaşlarını bünyesine kattı.

Beşinci kez en hızlı büyüyen şirketler listesinde

TOBB'un her sene ciro artış hızına göre Türkiye'nin en hızlı büyüyen şirketlerini sıraladığı TOBB 'Türkiye'nin En Hızlı Büyüyen 100 Şirketi' listesine giren PayTR, bir önceki yıla göre dört sıra yükselerek 25'inci sırada yer aldı. TOBB 100 listesinde her yıl bir önceki yıla göre daha da yükselerek yer almanın çok değerli olduğunu söyleyen **PayTR Genel Müdürü Tarık Tombul**, "Ödüllerle dolu geçen 2021'in ardından, 2022'ye de ödüllerle başlamak son derece mutluluk verici. Aldığımız ödüller motivasyonumuzu daha da artırırken, işimizi doğru yaptığımızın birer göstergesi olarak bizleri gururlandırıyor. Çok yönlü FinTech şirketi olma hedefimiz, yeni ürün ve hizmetlerimizle 2022'de de hızla büyümeye, sektördeki etkimizi artırmaya ve hayatları kolaylaştırmaya devam edeceğiz. Çok yakında ihtiyacınız olan tüm ödeme yöntemlerini PayTR çatısı altında toplayarak, ödeme süreçlerinin tek noktadan yönetilmesini sağlayacağız" dedi.

Bu bir ilandır

PAYTR

NASIL BİR 2022 KAPIDA?

Elbette küresel ölçekte ve Türkiye'de girişim ekosisteminin ivme kazanıp, yeni istihdam alanları açarak toplumsal refahın yükselmesini sağlamak 2022'nin başlıca hedefleri arasında yer alıyor. Ancak bu iyimser hedefin gerçekleşmesinin önünde bir takım engeller bulunuyor. Dünya Ekonomik Forumu (WEF) 2022 Küresel Riskler Raporu, önümüzdeki 10 yıla damga vuracak risk faktörlerinin fotoğrafını çekti. İklim değişikliğinin başlıca risk olmaya devam edeceği rapora göre, salgın hastalıkların yanı sıra artan toplumsal bölünmeler ve eşit olmayan küresel toparlanma süreci, çatışmacı söylemlerin doğmasını sağlayabilir. Özellikle jeo-ekonomik bakımdan daha az gelişen bölgelerde artan yüksek borçluluk, bölgesel çatışmaların fitilini ateşleyebilir. Peki "küresel entelektüellerin (WEF anketine katılanlar)" de kabul ettiği üzere dünyanın bir kısmında artan yüksek borçluluk yeni bir 'Oliver Twist' romanının yazıldığı anlamına geliyor olabilir mi? Malum bir tarafta Aristokrat, diğer tarafta ise kaderine terk edilen ülkeler ayrışması söz konusu. Dolayısıyla bu iki zıtlık hangi koşullar altında, gezegenin çözüm bekleyen evrensel sorunları karşısında bir araya gelebilecek?

1871'den beri bol köpüklü nefis Türk kahvesi

1933 yılında Beşinci Yerli Mallar Sergisi'nde açılan stand.

1871'den beri kalitesini ve titizliğini hiç bozmadan evlerimize nefis Türk kahvesini getiren Kurukahveci Mehmet Efendi, bugün 55'ten fazla ülkede tüketiliyor. Kurukahveci Mehmet Efendi, Türklerin dünyaya armağan ettiği Türk kahvesini, her yudumda aynı kalite ve keyifle dünyaya ulaştırıyor.

KURUKAHVECİ
MEHMET EFENDİ
150 yıl

Dünya Ekonomik Forumu'nun 2022 yılı için öngördüğü 10 küresel riske bakmadan evvel mevcut tabloya birkaç renk daha eklemekte fayda var. Bu sayede ülkelerde eğilimler ne yönde, Batı'daki bir devletle Afrika'daki bir devletin gündemi aynı mı? Ayrışma ve uzlaşmazlıklar hangi gerekçelerden ötürü ortaya çıkıyor? Bu sorulara verebileceğimiz cevaplar ölçütünde sürecin nereye doğru ilerleyebileceğine dair sağlıklı varsayımlarda bulunmak mümkün.

Hatırlanacağı üzere küresel ekonomiyi derinden sarsan COVID-19 salgını ile mücadelede en önemli yeri ülkelerdeki aşılanma oranı aldı. Fakat ülkelerin aşıya ulaşım imkanları eşit düzeyde olmadığı için aynı oranda iyileşen bölgelerden asla söz edemiyoruz. Bugün itibariyle gelişmiş ülkelerde aşılama oranları ortalama yüzde 70'lere yaklaşmışken, geri kalmış ülkelerde bu oran yüzde 3 seviyelerinde. Aşıdaki bu eşitsiz dağılım, ekonomiler için de eşitsiz toparlanmayı beraberinde getiriyor. Eşit toparlanamayan ekonomiler ise her geçen gün daha fazla borçlanmak zorunda kalan kaynakları kıt ülkeler anlamına geliyor.

Gelişmekte olan ve geri kalmış ekonomiler için 2021'i birkaç cümleyle özetleyelim: Ülkelerin milli para birimleri dolar karşısında tuzla buz oluyor, mevcut para rezervlerinin tükenmesi sonucu piyasaya dışarıdan daha fazla müdahale geliyor, enflasyon freni patlamış bir kamyon misali alım gücünü ezdikçe eziyor, artan enerji maliyetlerine bağlı olarak hızla yükselen girdi maliyetleri işletmelerin rekabet gücünü tarihte hiç görülmemiş bir şekilde elinden alıyor, bozulan tedarik zinciri yüzünden bırakın aşıyı kimi ülkelere nişasta ve şeker dışında son 3 yıldır herhangi bir besin kaynağı bulamıyor. Tüm bunlara ilave tüketimin merkezindeki Batı, kendileriyle iş yapmak isteyen ülkelere karbon emisyonsuz imalat şartı koyuyor. İyi de hangi finansmanla böylesi bir üretim modeli sağlanacak? Elbette çare var. Yeşil finansman adı altında sunulan kredilerle de yeniden borçlanmak zorunda kalacağımız bir döneme el birliğiyle tanıklık ediyoruz.

HİÇ DÜŞÜNDÜNÜZ MÜ, GÜNDE 1.9 DOLARA NE ALABİLİRSİNİZ?

Pandemi gelişmiş ve gelişmekte olan ekonomiler arasındaki gelir eşitsizliğini artırdı mı peki? Bu soruya çekimser bir cevap vermeye hiç gerek yok. Açık bir şekilde, gelir makası gelişmiş ekonomiler lehine gün geçtikçe açılıyor. Çünkü ülkelerin salgınla mücadelesinde en önemli silah olan aşıya eşitsiz erişim, ülkelerin ekonomik toparlanmasında da farklılıklara yol açtı. Pandemi döneminde ülke ekonomilerinin yönünü, ülkelerin aşıya erişimi ve aşılanma oranları belirledi. Her ülke aşıya eşit oranda ulaşamadı. Kimi ülkeler nüfusunun 2 katı oranında aşı stoklarken, kimi ülkelere aşı hiç ulaşmadı. Aşıya eşitsiz ulaşım hem ülkeler hem de bireyler arasındaki gelir adaletsizliğini artırdı. Aşırı yoksulluk oranı 2021 sonu itibariyle 20 yılı aşkın bir süre sonra yeniden arttı. Yaklaşık 100 milyondan daha fazla insan günde 1.90 doların altında bir gelirle yaşamaya başladı.

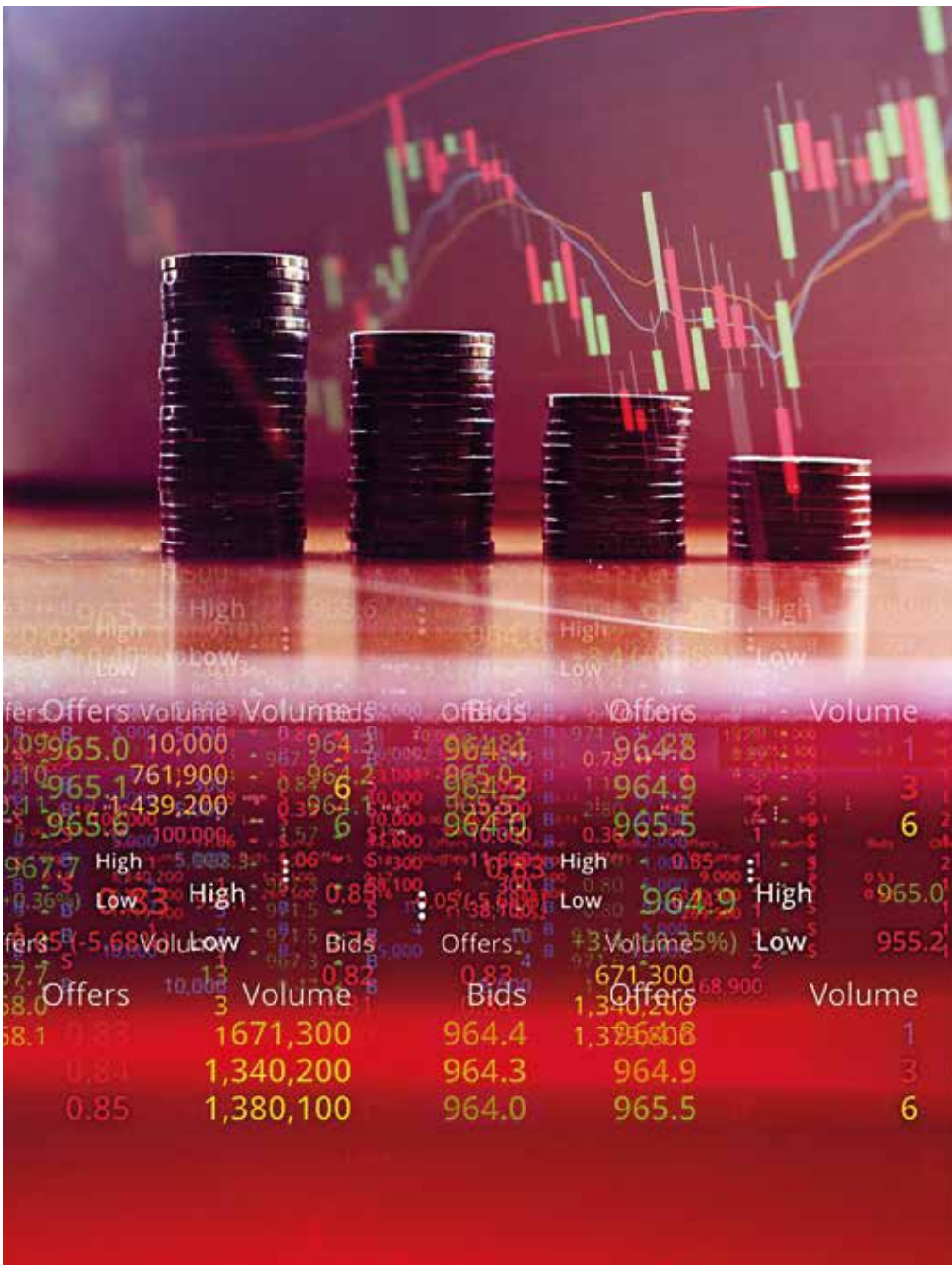
Salgının etkilerini gidermenin ve insanların normal hayatlarına dönmesinin en hızlı yolu, dünyayı aşılamaktan geçiyor. Buna ek olarak, dünya üzerindeki her birey eşit yaşama hakkına sahipken, aşılamada bu eşitlik görülmüyor. Düşük gelirli ülkelerdeki insanların yüzde 3.3'ü iki doz aşı olurken, yüksek gelirli ülkelerdeki insanların yüzde 67.2'si iki doz aşı oldu. Öte yandan, aşının küresel ölçekte adaletsiz dağılımı, ülkeler arası gelir dağılımında da uçuruma neden oldu.

Jeo-ekonomik bakımdan daha az gelişen bölgelerde artan yüksek borçluluk, bölgesel çatışmaların fitilini ateşleyebilir. Peki "küresel entelektüellerin (WEF anketine katılanlar)" de kabul ettiği üzere dünyanın bir kısmında artan yüksek borçluluk yeni bir 'Oliver Twist' romanının yazıldığı anlamına geliyor olabilir mi? Malum bir tarafta Aristokrat, diğer tarafta ise kaderine terk edilen ülkeler ayrışması söz konusu.

Sürekli artan gelir dağılımındaki bozulma sebebiyle en üst gelir grubunu artık hiçbir ekonomiye dahil edemiyoruz. Çünkü bu gelir grubu dijitalleşme yatırımlarıyla da diğer ekonomilerle arasındaki uçurumu gün geçtikçe artırıyor. Artık pazar ve tedarik zincirinin de iç içe geçmiş sarmal bir yapı arz ettiğini dikkate aldığımızda, ekonomisi bozulan toplumlar için Charles Dickens'ın meşhur romanı 'Oliver Twist' benzetmesi yapmak oldukça gerçekçi bir hipotez anlamına geliyor.

BİRİKTİRME HASTALIĞI SALGIN DÖNEMİNDE DAHİ DEVAM ETTİ

Aşının eşitsiz dağılımının küresel ekonomik toparlanmayı baltaladığı üzerinde duran Dünya Ekonomik Forumu; aşı eşitsizliğinin, uzun vadede ekonomik eşitsizliğe sebep olduğunu vurguluyor. Bu

ekonomik eşitsizlik, aşı tedariğinde zengin ülkelerin stoklama yapabilmesi, daha fazla insana aşı ulaştırmasıyla pandemideki kapanmanın etkilerini kolay silebilmesinden kaynaklanıyor. Aşının eşit bir şekilde dağılımına kayıtsız kalan yüksek gelirli ülkelerin aksine, Dünya Ekonomik Forumu'nun sanal toplantısında, Güney Afrika'nın Cumhurbaşkanı Cyril Ramaphosa, bazı ülkelerin ihtiyaçlarının dört katı kadarını bile aldıklarına dikkat çekerek, zengin ülkeleri fazla doz stoklamalarından vazgeçmeye çağırdı. Psikolojide oldukça nitelikli bir tanı vardır. İnsanlar çok büyük travmaları zihnen aşabilmek için biriktirme hastalığına yakalanırmış. Kimi pul, kimi saat, kimi yüz binlerce şişe biriktirirmiş. Şimdi akıllara şu soru geliyor: "Gelişmiş ülkeler aşı biriktirip, psikolojik anlamda rahatlama sağlamayı, pandeminin getirdiği travma yüzünden mi yapıyor, yoksa dünyanın gere kalanına çektirdikleri acıların sebep olduğu vicdani yükten kurtulmak için mi?" Sanki ikincisi biraz daha ağır basıyor.

DAĞITIM PROGRAMLARI BİR ŞEKİLDE ETKİSİZLEŞTİRİLDİ

Dünya Sağlık Örgütü pandemi dönemi başında, bu eşitsizliğin önüne geçmek için çok taraflı aşı dağıtım programı COVAX'ı uygulamaya koydu. Bu programla, Afrika nüfusunun dörtte birini aşılamaya yetecek 600 milyon doz ayırdı. Ancak bir süre sonra, Güney Afrika'nın üst-orta gelirli ülke statüsü içinde olduğunu açıklayıp, yardım programına almayacağını netleştirdi. Dolayısıyla bunun gibi birçok yardım adı altında program, aşının eşitsiz dağılımının önüne geçemedi. Aslında Moderna, Biontech ve diğer aşılar 450 milyon euro civarında, Oxford-Astra Zeneca aşısı ise yüzde 97 oranında kamu desteği aldı. Aşıda kullanılan MNRA teknolojisi yine kamu fonuyla karşılandı. Yani büyük oranı halkın cebinden karşılanan aşılarda, finansal bir enstrüman gibi kâr marjı oluşturuldu. Afrika, Mısır, Afganistan gibi düşük gelirli ülkelerin ekonomik toparlanmaları geciktirildi. COVAX gibi yapılmaya çalışılan yardımlar etkisiz hale getirildi. Sonucunda toplumun normal hayata kısa vadede dönmesi ve ekonomik koşulların iyileştirilmesi engellendi. Yani, düşük ile yüksek gelirli ülkeler arasında aşıların eşitsiz dağılımı, ülkeler arasındaki ekonomik toparlanma farkının nedeni oldu. Peki bu durum kime yaradı? Elbette servetine servet ekleyen üst gelir grubuna.

MİLYARDERLERDE DUYGU DENİLEN KAVRAM HİÇ Mİ YOK?

Elbette COVID-19 küresel ekonomiyi baştan aşağı 3 yıldır olumsuz etkiliyor. Lakin kimi milyarderlerin de servetini artırdığı bir gerçek. Acı ama gerçek bir araştırmaya dikkat çekmekte yarar var. Politika Araştırmaları Enstitüsü'nün (IPS) salgının hızla yayıldığı 18 Mart 2020-18 Mart 2021'i kapsayan raporunda, 2 bin 365 milyarderin, servetlerine yüzde 54'lük bir artışla 4 trilyon dolar daha eklendiği belirtiliyor. Raporda, en zengin 20 milyarderin

Düşük gelirli ülkelerdeki insanların yüzde 3.3'ü iki doz aşı olurken, yüksek gelirli ülkelerdeki insanların yüzde 67.2'si iki doz aşı oldu. Öte yandan, aşının küresel ölçekte adaletsiz dağılımı, ülkeler arası gelir dağılımında da uçuruma neden oldu.

OTB

ORDU TİCARET BORSASI

"Gücünü Üyelerden Alan Kurum"

1936

ORDU TİCARET BORSASI

de yüzde 68 artışla 742 milyar dolar daha kazandığı kaydedildi. Birleşik Krallık merkezli uluslararası yardım kuruluşu Oxfam da 2021'in başında yayımladığı raporda, milyarderlerin gelirlerine yaklaşık 3.9 trilyon dolar eklendiği belirtilmişti. Raporda, bu parayla hem dünyada virüs yüzünden kimsenin yoksullaşmaması sağlanabileceği hem de herkese yetecek sayıda aşı satın alınabileceği ifade edilmişti.

WEF ANKETİNDEN ÇIKAN SONUÇ: DENGESİZ İYİLEŞME

Buraya kadar mevcut tabloya birkaç ilave renk kattığımızı düşünerek, WEF'in Küresel Riskler Raporu'na geri dönelim. Rapora göre pandemi kaynaklı ekonomik ve sosyal sorunlar, aşı eşitsizliği ve ülkelerin farklı ekonomik toparlanma oranlarının meydana getireceği sosyal çatlaklar ve jeopolitik gerginlikler risk olmaya devam edecek. Raporda öne çıkan araştırmalardan biri de hükümetler, sivil toplum kuruluşları ve yatırımcılardan oluşan uzmanlarla yapılan küresel ankete göre, her 6 kişiden yalnızca 1'i iyimser ve hatta her 10 kişiden yalnızca 1'i küresel toparlanma sürecinin hızlanacağına inanıyor. Ayrıca iş birliği alanlarının daralmasına rağmen, bu sistematik sorunların çözümü için, küresel liderler koordine halinde çok paydaşlı bir yanıt arayışına ihtiyaç var.

Dünya Ekonomik Forumu tarafından, Marsh & McLennan Şirketleri, SK Group ve Zurich Sigorta Grubu ile Oxford Martin Okulu'nun (Oxford Üniversitesi), Singapur Ulusal Üniversitesi'nin stratejik ortakları ve Wharton Risk Yönetimi ve Karar Süreçleri Merkezi'nin (Pennsylvania Üniversitesi) akademik danışmanlarıyla hazırlanan Küresel Riskler Raporu 2022'ye göre en önemli ve uzun vadeli riskler iklim riskleri ile ilgiliyken en önemli kısa vadeli küresel endişeler arasında ise toplumsal bölünmeler, geçim krizleri ve zihinsel sağlık durumlarında bozulmalar yer alıyor. Ayrıca çoğu uzman, küresel ekonomik iyileşmenin önümüzdeki üç yıl içinde değişken ve dengesiz olacağına inandıklarını belirtiyor.

"TOPLUMSAL BÖLÜNMELER ARTIYOR"

Biraz da raporun online tanıtımı sırasında konuşan Dünya Ekonomik Forumu Genel Müdürü Saadia Zahidi'nin öngörülerini hatırlamakta yarar var. Sağlık sorunları ve ekonomik istikrarsızlıkların toplumsal bölünmeleri artırdığına işaret eden Zahidi, "Bu durum ise toplumlar arasında ve uluslararası topluluklar arasında iş birliğinin daha eşit ve hızlı bir küresel iyileşme sağlaması için temel olacağı bir zamanda gerilim yaratıyor. Küresel liderler bir araya gelmeli ve amansız küresel zorluklarla mücadele etmek ve bir sonraki krizden önce direnç oluşturabilmek için koordineli ve çok paydaşlı bir yaklaşım benimsemelilerdir" sözleriyle bir bakıma liderlerin aksine olması gereken dünya düzenini kendi entelektüel bakış açısıyla değerlendiriyor.

DERİNLİK KAZANAN UÇURUM

WEF'in Küresel Riskler Raporu 2022'ye şöyle derinlemesine bir baktığımızda öncelikle pandemi küresel bölünmeleri derinleştirdi. Bazı toplumlarda aşılamada hızlı ilerleme, dijitalleşmede ilerleme ve pandemi öncesine dönüş sürecini hızlandırdı. Bu durum bazı toplumlar açısından daha olumlu gelişmelerin yaşanabileceği bir yılın habercisi olarak görülüyor. Ancak aşıdan yeterince yararlanamamış toplumlar için 2022 benzerlerinden daha derin krizlerin eşiğinde kalma anlamına geliyor. Bu ülkelere bir yandan yeni ekonomik kaynaklar bulma savaşı verip bir yandan da sağlık sorunlarıyla boğuşmaya devam edecek. Tüm bunları yaşarken de dijitalleşme ile derinlik kazanması muhtemel uçurumu açmamak adına yine de dijitalleşmeye kaynak ayırarak, kapatmaya çalışacak. Sınıflar arasında artan eşitsizlikler karşısında ise kimi ülkelerde yönetim kontrolü zorlaşacak. Öte yandan, CO-

VID-19'un yeni varyant riskine her daim sahip olması ise zincirleme ekonomik risklerin doğmasını beraberinde getiriyor. Bunun yakın zamandaki örnekleri ise küresel ölçekte kalıcı hale gelen enflasyon ve enerji fiyatlarındaki yüksek volümlü sıçrama. Yine tedarik zinciri aksaklıkları, enflasyon, yüksek borçlanma, işgücü piyasası boşlukları, korumacılık ve eğitim eşitsizlikleri dünyanın önemli bir kesimi için gelişimin önünü tıkıyor.

Hemen şunu belirtmekte yarar var. Aşı eşitsizliği ve düzensizlik sosyal kırılımların tavan yaptığı bir yılın doğmasını sağlayacak. Bugün itibariyle en yoksul 52 ülkede dünya nüfusunun yüzde 20'sine ev sahipliği yapıyor aşılanma oranı sadece yüzde 6. Bu süreçte gelişmiş ekonomiler yüzde 5.5 bandında büyüme sağlarken söz konusu ekonomilerdeki büyüme oranı ise sadece yüzde 0.9 oranında kaldı. Farklı bir ifadeyle küresel gelir açığı az gelişmiş toplumlar aleyhine işleme devam etti. Bu durumda sürdürülebilir ve sağlıklı bir kalkınma söyleminin arkasında hangi gelişmiş Batı toplumu durabilir?

HIZLI TOPARLANMA BEKLENMİYOR

WEF'in raporu aynı zamanda bir dizi anket sorusunu da içeriyor. Söz konusu ankete 124 ülkeden yaklaşık 12 bin kişi katıldı. Katılımcılar arasında devlet adamları, sivil toplum kuruluşu temsilcileri, akademisyenler ve iş dünyasından temsilciler yer aldı. Söz konusu ankete katılanlardan son iki yılın görünüme dair tespit yapmaları istendi. Katılımcıların yüzde 84'ü toplumsal risk algısının arttığını, ülkelerde artık bir sosyal uyum erozyonundan söz edilebileceğini ve geçim sıkıntısı kaynaklı olarak toplumların ruh sağlığında bozulmanın görüldüğünü dile getirdi. Yine katılımcıların yüzde 16'sı ise mevcut alanlarda iyileşmeyi savundu. Hızlı bir toparlanmanın yaşanıp yaşanmayacağı sorusuna ise yüzde 89'luk dilim "Hayır" derken yüzde 11'lik dilim hızlı bir toparlanma beklediklerini dile getirdi. Önümüzdeki 5 yılın öne çıkacak iki riskine dair de görüş vermeleri istenen katılımcılar, gezegenin sağlığından kaynaklı çevresel riskler ve toplumsal bölünmüşlüğü öne çıkardı. Ayrıca dijital eşitsizlik, siber güvenlik açıkları, iklim kaynaklı göç dalgası ve mülteci sorunu önümüzdeki yıllarda da sıklıkla gündeme gelecek. Buna ilave jeo ekonomik çatışmaların tavan yaptığı bir döneme girilmiş olabileceği de katılımcıların üzerinde durduğu konular arasında yer alıyor.

EKONOMİK GÖRÜNÜM ZAYIF

Pandemiden kaynaklanan ekonomik zorluklarda ısrar eden küresel ticaret sistemi ise halihazırda ekonomik görünümün zayıf kalmasına sebep oluyor. Ayrıca artan emtia fiyatları, enflasyon ve yükselen borçluluk zayıf ekonomik görünümün kronik sancıları olmaya şimdiden başladı. Öte yandan dijitalleşmenin de etkisiyle kabuk değiştiren işgücü piyasasında meydana gelen boşluklar, dış ticarette korumacılık rüzgarının devam etmesi, eğitim ve beceri boşluklarındaki açık dünyayı farklı yörüngelere bölmek anlamına geliyor. Ayrıca devam eden akut sağlık sistemleri, dijital bölünmeler ve durgunluk ülkelerin önemli bir kısmında stresli iş piyasaları anlamına geliyor. Sorunu çözmek için uluslararası iş birliğine şüphesiz ki ihtiyaç var lakin dünyanın bir yarısı hayatta kalmak için çırpınırken kendi refahını garanti altına almış bencil toplumların iş birliği çağrısına ne kadar net ve samimi cevap verilir işte burası işin düşündürücü tarafı olarak hafızalarda yer ediniyor.

DÜZENSİZ BİR İKLİM GEÇİŞİ EŞİTSİZLİKLERİ ŞİDDETLENDİRİR

WEF'nin küresel riskler analizinde, toplumsal bölünmeyi önümüzdeki yıllarda artıracak başlıca faktörü ise iklim değişikliği meydana getiriyor. Çünkü düzensiz bir iklim geçişi eşitsizliklerin şiddetlenmesi anlamına geliyor. Şu ana kadar kaydedilen gelişmeler ışığında 'iklim değişikliğinde eylem başarısızlığının' adeta temelleri atılıyor. Kuraklık, yangın ve seller kimi bölgelerde kıtlıklara ve türlerin kaybına neden oluyor. Artık hükümetler, işletmeler ve toplumlar bunu engellemek için artan bir baskıyla karşı karşıya. Yine de düzensiz bir iklim geçişi dünya çapında farklı yörüngelerle karakterize edilen ve sektörler arası, ülkeleri daha da birbirinden uzaklaştıracak ve toplumları ikiye bölerek, iş birliğinin önünde engeller yaratacak bir yapının temellerini atıyor.

Politika Araştırmaları Enstitüsü'nün (IPS) salgının hızla yayıldığı 18 Mart 2020-18 Mart 2021'i kapsayan raporunda, 2 bin 365 milyarderin, servetlerine yüzde 54'lük bir artışla 4 trilyon dolar daha eklendiği belirtiliyor. Raporda, en zengin 20 milyarderin de yüzde 68 artışla 742 milyar dolar daha kazandığı kaydedildi.

Teknolojik, ekonomik karmaşıklık göz önüne alındığında ise iklim değişikliğiyle eylem planı kapsamında tüm dünyada uygulanmak istenen toplumsal değişim oldukça yetersiz kalıyor. Mevcut net sıfır taahhütleri ise 2050 yılına kadar düzensiz ve belirsiz bir yapı arz ediyor. COVID-19 karantinaları boyunca azalma gösteren sera gazı emisyonları ise kısa zamanda yeniden tavan yapmaya başladı. Bu noktada emisyon yoğun iş kollarında emisyonları düşürecek teknoloji talebinin bir an evvel karşılanması çağrısını yapan Dünya Ekonomik Forumu, iş piyasasının da karbonsuzlaşma talebiyle şekillenmesi gerektiği çağrısını yapıyor.

SİBER GÜVENLİK AÇIĞI VAR

Öte yandan, COVID-19 pandemisiyle birlikte dünyada artan bir dijitalleşme eğilimi var. İşgücü bu sayede uzaktan çalışmaya geçti, yeni iş kolları doğduğu gibi mevcut işler de bir dönüşümden söz edilebilir. Elbette bu değişimi kolaylaştıran platformlar ve cihazlar çoğaldı. Aynı zamanda siber güvenlik tehditleri de arttı. Sadece 2020'de kötü amaçlı yazılım ve fidye yazılımı saldırıları sırasıyla yüzde 358 ve yüzde 435 arttı. Dolayısıyla yeni dünyanın siber güvenlik açığını görüp, hem dijitalleşmeyi hem de siber güvenliği tek bir potada ilerletmesi gerekiyor. Çünkü büyük ve stratejik sistemlere yönelik saldırılar, toplumlar arasında ardışık fiziksel sonuçlar ve kaçınılması mümkün olmayan yüksek maliyetler anlamına geliyor. Ayrıca siber güvenlik açığı dijital dezenformasyon, dolandırıcılık ve dijital güvensizlik anlamına da geliyor.

FARKLI BİR KURTARMA ANLAYIŞINA İHTİYAÇ VAR

COVID-19 ile gelişmiş ülkelerin nasıl baş ettiğine bakacak olursak. Öncelikle döviz stoklarını halkına yardım olarak dağıtan süper devletler bununla da yetinmeyip para basma gücünü kullanıp, kendi toplumlarında hazır paraya alışmış kronik işsizler meydana getirdi. Bu süreçte de dijitalleşme çalışmalarını hızlandıran süper devletler için aslında COVID-19 krizi geçici bir yerinde sayma süreciydi. 2020 ve 2021 yılları bu şekilde idare edilirken, arada nur topu gibi kalıcı bir enflasyona sahip olundu. 2022 yılında ise artık dünyanın geri kalanı için yeni bir kurtarmaya ihtiyaç duyulduğu gün gibi aşikar. Dünya Ekonomik Forumu'na göre bu yeni kurtarma paketi bütün dünyayı kapsamalı. Tüm bölgeler aşısız olmaktan çıkarılmalı. Dünyanın halen yüzde 67'si tam olarak eğitim hizmetlerinden yararlanamıyor. Yüzde 50'si açlık sorunuyla yüzleşmek zorunda kalıyor. Yüzde 41'inde net bir sağlık mücadelesi var. İşte bunları tamamen ortadan kaldırmak için gelişmiş ülkelerin kendi halkların sorumsuz tüketici yapmak yerine bu meselelere eğilmesi gerekiyor.

Küresel ekonomi hatırlanacağı üzere 2020'de yüzde 3.1 daralmanın ardından kendinden beklenen toparlanma sinyalini bir türlü tam manasıyla veremedi. Ekonomideki yeniden diriliş hareketlerinin önündeki başlıca engeli ise yeni varyantlar oluşturuyor. Bu dönemde emtia şokları, fiyat istikrarsızlığı ve borç krizleri küresel ekonomi için kritik orta vadeli endişeler olarak karşımızda duruyor. Buna ilave ABD, Avrupa, Rusya ve Çin'in kendi aralarında yarattığı gerilim dalgaları dünyanın çözüm bekleyen evrensel sorunlarını sürekli olarak öteliyor. Hal böyle olunca tüketiciyi zayıflatan ve daha da borçlu hale getiren şişirilmiş bir ekonomik kalkınma modeli ile küresel ticarete yön verilmek isteniyor.

Enerji sıkıntısı, devam eden tedarik zinciri kesintileri ve geçiş zorlukları, fosil yakıt rezervlerine yapılan yatırımların azalması şişirme olarak birçok ülkede hız kazandı. Elbette ki kelebek etkisi misali birbiri ardına gerçekleşen olaylar zincirinde son dönemde sırayı yükselen merkez bankası faizleri aldı. Dolayısıyla yüksek fiyatlardan kaynaklı artan borçluluk ise düşük gelirli hanelerin çöküş yaşamasına sebep oluyor. Bu süreçte zar zor ayakta kalan KOBİ'ler ise bir şekilde tüketimi düşürerek, iflastan kaçınmaya çalışıyor. Küresel Riskler 2022 Raporu pandemiyle birlikte artan kamu borçlarına da ışık tutuyor. Bugün itibarıyla devletlerin küresel borcu yüzde 16 arttı. Ankete katılanlar 'borç krizlerini' kritik bir kısa ve orta vadeli tehdit olarak tanımlıyor. Bu tehdit net sıfıra adil geçiş şeklinin de ertelenmesini sağlayacak nitelikte.

Şimşek Aluminium

LS - 55 LIFT
SLIDING SYTEM

S - 38 T
CLASSIC SLIDING SYTEM

S - 38
CLASSIC SLIDING SYTEM

CW - 50
FACADE SYTEMS

WIN - 55 T
SYSTEMS

WIN - 55
SYSTEMS

STANDART
PROFILES

PERGOLA
PROFILES

SOLAR
PROFILES

MERKEZ • CENTRAL • CENTRALE

ŞİMŞEK ALÜMİNYUM

Fabrika Mah. Mahabad Blv. Gold Office Kat:11 No:33
Yenişehir/Diyarbakır/TÜRKİYE
Tel: +90 0412 502 0110-11-12 **Faks:** +90 0412 502 0113
Web: www.simsekaluminyum.com
E-mail: info@simsekaluminyum.com

FABRİKA • FACTORY • FABRIK

ŞİMŞEK ALÜMİNYUM

Elazığ Yolu 22.Km. Diyarbakır OSB 113 Ada 27 Nolu
Parsel 14. Cad. No:6 Yenişehir/Diyarbakır/TÜRKİYE
Tel: +90 0412 502 0110-11-12 **Faks:** +90 0412 502 0113
Web: www.simsekaluminyum.com
E-mail: info@simsekaluminyum.com

GELİR EŞİTSİZLİĞİ İŞ PİYASASINDA VE BİREYLERDE KENDİNİ GÖSTERİYOR

2022 ve sonrası için dikkat edilmesi gereken parametrelerden birini de iş piyasasında meydana gelen gelir eşitsizliği oluşturuyor. Pandemi nedeniyle birçok genç ve kadın işgücünden ayrılmak zorunda kaldı. İşte bu kesim artık had safhada mutsuz bireyler olarak tanımlanıyor ve toplumsal patlamanın eşiğine fazlasıyla gelmiş bulunuyorlar. Farklı bir ifadeyle toplumda bir kırılganlık hali söz konusu. Kaybedilen istihdamın geri kazanılması ise 2023 yılına kadar sarkacak. İşte bu olumsuz göstergenin düşük verimli ekonomilerin doğmasına sebebiyet vereceği vurgulanıyor. Geçim sıkıntısından kurtulmak isteyen birçok kişi kalitesiz çalışma şartlarına maruz bırakılıyor. Sözünü ettiğimiz kalitesiz çalışma hali ise ülkeleri düşük verimlilik tuzağı içinde tutan re-organize işler anlamına geliyor. Ne alınan ücretler ne de sosyal haklar çalışanları tam olarak mutlu etmediği gibi bu tarz işlerle iş piyasasına yön veren işletmeler de şartların getirdiği açmazlar yüzünden ileriye dönük olarak kendisini yenileyemiyor. İşte bu riski de içine alan gelişme haline ise Dünya Ekonomik Forumu raporunda 'çatallanmış bir ekonomik toparlanma' deniliyor. Bu tarz bir toparlanmanın beraberinde göçlere neden olacağı vurgulanıyor. Dünyada göç sorununun kısa vadeli bir sorun gibi görülme devrinin ise artık son bulacağına işaret eden raporda uzun vadeli küresel bir riske doğru girildiği vurgulanıyor.

SOSYAL UYUMUN EROZYONU

Yeni normal ya da yeni dünya daha basit bir söylemle yeni dijital dünya evet belki biraz daha teknolojik, belki biraz daha hızlı enformasyon akışı var fakat artık sosyal uyumun hızla erozyona uğradığı bir dünya gerçeği de karşımızda duruyor. Anket yapılan 124 ülkeden 31'inde bunlar arasında Arjantin, Fransa dahil, Almanya, Meksika ve Güney Afrika'da bile sosyal uyum erozyonu var. Sosyal uyumu etkileyen faktörler arasında eşitsizlik, gelir adaletinin sağlanamaması, sürekli gergin seyreden politik iklim, teknoloji kaynaklı nesiller arasında süregelen meydan okuma halleri uyumsuzluk dokuyor. Raporda Dünya Bankası'nın yaptığı bir araştırmaya da dikkat çekiliyor. Dünyanın en zengin yüzde 20'lik dilimi 2021'de kayıplarının yarıdan fazlasını telafi ederken en yoksul yüzde 20'lik dilim ise kayıplarına ekstradan bir yüzde 5'lik oran daha eklemek durumunda kaldı. Ayrıca 2030 yılına kadar 51 milyon kişinin aşırı derecede yoksullaşması öngörülüyor. İşte gelir eşitsizlikleri şiddetlendiği için eşit olmayan bir ekonomik toparlanma riski ile artan kutuplaşma ve kızgınlık toplumlar içinde uyumsuzluğun tavan yapmasını beraberinde getiriyor.

JEOPOLİTİK GERİLİMLER BİTMİYOR

Küresel riskleri tetikleyen unsurlar sadece iklim değişikliği, pandemi ya da toplumsal ayrışmalardan da kaynaklanmıyor. Genişleyen jeopolitik kırılma riski küresel ayrışma için başka bir güç olma özelliğine sahip. Özellikle ABD, Çin ve Rusya arasındaki yoğun rekabet jeopolitik çatışmaların adeta katalizörü olmaya devam ediyor. Özellikle ABD ve Çin Pasifik'te yeni askeri anlaşmalar yaparak, her nedense dünyanın başka bir sorunu yokmuşçasına tüm dikkatlerin çatışmacı söylemler etrafında toplanmasını istiyor gibi. Bu arada, kilit küresel ve bölgesel güçler uluslararası hukukun sınırlarını test ediyor ve askeri operasyonlar yürüterek iş birliği gibi gergin alanlar etrafında egzersizler yapıyor. Rusya-Ukrayna sınırı ve Tayvan olayı söz konusu gergin egzersizlere örnek verilebilir.

Sonuç olarak risk yaratan küresel ayrışma, dünya ekonomisindeki kırılmalardan, jeopolitik için daha güçlü rekabet avantajı ve iç baskılar oluşturacak ulusal hedeflere öncelik vermek küresel iş birliği için karmaşık zorluklar anlamına geliyor. Dolayısıyla dünyada net sıfır taahhüdünden tutun, gelir dağılımından aşı eşitliğine kadar birçok alanda eksen kayması var. Dünyadaki küresel riskler elbette ki hiçbir zaman bitmeyecek fakat aynı riskleri her sen tekrar ve tekrar masaya getiriyor olmak da insanlığa herhangi bir şey kazandırmayacak. COVID-19 pandemisi belki de insanlığa sabretmeyi öğretti. Ancak düşünürün de dediği gibi "Sabretmek, beklemek demek değildir. Beklerken gerçekleştirdiğimiz eylemlerin niteliği ne kadar kaliteli bir sabretme süreci yaşadığımızı bizlere gösterir."

Çuhadaroğlu Endüstriyel Profiller

www.cuhadaroglu.com | www.interal.com.tr

interal
ÇUHADAROĞLU

TOBB, aynı ruh ve heyecan ile 70'inci yaşını kutladı

Türk özel sektörünün çatı kuruluşu 70'inci kuruluş yıldönümünü kutlayan TOBB'un 70 yıllık süreç içerisinde yerel bir kurumdan küresel bir aktöre dönüştüğünü belirten TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "70 yıl sonra aynı ruh ve aynı heyecanla, "Güçlü Türkiye ve Güçlü Ekonomi" için çalışmaya devam ediyoruz" dedi.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 70 yılda büyük aşamalar kaydeden Birliğin, örnek gösterilen bir noktaya ulaştığını söyledi. 15 Mart 1950'de kuruluş kanunu yürürlüğe giren, 6 Şubat 1952'de ilk Genel Kurulu'nu yapan TOBB'un, 7 Şubat 1952'de organ seçimlerini tamamlayarak fiilen hayata geçtiğini hatırlatan Hisarcıklıoğlu, "TOBB, 70 yılda yerel bir kurumdan küresel bir aktöre dönüştü. 365 Oda ve Borsası, 65 Sektör Meclisi ile ülkemiz iş dünyasını tamamını hem coğrafi hem de sektörel anlamda bir araya topladı" dedi. Atlantik ile Pasifik arasındaki tüm özel sektör kurumlarının yönetimine seçildiğini söyleyen Hisarcıklıoğlu, Türk özel sektörünün hak ve hukukunu uluslararası düzeyde savunan bir konuma geldiklerinin altını çizdi.

"Dünyada Oda-Borsa sisteminin öncüsüyüz"

TOBB olarak Türkiye'nin otomobil üretme hayalini gerçekleştirmek için öncülük yaptıklarını belirten M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOGG yatırımcılarını bir araya getiren, yurtiçinde mesleki eğitimden kara gümrük kapılarının modernizasyonuna, Kredi Garanti Fonu'ndan Arabuluculuk ve Uyuşmazlık Çözüm Merkezleri'ne, lisanslı depolardan Türkiye Ürün İhtisas Borsası'nın kurulmasına, yurtdışında Türkiye Ticaret Merkezi açılmasına kadar çok geniş bir yelpazede özel sektöre hizmetler sunduklarına vurgu yaptı.

İşleri kolaylaştıran Oda-Borsa sisteminin dünyada örnek gösterildiği bir seviyeye ulaştığına dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, sürekli artırdıkları faaliyetler ve geliştirdikleri kurumsal kapasiteleriyle özel sektörü bir araya getirdiklerini söyledi. Güç birliği sağlama noktasında da üstlendiği büyük sorumluluğu yerine getiren TOBB'un, sonuç odaklı çalışmalarıyla sadece sorunları tespit edip dile getirmekle yetinmeyen bunlara kalıcı çözümler önerip, hayata geçiren bir kuruluş olduğunu da belirtti.

TOBB'un tarihi boyunca camiaya önemli katkılarda bulunanlara da teşekkür eden M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Kurucularımızı ve emeği geçenleri saygıyla ve minnetle anıyorum. Geçmişten bugüne, ilk Başkanımız rahmetli Üzeyir Avunduk başta olmak üzere, emek vererek TOBB'un bugünkü konumuna gelmesinde katkısı olan herkesi yürekten kutluyor, ahirete irtihal etmiş olanları rahmetle yad ediyorum. 70 yıl sonra aynı ruh, aynı heyecanla, Güçlü Türkiye ve Güçlü Ekonomi için çalışmaya devam ediyoruz" ifadelerini kullandı.

TOBB İLK YÖNETİM KURULU:

Üzeyir Avunduk (Ankara Ticaret ve Sanayi Odası),
Vehbi Koç (Ankara Ticaret ve Sanayi Odası),
Feyzi Dural (Adana Ticaret ve Sanayi Odası),
İzzet Akosman (İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası),
Şükrü Kerimzade (İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası),
Selahattin Sanver (İzmir Ticaret Odasi),
Osman Kibar (İzmir Sanayi Odası),
Haydar Dündar (İzmir Ticaret Borsası),
Aziz Zeytinoğlu (Eskişehir Ticaret ve Sanayi Odası)

ÇEYREKLERİN DEĞERLENDİĞİ HESAP

KAZANDIRAN ÇEYREK HESAP EMLAK KATILIM'DA

ALTINDAN ALTIN KAZANIN

KİRALIK KASA SİGORTALAMA MALİYETİ YOK

ÇALINMA KAYBOLMA RİSKİ YOK

DİLEDİĞİNİZDE YENİ TARİHLİ OLARAK ALIN

TEMİNAT OLARAK KULLANIN

İNTERNET ŞUBEDEN

EMLAK KATILIM ŞUBELERİNDEN

MOBİL ŞUBEDEN

Kazandıran Çeyrek Hesap;
Çeyrek, Yarım, Tam, İkibuçukluk, Beşlik türündeki Cumhuriyet Altınlarını kapsamaktadır.

EmlakKatılım

emlakkatilim.com.tr 0850 222 26 26 /tremlakkatilim

TOBB, 154 ilçeye 154 yeni okul kazandıracak

TOBB tarafından, MEB ile imzalanan Ulusal Eğitime Katkı Protokolü sayesinde, 154 ilçeye 154 yeni okul kazandırılacak. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "81 ilde 81 okul projemizin sonuna gelirken burada durmuyor, 154 ilçede 154 yeni okul için harekete geçiyoruz" dedi.

TOBB 81 ile 81 okul kampanyasında sona gelirken yeni bir projeye imza attı. TOBB'un eğitim hamlesi, TOBB İkiz Kuleler Konferans Salonu'nda düzenlenen protokol töreni ile kamuoyuna duyuruldu. Projenin detaylarının da açıklandığı törene, Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Mahmut Özer, TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ve toplam 365 Oda-Borsa Başkanı katıldı. Hisarcıklıoğlu burada yaptığı konuşmasında, TOBB olarak Türkiye'nin öncelikli meselesinin eğitim olduğuna inandıklarını belirterek, "Bu vizyonla hareket ettik ve en önemli yatırım alanı olarak, ülkemize yeni okullar kazandırmaya ihtiyaç duyulduğunu gördük. TOBB Yönetim Kurulumuzun aldığı kararla, 81 İlde 81 okul yaparak, milletimize ve şehirlerimize armağan ettik" diye konuştu.

Eğitime yapılan toplam yatırım 3 milyar 587 milyon liraya ulaştı

TOBB olarak eğitime yönelik yaptıkları toplam yatırım ve desteklerin toplam hacminin 3 milyar 587 milyon liraya ulaştığını ifade eden M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Özel sektör olarak, nitelikli çalışan bulamamaktan, mesleki eğitimin ihtiyaçları karşılamamasından şikayet ediyorduk. Mesleki eğitimde kamu-özel sektör iş birliğini artırmak, özel sektörün rolünü güçlendirmek istiyorduk. Mesleki eğitim, özel sektörün insan kaynağını karşılamada en önemli vasıta olsun istiyorduk. Bu bizim 20 senedir gündemimizde olan bir konuydu. Milli Eğitim Bakanımız Mahmut Özer'den bu konuda hem büyük destek hem de önemli icraatlar gördük" dedi.

"TOBB Türkiye'ye 307 eğitim tesisi kazandırdı"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, sektör ve Türkiye açısından yeni ve çok önemli bir girişim başlattıklarını, bunun gururunu ve sevincini yaşadıklarına vurgu yaptı. Oda ve Borsaların faaliyet gösterdiği 154 ilçeye daha yeni okullar kazandırdıklarını söyleyen Hisarcıklıoğlu, "İlçelerimize, hayırlı ve uğurlu olsun. Bir zamanlar uzak birer hedef olarak duran eğitim ve sosyal sorumluluk projelerini, bugün gerçekleştirmenin gururunu yaşıyoruz" dedi. Bugün imzaladıkları protokol ile TOBB tarafından Türkiye'ye kazandırılan eğitim tesisi sayısının 307'ye ulaştığının bilgisini veren Hisarcıklıoğlu, yapılmış 153 okul ve yapılacak 154 yeni eğitim tesisine ilişkin bilgileri paylaştı.

"Ülkenin geleceğine yatırım yapmaya devam edeceğiz"

Eğitime yapılan yatırımlardan asla zarar edilmeyeceğinin bilinciyle çalıştıklarına dikkati çeken M. Rifat Hisarcıklıoğlu, gençleri geleceğe hazırladıklarını, Türkiye'nin girişimci gücü olarak, ülkenin geleceğine yatırım yapmaya devam edeceklerini dile getirdi. "Ülkemizin kurucusu ve önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün vurguladığı gibi; 'Okul sayesinde, okulun vereceği ilim ve fen sayesindedir ki, Türk milletinin sanatı, iktisadı ve edebiyatı gelişecektir" diyen Hisarcıklıoğlu, "Okullarımız ülkemizin geleceğine, gençlerine ve yarının liderlerine armağan olsun" dedi. Söz konusu protokol ile TOBB, 26 ilk-orta okul, 67 lise, 11 fakülte, 21 öğrenci yurdu, 13 kapalı spor salonu, 6 atölye ve laboratuvar benzeri tesis, 1 üniversite, yurt dışında yapılan 8 okul olmak üzere 153 okul ve yeni yapılacak 154 okul ile toplamda 307 okulun hayata geçirilmesine öncülük etti.

BU RAMAZANDA SAĞLIĞA Kapak Aç

POTASYUM

KALSİYUM

SİLİKAT

MAGNEZYUM

Ramazanda maden suyu içmek sindirim sisteminizi destekleyerek, vücudunuzun kaybettiği **mineralleri ve sıvıyı** takviye etmenize yardımcı olur.

GÜNDE en az 2 ŞİŞE

444 3 223

www.beypazarimadensuyu.com.tr

Geleceği Yazan Kadınlar İklim Fikir Maratonu ödülleri verildi

TOBB, TOBB KGK ve Turkcell iş birliğinde yürütülen Geleceği Yazan Kadınlar Projesi İklim Fikir Maratonu Final ve Ödül Töreni, İstanbul'da gerçekleştirildi. Projenin ilk iki yılında kod yazmayı öğrenen kadın girişimciler, iklim ve çevre konusunda da teknoloji önerilerini iletti.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tamer Kıran ve Turkcell Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Aksu'nun katılımıyla gerçekleşen törende, jüri değerlendirmelerinin ardından ödül almaya hak kazanan projeler açıklandı. Finali ilk sırada TeknoTeam projesiyle Hüsne Temur, Nimet Özmeral ve Semanur Erbay tamamladı.

İkinci sırada Mapla projesiyle Merve Atalay, üçüncü sırada ise CH+.ai projesiyle Fatma Çöpoğlu yer aldı. Turkcell tarafından verilen birinciye 50 bin TL, ikinciye 30 bin TL ve üçüncüye 20 bin TL'lik ödüllerin yanı sıra dereceye giren yarışmacılara fikirlerini hayata geçirebilmeleri için TOBB KGK tarafından girişimcilik mentorluğu da sağlanacak. Ayrıca ilk üç finaliste, Ankara'da bulunan TOBB ETÜ GARAJ Kuluçka Merkezi'nde 6 ay boyunca ücretsiz ofis ve altyapı hizmeti, ücretsiz eğitim ve yatay-dikey mentorluk desteği verilecek.

"Kadınlar iklim değişikliğiyle mücadelede etkin aktörlerdir"

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan, Geleceği Yazan Kadınlar Projesi'nin, bugüne kadar birçok kadının hayatını değiştirdiğini ve büyük bir örnek teşkil ettiğini belirterek, TOBB, TOBB KGK ve Turkcell'e teşekkür etti. İklim değişikliğinin hayati öneme sahip, tüm dünyanın ilgisine muhtaç bir başlık olduğuna işaret eden Erdoğan: "Bu mücadeleye, kadınların teknolojiyi kullanarak katılması tam da arzu ettiğimiz şey. Yarışmaya 200'ün üzerinde projenin katıldığı bilgisini aldım. Bu büyük ilginin son derece kıymetli ve sevindirici olduğunu düşünüyorum" dedi. Yüzlerce kadının, fikrini teknolojiyle birleştirerek, iklim değişikliğine çözüm ürettiğini söyleyen Emine Erdoğan, yenilenebilir enerjiden atık yönetimine, karbon ayak izinden sürdürülebilir tarıma kadar birçok başlığın çalışıldığından söz etti. Derece alan, almayan tüm proje sahiplerini canı gönülden tebrik ettiğini, her projenin bir gün mutlaka hayata geçmesini ve insanlığın yaşanabilir bir geleceğe adım atmasına vesile olmasını dilediğini de sözlerine ekledi.

"Sosyal adalet ve toplumsal refah için yeni stratejiler geliştirmeliyiz"

Geleceği Yazan Kadınlar Projesi İklim Fikir Maratonu Ödül Töreni'nde konuşma yapan Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Derya Yanık ise İklim Fikir Maratonu'nda projeleriyle yarışan, ödül alan ve almayan tüm kadınların, bu önemli vizyonun bir parçası olduklarını ve peşinen kazandıklarını dile getirdi. Teknolojinin hızla gelişmesinin doğurduğu imkanların herkesi doğrudan etkilediğine işaret eden Yanık, bu noktada sosyal adaleti ve toplumsal refahı sürdürebilmek adına yeni stratejiler geliştirmeleri gerektiğini belirtti. Yanık, teknolojinin hayatın her alanına sirayet ettiği bu dönemde iyi bir uygulama örneği olan Geleceği Yazan Kadınlar Projesi'nin hayata geçirilmesinde emeği geçenlere teşekkür ederek, geleceği yazmaya başlayan ve öncü çalışmalarıyla ödül kazanan kadınları tebrik etti.

"13 ilde kurulan 'istasyon' girişimcilik merkezlerinde ücretsiz ofis ve altyapı desteği"

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tamer Kıran törende yaptığı konuşmada, 2017 yılında başlattıkları projenin

ilk iki döneminde kadınların kod yazmayı öğrendiğini belirterek, "Kadınlar, mobil uygulamalar geliştirdiler. Turkcell'in ürün ve servislerini test etme imkanı buldular. Bir kısmı, girişimci olurken, önemli bir bölümü teknoloji şirketlerinde istihdam edildiler. Geleceği Yazan Kadınlar Projesi pandemi döneminde çok anlamlı hale gelen İklim Fikir Maratonu ile devam etti. Çevre ve iklim konularında geliştirdikleri teknolojik çözüm fikirleriyle yarıştılar" dedi.

Yarı finale kalan yarışmacıların her birini, TOBB İl Kadın Girişimciler Kurulu'nun başkanlarıyla eşleştirdiklerini anlatan Kıran, "Farklı bölge ve illerden başkanlarımız, yarışmacılara fikirlerini ticarileştirmek ve geliştirmek yönünde mentorluk desteği verdi. Kadın girişimci kurullarımız hem kadın girişimci sayısını artırmak hem de mevcut kadın girişimcilerimizi desteklemek için canla başla çalıştı" diye konuştu. 81 ilde bu amaçla seferber olduklarını ve kadınları bu projelere teşvik ettiklerini söyleyen Tamer Kıran, "Bu yıl TOBB, diğer dönemlerden farklı olarak yarışmacılara ayrı destekler verme kararı aldı. Bugün ödül almaya hak kazanan ilk üç finalistimize fikirlerini ticarileştirme ve girişimcilik ekosistemine katılabilmeleri adına 13 ilde kurduğumuz 'istasyon' adındaki girişimcilik merkezlerimizde ücretsiz ofis ve altyapı desteği sunacağız. Ayrıca, yarı finale kalan tüm katılımcılarımızı TOBB ETÜ bünyesinde sunulan sertifika programlarından ücretsiz faydalandıracağız" ifadelerini kullandı.

"Kadın güçlü olursa aile, toplum, ülke de güçlü olur"

Dünyanın artık iklim değişikliğiyle mücadele sürecinde konuşmaktan ziyade uygulamaya geçtiğini belirten TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Tamer Kıran, AB tarafından gündeme getirilen Avrupa Yeşil Mutabakatı süreci ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın iradesiyle imzalanan Paris İklim Antlaşması'yla birlikte iklim değişikliğiyle mücadelenin Türkiye'nin en önemli gündem maddelerinden biri haline geldiğini söyledi. Türkiye'de her sektör ve alanda yenilikçi ve yeşil dönüşüme katkı sağlayacak fikirlere ihtiyaç duyulduğunu aktaran Kıran, "Böyle fikirlerin oluşmasını motive ettiği için bu yarışmayı çok önemsiyoruz. TOBB olarak kadınlarımızı desteklemeyi sürdüreceğiz. Kadın güçlü olursa aile de toplum da ülke de güçlü olur. İnanıyorum ki hep birlikte çalışarak yeni başarı hikayeleri yakalayacağız" değerlendirmesinde bulundu.

"Sürdürülebilirlik stratejimiz karbon nötr şirket olmak"

Törende konuşma yapan bir diğer isim Turkcell Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Aksu da sürdürülebilirlik çalışmalarında hem Türkiye hem de dünyada örnek şirket olma vizyonuyla çalıştıklarını belirterek, bu kapsamda Sıfır Atık Projesi'ni ilk hayata geçiren şirketlerden biri olduklarını dile getirdi. Öte yandan 2007 yılından bu yana imzacısı oldukları Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi çerçevesinde sürdürülebilir kalkınma amaçlarını tüm kurumsal süreçlerinde uyguladıklarının altını çizdi. Turkcell olarak sürdürülebilirlik stratejilerini 2050 yılına kadar karbon nötr şirket olma yolunda belirlediklerini açıklayan Aksu, "Bu kapsamda geçen yıl elektrik tüketimimizin tamamı yüzde 100 yenilenebilir enerji kaynaklarından tedarik ederek karşıladık" dedi.

Facebook İstasyon'un uydu merkezlerinden 'İstasyon Mersin' açıldı

Meta, TOBB, Milletlerarası Ticaret Odası (ICC) ve Habitat Derneği'nin İstanbul'da faaliyete geçirdikleri topluluk merkezi 'Facebook İstasyon'un uydu merkezlerinden biri olan 'İstasyon Mersin' açıldı.

Açılış töreni, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Cihat Lokmanoğlu, Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Kızıltan, Meta Türkiye ve Azerbaycan Kamu Politikaları Müdürü Sezen Yeşil ve Habitat Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Sezai Hazır'ın katılımıyla Atölye 1886'da gerçekleşti.

Türkiye toplum ve ekonomisinin dijitalleşmesine odaklanan bir dizi farklı eğitim, program ve atölye çalışmasına ev sahipliği yapacak olan İstasyon Mersin, farklı sosyal grup ve toplulukların bir araya gelerek fikir alışverişinde bulunabilecekleri ve beraber çalışabilecekleri fiziksel bir alan sunacak. Bölge ekonomisini ve toplulukları güçlendirmek amacıyla kurulan İstayon Mersin, KOBİ'lerin ve girişimcilerin dijital dönüşümünü destekliyor ve Akdeniz bölgesindeki işletmelerin küresel pazarlara ulaşmasını hedefliyor.

"Girişimciler yeni fikirler üretecek, eğitimler alıp dünyaya açılacaklar"

TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Cihat Lokmanoğlu yaptığı açılış konuşmasında, Mersin'de gerek yeni işletmelerin gerekse de mevcut işletmelerin üstünlük kaynaklarını artırmaya katkı sağlayan İstasyon Mersin gibi kurumların varlığının öneminden bahsetti. Lokmanoğlu, şehirlerde gerek yeni işletmelerin gerekse de mevcut işletmelerin üstünlük kaynaklarını artırmaya katkı sağlayan kurumların varlığının büyük önem taşıdığını ifade etti.

Mersin'de ticaret hayatının, girişimcilik ve inovasyon ekosisteminin gelişmesi için özveriyle çalışan birçok kurumun varlığından söz eden Lokmanoğlu, "Mersin'i bu sebeple şanslı görüyorum. Bugün açılışını hep beraber gerçekleştirdiğimiz İstasyon Mersin için bir araya gelmemize vesile olan herkese çok teşekkürler. Açılacak bu merkezle birlikte girişimcilerimiz yeni fikirler üretecek, eğitimler alacak ve Mersin'den dünyaya açılacaklar" ifadelerini kullandı.

"Facebook İstasyon'u ülkenin dört bir yanında hayata geçireceğiz"

Meta Türkiye ve Azerbaycan Kamu Politikaları Müdürü Sezen Yeşil ise herkesin tecrübe ettiği pandemi döneminin, bireylerin, işletmelerin, toplulukların ve STK'ların dijital dünyada kendilerini geliştirebilmelerinin ülke ekonomisi açısından ne kadar önemli olduğunu bir kez daha bizlere hatırlattığını söyledi. 2019 yılının Eylül ayında İstanbul'da açılan Türkiye'deki ilk topluluk merkezi olan Facebook İstasyon'un, bu doğrultuda yapılan en büyük yatırımlardan biri olduğuna dikkat çeken

Yeşil, "Bugün protokolünü imzaladığımız Mersin Uydu Merkeziyle, Facebook İstasyon'u ülkenin dört bir yanında hayata geçirme hedefimize bir adım daha yaklaşmış olduk. Tüm topluluk merkezlerimizde online ihracat, dijital pazarlama, online güvenlik ve dijital iletişim gibi bir dizi farklı konuya odaklanan eğitim programları ve atölye çalışmaları düzenleyeceğiz" dedi.

Mersin Valisi Ali İhsan Su ise, çok özel bir merkezin açılışını gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşadıklarını dile getirerek, dünyanın hızlı bir değişimin eşiğinde olduğunu ve gelinen noktada, dünyanın herhangi bir yerindeki icadın hızla başka bir yeri de etkileyebildiğini ifade etti. Bu hıza ayak uydurmanın oldukça önemli olduğunu sözlerine ekleyen Vali Su, "Rekabetin çok yüksek olduğu bu dönemde yer edinmek için kendimizi geliştirmek zorundayız. Bugün açılışını yaptığımız İstasyon Mersin ile dijitalleşme yolunda büyük bir adım atıyoruz. Farklı alanlarda eğitimler vereceğimiz bu merkezin girişimcilerimize ve girişimci adaylarına hayırlı olmasını dileriz" diye konuştu.

"Gençlerin hayallerini projelere dönüştürebilecekleri alan olacak"

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Kızıltan ise Mersin'de açılan topluluk merkeziyle ilgili görevlerinin gençlerin önünü açmak ve onlara iyi ortamlar hazırlamak olduğundan bahsetti. İstasyon Mersin'de hem Mersin'in hem de Türkiye'nin geleceğinin çok daha ileriye gitmesi için çalışmalar yapılacağından söz eden Başkan Kızıltan, "Topluluk merkezimiz tüm gençlerin hayallerini projelere dönüştürebilecekleri bir alan sunacak. İstasyon Mersin'de gençlerimizden büyük şirketlerimize kadar herkes için, dijital dünyayı nasıl etkili bir şekilde kullanacakları konusunda eğitimler verilecek" değerlendirmesinde bulundu.

"Tam Vakti" mottosu önem kazandı

Habitat Derneği'nin ilerleyen dönemlerde de Meta ile iş birliği kapsamında girişimciliği ve Türkiye'nin dijital dönüşümünü destekleyeceğini dile getiren Habitat Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Sezai Hazır, dünyada global girişimcilik haftasının Türkiye'deki sloganının bu sene, "Tam Vakti" diye bir motto olduğunu hatırlattı. Hazır, "Tam zamanı çünkü pandemi gibi olumsuzlukların yüksek olduğu zamanlarda umutsuzluğa kapılıyoruz. Ama girişimcilerin umutsuz olma gibi bir lüksü yoktur. Girişimciler topluma bir ışık olarak umut vermelidir. O yüzden, biz bir umut vermek için, pandeminin birtakım olumsuzlukları devam etse bile, bu tür topluluk merkezlerini açmaya devam ediyoruz" şeklinde konuştu.

TOBB yönetimi, Ata'nın huzurunda

TOBB'un 70. kuruluş yıldönümü nedeniyle TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun başkanlığında TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri, Anıtkabir'i ziyaret ederek, Ata'nın huzurunda saygı duruşunda bulundular.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, Anıtkabir Şeref Defteri'ne şunları yazdı: "Aziz Atatürk, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin 70'inci kuruluş yıldönümünde huzurunuzdayız. Bu anlamlı günümüzde, TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri olarak, camiamız adına devletimizin kurucu ilkelerine ve hedeflerine bağlılığımızı, aziz hatıranıza saygımızı, size ve tüm şehitlerimiz ile gazilerimize, şükran duygularımızı vurgulamak isteriz.

TOBB; müteşebbisimizin, ticaret erbabımızın en üst temsilcisi ve sesi olarak, 70 yılda çok önemli gelişmeler kaydetti. Bundan sonra da daha fazla yatırım, üretim ve istihdam amacıyla çalışmaya devam edecektir. Türk özel sektörü olarak bizlere düşen görev, Türkiye Cumhuriyetini her alanda güçlendirmek, küresel rekabette ön sıralara taşımak ve ekonomik kalkınma yolculuğunu sürdürmektir. Şanlı tarihi zaferlerle dolu, kahraman bir milletin mensupları olarak, ülkemizi en ileri seviyeye taşımakta kararlıyız. Sizi, silah arkadaşlarınızı ve Aziz şehitlerimizi rahmetle anıyoruz. Ruhunuz şad olsun".

"Tüm gıda ürünlerinde KDV'nin yüzde 1'e indirilmesini memnuniyetle karşılıyoruz"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, tüm gıda ürünlerinde KDV'nin yüzde 8'den yüzde 1'e indirilmesini memnuniyetle karşıladıklarını söyledi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın üretim, toptan ticaret ve perakende ticaret aşamalarının hepsini kapsayan gıda ürünlerindeki KDV'nin yüzde 1'e indirileceğine ilişkin açıklaması sonrasında sosyal medya hesabından paylaşımda bulunan TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Gıda üretimi ve ticareti yapan üyelerimizi imkanları ölçüsünde Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı enflasyonla mücadele kampanyasına destek vermeye davet ediyorum" dedi.

"Enflasyonla mücadeleye ve 2022'ye odaklanma zamanı"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan, 2021 yılına ilişkin büyüme rakamlarını değerlendirdi. Türkiye ekonomisinin, 2021 yılında yüzde 11 büyüdüğünü belirten Hisarcıklıoğlu, "Yaşanan sorunlara rağmen girişimcilerimizin çalışmaları, alınan tedbirler sonuç veriyor. Sıkıntıda olan sektörler başta olmak üzere verilecek destekler büyümeyi sürdürülebilir kılacaktır. Şimdi enflasyonla mücadeleye, 2022'ye odaklanma zamanı" ifadelerini kullandı.

Hisarcıklıoğlu, TÜGİAD Başkanı Nilüfer Çevikel ile bir araya geldi

Türkiye Genç İş İnsanları Derneği(TÜGİAD) Genel Başkanı Nilüfer Çevikel, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nu ziyaret etti. Karşılıklı görüş alışverişinde bulunulan görüşmede Hisarcıklıoğlu, nezaket ziyaretinden dolayı Çevikel'e teşekkür etti.

Hisarcıklıoğlu, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ ile görüştü

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Adalet Bakanlığı görevine atanan Bekir Bozdağ'a hayırlı olsun ziyaretinde bulundu.

TOBB üyeleri, TCMB Başkanı Kavcıoğlu ile sorunları görüştü

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, TCMB Şahap Kavcıoğlu ile Oda/Borsa Başkanları ve sektör meclis başkanlarının katılımıyla gerçekleşen çevrimiçi istişare toplantısında, firma ve sektörlerin yaşadıkları sıkıntılar ve çözüm önerileri görüşüldü.

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, toplantıya ilişkin sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, "Oda-borsa-sektör meclis başkanlarımızın katılımıyla istişare toplantısı düzenledik. Firmalarımızın ve sektörlerin yaşadıkları sıkıntıları dile getirdik, önerilerimizi ilettik" dedi.

"Serbest piyasadan elde edilen kazanımlardan vazgeçmeyeceğiz"

TCMB Başkanı Şahap Kavcıoğlu toplantıda, sürdürülebilir fiyat istikrarının cari dengeyle sağlanacağını belirtti. Türkiye'nin serbest piyasada elde ettiği kazanımlardan asla vazgeçmeyeceğini vurgulayan Kavcıoğlu, Türkiye'deki tüm ihracatçıların yüzde 9 faiz oranıyla kredi kullanma imkanına sahip olduğunu bildirdi. Çalışmalarının ihracatta ithalatın payının yüzde 25-30 olduğunu gösterdiğine dikkati çekerek, bu oranın dolaylı yollarla yüzde 40-50 aralığına işaret ettiğini kaydetti. Firmaların hesabında 90 milyar dolar döviz tevdiat hesabı bulunduğunu ve 1 yıllık hesap hareketlerinin çok düşük olduğunu aktaran Kavcıoğlu, bu hesapların 50 milyar dolarının firmaların tasarrufu, geri kalanının ise transfer ödemeleri için park edilmiş olarak durduğunu açıkladı.

"YUVAM sistemi ile dünyadaki Türk vatandaşları, hesap açarak TCMB'ye para gönderebilecek"

Yapılan analizlerin bu hesaplardaki paranın 50 milyar dolarının kur korumalı mevduat hesabında istenen vadeye bağlanabileceğini gösterdiğini ifade eden Şahap Kavcıoğlu, "Bu nedenle vade en az 6 ay ve kur korumalı mevduatta şirketlerin çok önemli vergi avantajları var" değerlendirmelerinde bulundu.

Firmaların TL'ye geçişi konusunda desteklerin süreceği bilgisini veren Kavcıoğlu, "Mevduatlarda son 50 yılda ortalama vade 45 gün iken kur korumalı mevduatla maliyeti yüzde 17'nin altında ve 6 ay vadeli kaynak sağlıyoruz. Bu nedenle bankaların çok daha ucuz ve çok daha uzun vadeli kaynak sağlaması gerekiyor" ifadelerini kullandı. Konuşmasında atandığı günden beri yurt dışındaki vatandaşlarla nasıl bir bağ kurulabileceği üzerine çalıştığını belirten Kavcıoğlu, YUVAM sistemiyle dünyanın her köşesindeki Türk vatandaşlarının Türkiye'deki herhangi bir bankada hesap açarak TCMB'ye para gönderebileceğini hatırlattı.

Hisarcıklıoğlu, TÜGİK Genel Kurulu'na katıldı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın konuk olduğu, TOBB İkiz Kulelerde gerçekleştirilen Türkiye Genç İş Adamları Konfederasyonu(TÜGİK) Genel Kurulu'na katıldı.

Genel Kurul'da Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun yanı sıra; Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay, AK Parti Genel Başkanvekili Binali Yıldırım, TÜGİK Başkanı Erkan Güral ve TÜGİK delegeleri yer aldı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan burada yaptığı konuşmada, Türkiye'yi dünyanın en büyük 10 ekonomisi arasına sokma hedeflerinin içi boş bir vaat, altı boş bir söylem olmadığını ifade ederken, "Tam tersine biz önce bu iddiamızı hayata geçirecek altyapıyı kurduk, sonra hedefimizi ilan ettik. Bunun için de sizler vasıtasıyla milletimin her bir ferdinden ülkelerine inanmalarını, bize güvenmelerini, hedefimize destek vermelerini istiyorum. Birlik, beraberlik, kardeşlik içinde yürek yüreğe kol kola çalıştığımızda geçmişte nasıl darbeleri boşa çıkardıysak, terör örgütlerini bitme noktasına getirdiysek, Türkiye'yi bölgesinde ve dünyada sözü dinlenen, tavrı belirleyici olan bir ülke haline getirdiysek Allah'ın izniyle bunu da başaracağız" dedi.

TÜGİK Genel Başkanı Erkan Güral da, önceki gün açıklanan 60 milyar liralık Kredi Garanti Fonu teminatlı yeni destek paketinin, ekonominin güvenli bir şekilde yol almasını sağlayacağını belirtti.

"Her türlü sıkıntıyı aşacak iradeye ve imkana sahibiz"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Fatsa Ticaret ve Sanayi Odası ve Fatsa Ticaret Borsası Oda/Borsa Müşterek Toplantısı ve Ödül Töreni'ne katıldı. Hisarcıklıoğlu, Fatsa'da verilen hizmetin, Londra, Paris ve Berlin ticaret sanayi odaları ve borsalarının verdiği hizmetle aynı standartta olduğunu söyledi. Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer ile imzaladıkları protokol kapsamında, Oda ve Borsa başkanlarının da talebiyle TOBB olarak Fatsa'da okul yaptıracaklarını belirten Hisarcıklıoğlu, okulun ilçeye hayırlı olmasını diledi. Ekonomide sıkıntılar bulunduğunu dile getiren Hisarcıklıoğlu, her daim ekonomide sıkıntılar yaşandığını, hiçbir zaman hep yükseliş içerisinde olunamayacağını, iniş ve çıkışların mutlaka olacağını dile getirdi.

"Küreseldeki rakiplerimizle eşit şartlarda yarışmalıyız"

Her türlü sıkıntıyı aşacak iradeye ve imkana sahip olduklarının altını çizen M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türk özel sektörü olarak geçmişte bunu başarıyla gördüklerine değindi. Devletten tek isteklerinin, dünyadaki rakipleriyle eşit şartlarda yarışmak olduğunu ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Biz, engelleri bir şekilde hallederiz. Geçmişte bunu nasıl yaptıysak, yarın da bunu yaparız. Benim rakibim hangi şartlarla üretiyorsa, şartları ne ise istihdamdan üretime, ihracata kadar, finansmandan ulaşıma kadar aynı şartları sağlasınlar, gerisini Türk halkı müteşebbis insanlarıyla beraber bunları halleder" dedi. En büyük sıkıntının ötekileştirmek olduğunu dile getiren Hisarcıklıoğlu, "Kardeşini etnik kökeninden, mezhebinden, siyasi görüşünden dolayı kesinlikle ötekileştirmeyin" diye konuştu.

Başkan, Terme TB Üyeleri ile bir araya geldi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Terme Ticaret Borsası'nı ziyaret ederek, Meclis Üyeleri ile sohbet etti. Hisarcıklıoğlu, ziyarette Meclis Üyelerinin sıkıntılarını ve taleplerini dinledi.

Başkan, Ünye TSO ve Ünye TB Müşterek Ödül Töreni'ne katıldı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ünye Ticaret ve Sanayi Odası ve Ünye Ticaret Borsası Müşterek Ödül Töreni'ne katıldı. Hisarcıklıoğlu, törende Ünye TSO ve Ünye TB'nin çalışmalarını memnuniyetle takip ettiğini dile getirdi.

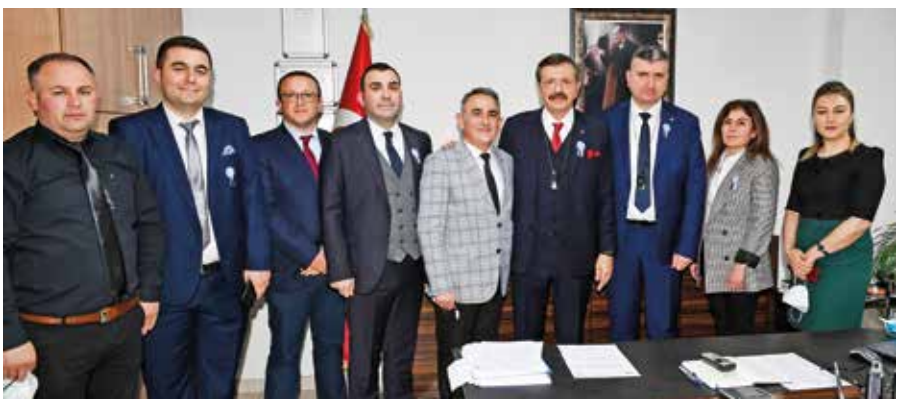
Ünye TSO ve TB'nin 5 yıldızlı oda/borsa olduklarını anımsatan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Bugün proje üreten, hizmeti üyemizin ayağına getiren, yeni bir Oda-Borsa yapısı var. İrfan Akar ve Mustafa Uslu Başkanlarımız da, işte bu vizyonla hareket ediyorlar. Üyelerimizin derdine çözüm üretiyorlar. Ünye ve sizler, daha çok zenginleşsin diye çalışıyorlar" şeklinde konuştu.

"Ünye'de okul yapma kararı aldık"

81 İl'de 81 Okul projesinin sonuna geldiklerini kaydeden M. Rifat Hisarcıklıoğlu, ilçelerde de okul yapımına başlayacaklarını, bu kapsamda, Ünye'de de bir okul yapma kararı aldıklarını söyledi. Ödül almaya hak kazananlarla iftihar ettiğini ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Sizler Ünye'nin yıldızları olarak, bu ödülleri fazlasıyla hak ettiniz. Yaşanan türlü sıkıntıların üstesinden gelerek, Ünye'ye değer kattınız. Başarılarınız daim olsun" dedi. Türkiye'nin geçmişteki ihracat rakamlarına işaret eden Hisarcıklıoğlu, Rahmetli Özal dönemini hatırlatarak, Türkiye'nin ihracatının 3 milyar dolar, olduğunu bu ihracatın yüzde 95'inin ise tarım ürünü olduğunu ifade etti. Türkiye'nin 5 tarımı ürünü sattığını bunlar arasında da fındık, incir, kayısı olduğunu ifade etti.

"Bir senede yapılan ihracat artık bir günde yapılıyor"

Eskiden bir senede yapılan ihracatın bugünkü şartlarda bir günde yapıldığını ifade eden M. Rifat Hisarcıklıoğlu, şimdiki şartlarda yaptığımız ihracatın 225 milyar doları bulduğunu belirtti. Bir yılda 40 milyar dolar ilave ihracat yapar hale geldiğimize dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, "Bu rakamlar kaliteli ve rakabetçi mal ürettiğimizin göstergesi. Biz her türlü zorluğu aşarız, yeter ki şartlar aynı olsun. Aynı şartlarda yarıştığımızda zorlayamayacağımız kimse yok. Bütün uluslararası iş dünyası örgütlerinde yer alan biri olarak söylüyorum, hiç kimseden bir eksiğimiz yok fazlamız var. Çünkü en başta cesaretimiz var" dedi. "Bugün Türkiye, özel sektörü sayesinde İtalya ile Çin'in arasında bu geniş coğrafyada, Rusya dahil, İsrail dahil bu coğrafyanın sanayi devi" ifadesini kullanan Hisarcıklıoğlu, devletten tek istediklerinin şartların aynılaştırılması olduğunu böylelikle bizden güçlü kimsenin olmayacağını sözlerine ekledi.

Hisarcıklıoğlu, Fatsa TSO Meclisi Üyeleri ile görüştü

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Fatsa Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret etti. Hisarcıklıoğlu, ziyarette Meclis Üyelerinin sıkıntılarını ve önerilerini dinledi.

Fatsa TB Meclis Üyeleri ile bir araya geldi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Fatsa Ticaret Borsası'nı ziyaret ederek, Meclis Üyelerinin sıkıntılarını ve önerilerini dinledi.

Hisarcıklıoğlu, Terme TSO Üyelerini dinledi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Terme Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret etti. Hisarcıklıoğlu, ziyarette Meclis Üyelerinin sıkıntılarını ve önerilerini dinledi.

"Çarşamba TB'nin girdi ve enerji maliyet sorunlarını çözmek için çalışıyoruz"

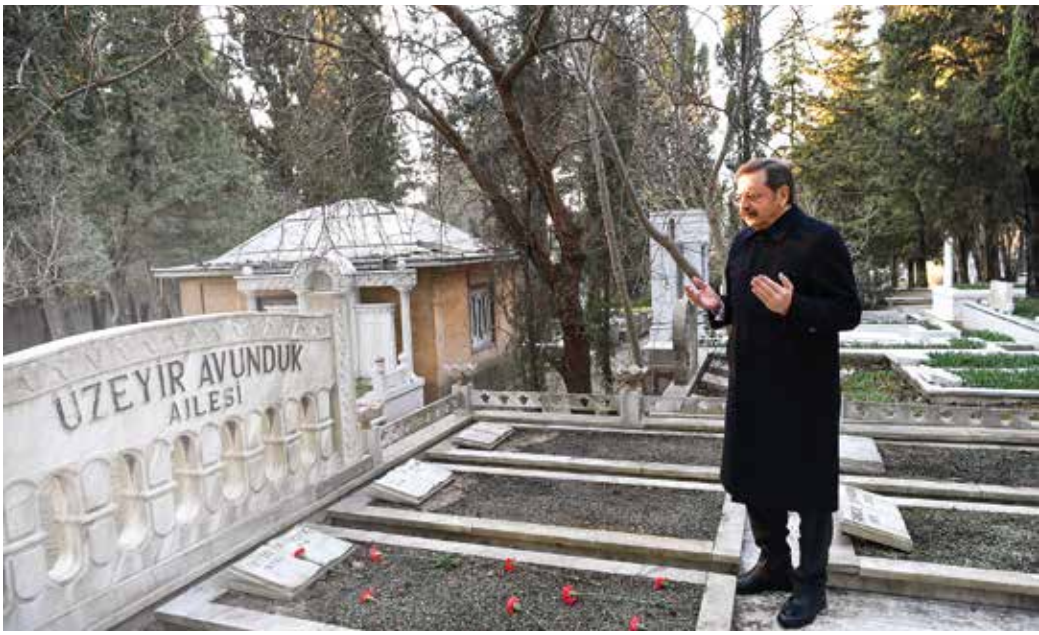
TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Çarşamba Ticaret Borsası'nı ziyaret etti. Hisarcıklıoğlu, ziyarette Meclis Üyelerinin sıkıntılarını ve önerilerini dinledi. Hisarcıklıoğlu, "Borsamız bizlere üyelerinin girdi ve enerji maliyetlerindeki artıştan dolayı yaşadığı sıkıntıları ilettiler. Bu hususta istişarelerde bulunduk. Üyelerimizin sıkıntılarını çözmek için çalışmaya devam edeceğimizin tekrar altını çizmek isterim" dedi. Akabinde borsanın yenilenen hizmet katlarını da birebir incelediklerini dile getiren Hisarcıklıoğlu, Çarşamba'nın kültürel değerlerine sahip çıkan bir çalışma ortaya koyulduğunu görmekten mutluluk duyduğunu ifade etti. Sağlık sorunlarından ötürü orada bulunamayan Borsa Başkanını arayarak geçmiş olsun dileklerini ilettiğini, en kısa sürede sıhhatine kavuşmasını temenni ettiğini de sözlerine ekledi.

Çarşamba Kıvratması coğrafi işaret aldı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Çarşamba Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret ederek, Meclis Üyeleri ile sohbet etti. Hisarcıklıoğlu, ziyarette Meclis Üyelerinin sıkıntılarını ve taleplerini dinledi. Çalışmaları sebebiyle Çarşamba Ticaret ve Sanayi Odası'nı tebrik eden Hisarcıklıoğlu, "Projeler geliştirip uygulayarak, üyelerinin sorunlarını zaman kaybetmeden bizlere ulaştırıyor ve bölgedeki sorunlara çözüm noktasında işimizi kolaylaştırıyorlar" dedi. Aynı zamanda kendisini sevindiren bir çalışmaya da imza attıklarını ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Çarşamba'ya geldiğimiz 2013 yılında Çarşamba Kıvratmasını tatma fırsatımız olmuştu. Tadı ve kıvamıyla beni çok etkilemişti. Bölgenin böyle bir değerine Odamızın coğrafi işaret alması, bu çalışmaları desteklemesi beni çok mutlu etti. Sizleri Çarşamba Ticaret ve Sanayi Odası doğru bir şekilde temsil edebiliyor ve taleplerinizi titizlikle inceliyorlar. Kendilerine burada teşekkür etmek istiyorum. Başarılarının devamını diliyorum" şeklinde konuştu.

Hisarcıklıoğlu, eski TOBB Başkanlarını andı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve TOBB Yönetim Kurulu Üyeleri, TOBB 70. kuruluş yıldönümü vesilesiyle, eski TOBB Başkanlarından Mehmet Yazar ve Ali Çoşkun'la bir araya gelerek, yapılan çalışmaları değerlendirdi. Ayrıca Hisarcıklıoğlu, ilk TOBB Başkanı Üzeyir Avunduk ve ilk muhasip üye Vehbi Koç'un da kabirlerini ziyaret ederek, dua etti. TOBB İkiz Kuleler de 70'inci yıla özel olarak ışıklandırıldı.

TOBB eski başkanlarından Fuat Miras vefat etti

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin eski başkanlarından Fuat Miras vefat etti. 4 Haziran 1986-9 Ocak 1996 döneminde TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığı, 9 Ocak 1996-16 Haziran 2001 tarihleri arasında da TOBB Yönetim Kurulu Başkanlığı görevlerinde bulunan Miras'ın vefatı üzerine bir mesaj yayımlayan TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, "Sayın Fuat Miras'ın vefatını büyük bir üzüntüyle öğrendim. Kendisine Allah'tan rahmet, ailesine, yakınlarına ve camiamıza başsağlığı diliyorum" ifadesini kullandı. 1932 yılında, Trabzon'un Sürmene ilçesinde doğan Fuat Miras, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ni bitirdi. Armatörlük mesleği ile Deniz Ticaret Odası'nın kurucuları arasında da bulunan ve TOBB camiasına Yönetim Kurulu Başkanlığı da dahil çeşitli görevlerle hizmet eden Miras, iki çocuk babası idi.

Hisarcıklıoğlu, Ordu Ticaret Borsası'na ziyarette bulundu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ordu Ticaret Borsası'nı ziyaret ederek, Meclis Üyeleri ile bir araya geldi.

Hisarcıklıoğlu, Ordu İli Oda/ Borsaları Meclis Üyeleri ile istişarede bulundu

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ordu Ticaret ve Sanayi Odası'nda düzenlenen Ordu İli Oda ve Borsaları Müşterek toplantısına katıldı. Hisarcıklıoğlu toplantıda, Meclis Üyelerinin yaşadığı sıkıntıları ve çözüm önerilerini dinledi.

GAGİAD Başkanı Cihan Koçer'den TOBB'a ziyaret

Gaziantep Genç İş Adamları Derneği (GAGİAD) Başkanı Cihan Koçer ve Yönetim Kurulu Üyeleri, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nu ziyaret etti.Belediye Başkanı Ramazan Şimşek'e nazik ziyareti için teşekkür ederim" ifadesini kullandı.

Başkan, Ordu Valisi Sonel ile bir araya geldi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ordu Valisi Tuncay Sonel'i makamında ziyaret etti.

Hisarcıklıoğlu, Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Güler ile görüştü

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Dr. Mehmet Hilmi Güler'i makamında ziyaret etti.

Ünye TSO Üyeleri Başkan Hisarcıklıoğlu ile görüştü

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ünye Ticaret ve Sanayi Odası'nı ziyaret etti. Hisarcıklıoğlu, ziyarette Meclis Üyelerinin sıkıntılarını ve önerilerini dinledi.

TOBB Başkanı, Ünye Ticaret Borsası ile istişarede bulundu

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Ünye Ticaret Borsası'nı ziyaret ederek, Meclis Üyeleri ile bir araya geldi. Görüşmede, Meclis Üyeleri, sıkıntılarını ve taleplerini Hisarcıklıoğlu'na iletti.

Ordu TOBB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi hizmete açıldı

Ordu TOBB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi açılış töreni, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ve Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Mahmut Özer'in katılımıyla gerçekleştirildi. Bu okulla TOBB bünyesinde 153 eğitim tesisi hizmete sunulmuş oldu.

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, açılışta yaptığı konuşmada, Ordu'da hayırlı bir iş için bulunduklarını söyledi. Bugünkü okul açılışında kendilerini yalnız bırakmayan Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer'e teşekkür eden Hisarcıklıoğlu, Bakan Özer'in hem önceki görevleri hem de bakan yardımcılığı dönemindeki icraatlarına hep birlikte şahit olduklarını ifade etti. Bundan sonrasında da hem eğitim hem de mesleki alanlarda

özel sektöre verdiği destekler için Bakan Mahmut Özer'e müteşekkir olduklarını ifade eden Hisarcıklıoğlu, "Bu okul eğer açılış noktasına geldiyse bakan yardımcılığı ve bakanlığında çok emekleri var. Bunu hiç unutmamak lazım" diye konuştu.

"TOBB olarak bugüne kadar 153 eğitim tesisi hizmete sunduk"

2022 yılında TOBB'un 70 yaşına bastığını belirten Başkan M. Rifat Hisarcıklıoğlu, kurucuları ve bugüne kadar emeği geçen herkesi minnetle ve saygıyla yadettiğini dile getirdi. "TOBB'a güç veren, birlikte çalışmaktan keyif duyduğum tüm oda, borsa ve üyelerimize yürekten teşekkür ediyorum" diyen Hisarcıklıoğlu, 70 yıl sonra aynı ruh ve heyecanla güçlü Türkiye ve güçlü ekonomi için çalışmayı sürdürdüklerini vurguladı. TOBB olarak memleketin öncelikli meselesinin eğitim olduğuna inandıklarını ve bu vizyonla hareket ettiklerine dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, "En önemli yatırım alanı olarak ülkemize yeni okullar kazandırmayı amaçladık. TOBB olarak bugüne kadar 153 eğitim tesisini ülkemize ve gençlerimize kazandırdık. Bundan da büyük mutluluk duyuyoruz" dedi.

"81 ilde 200 bin öğrenciye yardımda bulunuyoruz"

İhtiyaç sahibi öğrencilere de destek olmaya devam ettiklerini söyleyen M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 2002 yılından bu tarafa 81 ilde 200 bin öğrenciye her yıl Oda ve Borsalar aracılığıyla eğitim yardımında bulunduklarını ve bulunmaya da devam edeceklerini ifade etti. Hisarcıklıoğlu, COVID-19 salgını döneminde uzaktan eğitimde fırsat eşitliği sağlanması için Oda ve Borsaların desteğiyle 30 bin tablet ve bilgisayar dağıttıklarına dikkati çekerek, "Yükseköğretimde de aynı sorumluluk bilinciyle elimizi taşın altına koyduk. Ülkemizi ve iş dünyamızı geleceğe taşımak için 2003 yılında TOBB ETÜ'yü kurduk. Genç bir üniversite olmasına rağmen lider üniversiteler arasında yer alıyor" diye konuştu.

"154 ilçede 154 yeni okul hareketi başlatıyoruz"

TOBB'un eğitime yaptığı yatırımların toplam hacminin 3.6 milyar lira olduğunu bildiren Hisarcıklıoğlu, yeni ve daha büyük bir işe giriştiklerini, MEB Bakanı ile imzaladıkları protokol kapsamında Oda ve Borsaların bulunduğu 154 ilçede 154 yeni okulun hareketi başlattıklarını duyurdu. Ordu'nun Fatsa ve Ünye ilçelerinde de okul yapacaklarını belirten Hisarcıklıoğlu, bu yatırımların da hayırlı olmasını diledi.

Ordu'da açılışı yapılan TOBB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin 32 dersliği, yurdu, spor salonu, atölyesi ve kütüphanesiyle tam bir mesleki eğitim kompleksi olduğunu, burada öğrencilerin nitelikli eğitim alacağını söyledi. TOBB Başkanı, başta Ordu TSO Başkanı Servet Şahin ile Ordu TB Başkanı Ziver Kahraman olmak üzere TOBB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin yapımında emeği geçen herkese teşekkür etti.

"Eğitim seferberliği okullaşma oranına büyük katkı sağladı"

Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer ise bu okulun açılışını TOBB Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu ile birlikte yapmaktan duyduğu mutluluğu dile getirdi. TOBB ile iş birliği protokolü imzaladıklarını anımsatan Özer, yeni dönemde 154 ilçeye 154 okulu kazandıracakları için Hisarcıklıoğlu'na teşekkür etti. Bakan Özer, son 20 yılda Türkiye'de eğitimde çok önemli bir dönemi yaşadıklarını vurgulayarak, okul öncesinden yükseköğretime kadar tüm alanlarda ülkemizde 81 ilde tüm ilçelerde müthiş bir eğitim seferberliği gerçekleştiğini ifade etti.

Bu seferberlik kapsamında tüm illerde çok sayıda okul ve dersliğin eğitim sistemine kazandırıldığını dile getiren Bakan Mahmut Özer, bu yapılan yatırımların hızlı bir şekilde ülkemizin okullaşma oranlarının artmasına büyük katkı sağladığına değindi.

Mesleki eğitim, üretim kapasitesiyle toplumun ihtiyacını karşıladı

TOBB ile '81 ilde 81 meslek lisesi' sloganıyla çıktıkları yolda bugün itibarıyla 116 Mesleki Teknik Anadolu Lisesi'ne ulaştıklarına işaret eden Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer, mesleki eğitimin, üretim kapasitesiyle ülkedeki okulların ve toplumun ihtiyacını karşılamakta büyük bir performans sergilediğini anlattı. Salgın sürecinin başında mesleki eğitim ordusunun üretim kapasitesini devreye soktuğunu vurgulayan Özer, bu süreçte toplumun ihtiyaç duyduğu tüm ürünleri üretebildiğini, salgınla mücadelede başarılı olunmasında mesleki eğitimin büyük payı olduğunu dile getirdi.

TOBB ve Amerikan Şirketler Derneği iş birliği ile firmalar, ABD'de e-ihracat yapabilecek

TOBB ve Amerikan Şirketler Derneği(AmCham Turkey), girişimcileri ABD pazarında desteklemek için harekete geçti. UPS'nin de desteği ile seçilen firmalara mentorluk hizmeti verilecek ve firmalar ABD'ye e-ihracat yapma imkânı bulacak.

TOBB ile Amerikan Şirketler Derneği, KOBİ'lerin ABD'ye e-ihracat yapabilmelerine destek verebilmek amacıyla işbirliğine gitti. TOBB ve Amerikan Şirketler Derneği ortak projesinde, UPS'nin de desteğiyle, başvuru yapan firmalar arasından seçilecek şirketler mentorlar ile eşleştirilecek. Firmalarla birlikte pazar analizi yapılacak ve firmaların ilk defa ABD pazarına e-ihracat yapması sağlanacak. TOBB ve Amerikan Şirketler Derneği iş birliği ile öncelikli sektörlerde potansiyel firmalar belirlenecek. Bu firmalara ABD pazarına e-ihracat süreçlerini olgunlaştırabilmeleri için stratejik planlama, danışmanlık ve iş geliştirme desteği verilecek.

Firmalar hem e-ihracat alanında deneyimli ekiplerle, hem de e-ihracata yeni adım atan aktörlerle bir araya gelerek işbirliği ağının parçası olacak. Mentorluk başvurusu onaylanan; mobilya, tekstil, hazır giyim, makine yan sanayi gibi sektörlerde ABD'ye e-ihracat yapmayı hedefleyen firmalar, hâlihazırdaki sınır ötesi e-ticaret süreçlerini gözden geçirme, iş hacimlerini artırma ve süreçlerini hızlandırma fırsatı bulacak. Mentorlar ile birebir görüşmeler yapacak firmalar, ABD pazarına e-ihracat ile giriş yapacak. Bununla beraber; firmalar TOBB'un ABD'nin Şikago kentinde kurduğu "Türkiye Ticaret Merkezi" ile irtibatlandırılarak ABD pazarındaki ivmeleri artırılacak.

"Firmaları, e-ihracat yöntemiyle ABD pazarıyla buluşturacağız"

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu iş birliğine ilişkin değerlendirmesinde, "Yeni ticaret olanakları için girişimcilerimize aktif destek sağlamaya devam ediyoruz" ifadesini kullandı. Küresel dış ticaretten Türkiye'nin aldığı payı artırmak istediklerine dikkat çeken Hisarcıklıoğlu, TOBB olarak, ekonomik kalkınmanın vazgeçilmez unsuru olan KOBİ'lerin küresel değer zincirine daha fazla katılımını sağlamak ve firmalarımızın pazarlara erişim imkânlarının iyileştirilmesi için çalıştıklarına dikkat çekti.

Girişimcilerin daha büyük bir kitleye doğrudan ulaşmalarını sağlayarak onları bir üst lige taşımayı ve e-ihracatın avantajlarından faydalandırmayı amaçladıklarının altını çizen Hisarcıklıoğlu, "Bu kapsamda; Amerikan Şirketler Derneği ile Amerika'ya e-ihracat potansiyeli yüksek olan alt sektörleri belirledik. Türkiye ve ABD arasındaki ikili ticaretin daha da geliştirilmesi amacıyla yürüttüğümüz bu çalışmayla, firmalarımızın e-ihracat yöntemiyle ABD pazarıyla buluşmasını sağlayacağız" diye konuştu.

"Türk firmalarının küresel değer zincirine katılımını artıracağız"

Türkiye'de 50 milyar doların üzerinde yatırımı bulunan 110'u aşkın Amerikan şirketini temsil eden Amerikan Şirketler Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Tankut Turnaoğlu ise Amerika pazarını hedefleyen küçük ve orta ölçekli işletmeleri üyeleriyle buluşturmayı hedeflediklerini belirterek, "Amerikan Şirketler Derneği olarak önceliklerimizden biri Türk firmalarının küresel değer zincirine daha fazla katılımını sağlamak. Bu anlamda, TOBB iş birliğinde ve üyemiz UPS desteğiyle 'E-ticaret Mentorluk' programını gerçekleştiriyoruz" dedi.

"Küresel e-ihracat hacmi, 2025'de 2.4 trilyon dolar olacak"

UPS Türkiye Genel Müdürü Burak Kılıç da konuya ilişkin değerlendirmesinde küresel e-ihracat hacminin 2025 yılında 2.4 trilyon dolar olmasının beklendiğini ifade ederken projenin önemine vurgu yaptı. Kılıç, "İhracat ve ticarette yaşadığımız dijital dönüşüm bu beklentiyle beraber baş döndürücü şekilde hızlandı. Türkiye'deki işletmeler de bu dönüşüme dâhil olmalı. Bu program, katılımcılara e-ihracat anlamında yeni kapılar aralayacak" ifadelerini kullandı.

Mentorluk desteğine başvurmak ve eğitimlerden yararlanmak isteyen firmalar https://www.tobb.org.tr/TurkiyeSektorMeclisleri/anket adresindeki anketi 28 Şubat 2022 tarihine kadar doldurabilecek.

TOBB'dan Türk tırları için kriz masası ve IRU girişimi

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Rusya'nın Ukrayna'ya saldırması sonrasında bölgede kalan taşımacıların durumuyla ilgili, "Girişimlerimiz sonucu Uluslararası Karayolu Taşımacılığı Birliği (IRU), bölgedeki taşımacılarımızın vizesiz ve geçiş belgesiz ülkemize dönmesi için Avrupa Komisyonu ve güzergah ülkelerine çağrıda bulundu. Ülkelerin desteklerini görüyoruz" ifadelerini kullandı.

Hisarcıklıoğlu, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, Ukrayna'daki kriz nedeniyle Türk tırları ile ihracatın olumsuz etkilenmemesi ve sorunların anlık takip edilerek çözüme kavuşturulması için bakanlıklar, ilgili kamu kurumları, yurt dışı temsilcilikler ve Uluslararası Nakliyeciler Derneği (UND) ile kriz masası oluşturduklarını belirtti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, girişimleri sonucunda IRU bölgesindeki taşımacıların vizesiz ve geçiş belgesiz ülkeye dönmesi için Avrupa Komisyonu ve güzergah ülkelerine çağrıda bulunduğunu belirterek ülkelerin desteklerini gördüklerini söyledi ve ilgili Bakanlıklara ve IRU'ya teşekkürlerini iletti.

EUROCHAMBRES Başkanlık Divanı toplantısı gerçekleştirildi

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun Başkan Vekilliğini yürüttüğü Avrupa Ticaret ve Sanayi Odası'nın (EUROCHAMBRES) Başkanlık Divanı video konferans aracılığıyla toplandı.

TOBB-ABD TO iş birliği ele alındı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Amerikan Ticaret Odası Kıdemli Başkan Yardımcısı Myron Brilliant, Başkan Yardımcısı Khush Choksy ve Türkiye ekibiyle video konferans yoluyla düzenlenen toplantıda bir araya geldi. Toplantıda; Türkiye-ABD iktisadi ve ticari ilişkileri ve bu çerçevede TOBB-ABD Ticaret Odası iş birliğinin derinleştirilmesi ele alındı.

TOBB2B

BİR TIKLA DÜNYA TİCARETİ

TİCARETTE BİRLİĞİN GÜCÜ

www.**tobb2b**.org.tr

Satış

Alım

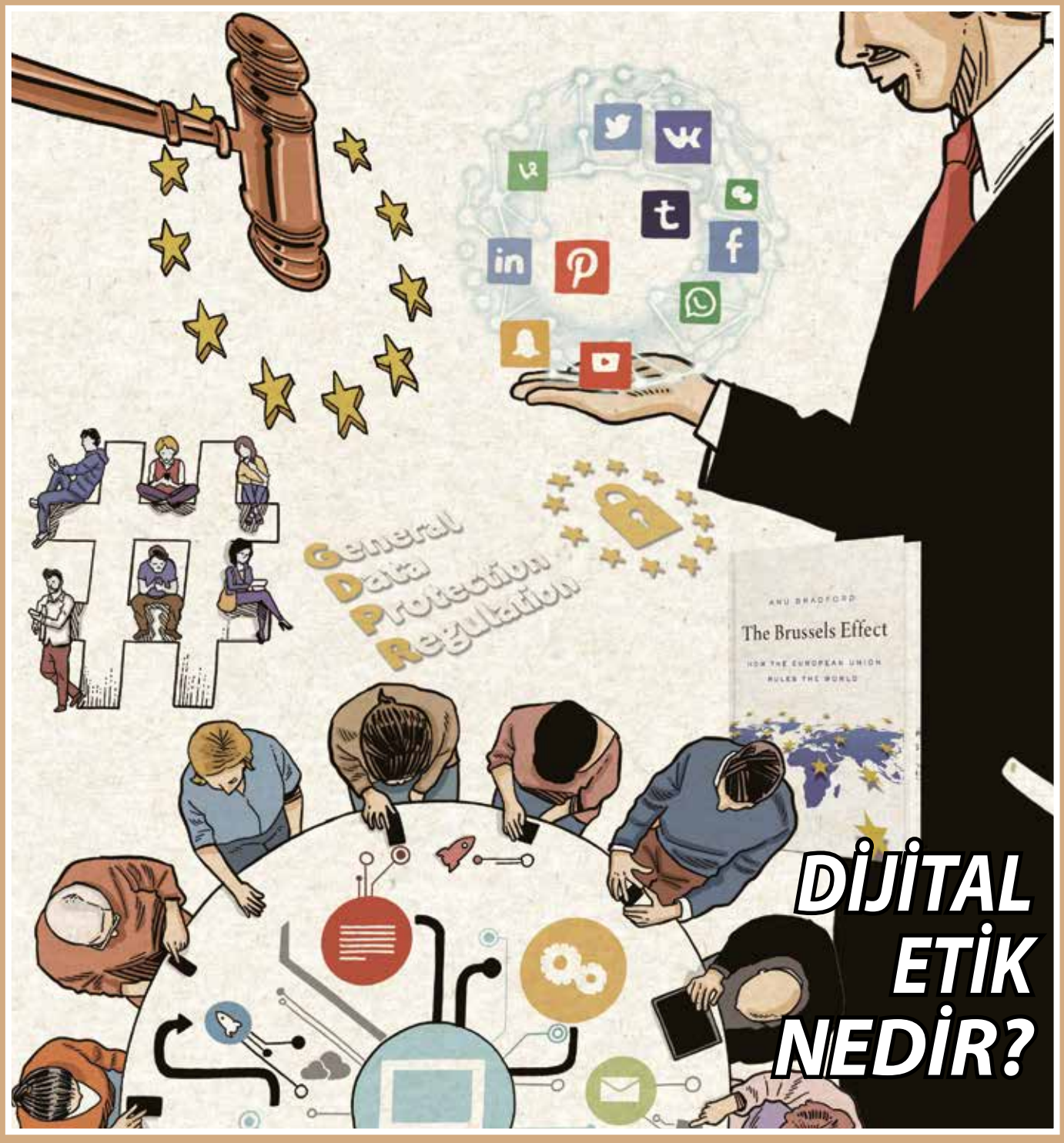

İşbirliği

İhale ve Özelleştirmeler

TOBB2B - TÜRKİYE ODALAR ve BORSALAR BİRLİĞİ'NİN BÜNYESİNDE KURULAN BİR ULUSLARARASI TİCARET PLATFORMUDUR.

COVID-19 sonrası tüm dünya hızlı bir şekilde dijitalleşirken ortaya yeni kavramlar da çıkıyor. Bu kavramlardan birini de dijital etik meydana getiriyor. Dijital etik nedir, ne değildir? Güven Bilge'nin çizimleriyle dijital etik kavramını sizler için derledik.

DİJİTAL ETİK NEDİR?

DİJİTAL ETİK, DİJİTAL PLATFORMLARDA BULUNAN KULLANICILARIN ÖZERKLİĞİNE VE HAYSİYETİNE SAYGI DUYULMASINI SAĞLAMAYA ADANMIŞ NORMLAR BÜTÜNÜDÜR. GELENEKSEL ETİK, BİREYLER ARASINDAKİ İLİŞKİLERLE İLGİLİYKEN, DİJİTAL ETİK İSE BUNLARI ÇEVRİMİÇİ ETKİLEŞİMDE BULUNAN HERHANGİ İKİ VEYA DAHA FAZLA TARAF İÇİN GEÇERLİ OLACAK ŞEKİLDE HARMANLAMAKTADIR.

DİJİTAL ETİĞİN VÜCUT BULMASININ EN BÜYÜK SEBEBİ, DİJİTALLEŞMENİN GETİRDİĞİ BAZI DEĞİŞİMLERE ETİK KURALLAR ÇERÇEVESİNDE UYUM SAĞLAMA İHTİYACIDIR. NİTEKİM, DİJİTALLEŞME SÜREÇLERİ HER NE KADAR TOPLUMA BİRÇOK ALANDA AVANTAJ SAĞLIYOR OLSA DA SÜRECİN GETİRDİĞİ GELİŞMELER VE BU KAPSAMDA KULLANILAN PLATFORMLARIN VAZGEÇİLMEZ HALE GELMESİ, TOPLUMUN ETİK ANLAYIŞINA YÖNELİK BAZI DEZAVANTAJLAR DA MEYDANA GETİRMEKTEDİR.

BU SÜREÇLERDEKİ DEĞİŞİMİN HIZI VE KARMAŞIKLIĞI, ETİK VE SOSYAL BİLİNCİN ZAYIFLAMASINA, KİŞİSEL DAVRANIŞLAR VE BUNUN SONUÇLARI İÇİN HESAP VEREBİLİRLİĞİN VE SORUMLULUĞUN ORTADAN KALKMASINA YOL AÇMAKTADIR.

HER NE KADAR DÜZENLEYİCİ KURUMLAR DİJİTALLEŞMENİN GETİRDİĞİ ÜRÜNLERİ VEYA SÜRECİ DÜZENLEMEK ADINA ÇABA SARF EDİYOR OLSA DA BU YETERSİZ KALMAKTA; BİREYLERİN VE BİR BÜTÜN OLARAK TOPLUMUN 'DİJİTAL ETİĞİ' DÜZGÜN VE DİNAMİK BİR ŞEKİLDE DİJİTAL PLATFORMLARDA UYGULAMASINA İHTİYAÇ DUYULMAKTADIR.

DÜRÜSTLÜK, BÜYÜKLERE SAYGI GÖSTERMEK, HAKARET ETMEMEK, MAHREMİYET VEYA TOPLUM İÇİNDE NE KONUŞTUĞUMUZA DİKKAT ETMEK YERLEŞİK ETİK ANLAYIŞIMIZIN GÖSTERGELERİNDEDİR. BUNUNLA BİRLİKTE, ÇOK AZ İNSAN SANAL ORTAMDAKİ HAREKETLERİNE VE BUNLARIN YARATTIĞI SONUÇLARA "BİLİNÇLİ" OLARAK DİKKAT ETMEKTEDİR.

ÖRNEĞİN, FİZİKSEL DÜNYADA YAPMAKTAN KAÇINACAĞIMIZ ETİK SAYILMAYACAK BAZI HAREKETLERİ, SANAL DÜNYADA ANONİM KİMLİKLERİN ARKASINA GİZLENEREK YAPMAMIZ DAHA MÜMKÜN HALE GELMİŞTİR.

AVRUPA BİRLİĞİ'NİN DÜNYA ÇAPINDAKİ ŞİRKETLER VE ÜLKELER TARAFINDAN BENİMSENEN KURALLARI VE TEKNİK STANDARTLARI ŞEKİLLENDİREREK UYGULADIĞI ETKİYİ İFADE EDEN BRUSSELS EFFECT, ETKİLİ BİR YÖNTEM OLARAK GLOBAL DÜNYAYI BU KAPSAMDA ŞEKİLLENDİRMEKTEDİR. BRUSSELS EFFECT'İN BELKİ DE EN ÖNEMLİ TESİRİ, VERİ KORUMA KURALLARI ÇERÇEVESİNDE GERÇEKLEŞMİŞTİR.

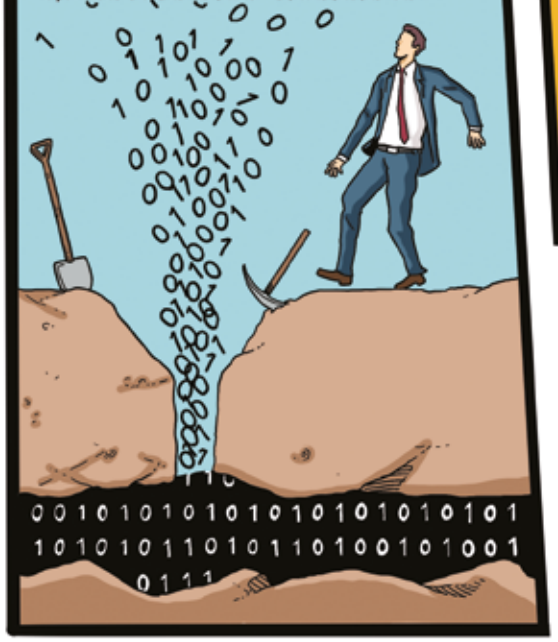
GENEL VERİ KORUMA YÖNETMELİĞİ (GDPR), AB ÜYESİ OLMAYAN ÜLKELERİ KENDİ LOKAL VERİ KORUMA KURALLARINI HAZIRLAMAYA TEŞVİK ETMİŞTİR. SADECE TEŞVİK ETMEKLE KALMAMIŞ, AVRUPA BİRLİĞİ İLE TİCARİ İLİŞKİLERİN SEKTEYE UĞRAMAMASI ADINA ÜLKELERİ BU KURALLARI YÜRÜRLÜĞE KOYMAYA İTMİŞTİR.

DİJİTALLEŞME SÜRECİNDE, HANGİ ÜLKE ALINACAK TEDBİRLER AÇISINDAN DAHA YÜKSEK BİR ÇITA BELİRLERSE, DİĞER ÜLKELER DE BU KURALLARI ÖRNEK ALACAK VE BU DOĞRULTUDA HAREKET EDECEKTİR.

KİŞİSEL VERİLERİN 21. YÜZYILIN PETROLÜ HALİNE GELMESİ HESABA KATILIRSA, HERHANGİ BİR ÜLKE VATANDAŞININ VERİLERİNİ KULLANAMAMAK TEKNOLOJİ ŞİRKETLERİ İÇİN CİDDİ BİR KAYIP SAYILACAKTIR

DOLAYISIYLA FACEBOOK, GOOGLE GİBİ DEV ŞİRKETLER GDPR'A UYGUN HAREKET ETMEK VE BU VERİLERİ ELDE EDERKEN SÖZ KONUSU KURALLARA UYGUN HAREKET ETMEK ZORUNDA KALMIŞLARDIR.

GDPR GİBİ DİJİTALLEŞME SÜREÇLERİNİN BERABERİNDE GETİRDİĞİ ALANLARI DÜZENLEYEN HUKUK KURALLARI ARTTIKÇA, DİJİTAL ETİK DE BU DOĞRULTUDA GELİŞECEK VE HUKUK KURALLARIYLA DESTEKLENECEKTİR.

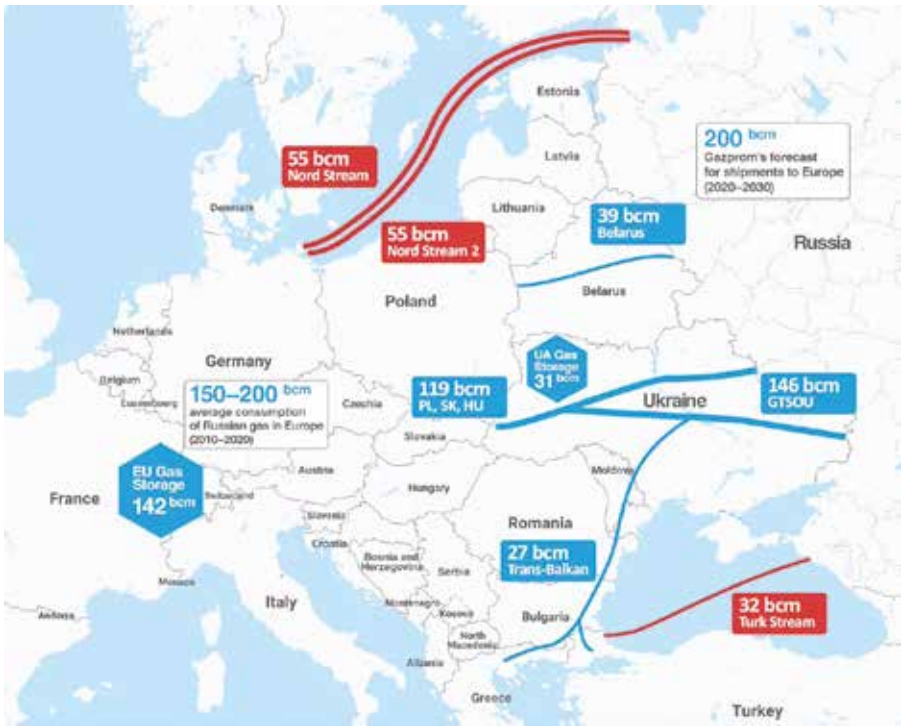
RUSYA'NIN MUSLUĞUNU KAPATMAK...

Vladimir Putin'in son tangosu ve Avrupa'nın kenarındaki karanlık

Rusya'nın Doğu Ukrayna'nın Donbas bölgesindeki iki ayrılıkçı devletçiği tanıması, Batı'nın Kremlin'in emriyle ülkenin büyük çaplı işgaline ilişkin korkularının bugün itibarıyla gerçekleşmesini sağladı. Krizin gidişatını tahmin etmek zor olsa da çoğu kişi Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in agresif kumarının en azından şimdilik meyvesini verdiğini düşünüyor. Gelinen noktada tüm dünya, Putin'in son tangosunu ve Avrupa'nın kenarındaki karanlığa tanıklık ediyor.

GAS

Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin başlangıcından bu yana, Batı'nın karşılaştığı zorluk, savaşı askeri müdahalede bulunmadan bitirmek oldu. Ukrayna Devlet Başkanı Volodymyr Zelensky'nin ekonomi danışmanı Oleg Ustensko'ya göre, Rusya'nın enerji ihracatını tam boykottan başka her şey yetersiz. Buna ilave petrol üzerindeki cezalandırıcı bir verginin de aynı ahlaki ve politik amaca hizmet edeceği savunuluyor. Bu yolla küresel tüketiciler için daha az ekonomik sıkıntının söz konusu olabileceği belirtiliyor. Farklı bir ifadeyle Ukrayna sorunu karşısında herhangi bir askeri müdahaleyi göze almak istemeyen Batı için alternatif seçenek enerjiyle ilgili. Bu alternatif seçeneklerin ne kadar sonuç vereceği ise politika karar vericilerinin neyi ne kadar göze aldığıyla ilgili.

RUS ENERJİSİNİ BOYKOT ETMEK SORUNU ÇÖZER Mİ?

Rusya'nın Ukrayna'yı işgale başlamasının ardından Rus Merkez Bankası'nın döviz rezervlerini bloke etmek parlak bir hamleydi. Bazı Rus bankalarının SWIFT finansal mesajlaşma sisteminden bağlantısını kesmek de bu parlak fikre yardımcı oldu. Dolayısıyla Putin yandaşları için bu süreçte açık deniz servetinin peşinden gitmek uygun bir seçenek olarak kabul gördü. Ancak bu yaptırımların hiçbiri Rusya'nın Ukrayna'yı işgalini tek bir nedenden dolayı durdurmadı ve hiçbiri durduramayacak gibi duruyor. Nedeni basit: Rusya petrol ve gaz ihraç etmeye devam ediyor. Gerçekten de savaş, Rus ekonomisinin en önemli sektörüne fayda sağlayarak, bu ürünlerin fiyatını artırdı. Yani, başladıktan bir hafta sonra, Batı enerji tüketimi hala Rusya'nın Ukrayna işgalini finanse ediyor ve Rus seçkinleri her zamankinden daha iyi durumda. Bunu aşmanın bir yolu yok: Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in saldırganlığını durdurmanın tek yolu, tüm Rus enerji ürünlerine kapsamlı bir boykot uygulamak olabilir mi?

ENERJİ RUSYA'NIN İHRACAT KALEMİNDE ÖNE ÇIKIYOR

Derlemeye şu genel bilgiyle devam etmekte yarar var. Rusya'nın ihracatının kayda değer bir kısmını enerji sektörü oluşturuyor. Ruslar bu alanda iki şekilde ilerliyor. Bunlardan ilki boru hatları yoluyla ve uzun vadeli sözleşmelerle yapılıyor. Buradan Batı Avrupa'ya gaz satılıyor. İkinci olarak da spot piyasalar vasıtasıyla satılan petrol Rusların ihracat gelirinde öne çıkıyor.

Öte yandan, Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) rakamlarına göre, petrol ve gazla ilgili vergilerden ve ihracat tarifelerinden elde edilen gelirler, Ocak 2022'de Rusya'nın federal bütçesinin yüzde 45'ini oluşturuyordu. Mevcut piyasa fiyatları göz önüne alındığında, Rusya'nın boru hatlarındaki gazının tek başına AB'ye ihraç değeri günde 400 milyon doları buluyor. Ham petrol ve rafine ürünler için toplam ihracat gelirleri ise şu anda günde yaklaşık 700 milyon dolar seviyesinde. Acaba bu ticareti sekteye uğratmak Rusya'nın Ukrayna üzerindeki baskısını biraz daha hafifletebilir hatta vazgeçilebilir kılabilir mi?

IEA'ya göre şu ana kadar Rus petrol ihracatında bazı küçük aksaklıklar oldu, ancak gaz ihracatı üzerinde herhangi bir etkisi olmadı. İşgalin başlamasından bu yana (ve 2021 sonunda 80 dolardan) Brent petrol fiyatları varil başına yaklaşık 90 dolardan 110 dolara yükselirken, Rusya'ya bol miktarda nakit geliyor. Ural ham petrolünde bir indirim varsa, bu petrol fiyatlarındaki artıştan daha küçük dolayısıyla Rus petrol ihracatçıları finansal olarak hala önde. Geçen ay boyunca, Rus petrol ihracatının günlük değeri günde yaklaşık 100 milyon dolar arttı. Dolayısıyla Rusya'nın cari hesap fazlası 2022'nin Ocak ayında yaklaşık 19 milyar dolar daha yüksekti.

Mevcut piyasa fiyatları göz önüne alındığında, Rusya'nın boru hatlarındaki gazının tek başına AB'ye ihraç değeri günde 400 milyon doları buluyor. Ham petrol ve rafine ürünler için toplam ihracat gelirleri ise şu anda günde yaklaşık 700 milyon dolar seviyesinde. Acaba bu ticareti sekteye uğratmak Rusya'nın Ukrayna üzerindeki baskısını biraz daha hafifletebilir hatta vazgeçilebilir kılabilir mi?

RUS GAZI OLMADAN YAŞAMAK BİNLERCE HAYATI KURTARIR

Rusya'nın enerjide yakaladığı ivmeye bir de ABD'deki politika yapıcılarının gözünden bakmakta yarar var. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki politika yapıcı çevrelerde, mevcut

mali yaptırım politikasının Rusya'nın petrol kapasitesini ABD'nin stratejik çıkarlarına hizmet edecek şekilde küçülttüğüne dair bir görüş var. Ancak petrol üreticilerinin ceplerine daha fazla nakit koyarak, ABD ve müttefikleri tam tersi bir etki yaratıyor. Rusya'nın petrol ve gaz ihracatının hacmini hemen azaltan yaptırımların alternatifi yok.

Rus enerjisine yönelik kapsamlı bir boykot, ABD'nin tüm Rus petrol ve gaz ihracatına ikincil yaptırımlar da dahil olmak üzere tam yaptırımlar uygulamasıyla başlayabilir. Bu durumda küresel ölçekte petrol fiyatı yükselecek ancak yaptırımlar tamamen uygulanırsa, bu beklenmedik düşüşün hiçbiri Rus üreticilere gitmeyecek. Bu senaryoda, IEA dünya çapında petrol üretiminin çok hızlı bir şekilde artacağını tahmin ediyor. Bu hamleye elbette Avrupa Birliği'nin de uyması gerekecek. Ancak, açıkça söylemek gerekirse, bu sadece bir zaman meselesi. AB, işgali durdurmak için Rus gazını şimdi almayı bırakabilir ya da binlerce insan daha ölene kadar bir ay bekleyebilir. Elbette ki bir noktada Avrupa, Putin'in Ukrayna'daki vahşetinin bedelini ödemesi gerçeğini artık kaldıramayacak.

IEA'nın Avrupa'yı Rus gazından nasıl vazgeçireceği konusunda mantıklı bir planı var ve Bruegel'deki bir ekip önemli teklifler yayınladı ve Avrupa'nın önümüzdeki birkaç ayı Rus gazı olmadan nasıl geçireceğini ele aldı. Her Avrupalı politikacının bu sorunla doğrudan yüzleşmesi gerekiyor. Avrupalılar, Rus gazından hemen geçişi nasıl finanse edecekleri başta olmak üzere, zor kararlar almak zorunda kalacaklar. Ancak insanları hayatta tutmak ve Avrupa'nın İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana gördüğü en büyük insani felaketi önlemek için Ukrayna'da alınması gereken kararları etraflıca düşünmekte yarar var.

SAVAŞIN ETKİSİNİ SADECE AVRUPA İLE SINIRLAMAMALI

Rusya ve Ukrayna arasındaki savaşın etkilerini elbette Avrupa ile sınırlamamak gerekiyor. Basit çözümlemeler yaparak ilerleyecek olursak birkaç çeyrek sonra Ukrayna'da tarımın tamamen çökeceği gerçeğiyle karşı karşıyayız. Çünkü hiç kimse Rus kuvvetlerinin saldırısına uğrarken saban süremez veya tohum ekemez. Bu, küresel gıda fiyatlarını artıracak, çünkü Ukrayna dünyanın en büyük beşinci buğday ihracatçısı ve düşük gelirli ülkelerde bütçeler ve yoksulluk üzerinde büyük bir etki yaratıyor.

Bazı Avrupalılar ısınma faturalarını ödemek için yardıma ihtiyaç duyacaklar ve Putin'in yaptıkları nedeniyle başka ekonomik maliyetlerle karşı karşıya kalabilirler. Ancak bunu, halihazırda yiyecek, güvenli içme suyu ve temel ilaç bulmak ve vurulmaktan veya havaya uçurulmaktan kaçınmak için mücadele eden milyonlarca Ukraynalı ile karşılaştırın. Yüz binlerce Ukraynalı çocuk zaten ömür boyu travma geçirmiş durumda ve Putin derhal durdurulmadıkça acıları daha da kötüleşecek.

Öte yandan Ukrayna ve Ukraynalılara desteğin küresel ölçekte patlaması ise şaşırtıcı boyutta. 1 milyondan fazla mülteci AB genelinde bireyler ve hükümetler tarafından memnuniyetle karşılandı. ABD, Birleşik Krallık ve diğer ülkeler pek çok yardım sağlıyor. Ancak Putin ve yandaşlarının çıldırdığı acı gerçekle yüzleşmenin zamanı geldi. Dünya, işgali bir an önce durdurmak için bugün Rus enerjisini tamamen boykot edebilir ya da Rus güçlerinin art arda öfkesini izlemeye devam edebilir. Dünyada hiç kimse Rus enerjisini satın almamalı. Damgalama, kanlı elmaslardan daha kötü olmalıdır. Dünya, şiddetli, kontrol edilemez bir canavarı silahlandırıyor ve teşvik ediyor. İşte bunu durdurmak için artık enerji boykotu bir an evvel başlayabilir.

Çok yüksek talep esnekliği ve çok düşük kısa vadeli arz esnekliği göz önüne alındığında, Rus petrolü üzerinden bir vergi esas olarak Rusya tarafından ödenecektir. Böyle bir vergiyi koymak dünyaya pahalıya mal olmak yerine aslında karlı dahi olabilir.

RUS PETROLÜ ÜZERİNDE CEZALANDIRICI VERGİ

Rusya'ya uygulanacak yaptırımlardan birini de petrol kalemi üzerinden kesilecek vergi cezası oluşturuyor. Çünkü yaptırım tehdidinin Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'i işgalini başlatmaktan caydırmadığı artık gayet açık. Ancak tehdidi ortadan kaldırmak iki farklı rol daha oynayabilir: Yaptırımlar, Rusya'nın ekonomisini zayıflatarak gücünü yansıtma kapasitesini sınırlayabilir ve Putin'in Gürcistan, Moldova gibi diğer ülkelere karşı gelecekteki davranışını etkileyebilecek bir emsal oluşturabilir.

Yaptırım tehdidinin savaşı engellememiş olmasının bir nedeni, Rusya'nın bunları

güvenilir olarak görmemesi. Bir yaptırım uygulamak maliyetliyse, bunu yapmak için gereken siyasi irade zayıf olabilir veya zamanla buharlaşabilir. Örneğin, Batılı tüketiciler zaten yüksek enerji maliyetlerinden rahatsız. Rus petrolüne yönelik bir ambargo, küresel enerji arzını azaltacak ve fiyatları daha da yükseltecekti. Dolayısıyla potansiyel olarak politikaya karşı bir tepkiyi tetikleyecekti. Bu yüzden Batılı ülkeler bunu dayatmamış, bunun yerine şimdiye kadar ezici olan mali yaptırımları tercih etmiş olabilir. Ne de olsa, muhtemelen bugüne kadarki en önemli yaptırım Rus doğalgazını doğrudan Almanya'ya ulaştıracak olan Nord Stream 2 boru hattının askıya alınmasıydı. Bu karar Avrupa'nın zaten sıkı olan doğal gaz piyasasını zorlayacak.

CEPHANELİKTEKİ YAPTIRIMLARI HATIRLAMAKTA YARAR VAR

Yaptırımlar, amaçlanan hedefe büyük maliyetler yüklerlerse, ancak onları uygulayanlar için küçük maliyetler ve hatta faydalar sağlarlarsa daha etkili ve güvenilirdir. Nord Stream 2 projesinin gösterdiği gibi bu tür yaptırımları bulmak yapmaktan daha kolay. Peki, Batı'nın cephaneliğinde hangi enstrümanlar var?

Şaşırtıcı derecede az ilgi görenlerden biri, Rus petrol ve gazına uygulanan cezalandırıcı vergiler. İlk bakışta, bir mala vergi koymak, onun fiyatını artırmalı ve Batılı tüketiciler için enerjiyi daha da pahalı hale getirmelidir. Peki bu doğru bir tespit mi elbette yanlış. Söz konusu olan, temel mikroekonomi derslerinde öğretilen vergi oranı analizi denen bir şey. Rus petrolü gibi bir mal üzerindeki vergi, hem arzı hem de talebi etkileyerek, malın fiyatını değiştirir. Fiyatın ne kadar değiştiği ve verginin maliyetini kimin üstlendiği, hem arzın hem de talebin vergiye ne kadar duyarlı olduğuna veya ekonomistlerin esneklik dediği şeye bağlı. Talep ne kadar esnek olursa, tüketicilerin daha fazla seçeneği olduğu için üretici verginin maliyetini o kadar fazla üstlenir. Arz ne kadar esnek değilse, üretici de o kadar fazla vergi alır çünkü daha az seçeneğe sahiptir.

Neyse ki Batı'nın şu anda karşı karşıya olduğu durum tam da bu. Rus petrolüne olan talep oldukça esnek çünkü tüketiciler kullandıkları petrolün Rusya'dan mı, Körfez'den mi yoksa başka bir yerden mi geldiğini pek umursamıyor. Benzer özelliklere sahip başka bir petrol mevcutsa, Rus petrolü için daha fazla ödeme yapmak istemiyorlar. Bu nedenle, vergi sonrası Rus petrolünün fiyatı, diğer tüm petrollerin piyasa fiyatı tarafından sabitlenir.

Aynı zamanda, Rus petrolünün arzı çok esnek değildir, bu da üreticinin fiyatındaki büyük değişikliklerin arzda değişikliklere neden olmadığı anlamına gelir. Burada rakamlar şaşırtıcı. Rus enerji grubu Rosneft'in 2021 mali tablolarına göre, firmanın üretime dönük işletme maliyetleri varil başına 2.70 dolar. Benzer şekilde, bir ticari istihbarat şirketi olan Rystad Energy , Rus petrolünün toplam değişken üretim maliyetini (vergiler ve sermaye maliyetleri hariç) varil başına 5.67 dolar olarak tahmin ediyor.

ARZ, KISA VADEDE ESNEK DEĞİL

Başka bir deyişle, petrol fiyatı varil başına 6 dolara düşse bile (şu anda 100 doların üzerinde), pompalamaya devam etmek yine de Rosneft'in çıkarına olacaktır. Arz, kısa vadede gerçekten esnek değildir. Açıkçası, bu koşullar altında, üretim kapasitesini korumaya veya genişletmeye yatırım yapmak karlı olmayacak ve petrol üretimi, tükenme ve rezervuar basıncının kaybı nedeniyle her zaman olduğu gibi kademeli olarak düşecektir. Ancak bu zaman alacak ve o zamana kadar başkaları Rusya'nın pazar payını devralmak için harekete geçebilir.

Başka bir deyişle, çok yüksek talep esnekliği ve çok düşük kısa vadeli arz esnekliği göz önüne alındığında, Rus petrolü üzerinden bir vergi esas olarak Rusya

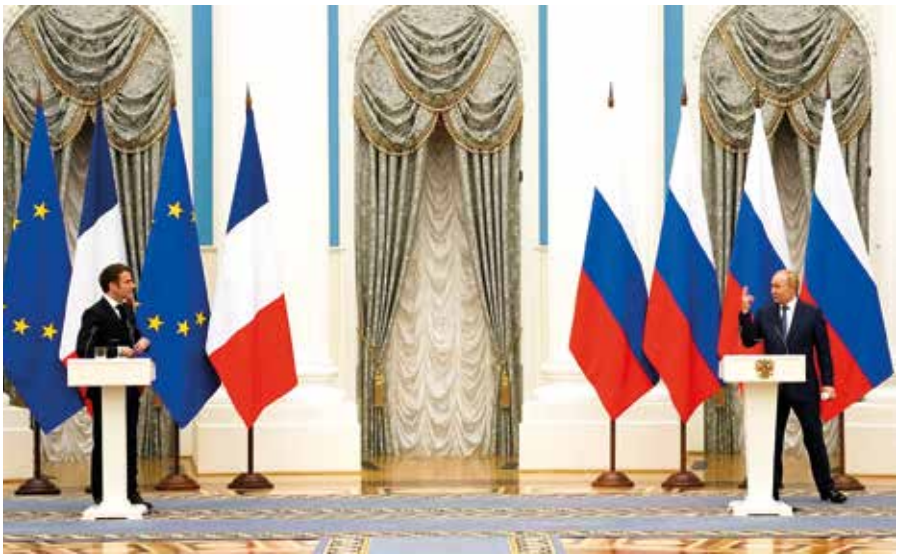

Rusya ve Ukrayna arasındaki savaşın etkilerini Avrupa ile sınırlamamak gerekiyor. Birkaç çeyrek sonra Ukrayna'da tarımın tamamen çökeceği gerçeğiyle karşı karşıyayız. Bu durum küresel gıda fiyatlarını artıracak çünkü Ukrayna dünyanın en büyük beşinci buğday ihracatçısı ve düşük gelirli ülkelerde bütçeler ve yoksulluk üzerinde büyük bir etki yaratıyor.

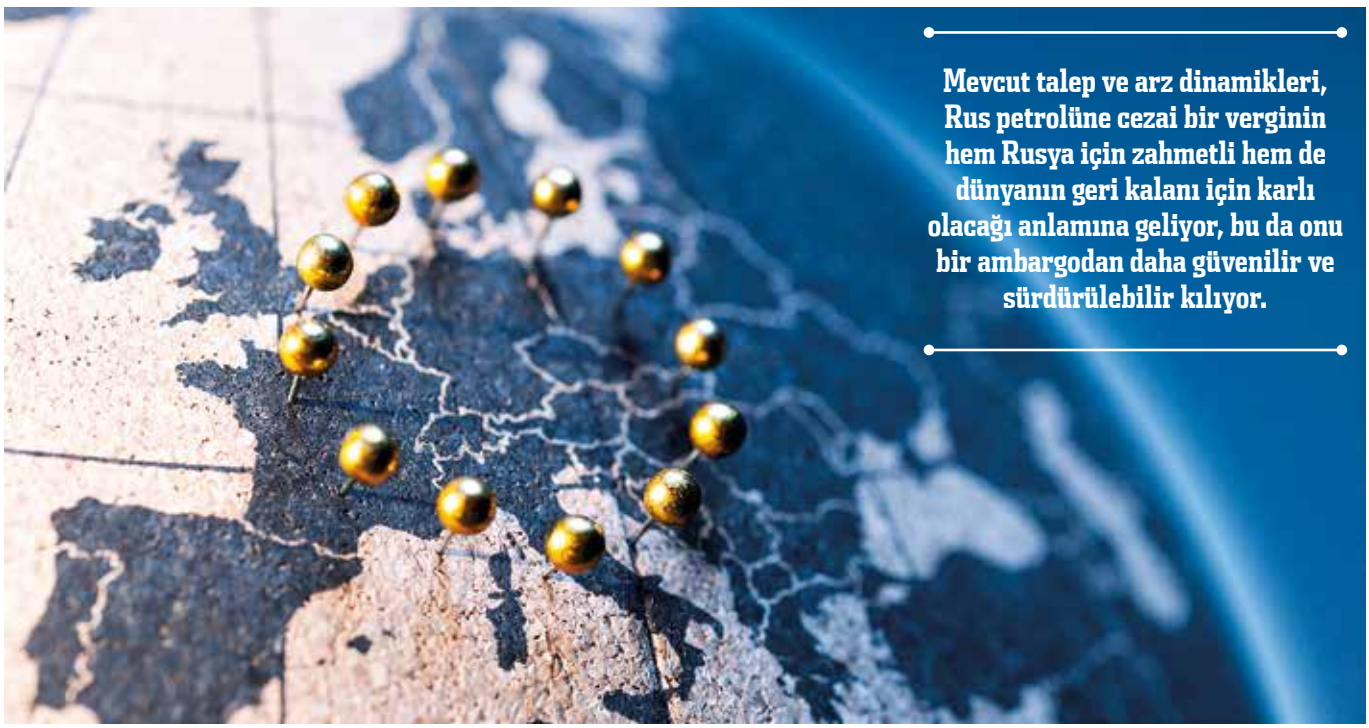
Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Ukrayna'daki vahşet treni, dünyayı sert bir seçimle karşı karşıya bırakıyor. Politika yapıcılar ve halk, işgali hemen durdurmak için bugün Rus enerjisini tamamen boykot edebilir ya da Rus güçlerinin art arda saldırılarını izleyebilirler.

tarafından ödenecektir. Böyle bir vergiyi koymak dünyaya pahalıya mal olmak yerine aslında karlı dahi olacaktır. Rus petrolüne cezai bir küresel vergi (Örneğin, yüzde 90 veya varil başına 90 dolar) Putin'in savaş sandığından yılda yaklaşık 300 milyar dolar veya Rusya'nın 2021 GSYİH'sının yaklaşık yüzde 20'sini çekip dünyaya aktarabilir. Bu hamle dünyanın geri kalanı için oldukça cazip bir seçenek olarak karşımızda duruyor.

Bu mantık Kuzey Akım-2 için de geçerli. Avrupa Birliği'nin doğal gaz fiyatının yüzde 90'ına eşit olan ve şu anda megavat saat başına yaklaşık 90 € (101 $) olan bir vergi, Rus gazını piyasada tutacak, ancak kirayı kamulaştıracaktır.

Fakat Rus petrolüne yüzde 90 dünya vergisi ne kadar uygulanabilir? 2019'da Rusya'nın mineral yakıt (petrol, doğal gaz ve kömür dahil) ihracatının yüzde 55'i AB'ye, yüzde 13'ü ise Japonya, Güney Kore, Singapur ve Türkiye'ye gitti. Çin sadece yüzde 18'de kaldı. Çin dışındaki tüm bu ülkeler Rus petrolünü yüzde 90 oranında vergilendirmeyi kabul etseydi, Rusya tüm petrolünü Çin'e satmaya çalışacaktı. Ancak bu, Çin'i güçlü bir müzakere pozisyonuna sokacaktı. Böyle bir senaryoda, vergiyi empoze etmek Çin'in çıkarına olacaktır, çünkü böyle bir araç sayesinde, aksi takdirde Rusya'ya ödemek zorunda kalacağı kirayı çıkaracaktır. Kısacası, Rus petrolüne cezai bir vergi hem Rusya'yı önemli ölçüde zayıflatacak hem de tüketen ülkelere fayda sağlayarak onu bir ambargodan daha güvenilir ve sürdürülebilir hale getirecektir. Fikir burada yer aldığından çok daha fazla ilgiyi hak ediyor. Siz ne düşünüyorsunuz?

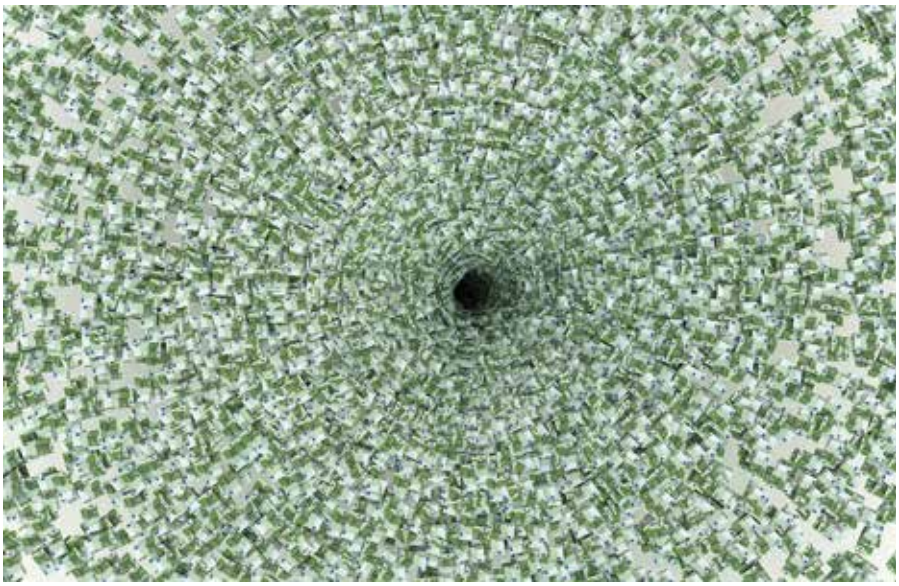

Mevcut talep ve arz dinamikleri, Rus petrolüne cezai bir verginin hem Rusya için zahmetli hem de dünyanın geri kalanı için karlı olacağı anlamına geliyor, bu da onu bir ambargodan daha güvenilir ve sürdürülebilir kılıyor.

Geçmişten bugüne nasıl borçlandık?

Özcan KADIOĞLU ozcankadioglu@hotmail.com
Dünya Gazetesi Yazarı

Borçlanma, ödünç alınmış herhangi bir şey karşılığında yerine getirilmesi gereken bir yükümlülüktür. Borçlanan, yani kaynakları ödünç alan taraf, iktisadi varlığı belirlenen zaman dilimi boyunca tasarruf etmesi gerekir veya yeniden borçlanarak vade bitiminde vaat ettiklerini yerine getirmekle yükümlü olur.

Türkiye Cumhuriyetini kuranlar, bu vatanı düşmandan kurtardıkları zaman, yamasını dikeceği iğneden, ölüsünü saracağı kefenine kadar her şeyini başkalarından bekleyen perişan bir ülke ekonomisi devir aldılar. Ne sermayesi ne teşebbüsü, ne de işçisi vardı. Hepsi ya asker, ya memur, ya da kıraç topraklarda serpilmiş bir avuç çiftçiydiler. Milletimizin güven duygusunun sağladığı şevk ve heyecanla yola çıktılar, tasarruf yaptılar, işveren oldular, işçi kardeşlerimizle el ele verip sanayimizi kurmaya çalıştılar.

Geçmişten gelen borçların miktar ve oranını güncelledik

Modern teknolojinin icap ve ihtiyaçlarına layık işverenler olmak için kafa yordular, kahır çektiler. Tüm bu yokluk ve zaruret içinde bir kardelen gibi Anadolu toprağından yeniden yeşerdiler, işçi oldular, işveren oldular, esnaf oldular, fabrika kurdular ve yeniden Türk milletini inşa ettiler. Bu yokluk ve zaruret içinde geçmişten kalan borçları ödediler. Yeniden bir nefes olup, vatan aşkıyla tüm zorlukları göğüsleyerek ayağa kalktılar.

Bu açıdan bakarak o dönemi acımasızca eleştirenlere bir nebze ışık tutması için geçmişten gelen borçların miktarını ve oranını bugüne güncellemeye çalıştım. Bu süre zarfı içinde onlar tüm dünyada gelmiş geçmiş en büyük ekonomik buhranı ve 2. Dünya Savaşını görüp yaşadılar. Bu zorluklar, kıt kaynaklar içinde tüm güçleri ile çalışıp yönetim bütçesini en verimli ve ihtiyaç olan alanlara kullanıp yatırım da yaptılar. Son 20 yılda satılan hemen hemen tüm Kamu İktisadi Teşebbüslerinin temeli o dönemde atıldı ve inşa edildi. Bu teşebbüslerden yaklaşık 70 milyar dolar kaynak sağlanıp son dönemde kullanıldı.

İç ve dış borçtaki kıstaslar

Devletler, genellikle bütçe denkliğinin sağlanması, olağanüstü durumlardaki harcamaların karşılanması, kalkınmanın ve yatırımların finansmanı, ekonomik-politik konjonktürel dalgalanmalarda istikrarı sağlamak, borçların yeniden finansmanı ve ertelenmesi, döviz ihtiyacını karşılamak, iç tasarrufların yetersizliğini dengelemek amacıyla borçlanırlar. Borçlanmanın birçok alt ayrımına gitmek mümkün olsa da burada sadece devletin iç ve dış borcu olarak ikili ayrıma gidilir.

Bir devlet borcunun; iç borç mu, yoksa dış borç mu olduğunu ortaya koymak için üç kıstas dikkate alınır. Bu kıstaslar; borcun sağlandığı piyasanın uyruğu, borç alınan para birimi ve alacaklı kişilerin uyruğudur. Bir ülke için içinde yaşanılan ekonomik durumu doğru teşhis etmek, açıktır ki o ülkenin geleceği bakımından doğru önlemlerin alınmasında yaşamsal önem taşır. Bunun gibi, ülke geçmişinde olup bitenleri bilmek ve ders almak da yine gelecekte uygulanacak politikaları belirlemek bakımından birinci derecede öneme sahiptir.

Osmanlı'nın kötü tecrübeleri yüzünden borçlanmadan kaçıldı

İç devlet borçlanması, en basit olarak devletin (kamunun) iç borçlanma senedi (DİBS; Devlet İç Borçlanma Senedi) ihraç ederek ülke içi kaynaklardan finansman sağlamasıdır. İç borçlanmanın kaynakları; özel kişiler ve kuruluşlar, sosyal güvenlik kurumları ve

ekonomik kuruluşlar, tasarruf kurumları ve merkez bankasıdır. Dış borçlanma ise dış kaynaklardan sağlanan, alınması ya da geri ödenmesi sırasında milli gelir üzerinde artırıcı ya da azaltıcı etkiler yapan ve uluslararası ilişkiler sonucunda doğan bir akımdır. Dış borçların kaynakları ise yabancı devletler, uluslararası kuruluşlar ve uluslararası para ve sermaye piyasalarıdır.

1923-1950 yılları arasında Dünya ve Kurtuluş Savaşı'ndan çıkmış ve omuzlarına Osmanlı İmparatorluğu'nun borçlarının yüklenmiş çiçeği burnunda bir Türkiye için zor ve yeni bir başlangıç noktası olmuştur. Lozan Antlaşması ile Duyun-u Umumiye borçları üstlenmiş ve devralınan borçlar bütçe üzerinde önemli bir yük getirmiştir. Bu ek yük ve Osmanlı İmparatorluğunun kötü tecrübeleri yüzünden borçlanmadan kaçınılmış ve sıkı maliye politikaları yürütülmüştür.

1950'lere kadar bütçe her zaman fazla verdi

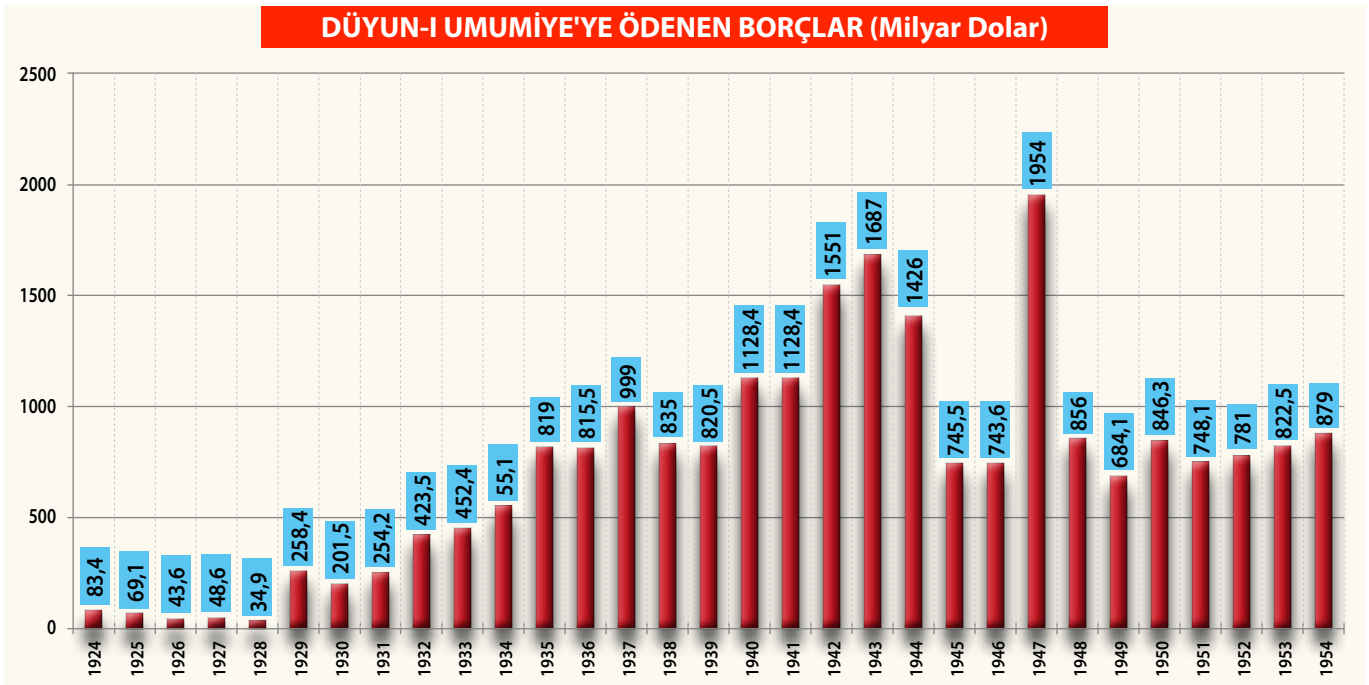
Bazı istisnalar haricince 1950'li yıllara kadar bütçe hep fazla verdi. Yeni kurulmuş olan ülke ekonomisinin milli bir nitelik kazanarak güçlenmesinde öz kaynak kullanımı ve hızlı bir şekilde sanayileşme hedefleri belirlenmiş, hedeflere ulaşmak için İzmir İktisat Kongresi düzenlendi. 1929'da tüm dünyayı etkileyen Büyük Buhran'ın Türkiye'ye yansıması sonrasında, sanayileşmede devletin rolünün daha da artırılması gereği ortaya çıktı. Bu amaçla 1934-1939 yıllarını kapsayacak Birinci Beş Yıllık Sanayileşme Planı hazırlandı. Bu plan kapsamındaki "denk bütçe ve istikrarlı Türk Lirası" politikası ile iç borçların ödendiği bir bütçe fazlası yaratıldı.

Yeni borçlar, anapara ve faizlerin ödenmesi için alındı

Genç Cumhuriyetin Osmanlı'dan kalan ilk borçları şu amaçlarla kullanıldı: Kırım savaşı harcamalarının finansmanı, bütçe açığını kapatmak, kaimenin (kağıt para) bir kısmın tedavülden kaldırılması, eski borçların ödenmesi, Abdülaziz'in mali ıslahat girişimi, kaimlerin yüzde 40'ının satın alınması ve kalanının tahvillerle değiştirilmesi, Galata bankerlerine olan dalgalı borçları azaltmak ve ayarı bozuk olan paraları ortadan kaldırmak, borçlara karşı çıkarılmış olan tahvillerin hükümet tarafından dış istikraza dönüştürülmesi, Rumeli Demiryolları inşası, hükümetin cari ihtiyaçları, yeni borçlanma, vadesi dolan dış borç ve faizlerinin ödenememesi nedeniyle Osmanlı Bankası'ndan alınan borçlar.

Yeni borçlar, eski borçların anapara ve faizlerinin ödenmesi için alınmış

1854-1874 yıllarında kısaca ilk 20 yıl boyunca yaklaşık 239 milyon Osmanlı Lirası borçlanılmış ancak tahvillerin ilk ihraç fiyatlarının iskontolu olması nedeniyle ele geçen tutar yaklaşık olarak yarıya düşerek 127 milyon Osmanlı Lirası düzeyinde olmuş. Alınan

Kaynaklar: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Officialdata

borçlar incelendiğinde zaman içerisinde yeni borçların, giderek eski borçların anapara ve faizlerinin ödenmesi için alındığını ortaya koyuyor.

Düşük ihraç bedelleri, ağır faiz şartları ile alınan ve kaynak yaratıcı alanlara yöneltilemeyen borçların sonucunda devletin bütçe dengesinin de kontrol edilemez düzeyde bozulması üzerine 30 Ekim 1875 tarihinde Ramazan Kanunnamesi ile maliyenin iflası ve borçların ödenmesi ile ilgili bir plan ilan edildi. Mali iflas veya moratoryum olarak isimlendirilebilecek bu açıklamanın akabinde Nisan 1876 tarihinden sonra ise borç geri ödemeleri tamamen durduruldu. Kanunname'ye Avrupa'da tepkiler büyük oldu.

Duyunu Umumiye İdaresiyle borçlar denetlenmeye başlandı

Ramazan Kanunnamesi ile Osmanlı Devletinin iç ve dış borçlarının anapara ve faizlerinin yarısının ödenmeyeceğinin ilanı özellikle Batı Avrupa'da alacaklılar nezdinde büyük tepki yarattı. Moratoryum ilanının akabinde 30 Mayıs 1876'da Padişah Abdülaziz bir darbe ile tahtan indirilerek yerine V. Murat saltanata getirilmiş ancak 3 ay sonra padişahlık makamının gereklerini sağlık nedeniyle yapamayacağı görülerek tahta yine Abdülmecit'in oğullarından olan II. Abdülhamit geçti.

Mevcut iflas durumu, Osmanlı devletini alacaklılarla yeniden masaya oturmak zorunda bıraktı. 1881 yılın sonlarında İngiliz, Fransız, İtalyan, Avusturyalı ve Alman alacaklılar ile Osmanlı devleti arasında yapılan görüşmeler sonucunda 20 Kasım 1881 tarihinde yapılan anlaşma ile Düyunu Umumiye İdaresi kuruldu. 'Düyunu Umumiye-i Osmaniye Varidat-ı Muhassasa İdaresi' Osmanlı İmparatorluğunun tuz, alkollü içki, balıkçılık, ipek, tütün üzerinden aldığı vergilerin ve damga vergisinin tahsilâtı ve harcanması ile yetkili kılındı.

Bütçe gelirinin neredeyse üçte biri Osmanlı İmparatorluğundan kalan borçlar için harcandı

Yukarıda açıklamaya çalıştığım gibi zamanla artan borcun faizi bile ödenememeye başladı ardından anapara ve borç artık ödenemez noktasında sarmala girince moratoryum çekildi. Bu borçlar ilk alındığı tarihten yaklaşık 100 yıl sonra genç Türkiye Cumhuriyeti tarafından ödenmek zorunda kalındı. Grafik 1'de görüldüğü gibi 1924-1954 yıllarında ödenen borç bütçe gelirlerinin ortalama yüzde 13.3'üne tekabül ediyor. Küçük bir örnek vermek gerekirse 2022 yılı bütçe gelirine göre değerlendirecek olursak 200 milyar TL, bir başka ifade ile üç Atatürk Barajı yapım maliyetine karşılık geliyor. 1947 yılı borç ödemesi rekor seviyeye çıkarak bütçe gelirinin neredeyse üçte biri Osmanlı İmparatorluğundan kalan borçlar için harcandı.

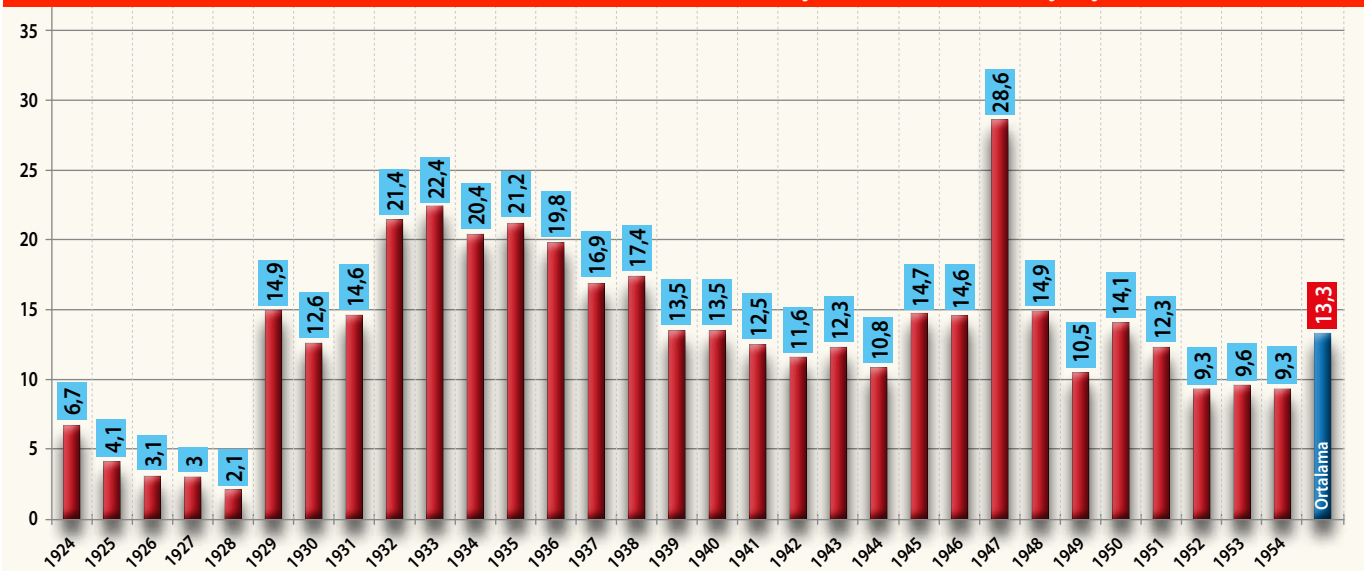
2. Dünya Savaşı yıllarında bugünkü kurla 8.5 milyar dolarlık ödeme yapılmış

Grafik 2'de ise 1924-1954 yılları arasında ödenen borçların ABD enflasyonundan arındırılmış bugünkü dolar kuruna endekslenmiş hali çıkarıldı. 2. Dünya Savaşı yıllarında yokluk ve kıtlık olması, tarım kesiminde çalışan genç nüfusun savaş tehdidi dolayısıyla askere alınması, bütçe harcamalarının neredeyse yarısının askeri savunma amaçlı kullanılmasına rağmen borç ödemesinin bir an önce tamamlanmaya çalışılması dolayısıyla bugünkü kurla yaklaşık 8.5 milyar dolarlık bir ödeme gerçekleştirilmiş olduğu görülüyor. Savaş sonrası dönemde ise 8.4 milyar dolarlık bir ödemenin yapıldığı görülüyor.

Kamu Türk Lirası cinsinden borçlanmalı

Grafiklerde Cumhuriyetin kuruluş yıllarından itibaren maddi, manevi ne büyük fedakârlıklar yapıldığını görüyoruz. Bu insanlara ne kadar dua etsek ne kadar yâd ile ansak azdır. Oturduğu yerden yargısız infaz yapanlar o günkü şartlarda manevi fedakârlıkların yanı sıra maddi olarak da ne kadar fedakârlık yapıldığı görülüyor. Geçmişten ders alarak kamu, borçlanmaya giderken döviz cinsi borç yerine Türk Lirası cinsinden borçlanmaya ağırlık vermeli. Maalesef son 3 yıl içinde merkezi yönetim borcunun yabancı para cinsi yaklaşık yüzde 50 artarak yüzde 45'ten yüzde 66'ya çıktığını görüyoruz. Ayrıca son dönemde içerde döviz ve altın cinsinden borçlanma arttı. Sözün özü, ödeyemeyeceği borcu alan boyunduruk altında yaşamak zorunda kalır.

CUMHURİYET DÖNEMİNDE DÜYUN-I UMUMİYE'YE ÖDENEN BORÇLARIN TOPLAM BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI (%)

Kaynaklar: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Odalar ve Borsalar

- MTSO, 'Cinsiyetsiz Oda' olma yolunda ilk adımı attı
- Dijital Çağda Eşit Fırsatlar Platformu, TTSO ile kadınların iş hayatındakini yerini görüştü
- NİTSO, SGK ve İŞKUR'un güncel destek ve uygulamalarını anlattı
- SATSO ve SBB'den, Endüstri Master Planı İstişare Toplantısı
- Samsun'da üniversite-sanayi iş birliğine yönelik dev adım
- Sivas TSO'da, 'Cazibe Merkezi Avantajları Bilgilendirme Toplantısı' düzenlendi
- 'Geçmişten Geleceğe Van'ın Kalkınma Dinamikleri Sorunlar ve Çözümler' paneli yapıldı

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

MTSO, 'Cinsiyetsiz Oda' olma yolunda ilk adımı attı

Mersin Ticaret ve Sanayi Odası (MTSO), "Eşitlik dilde başlar" sloganından hareketle 'Cinsiyetsiz Oda' olma yolundaki ilk adımı, kullandığı dili değiştirerek atmaya hazırlanıyor. Yapılan çalışmalar sonunda Oda adına yazılan haberlerden, sosyal medya paylaşımlarına demeçlerden basın bültenlerine verilen iş ilanlarından internet sitesine kadar her alanda kullanılan dilden cinsiyetçi söylemler çıkarılacak.

Sabancı Vakfı Desteği ANKA Üreten Kadınlar Derneği koordinesinde Mersin Ticaret ve Sanayi Odası'nda 'Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Cinsiyetsiz Meslek Odaları' konulu eğitim ve atölye çalışması düzenlendi. MTSO Yönetim Kurulu Üyesi Yasemin Taş'ın da katıldığı eğitimde ANKA Üreten Kadın Derneği Başkanı Devrim Gündeşli ile ekibinde yer alan Tuna Şahin, Ayten Yılmaz Yaprak, Berivan Yaprak ve Mine Ünal Özel katılımcıları örnekler üzerinden gerçekleştirilen değerlendirmeler ve uygulamalı atölye çalışmalarıyla bilgilendirdi.

Eğitim öncesi yaptığı konuşmada katılımcıları bilgilendiren MTSO Başkan Danışmanı Ercan Akın, "Eşitlik dilde başlar. Konuştuğumuz kelimeler düşünceleri, düşünceler davranışları belirliyor. Davranışlar kemikleşmiş karakter ve kişiliğe dönüşüyor. Biz de insanların davranışlarını değiştirmeye çalışıyoruz" dedi. Aslında alışkanlıkları da düşünceleri de değiştiremeyeceğimizi ifade eden Akın, "Bu noktadan hareketle dilimizdeki kelimeleri değiştirerek işe başlanabilir. Bu eğitimler sonunda kullandığımız yanlış dili temizleyerek cinsiyetsiz bir Oda olacağız. Her konuda hiçbir ayrımcılığa yer bırakmayan bir oda olma idealindeyiz" diye konuştu. Tüm gün süren eğitim sonunda katılımcılara sertifikaları verildi. Çalışmalar önümüzdeki süreçte eğitimin Meclis ve Komite Üyelerinin de dahil olduğu daha geniş kitlelere yaygınlaştırılmasıyla devam edecek.

Dijital Çağda Eşit Fırsatlar Platformu, TTSO ile kadınların iş hayatındakini yerini görüştü

Kız çocukları başta olmak üzere kadınların teknolojiyle etkileşimini güçlendirmek ve istihdamlarını artırmak amacıyla kurulan Dijital Çağda Eşit Fırsatlar Platformu Üyeleri, TTSO Başkanı M. Suat Hacısalihoğlu'nu ziyaret etti.

Platform üyesi Ak Parti Trabzon Milletvekili Bahar Ayvazoğlu, Trabzon'da siyaset, eğitim, kamu, özel sektör ve sivil toplum alanlarında çalışan kadınlar olarak, daha fazla kız çocuğu ve kadının teknoloji dünyasına girmesi ve bu alanda kariyerlerini geliştirmeleri için gönüllülük çerçevesinde bir araya geldiklerini belirtti.

Bahar Ayvazoğlu, meslek seçimindeki cinsiyetçi tutumların değiştirilmesi, kadın girişimcileri karşılaştıkları sorunların giderilmesi, kız çocuklarının mesleki eğitim programlarına daha fazla katılımının sağlanması, kritik teknoloji alanlarında rol model kadınların görünürlüğünün artırılması, karar alma süreçlerine kadınların daha fazla katılımı gibi alanlarda çalışmalar yapmayı planladıklarını ifade etti. Bu konuda Trabzon Ticaret ve Sanayi Odası'nın da yapılan çalışmalara destek vereceğinden emin olduklarını söyleyen Ayvazoğlu, "Kız çocuklarını klasik mesleklerin dışında farklı mesleklere yönlendirmeyi amaçlıyoruz. Değişen ve gelişen mesleklere kız öğrencilerin uyumunu sağlamayı ve potansiyellerinden en üst düzeyde faydalanmayı hedefliyoruz" dedi.

"Kadın girişimcilere yönelik e-ticaret platformu kurduk"

TTSO Başkanı M. Suat Hacısalihoğlu, kadınlara her anlamda pozitif ayrımcılık uygulanması gerektiğini ancak bunun yeterli seviyede yapılamadığını belirterek, "Hedeflerimiz ve oluşumunuz çok güzel. Bir çalıştay düzenleyip stratejik plan dâhilinde hedefler belirleyip bir yola çıkmak önemli. En kısa zamanda böyle bir organizasyonun düzenlenmesi konusunda da elimizden gelen yardımı yapmaya hazırız. Kız çocuklarını çağa uygun yeni meslekler ile buluşturmak çok önemli" diye konuştu.

Kadının üretkenliğin ve çalışkanlığının iş hayatında daha fazla yer alması gerektiğinin altını çizen Başkan Suat Hacısalihoğlu, "Kadın girişimcilerimize yönelik bir e-ticaret platformu kurduk. E-ticaretin yarattığı olanakların kadınlarımız için önemli bir fırsat olduğunu düşünüyorum" ifadelerini kullandı. Hacısalihoğlu, mesleki eğitime önem verdiklerini, bu doğrultuda Trabzon'da iki Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin yürütme kurulunu yönettiklerini belirterek, "Bu okullardan birisi eski Kız Meslek Lisesi olan Borsa İstanbul Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi. Bu okuldaki kız çocuklarımızın yeni gelişmelere uygun bir eğitim almasını önemsiyor ve bu konuda önemli çalışmalar yürütüyoruz" diye konuştu. Hacısalihoğlu, Dijital Çağda Eşit Fırsatlar Platformu'nun çalışmalarına ellerinden gelen desteği her zaman vereceklerini vurguladı.

NİTSO, SGK ve İŞKUR'un güncel destek ve uygulamalarını anlattı

NİTSO, 50 ve üzeri işçi çalıştıran firmalarla bir araya gelerek güncel SGK ve İŞKUR destek ve uygulamalarının anlatıldığı bilgilendirme toplantısı gerçekleştirdi.

Grand Otelde gerçekleştirilen toplantıya, Niğde TSO Yönetim Kurulu Başkanı Şevket Katırcıoğlu, NİTSO Meclis Başkanı Serdar Ecemiş NTB Yönetim Kurulu Başkanı Zafer Uyanık, NTB Meclis Başkanı Haluk Çakmak, Niğde Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürü Nail Van, Niğde SGK ve Niğde İŞKUR Uzman ve Denetmenleri ve 50 ve üzeri işçi çalıştıran firma yetkilileri katıldı. Toplantı öncesi açılış konuşması yapan NİTSO Başkanı Şevket Katırcıoğlu; pandemi sürecinde NİTSO olarak neler yaptıkları hakkında bilgiler verdi. Katırcıoğlu, pandemi süreci boyunca, Meclis Üyeleri ve komiteleriyle sürekli iletişim halinde olduklarını ve sektörleri takip ettiklerini dile getirdi.

İş dünyasının, pandemi kaynaklı yaşadığı sıkıntılı süreci mümkün olan en az hasarla atlatabilmesi için alınması gereken tedbirler konusunda TOBB ile birlikte mücadele süreçlerine aktif katkı sunduklarını belirten Başkan Katırcıoğlu, "Biliyoruz ki bu süreçte iş dünyasına yönelik Odamız ve tüm Odaların önerileri doğrultusunda, TOBB öncülüğünde gerçeklesen girişimlerle alınan tedbirler hususunda, üyelerimizi bilgilendirmek ve iletişimde kalmak çok önemliydi. İş dünyası ile hükümet arasında köprü görevi üstlenerek, sahadaki sıkıntıları, en hızlı şekilde, kamu idarelerine ilettik" dedi.

"Yıllardır talep edilen İhtisas Mahkemeleri hayırlı olsun"

Geçmişte gündeme getirdikleri konuların büyük bir kısmının hayata geçtiğini geçmeye de devam ettiğine dikkat çeken NİTSO Başkanı Şevket Katırcıoğlu, vergi ve prim ertelemeleri, indirimleri, kısa çalışma desteği, kredi paketleri, gelir ve kira desteklerinin çıkması için TOBB aracılığı ile kamu idarelerine ilettiklerini ve bu desteklerin çıkmasına katkı sağladıklarının altını çizdi. Vergi, Bilişim, finansal suçlar, finansal ve sendikal uyuşmazlıklar ve kamulaştırma davalarının artık İhtisas Mahkemelerinde görüleceğini söyleyen Katırcıoğlu, "İş dünyası olarak yıllardır talep ettiğimiz ihtisas mahkemeleri de he-

pimize hayırlı uğurlu olsun. Ayrıca pandemi sürecinde üyelerimizin finansmana erişimde yaşadıkları sıkıntılara çözüm sağlamak amacıyla TOBB öncülüğünde TOBB Nefes Kredisi Projesini tekrar başlattık" diye konuştu.

"36 milyon TL'lik kredi hacmi oluşturduk"

NİTSO bütçesinden 2020 yılında 1 milyon TL kaynak aktararak 10 milyon TL'lik kredi hacmi oluşturduklarını dile getiren NİTSO Başkanı Şevket Katırcıoğlu, bu krediden 132 üyeyi faydalandırdılarını söyledi. 2021 yılındaki bütçelerinden de 3 milyon TL kaynak aktararak 36 milyon TL'lik kredi hacmi oluşturduklarını açıklayan Katırıcıoğlu, "Bu krediden 123 üyemizi faydalandırdık. Ülkemizin ve dünyanın yaşadığı bu süreçte Odamız bütçesinden üyelerimize ücretsiz 100 bin adet maske dağıtımı gerçekleştirdik. Pandemi Süreci boyunca yüz yüze gerçekleştiremediğimiz üye eğitim ve seminerlerini uzaktan online olarak gerçekleştirdik" ifadelerini kullandı.

"Pandemide gıda, tarım ve hayvancılığın stratejik sektörler olduğunu anladık"

NİTSO Başkanı Şevket Katırcıoğlu konuşmasının devamında, aşılamayla birlikte normal hayata dönmeye başladıklarını bu vesileyle tekrar vurgulamak istediğini söyledi. Aşılanmanın ihmal edilmemesi gerektiğini sözlerine ekleyen Katırcıoğlu, "Aileniz ve çalışanlarınızı da, aşı sürecini tamamlamaları için teşvik edin. Tekrar kısıtlamaları ve kapanmaları yaşamayalım" dedi.

Pandemi kısıtlamalarının kalkmasıyla birlikte ekonomide canlanmanın başladığını, sanayinin, pandemi öncesini yakaladığını görmeye başladığını söyleyen Katırcıoğlu, Türkiye ve Niğde'de ihracatın arttığına, hizmet sektörlerinin yeterli desteği alamadığı için henüz tam olarak toparlama sağlanamadığına değindi. Ticaret ve turizmin ise yeni yeni toparlandığını belirten Katırcıoğlu, tarım ve hayvancılıkta, yakıt, gübre, yem vb. girdi maliyetlerindeki yüksek artışların sıkıntıya yol açtığını söyleyerek, "Pandemi döneminde gıda, tarım ve hayvancılığın stratejik bir sektör olduğunu gördük "Gıda, tarım ve hayvancılık işini asla ihmal etmeden desteklenmesi için gerekli kamu idarelerine girişimlerimizi sürdüreceğiz" değerlendirmesini yaptı.

"Kamuya iş yapan üyeler için fiyat farkı verilip tasfiye hakkı tanınmalı"

Kamuya iş yapan üyeler için fiyat farkı verilmesi ve tasfiye hakkı tanınması gerektiğini belirten Başkan Şevket Katırcıoğlu, mevcut piyasa koşulları altında firmaların ayakta kalabilmeleri için bu önlemlere ihtiyacı olduğunu bu konuda da Oda olarak girişimlerini sürdürdüklerinin altını çizdi. Sıkıntılarının henüz bitmediğini ifade eden Katırcıoğlı, "Girdi maliyetlerinde, faizlerde ve döviz kurlarında sıkıntılar sürüyor. Bunları da takip ediyor ve ilgilere yerlere aktarıyoruz" diye konuştu.

Niğde Sosyal Güvenlik Kurumu İl Müdürü Nail Van toplantı açılışındaki konuşmasına organizasyonu gerçekleştiren NİTSO Başkanı ve yönetimine bilgilendirme organizasyonunu gerçekleştirdikleri için kurumu ve şahsı adına teşekkür ederek uzmanlar tarafından anlatılacak destek ve teşviklerin önemine değindi. Programın devamında İŞKUR uzmanları İŞKUR'un işverenlere yönelik sağlamış olduğu teşvik ve desteklerinin anlatıldığı bir sunum gerçekleştirdi. Niğde Sosyal Güvenlik Denetmenleri ve Şefleri tarafından da sigorta prim teşvikleri kapsamından sağlanan destekler, bu desteklerden faydalanılması aranan şartlar başta olmak üzere SGK'nın sunduğu yeni teşvik, destekler ve güncel SGK uygulamaları hakkında sunumlar gerçekleştirildi ve soru cevap bölümünün ardından program sona erdi.

SATSO ve SBB'den, Endüstri Master Planı İstişare Toplantısı

SATSO Meclis Başkanı Talip Kuriş ve Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ sahipliğinde Kuzey Sakarya OSB Dernek Başkanları Toplantısı SATSO Hizmet Binasında gerçekleştirildi.

Sakarya'nın kuzey bölgesinde OSB'lerinin mevcut durumu, kuruluş aşamaları ve devam eden altyapı çalışmalarındaki son gelişmeler ve ihtiyaçlara yönelik çözümlerin görüşüldüğü toplantıya, Gebze Güzeller OSB Yönetim Kurulu Başkanı Adem Ceylan, Kaynarca Teknoloji OSB Dernek Başkanı Şamil Tahmaz, Doğu Marmara Makine İmalatçıları İhtisas OSB Başkanı Turgay Çelik, Doğu Marmara Otomotiv ve Metal Sanayicileri Derneği Başkanı Musa Kanitoğlu, Söğütlü 2.OSB İş Adamları Derneği Başkanı Mehmet Fevzi Poyraz, Doğu Marmara Lojistik Teknolojileri Bilişim İhtisas OSB Başkanı Tuncay Engel ile OSB Yetkilileri ve Danışmanları iştirak etti.

"Bu plan, hem güçlü iş birliği, hem de kazanımlar için güzel bir örnek olacak"

Coğrafi İşaret Tescili'nin önemini vurgulayan BERTO Başkanı Fikret Ürper, "Bir ürünün Coğrafi İşaret Tescili alması, o ürünün gerçek üreticisini koruyor. Bulunduğu bölge halkı için ekonomik bir fayda sağlıyor. Bu tescil sayesinde ürünün belli bir standardı oluyor ve insanları yanıltıcı görüntü ve ambalajlar ile taklit olarak sunulmasının önüne geçiliyor. Dolayısıyla ürünün orijinali daha çok ön plana çıkıyor ve bu hem o bölgenin tanıtımının yapılmasında, hem de bölge insanının ekonomik olarak kalkınmasında büyük rol oynuyor. Yani Coğrafi İşaret Tescili, sadece ürünü korumak ile kalmıyor, aynı zamanda geleneksel ve kültürel değerler ile şekillenen üretim metodunu garanti ederek bu kültürel değeri gelecek nesillere doğru bir şekilde aktarmamızı da sağlıyor" şeklinde konuştu.

"Sırada Bergama Tulum Peyniri var"

Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ, Valilik ve Büyükşehir Belediyesi iş birliği ile yürütülen ve çalışmaları devam eden Endüstri Master Planı ile ilgili değerlendirmede bulunarak tarım dışı alanlarda düzenli sanayileşmenin aynı zamanda bir plan çerçevesinde ilerlemesinin önemine değindi. Başkan Altuğ, "Sakarya üretim ve jeopolitik konum açısından avantajları olan bir kent. Bu avantajları planlı ve düzenli üretim bölgeleri oluşturarak tarım dışı alanlarda OSB'lerle değerlendirmek hedefindeyiz. Bu açıdan geleceğe yönelik projelerimizin bir master planla ilerlemesi konusunda Büyükşehir Belediyemizle hemfikir olarak çalışıyoruz" dedi. Yeni OSB projelerinin büyük çoğunluğunun Kuzey bölgesinde şekillendiğini ifade eden Başkan Altuğ, "Kuzey bölgemizin sahip olduğu konum, yeni ulaşım yollarının içinden geçmesi, limana yakınlığı ile avantaj sağlıyor. İlimizde üretim arttıkça nüfus ve sosyal yaşam alanları da aynı oranda gelişecek ve azanan Sakarya olacaktır. Söz konusu Endüstri Master Planı, hem güçlü işbirliği, hem de kazanımları açısından güzel bir örnek teşkil edecek" ifadelerini kullandı.

"Kuzey bölgesi üretimde cazibe merkezi olacak"

SATSO Meclis Başkanı Talip Kuriş ve Yönetim Kurulu Başkanı A. Akgün Altuğ ve beraberindeki heyet, SATSO'daki toplantının ardından, Sakarya Büyükşehir Belediyesi Başkanı Ekrem Yüce'nin ev sahipliğinde Afet Koordinasyon Merkezi'nde gerçekleşen Kuzey Sakarya Organize Sanayi Birliği İstişare Toplantısı'na katıldı. Toplantıda Başkan Yüce'nin yanı sıra SASKİ Genel Müdürü Yiğit Turan ve ilgili daire başkanları da hazır bulundu.

Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem Yüce, üretimin artmasına yönelik çalışmaların şehir kimliğine de katkısına vurgu yaparak, "SATSO öncülüğünde şehrimizde tarım dışı alanlarda düzenli ve planlı sanayileşmeye yönelik önemli çalışmalar var. Biz de bu çalışmaları kolaylaştırmak ve koordinasyonuna destek olmak adına katkı sunuyoruz" diye konuştu. Büyükşehir Belediyesi olarak bu çalışmaların en büyük destekçisi olduklarının altını çizen Başkan Yüce, Kuzey bölgesinin üretimde bir cazibe merkezi olacağını ancak tarımım en hassas noktamız olduğunu ifade etti. Tarımsal üretim ve sanayi üretim alanlarının çizgileri net olduğuna değinen Yüce, "SATSO'nun da bu hassasiyetle çalıştığını görüyoruz. Desteğimiz ve iş birliğimiz güçlü bir şekilde devam edecek. Bu önemli toplantıya iştirakleri için tüm katılımcılara teşekkür ediyorum" dedi.

Samsun'da üniversite-sanayi iş birliğine yönelik dev adım

Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) ve Samsun TSO iş birliğinde düzenlenen programda, iş dünyası temsilcileri ile bilim insanları bir araya geldi.

Programda, karşılıklı fikir alışverişinde bulunularak birlikte, "Birlikte neler yapabiliriz?" sorusu masa etrafında tartışıldı. Üniversite-sanayi iş birliğine vurgu yapılan toplantıda konuşan Samsun TSO Yönetim Kurulu Başkanı Salih Zeki Murzioğlu, "Üniversite ile sanayi yakınlaştırmak ve üniversiteyi Ar-Ge merkezi olarak kullanmak amacıyla bu programı gerçekleştirdik. Bu toplantı ilk ve son olmayacak, görüşmelerimiz devam edecek" dedi. OMÜ Rektörü Prof. Dr. Yavuz Ünal ise, bu buluşmaları anlamlı hale getirmek için nitelikli iş birliklerinde bulunmalıyız. Kendi imkanlarımızla size katkı sunmayı, sizden de katkı almayı amaçlıyoruz" diye konuştu.

"Nitelikli iş birlikleri yapmalıyız"

OMÜ ve Samsun Ticaret ve Sanayi Odası iş birliğinde düzenlenen programda, iş dünyası temsilcileri ile bilim insanları bir araya gelerek, fikir alışverişinde bulundu. Samsun TSO ev sahipliğinde düzenlenen programda konuşan OMÜ Rektörü Prof. Dr. Yavuz Ünal, "Ondokuz Mayıs Üniversitesi'ni bir değer olarak üreten bu şehir ve bu şehrin büyükleridir. İçerisinden değer olarak çıktığı şehre hem değer katmak hem de ondan değer almak Üniversitemiz için önemli bir konudur. Bu buluşmaları anlamlı hale getirmek için nitelikli iş birliklerinde bulunmalıyız. Kendi imkanlarımızla size katkı sunmayı, sizden de katkı almayı amaçlıyoruz" dedi.

Samsun TSO ile ortaklaşa gerçekleştirilen bu toplantının amacının bir kültür oluşturarak uzun soluklu birlikteliklere imkân sağlamak olduğuna vurgu yapan Rektör Ünal, "Birlikte ne yapabiliriz?" sorusu etrafında fikir alışverişinde bulunmanın önemli olduğunu sözlerine ekledi. Üniversite olarak önemli bir akademik güce sahip olduklarını dile getiren Ünal, "Yönetime geldiğimizde ilk yaptığımız şey, özgün düşüncesi olan insanların düşüncelerini projeye çevirmelerine ve bu projeleri gerçekleştirmeleri için kaynak bulmalarına yardımcı olmaktı. Düşüncenin projeye dönüştürülmesi ve projenin gerçekleştirilmesi noktasında Üniversite olarak siz değerli iş insanlarımızın hizmetinizdeyiz" diye konuştu.

"Yapılması gereken yeni iş birlikleri ve stratejik ortaklıklar sağlamak"

Samsun TSO'nun da Üniversite'nin yürüttüğü Ar-Ge çalışmalarına ortak ve destek olabileceğini ifade eden OMÜ Rektörü Prof. Dr. Yavuz Ünal, "Sizin adınıza Ar-Ge'yi üstlenebiliriz, sizin adınıza nitelikli insan yetiştirebiliriz, çalışanlarınızı eğitebiliriz, sizin tarafınızdan yönetilecek bir talep üretilirse de yardımcı olabiliriz" ifadelerini kullandı. Üniversiteden beklenti netse sonucun da net olacağını sözlerine ekleyen Ünal, talebin üretmek ve bunu karşılamak olduğunu belirtti. Temel sorunun talep üretememek olduğuna dikkat çeken Ünal, "Yapılması gereken gerçekleştirilebilecek, rasyonel düşünceleri birlikte geliştirmek; yeni iş birlikleri, yeni ufuklar, stratejik ortaklıklar sağlamak ve sürdürmek" dedi.

"Üniversiteyi Ar-Ge merkezi olarak kullanma amacındayız"

Samsun TSO'da gerçekleştirilen programda konuşan TSO Yönetim Kurulu Başkanı Salih Zeki Murzioğlu ise iş adamları ve sanayiciler için daha iyi ve daha pratik üretim, daha farklı sektörlere yönelme gibi konuları RektörYavuz Ünal ile müzakere ettiklerini belirtti. 50 yılı aşkın tecrübeye sahip bir üniversiteye sahip olduklarına vurgu yapan Murzioğlu, "Üniversite ile sanayi yakınlaştırmak ve üniversiteyi Ar-Ge merkezi olarak kullanmak amacıyla bu programı gerçekleştirdik. Bu toplantı ilk ve son olmayacak, görüşmelerimiz devam edecek" ifadelerini kullandı.

Sivas TSO'da, 'Cazibe Merkezi Avantajları Bilgilendirme Toplantısı' düzenlendi

Sivas TSO'da Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürü Dr. Mehmet Yurdal Şahin'in katılımıyla 'Cazibe Merkezi Avantajları Bilgilendirme Toplantısı' düzenlendi.

Toplantıya Sivas TSO Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Eken, Sivas Valisi Salih Ayhan, Sivas Belediye Başkanı Hilmi Bilgin, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürü Dr. Mehmet Yurdal Şahin, il protokolü, sanayiciler ile Sivas TSO Üyeleri katıldı. Toplantının açılış konuşmasını yapan Sivas TSO Başkanı Mustafa Eken, Demirağ OSB'nin Cazibe Merkezi kapsamına alındığını belirterek, "Cazibe merkezi, 6'ncı bölge teşvikleri ve bunlardan nasıl faydalanacağınıza dair önemli bir program düzenledik. Birinci OSB'nin de Cazibe Merkezine alınması için çalışmalarımız devam ediyor. Verdiği önemli bilgiler nedeniyle Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürü Dr. Mehmet Yurdal Şahin'e teşekkür ediyorum" dedi.

"1'inci OSB de en kısa sürede teşvik kapsamına alınmalı"

Yönetim Kurulu Başkanı Mustafa Eken, 2019 yılının Temmuz ayında gerçekleştirilen toplantıda konuyla ilgili bir sunum yaptığını hatırlatarak, "O zaman da tekstildeki avantajları ve 4'üncü bölge ile ilgili Genel Müdürümüz bize bilgi vermişti. Çokta verimli bir program olmuştu. Şimdi 2022 Şubat ayındayız ve gerçekten Sivas'ın bayram havasında olduğu bir andayız. Biliyorsunuz 27 Aralık'ta Cumhurbaşkanı R. Tayyip Erdoğan Sivas'ın Cazibe merkezi kapsamına alınması için kararnameyi imzalamıştı. Bu, Sivas adına çok büyük bir şans ve emeği geçen başta Cumhurbaşkanımıza, bakanlarımıza, valimize, belediye başkanımıza, milletvekillerimize herkese teşekkür ediyoruz" diye konuştu.

Bu teşvik ile birlikte Sivas'ta çok şeyin değişeceğini ifade eden Başkan Eken, Cazibe Merkezleri kapsamında 25 tane ilin tamamında OSB ayrımı olmadığını, sadece Sivas'a özel bir durum olduğunu dile getirdi. Bu konuyla ilgili olarak 6 gün içerisinde Cumhurbaşkanını ziyaret ettiklerini söyleyen Eken, kendisine hem teşekkür ettiklerini hem de 1'inci OSB'nin de alınmasını talep ettiklerini söyledi. Sivas'ta gerçekten çok güzel bir birlik ve beraberlik olduğuna dikkat çeken Başkan Mustafa Eken, bu nedenle her şeyde başarı sağladıklarını ifade etti. 1'inci OSB'deki mücadeleyi sür-

dürdükleri müddetçe 1'inci OSB'nin de en kısa sürede teşvik kapsamına alınacağına inandıklarını belirtti. 25 tane ilin hiçbirinde OSB ayrımı yokken Sivas'ta olmasını anlayamadıklarını söyleyen Eken, "2 bölge birbiri ile rakip konumuna düşecek. Bu da bizim sanayicilerimizi, yatırımcılarımızı ciddi anlamda etkileyecek. Talebimiz 1'inci OSB'nin de içine alınmasıdır. Genel müdürümüze programımıza sağladığı katkılar nedeniyle teşekkür ediyorum" ifadelerini kullandı.

"Cazibe Merkezi, Sivas'a büyük avantaj sağlayacak"

Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürü Dr. Mehmet Yurdal Şahin, Sivas'ın Cazibe Merkezi kapsamında alınmasının Sivas için büyük bir avantaj olduğunu vurgulayarak, "Sivas 4'ncü bölge ve bir tane OSB'si Cazibe Merkezi ilan edildi. Türkiye'nin en az gelişmiş 16 ili OSB'si ile eşitlendi. Bu hakikaten devlet erkânının nezdinde Sivas'a sağlanan büyük bir avantaj" dedi.

Amacın az gelişmiş bölgelerde imalat sektörünü canlandırmak olduğunu söyleyen Şahin, maksatın imalat ve üretim sektörünü artırmak olduğunu dile getirdi. Yeraltı kaynaklarının varlığından söz eden Yurdal Şahin, "Onun da nihai ürününü yaparsanız o da kapsama giriyor. Mermeri çıkardım, plakaları doğradım buraya kadar yatırımımız madencilik yatırımı. Bunu alıp mutfak tezgâhı yaparsam 26'dan veririz. Madencilik yatırımını OSB'ye taşıma şansımız yok" diye konuştu.

"Sivas TSO, üretimi ve istihdamı artırmak adına mücadele veriyor"

Sivas Belediye Başkanı Hilmi Bilgin yapılan toplantının öneminde değinerek, "TSO'nun Sivas için seviye atlatacak gelişme üzerine iş insanlarını, sanayicileri, tüccarları bilgilendirmek adına Genel Müdürün katılımıyla düzenlemiş olduğu bu toplantıyı çok önemsiyorum ve tebrik ediyorum. Sivas'ta üretimi ve istihdamı artırmak adına ciddi bir mücadele içerisindeler" dedi. Şehirde birlik beraberlik içerisinde çalıştıklarını dile getiren Bilgin, bu noktada Sivas'ın istihdamına, üretimine, ihracatına katkı sağlayan tüm iş insanlarına teşekkürlerini iletti. Cumhurbaşkanının vermiş olduğu sözleri yerine getiren bir lider olarak bunu da yerine getirdiğini söyleyen Başkan Bilgin, bunun Sivas için önemli bir kazanım olduğunu ve bugün bu toplantıyı yapıyor olma sebebinin o kararnamenin imzalanması olduğuna değindi.

"Demirağ OSB, Sivas'ın üretim ve istihdamına katkı sağlayacak"

Sivas Valisi Salih Ayhan ise Demirağ OSB'nin Sivas'ın üretimine ve istihdamına çok önemli katkılar sunacağını belirterek, "Sivas'ımızın hem kamusal altyapı imkanları anlamında hem modern ve huzurlu bir şehir olması, güvenli bir şehir olması, kavşak noktasında olması avantajları iyi bir şekilde sunarak Cumhurbaşkanının imzaladığı kararnameyi anlamlı bir hale getireceğiz" dedi.

1'inci OSB'yi kurumsallaştıracaklarını ifade eden Vali Ayhan, bunun Sivas'ın kalbi olacağını, Demirağ OSB'yi de yatırım merkezi ve katma değeri yüksek bir merkez haline getireceklerinin altını çizdi. Bu yolda emin adımlarla gittiklerini ve iyi bir yolda olduklarını sözlerine ekleyen Vali Ayhan, "Rabbim birliğimizi beraberliğimizi daim eylesin. Cumhurbaşkanımıza şükranlarımızı arz ediyoruz. Sivas'ımızda bu birliktelik, ortak akıl, ortak iş yapma kültürü ve aynı hedefe yönelmişlik duygusunu Rabbim devam ettirsin" değerlendirmesini yaptı.

'Geçmişten Geleceğe Van'ın Kalkınma Dinamikleri Sorunlar ve Çözümler' paneli yapıldı

Van TSO tarafından 'Geçmişten Geleceğe Van'ın Kalkınma Dinamikleri Sorunlar ve Çözümler' paneli düzenlendi. Burada tespit edilen sorunların kısa vadede çözümü için iş birliği çağrısı yapıldı.

Van TSO'da düzenlenen ve moderatörlüğünü Yönetim Kurulu Başkanı Necdet Takva'nın yaptığı panelde, Toros Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ahmet Özer ile Van YYÜ Erciş İşletme Fakültesi Dekanı Prof. Dr. A. Menaf Turan panelist olarak katıldı. Panelde konuşan Mersin Toros Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Ahmet Özer, "Ben yıllardır binlerce toplantıya, sempozyuma, panele konuşmacı olarak katıldım. Ulusal, uluslararası düzeyde birçoğuna başkanlık ettim. Bu zamana kadar şunu anladım. Eğer toplantıda insanlar dışarıya çıkıp aklında 3-5 şey kalmışsa o konuşma ve toplantı başarılıdır" dedi.

Önemli olanın toplantılarda insanlara bir şeyler verebilmek olduğuna değinen Özer, akademisyen olmanın ötesinde bir Vanlı olarak memleketine faydalı olmak istediğinden bahsetti. Bu sebeple her zaman Van'ın faydası için davet edilen her toplantıya katıldığını ifade etti. Van TSO Başkanı Necdet Takva ise Van'ın kalkınmak zorunda olduğunu belirterek, "Van kalkınmak ve kalkındırılmak zorundadır. Geçmişe de baktığımızda gelecek vizyon perspektifi ortaya koyduğumuzda böyle bir zorunluluğun olduğunun bilinmesini istiyorum" diye konuştu.

"Van, 1965'te ne ise hala aynı değişemedi"

Van YYÜ Erciş İşletme Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Abdulmenaf Turan, 1965 yılından bu yana Van'da bir şeyin değişmediğini belirterek, akademisyen, siyasi ve TOBB'un danışmanı olmak üzere üç kimliği olduğunu, Van'ın stratejik önemiyle ilgili bir çalışma yaparak diğer şehirlerle karşılaştırdığını ifade etti. Van'ın, kara sınır şehri olması sıralamasında ilk 13'üncü

sıralamada yer alırken, kara sınır ve kıyı şeridi şehri olması sıralamasında ilk 7'nci sırada bulunduğuna dikkat çeken Turan, "Kara sınır, kıyı şeridi ve başkentlik yapmış şehir olması sıralamasında ilk 5'te yer alan Van'ımız göl kıyısında kurulmuş tek şehirdir. Şuan Van ülkemizde göl kıyısında kurulan nadide bir şehirdir. Van hem kara şehri olması hem kıyı şeridi olması hem de başkentlik yapması Van'a apayrı bir özellik katıyor. Van, büyükşehir belediyesi statüsüne sahip 30 il arasında yer almaktadır ama kalkınmamış büyük bir şehirdir" ifadelerini kullandı.

13 ilçeye sahip olan Van'ın aslında potansiyelinin yüksek olduğuna dikkat çeken Prof. Dr. Abdulmenaf Turan, nüfusun 1 milyon 300 bine yaklaştığını, İranlıları da saydığımızda bu rakam çok daha yüksek olduğundan söz etti. Van'ın sabit kalan iller arasında yer aldığını söyleyen Turan, "Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yapılan araştırmaya göre etki alanlarına dayalı bölgeler statüsünde Van'ı değerlendirdiğimizde İstanbul'un bütün Türkiye'yi kuşattığını, Van'ın kısmi olarak İstanbul ile bir ilişkisinin olduğunu görüyoruz" dedi.

"Van'ı kalkındıracaksak bunu ancak siyasetle yapabiliriz"

Sorunları gündeme getirerek çözüm sağlanabileceğini anlatan Mersin Toros Üniversitesi Rektör Yardımcısı gazete yazarı Prof. Dr. Ahmet Özer, "Siyaset kötü bir şey değil. Siyaseti kötü yapan insanlar var. Siyaset bir birimdir. Eğer Van'ı da kalkındıracaksak bunu ancak siyasetle yapabiliriz. Bu önemli bir unsurdur" diye konuştu. Bir kentin en büyük talihinin de, talihsizliğinin de yönetenleri olduğunu söyleyen Özer, eğer kenti yönetenler iyiyse o kentin kalkınacağını, iyi duruma geleceğini, eğer kötüyse de yerinde sayacağını ifade etti.

Bu durumun örneklerinin hem ülkemiz hem de dünyada örnekleri olduğuna değinen Özer, 1970'li yıllarda çok uluslu şirketlerin ortaya çıkması, 1980'lerde uzayda iletişim devrinin kurulması ve 1990 yılında Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla birlikte dünya tek kutuplu hale geldiğinin fakat şuan dünyanın çok kutuplu olmaya doğru gittiğine dikkat çekti. Bu durumun bizi de etkilediğini dile getiren Prof. Dr. Ahmet Özer, "Onun için bu çerçevede kendi meselelerimize baktığımızda özellikle kentleri yönetenlerin çok büyük önem kazandığını görüyoruz. Katı bürokratik merkezi yapılar terk edildi. Bana göre bugün Türkiye'nin yaşadığı en büyük sorunlardan biri budur" değerlenmesinde bulundu.

"Van, Maraş ve İkinisan Caddelerinden ibaret değil"

Kırsal kesimden gelen göçün şehirle etkileşmediğini belirten Prof. Dr. Ahmet Özer, "Akşam evine ekmek götüremeyen adam en kızgın adamdır. Bunun yoğunlukta olduğu Van, sadece Maraş Caddesi veya İkinisan Caddesinden ibaret değil. Hatta Maraş ve İkinisan Caddelerinde çok az insan yaşıyor. Kırsal alanlarda yaşanan göçler Van'ı kötü etkiledi. Çünkü ilimizin zengin kesimleri İstanbul, Ankara, İzmir, Eskişehir, Bursa gibi illere göç etti" dedi. Van'a ne sanayi kenti ne de turizm kenti diyemediğimizi dile getiren Özer, bunun sebebinin Antalya'ya bir günde giden turist sayısının Van'a bir yılda gelmemesi olduğunu söyledi.

Arkadaşlarından aldığı bilgiye göre Van'a en son bir yılda 36 bin turist geldiğini söyleyen Ahmet Özer, "Sınır ticareti olması hasebiyle Van'a ticaret kenti diyebilir miyiz? Biz dışarıdan yoksul köylü göçü alıyoruz ama dışarıya da kenti kent yapan zenginleri, okumuşları, göç veriyoruz" dedi. Kendisinin Mersin'de kalmasına rağmen Van'da olmak istediğine değinen Özer, "Ben ez az 5 defa Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi'nde görev yapmak için müracaat ettim ama almadılar. Başta ben olmak üzere Van'ın insanlarının Van'a gelmesi gerekiyor. Bu memleket bizimdir. Sahip çıkmak boynumuzun borcudur" İfadelerini kullandı.

Zonguldak TSO'da 'Hızlı Destek Programı' anlatıldı

Salgından etkilenen Mikro ve Küçük İşletmelere (MKİ) yönelik KOSGEB tarafından 2021 yılında başlatılan ve 2022 yılında da bazı değişiklerle tekrar başvuruya açılan "Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Programı" Zonguldak TSO'da düzenlenen bilgilendirme toplantısında anlatıldı.

KOSGEB İnsan Kaynakları Dairesi Başkanı Asım Türkmen ve KOSGEB Zonguldak Müdürü Güven Aktaş'ın sunumları ile gerçekleşen toplantıya Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odası üye firmaları yoğun ilgi gösterdi. İmalat, bilgisayar programlama, bilimsel Ar-Ge, konaklama ve yiyecek, toptan ve perakende ticaret mesleki ve teknik faaliyetler, bilgi ve iletişim, diğer bazı hizmet sektörlerini ilgilendiren destek programının detaylarıyla ele alındığı bilgilendirme toplantısı katılımcıların sorularının cevaplanması ile son buldu.

Faizsiz ve teminatsız geri ödemeli sermaye desteği

COVID-19 salgınından etkilenen MKİ'lere yönelik olarak 2021 yılında KOSGEB, Dünya Bankası ve Japonya Uluslararası İş birliği Ajansı(JICA) iş birliğinde "Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Projesi" başlatıldı. Projenin amacı; imalat ve bunun tamamlayıcısı olan öncelikli sektörler ile COVID-19 salgını etkilerinin nispeten yoğun olduğu diğer sektörlerdeki MKİ'lerin faaliyetlerini sürdürmelerinin ve geçmiş dönem ortalama istihdam seviyelerini koruyarak yeni personel istihdam etmelerinin sağlanması. Proje kapsamında KOSGEB tarafından hazırlanan "Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Programı" ile imalat, bilgisayar programlama, bilimsel Ar-Ge sektörleri ve COVID-19 salgınının nispeten daha fazla etkilediği bazı hizmet ve ticaret sektörlerindeki MKİ'ler ve yenilikçi genç işletmelere faizsiz ve teminatsız geri ödemeli işletme sermayesi desteği sağlanacak.

Personel başına 100 bin TL geri ödemeli destek

İmalat, bilgisayar programlama, bilimsel Ar-Ge sektörleri ile COVID-19 salgınının nispeten daha fazla etkilediği bazı hizmet ve ticaret sektörlerindeki MKİ'lere, 1981 ve sonrası doğumlu, son 3 yılda 180 günden fazla çalışmamış üniversite veya mesleki ya da teknik lise mezunu en az bir yeni personelin

12 ay boyunca istihdam edilmesi taahhüdü, başvuru dönemi ilanından önceki 12 aylık ortalama istihdamın korunması şartı ile yeni istihdam edilecek personel başına 100 bin TL geri ödemeli destek verilecek. İşletme sahibi kadın ise veya işe alınan personel kadın ise destek personel başına 10 bin TL artırımlı olarak uygulanacak. Başvuru dönemi ilan tarihinden önceki ayda işletmede çalışmıyor olan personel yeni kabul edilecek. Mikro işletmeler en fazla 2 personel, küçük işletmeler ise en fazla 5 personel için destek alabilecek.

Başvuru sırasına göre geçici onay verilecek

Destekten yararlanabilecek MKİ'lerin sektörleri, program kapsamındaki sektörler tablosunda belirtiliyor. Programının önceki başvuru dönemlerinden yararlananlar, yeni başvuru dönemi şartlarını karşılamak kaydıyla bu dönemde de programa başvuru yapabilecek. Başvuru şartlarını karşılayan MKİ'ler, KOSGEB'in web tabanlı destek uygulama arayüzü olan KBS- KOBİ bilgi sistemi üzerinden başvuru yapabilecek. Bütçe imkanları ölçüsünde başvuru sırasına göre geçici onay verilerek yeni personel istihdam eden MKİ'lerin ödeme talebi başvuru sırasına göre bütçenin yeterli olduğu sayıdaki işletmeye kesin onay verilecek.

Destek ödemeleri, 6+6 ay şeklinde destek ödemesine esas iki taksit döneminin başında peşin olarak yapılacak. Ödeme öncesinde ve sonrasında, resmi kayıtlardan(-GİB, SGK) işletmenin aktif olduğu, geçmiş dönem ortalama istihdamının muhafaza ediliyor olduğu ve yeni personelin istihdam edildiği kontrol edilecek. 6 aylık ilk taksit dönemine ilişkin yükümlülük yerine getirilmemişse 3 ay ek süre verilecek, 3 ay ek süre içinde yükümlülük tamamlanmışsa ikinci 6 aylık dönem ödenecek. Destek kapsamında istihdam taahhüdünde bulunulan personelin işten ayrılması/değiştirilmesi durumunda, şartlara uygun yeni bir personel istihdam edilebilecek.

6 taksitte, faizsiz ve komisyonsuz geri ödeme

Geçmiş dönem ortalama istihdam seviyelerini koruyarak yeni personel istihdam etme taahhütlerini yerine getirmiş olmak kaydı ile MKİ'ler kullandıkları desteği 24 ay geri ödemesiz dönemi takiben 4'er aylık 6 taksitte faizsiz ve komisyonsuz olarak KOSGEB'e geri ödeyecek. Taahhütleriyle ilgili yükümlülüklerini varsa verilen ek sürede de tamamlayamayan MKİ'lerden ise; verilen destek, ödeme tarihinden itibaren hesaplanacak yasal faizi ile tahsil edilecek. Geri ödemeli destek için işletmelerden teminat alınmayacak.

Salgından önce aktif olan MKİ'ler başvuru yapabilecek

Destek programına, mikro ve küçük ölçekli işletmeler(MKİ'ler) başvurabilecek. NACE Rev 2 faaliyet kodları arasında, program kapsamındaki sektörler tablosundaki kodlardan biri olan MKİ'ler başvurabilecek. 2019 yılında asgari gelir hacmine ulaşmış olma kriteri aranacak. Buna göre, COVID-19 salgınından önce de aktif olduğu kabul edilen MKİ'ler başvuru yapabilecek. Gelir İdaresi Başkanlığı mali kayıtlarına göre 2019 yılında asgari 75 bin TL net satış hasılatı elde edilmiş olması, salgından önce aktif işletme olmanın kanıtı sayılacak. Bu kriter 2017 ve sonrasında kurulan ve ikinci bileşene başvuran yenilikçi genç işletmelerde aranmayacak. Dünya Bankası tarafından kısıtlanan sektörlerdeki işletmeler bu desteğe başvuramayacak. İşletmeler, başvuru formunu doldururken varsa yasal sınırların üzerinde vadesi geçmiş vergi, SGK borçlarını kapatacaklarını veya yasal sınırların altına indireceklerini veya tecil ya da taksitlendireceklerini beyan ederek başvuru yapabilecek.

İstihdam edilecek personelde üniversite ya da mesleki ve teknik lise mezuniyeti şartı aranacak. Başvuru döneminin ilan edildiği (2021 Aralık) aydan önceki ayda MKİ'de çalışmama şartı da aranacak. Başvuru döneminin ilan edildiği aydan itibaren son 3 yıl içinde toplam SGK 4A'lı prim günü sayısı 180'den fazla olmayacak. 1981 ve sonrası doğumlu olma şartı aranacak. Yabancı uyruklu personel istihdam edilemeyecek.

Nasıl başvuru yapılacak?

Başvuru kriterlerini karşılayan mikro ve küçük işletmeler www.kosgeb.gov.tr adresindeki "E-Hizmetler" menüsünden "Mikro ve Küçük İşletmelere Hızlı Destek Programı Başvurusu" alt menüsünü seçerek online başvuru yapabilecek. Kısa sürede tamamlanacak değerlendirme ve geçici onay, kesin onay işlemlerinden sonra destek ödemeleri başlatılacak. Ödeme aşamasında yasal limitlerin üzerinde vadesi geçmiş ve tecil, taksitlendirilmemiş vergi ve sosyal güvenlik borcu olanlara destek ödenmeyecek. Program başvuruları 31 Mart 2022'ye kadar yapılabilecek. Program başvurusuna geçici onay verilen işletmelerin, istihdam edilen personel için ödeme talebi yapabilecekleri son tarih ise 25 Mayıs 2022.

DTÖ HUKUKU BAKIMINDAN ULUSLARARASI TİCARETTE GÜVENLİK İSTİSNASI

Dünya Ticaret Örgütü mal ticareti, hizmetler ticareti ve fikri mülkiyet hakları konusunda güvenlik istisnasına yer veriyor. Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması'nda yer alan "harp veya uluslararası ilişkilerde sair bir aciliyet zamanında" alınan önlemler, güvenlik istisnasıyla ilgili düzenlemelerin en çok tartışılan kısmı.

GATT'ın yürürlüğe girdiği 1948 yılından beri üzerinde uzlaşma sağlanamayan bu düzenleme Russia-Traffic in Transit davasında belli ölçüde yorumlanmış. Panel, bu madde çerçevesinde alınan önlemlerin DTÖ'de dava konusu yapılamayacağı iddiasını reddediyor. Panele göre, hangi hallerin uluslararası ilişkilerde aciliyet teşkil ettiği konusunda DTÖ üyelerinin bir takdir hakkı bulunmakla birlikte bu hak iyi niyet ilkesine uygun şekilde kullanılmalı. Böyle bir aciliyet halinin mevcut olduğu hallerde ise esaslı güvenlik menfaatlerinin korunması amacıyla hangi önlemleri almak gerektiği konusunda üyeler tam takdir hakkına sahip.

Güvelik konusu GATT açısından bir istisna düzenlemesidir

Uluslararası Adalet Divanı Statüsü'nün uluslararası hukukun kaynaklarını sıraladığı kabul edilen 38'inci maddesi, ilk olarak uyuşmazlığın tarafı olan devletler tarafından açıkça tanınmış olan kurallar vazeden, genel veya özel nitelikte, uluslararası anlaşmalara atıfta bulunuyor. Belirli bir konuda bir uluslararası anlaşmaya taraf olan bir devlet o konuyla ilgili olarak yükümlülük altına girmekle egemenliğinin kısıtlanmasına rıza göstermiş olur. Bu nedenle, bir anlaşmaya taraf olmak zaman zaman siyasi bakımdan zorluk arz eder. Uluslararası hukuk, bir uluslararası anlaşmaya imza koyan bir devletin, gelecekte meydana gelebilecek birtakım olağandışı gelişmeler nedeniyle, anlaşmadan kaynaklanan yükümlülüklerinden kurtulmasına imkân sağlayan esnekliklere yer verir. Bunlardan birincisi, uluslararası gelenek hukukunun bir parçası addedilen 'clausula rebus sic stantibus' ilkesidir. Buna göre, imzalanmış olan bir uluslararası anlaşma şartlarda bilahare meydana gelen önemli bir değişiklik nedeniyle hükümsüz hale gelebilir.

İkinci olarak, birçok anlaşma, tarafların, anlaşmada tanımlanan bazı hallerde, anlaşmadan kaynaklanan yükümlülüklerinden kurtulmalarına olanak veren düzenlemeler içerir. DTÖ'yü Kuran Marakeş Anlaşması (DTÖ Anlaşması) da bu tür istisna düzenlemeleri içeriyor. Bazı yazarlara göre, çalışmamızın konusunu oluşturan güvenlik istisnası da GATT açısından böyle bir düzenlemedir zira güvenlikle ilgili konularda gerekli önlemleri alma hakkının korunmaması durumunda GATT âkit tarafları bu anlaşmayı imzalamazlardı. Bilindiği üzere, 1995 yılında kurulan ve temel hedefi ticaretin kolaylaştırılması yoluyla ekonomik kalkınmaya katkıda bulunmak olan DTÖ, esas itibariyle, 1948-1995 yılları arasında uluslararası ticaret sistemini düzenleyen ve denetleyen Tarifeler ve Ticaret Genel Anlaşması (GATT) sisteminin bir devamı niteliğinde. Bugün itibarıyla, DTÖ'nün üye sayısı 164 olup birkaç istisna dışında, dünya ticaretinin önemli aktörü

Dr. Müslüm YILMAZ

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ)
Kıdemli Hukuk Müşaviri

durumunda olan bütün devletler bu örgütün üyesi. Örneğin, Çin 2001 yılında, Rusya ise 2012 yılında DTÖ üyesi olmuş.

Güvenlik istisnası giderek daha sık kullanılmaya başlandı

DTÖ'nün temel misyonu, bu örgütü kuran DTÖ Anlaşması'nın 3'üncü maddesinde tanımlanmış. DTÖ Anlaşması'nın ekinde yer alan çok taraflı anlaşmaların uygulama alanına giren konularda DTÖ üyeleri arasında yapılacak müzakerelere ev sahipliği yapmak, yeni konulardaki müzakerelere zemin oluşturmak ve bunların sonuçlarının icra edilmesini gözetmek, üyeleri arasındaki hukuki uyuşmazlıkların çözümü sürecini ve ticaret politikalarının gözden geçirilmesi süreçlerini yönetmek, bu maddede yer verilen görevlerden bazıları. DTÖ Anlaşması ekinde yer alan anlaşmalar iki grup şeklinde ele alınabiliyor: çok taraflı (multirateral) anlaşmalar ve çoklu (plurilateral) anlaşmalar. Çok taraflı anlaşmalar bütün DTÖ üyesi ülkeleri bağlarken çoklu anlaşmalar yalnızca bunları imzalamış olan üyeleri bağlıyor. Bu anlaşmalardan her biri uluslararası ticaretin belirli bir yönünü düzenliyor ve düzenlediği alanda DTÖ üyelerinin hak ve yükümlülüklerini ortaya koyuyor. Bu yükümlülükler zaman zaman iç kamuoyunun birtakım hassasiyetleriyle veya bir üye ülkenin genel ekonomi politikasının dayattığı tercihlerle çatışabiliyor. İnsan sağlığının veya çevrenin korunması yönündeki sivil toplum baskısı, komşu ülkelerle olan ticarette diğer ülkelerle olan ticarete nazaran daha kolaylaştırıcı bir rejimin uygulanmak istenmesi ya da milli güvenlik kaygıları bu tür hassasiyetler ve tercihler arasında sayılabiliyor.

DTÖ Anlaşması ekinde yer alan anlaşmalar, sınırları olabildiğince net şekilde belirlenmiş bazı hallerde, bu tür hassasiyetler ve tercihlere öncelik vererek, bazı yükümlülüklerin ihlalini hukuka uygun hale getiren istisna düzenlemelerine yer veriyor. Bu istisnalardan bazıları sık kullanılmakla birlikte bazıları bugüne dek hemen hemen hiç kullanılmamış. Ancak, gerek iç siyasette ve toplumsal yapıda gerekse bilim ve teknolojide yaşanan gelişmeler bazen uluslararası ticaret alanına da yansıyor ve uygulamaya konulan ticareti kısıtlayıcı birtakım önlemler DTÖ'de savunulurken daha önce başvurulmamış olan istisnalar birdenbire gündeme gelebiliyor. Güvenlik istisnası bu durumun güncel bir örneğini teşkil ediyor. DTÖ'nün öncülü olan GATT'ın 1947 yılında imzalanmasından beri nadiren başvurulmuş olan güvenlik istisnası, son birkaç yıldır DTÖ'deki önemli gündem maddelerinden birine dönüşmüş ve nihayet davalara da konu olmaya başlamış durumda.

DTÖ hukukunda istisna hükümleri

DTÖ hukuku kavramını, bütün ekleriyle birlikte, DTÖ Anlaşması'nda yer alan hükümleri, DTÖ'nün resmi organları tarafından alınan kararları ve bugüne dek görülmüş olan davalarda verilen panel ve Temyiz Organı kararlarından oluşan müktesebatı kapsayacak şekilde kullanıyoruz. DTÖ Anlaşması ekinde yer alan anlaşmalar: Mal Ticaretine Dair Çok Taraflı Anlaşmalar, Hizmetler Ticareti Anlaşması, Fikri Mülkiyet Haklarının Ticaretle İlgili Yönlerine Dair Anlaşma, Anlaşmazlıkların Halline Dair Mutabakat Metni (AHMM), Ticaret Politikalarının Gözden Geçirilmesi Mekanizması. Bunlardan son ikisi bir hukuki uyuşmazlığa sebep verecek nitelikte değil. AHMM, anlaşmazlıkların halli sürecinde uygulanan usul kurallarını içeriyor. Ticaret politikalarının gözden geçirilmesi ise, DTÖ üyeleri için hak ve yükümlülükler yaratmaktan ziyade, araştırma niteliği taşıyan bir gözden geçirme mekanizmasını içeriyor. Mal Ticaretine Dair Çok Taraflı Anlaşmalar, Hizmetler Ticareti Anlaşması, Fikri Mülkiyet Haklarının Ticaretle İlgili Yönlerine Dair Anlaşma ise, kendilerine ait alanlarda DTÖ üyeleri açısından hak ve yükümlülükler yaratan anlaşmalardır. Şüphesiz ki kapsam bakımından bunların en önemlisi, Mal Ticaretine Dair Çok Taraflı Anlaşmalardır.

Öncelikle belirtmek gerekir ki bu anlaşmaların her biri uluslararası ticaretin belirli bir yönünü düzenler ve uygulanma alanının ne olduğu her bir anlaşmada açıkça tasrih edilir. Örneğin, Mal Ticaretine Dair Çok Taraflı Anlaşmalardan biri olan Tarım Anlaşması bu Anlaşma'nın 1 nolu ekinde

listelenen tarım ürünleriyle ilgili ticarete uygulanır. Hizmetler Anlaşması, adından da anlaşılacağı üzere, hizmetler ticaretine uygulanır ve bundan ne anlaşılması gerektiği Anlaşma'nın birinci maddesinde ayrıntılı olarak açıklanmış. Mal Ticaretine Dair Çok Taraflı Anlaşmalardan en önemli olanı, bu kategorinin ilk sırasında yer alan, GATT 1994'tür.

İstisnaların hukuki niteliği

DTÖ Anlaşması'nın ekinde yer alan ve DTÖ üyesi ülkeleri bağlayan yükümlülükler içeren anlaşmaların bir kısmı yükümlülük getirmenin yanında birtakım istisnalara da yer veriyor. Bu anlamda istisnadan kastettiğimiz, bir anlaşmanın getirdiği herhangi bir yükümlülüğe aykırılık teşkil eden bir uygulamanın aynı anlaşma içerisinde yer alan başka bir hüküm nedeniyle DTÖ hukukuna uygun sayılması sonucunu doğuran düzenlemeler. Basit bir örnek vermek gerekirse, aşağıda daha ayrıntılı olarak açıklayacağımız üzere, GATT'ın 20'nci maddesinde genel istisnalara yer veriliyor. Bunlardan birisi, anılan maddenin (b) paragrafında yer alan insan sağlığının korunması istisnası. Örneğin, A ülkesi B ülkesinden yapılan çimento ithalatını, bu malın içerdiği bir kimyasalın insan sağlığına zarar verdiği iddiasıyla yasakladığını farz edelim. B ülkesi bu uygulama nedeniyle A ülkesine karşı DTÖ'de dava açarsa, davaya bakan panel öncelikle A ülkesinin getirdiği yasağın GATT'ın ithalatta ve ihracatta miktar kısıtlamasını yasaklayan 11'inci maddesine aykırı olduğuna hükmedecek, bilahare davalı A devletinin, bu yasağın insan sağlığını koruma amacını taşıdığı iddiasını değerlendirecek.

A devletinin bu iddiasını GATT'ın 20'nci maddesine uygun şekilde kanıtlaması durumunda ise panel, GATT'ın 11'nci maddesine aykırı olan bu uygulamanın 20'nci maddenin (b) paragrafında yer alan şartları karşılaması nedeniyle DTÖ kurallarına uygun olduğu sonucuna varıyor. Demek ki istisna düzenlemelerinin işlevi, tıpkı ceza kanunlarında düzenlenen meşru müdafaa veya ıztırar halinde olduğu gibi, normal olarak hukuka aykırı olan bir önlemin, koruduğu önemli bir değer nedeniyle, hukuka uygun sayılması sonucunu doğurması. Bu genel açıklamalardan sonra, DTÖ Anlaşması'nın ekindeki anlaşmalarda yer alan istisna düzenlemelerine kısaca değinelim.

DTÖ Anlaşmalarında yer alan istisna hükümleri

DTÖ Anlaşması ekinde yer alan anlaşmaların bir kısmı istisna hükümleri içeriyor. Öncelikle belirtmek gerekir ki her bir anlaşmada yer alan istisna düzenlemesi yalnızca o anlaşma açısından geçerli. Örneğin, Hizmetler Anlaşması'nın 24'üncü maddesinde yer alan güvenlik istisnaları yalnızca bu anlaşma kapsamına giren önlemlerin hukuka uygun sayılabilmesine olanak verir. Önlem Hizmetler Anlaşması kapsamına girmiyorsa bu istisna hükmünden faydalanması da söz konusu olmaz. DTÖ Anlaşmalarında yer alan istisna düzenlemeleri belirli değerlerin korunması amacını güder.

Diğer bir ifadeyle, bu düzenlemeler, birtakım değerlerin korunması amacıyla, DTÖ kurallarının ihlal edilmesine müsaade eder. Bu bölümde, bahsettiğimiz istisna düzenlemelerini, korudukları değerleri esas alarak sınıflandıracağız. Bu açıdan

bakıldığında, istisna düzenlemelerini genel istisnalar, güvenlik istisnaları, korunma önlemleri, bölgesel entegrasyonlar, ödemeler dengesiyle ilgili istisnalar ve ekonomik kalkınmayla ilgili istisnalar olarak sınıflandırmak mümkün.

Genel İstisnalar

Genel istisnalara GATT ve Hizmetler Ticareti Genel Anlaşması'nda yer veriliyor. Başta insan, hayvan ve bitki sağlığı ve hayatı olmak üzere, bir grup önemli menfaati koruyan genel istisnalar bu iki anlaşmada birbirine büyük ölçüde benzer şekilde düzenlenmiş. GATT genel istisnalara 20'nci maddesinde yer veriyor. Madde bir dizi değeri sıralamakta, giriş paragrafı ise bu değerleri korumaya yönelik önlemlerin karşılaması gereken iki genel koşula yer veriyor. Buna göre, bir önlemin 20'nci madde çerçevesinde hukuka uygun sayılabilmesi için öncelikle maddenin paragraflarında yer alan değerlerden birini korumaya yönelik olması, ayrıca giriş paragrafında bulunan iki genel koşulu da karşılaması gerekiyor.

20'nci maddenin hukuka uygunluk nedeni saydığı önlemler kamu ahlakının korunmak için gerekli olan; insan, hayvan veya bitki hayatını veya sağlığını koruması için gerekli olan; altın veya gümüş ithalatı veya ihracatıyla ilgili olan; GATT 1994'e aykırılık içermeyen kanun veya yönetmeliklerin uygulanması için gerekli olan; mahkumlar tarafından üretilen ürünlerle ilgili olan; sanatsal, tarihsel veya arkeolojik değere sahip milli hazinenin korunması için yürürlüğe konmuş olan; tükenebilir doğal kaynakların korunmasıyla ilgili olan; birtakım devletlerarası emtia sözleşmelerinde yer alan yükümlülüklerin yerine getirilmesi amacıyla alınmış olan; bir girdinin iç piyasa fiyatının devlet tarafından uygulama konulan bir istikrar programı çerçevesinde dünya fiyatlarının altında tutulduğu dönemlerde bu girdinin yerli imalat sanayiinin ihtiyaç duyduğu miktarlarda teminini sağlamak amacıyla uygulamaya konan ihracat kısıtlamalarını içeren ve genel olarak veya iç piyasada eksikliği çekilen ürünlerin temini veya dağıtımı için gerekli olan önlemlerdir.

Bu listede yer alan değerlerden birini korumaya yönelik olduğu tespit edilen bir önlemin ayrıca 20'nci maddenin giriş paragrafında bulunan iki koşulu da karşılaması gerekiyor. Buna göre, maddede yer verilen değerlerden birini korumak amacını güden önlemin aynı şartları taşıyan ülkeler arasında keyfi veya sebepsiz bir ayrımcılık veya uluslararası ticarette gizli bir kısıtlama teşkil edecek şekilde uygulanmaması gerekiyor. GATT'ın 20'nci maddesi birçok davada tartışılmış ve hem madde metninde sıralanan değerlerden hem de giriş paragrafında bulunan genel şartlardan ne anlaşılmak gerektiği büyük ölçüde açıklığa kavuşturulmuş. GATS'ın (Hizmet Ticareti Genel Anlaşması) 14'üncü maddesi bu anlaşma açısından genel istisnaları düzenliyor. Bu madde de GATT'ın 20'nci maddesi gibi iki aşamalı bir düzenleme içeriyor, bir taraftan korunan değerleri sıralarken diğer taraftan, giriş paragrafında, bu değerleri korumaya yönelik önlemlerin karşılamak durumunda olduğu genel şartlara yer veriyor. Bu madde çerçevesinde hukuka uygunluk nedeni sayılan önlemler, kamu ahlakı veya kamu düzenini korumak için gerekli olan; insan, hayvan veya bitki hayatını veya sağlığını korumak için gerekli olan; GATS'a aykırılık içermeyen kanun veya yönetmeliklerin uygulanması için gerekli olan; milli muamele yükümlülüğünü düzenleyen 17'nci maddeye aykırı olan; en ziyade müsaadeye mazhar millet yükümlülüğünü düzenleyen ikinci maddeye aykırı olan önlemlerdir. Bu maddenin giriş paragrafı da GATT'ın 20'nci maddesinin giriş paragrafında yer alan iki koşulu taşıyor. Buna göre, 14'üncü maddede yer verilen değerlerden birini korumak amacını güden önlemin aynı şartları taşıyan ülkeler arasında keyfi veya dayanaksız bir ayrımcılık veya uluslararası hizmetler ticaretinde gizli bir kısıtlama teşkil edecek şekilde uygulanmaması gerekiyor.

Güvenlik İstisnası

Güvenlik istisnası mal ticareti bakımından GATT'ın 21'inci maddesinde, hizmetler ticareti bakımından GATS'ın 14bis maddesinde, fikri mülkiyet hakları bakımından ise Fikri Mülkiyet Haklarının Ticaretle İlgili Yönlerine Dair Anlaşma'nın 73'üncü maddesinde düzenlenmiş. Aşağıda ayrıntılı olarak açıklayacağımız üzere, bu üç maddede yer alan güvenlik istisnalarının düzenlenme şekli, GATT ve GATS'ta yer alan genel istisnaların düzenlenme şeklinden farklı. Yine belirtelim ki Ticaretle Bağlantılı Fikri Mülkiyet Hakları Anlaşması'nın (TRIPS) 73'üncü maddesinde yer alan düzenleme GATT'ın 21'inci maddesi ile birebir örtüşmekle birlikte GATS'ın 14bis maddesi birtakım farklılıklar içeriyor.

GATT'ın 21'inci maddesi çok kısa ve herhangi bir koşula yer vermeyen bir giriş paragrafı içeriyor. Bu madde, güvenlikle ilgili üç temel konuda istisna içeriyor. Birincisi, maddenin (a) paragrafına göre, GATT'ta yer alan hiçbir hüküm DTÖ üyesi bir ülkeyi, ifşası kendisinin esaslı bir güvenlik menfaatine aykırı olacak olan bir bilgiyi ifşa etmek zorunda bırakacak şekilde yorumlanamaz. İkincisi, (c) paragrafına göre, GATT'ta yer alan hiçbir hüküm, DTÖ üyesi bir ülkeyi barış ve güvenliğin sağlanması konusunda BM Tüzüğü'nden kaynaklanan yükümlülüklerini yerinde getirmekten alıkoyacak şekilde yorumlanamaz. Üçüncüsü, (b) paragrafına göre, GATT'ta yer alan hiçbir hüküm DTÖ üyesi bir ülkeyi şu üç konudan biriyle ilgili olarak, kendisinin esaslı bir güvenlik menfaatinin korunmasıyla ilgili gördüğü bir önlemi almaktan alıkoyacak şekilde yorumlanamaz: (i) parçalanabilir materyaller veya bunlardan türetilebilecek materyaller; (ii) silah, mühimmat ve harp teçhizatının dolaşımı ve sair mal ve malzemelerin, doğrudan veya dolaylı olarak, bir askeri yapıya tedarik edilmek üzere dolaşımı; (iii) harp veya uluslararası ilişkilerde sair bir aciliyet zamanında alınan önlemler.

Ekonomik aciliyet istisnası: Korunma önlemleri

Mal ticaretinde korunma önlemleri konusu GATT'ın 19'uncu maddesinde düzenleniyor. Bu madde açısından korunma önlemi, belirli bir malın ithalatında verilen bir ticari tavizi müteakip, tavizin verildiği tarih itibariyle öngörülmemiş olan bazı gelişmeler nedeniyle, o malın ithalatında meydana gelen aşırı artışın ithalatçı ülkede benzer veya doğrudan rakip malları üreten

yerli üretim dalı üzerinde yarattığı ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidini gidermek amacıyla, söz konusu ticari tavizin sınırlı bir süre için askıya alınması anlamına gelir. Korunma önlemi alınabilmesi için, ithalatçı ülkenin bir soruşturma yürütmesi ve bu soruşturmada, korunma önlemi alınması için gereken şartların oluştuğuna dair tespitlerde bulunması gerekiyor.

Korunma önlemleriyle ilgili ayrıntılı düzenlemeler DTÖ Anlaşması ekinde yer alan Mal Ticaretine Dair Çok Taraflı Anlaşmalardan biri olan Korunma Önlemleri Anlaşması'nda yer alıyor. Uygulamada korunma önlemleri gümrük vergisi artışı, miktar kısıtlaması veya tarife kontenjanı şeklini alıyor. Belirtmek gerekir ki korunma önlemleri istisnaî mahiyette önlemlerdir ve bu nedenle hem bu önlemlerin alınması ilgili Anlaşma hükümlerinde sıkı şartlara bağlanmış hem de bunların yürürlükte bulunma süreleri kısa tutulmuştur. Hizmetler ticareti açısından korunma önlemleri konusu GATS'ın 10'uncu maddesinde düzenleniyor. Bu maddeye göre, hizmetler ticaretinde korunma önlemleri konusunda çok taraflı müzakerelere girileceği ve bu müzakerelerin sonuçlarının DTÖ Anlaşması'nın yürürlüğe girmesini müteakip üç yıl içerisinde yürürlüğe gireceği belirtiliyor. Ancak, bu müzakereler sonuçlandırılmamış ve maddede yer alan tarih sürekli olarak ertelenmiş.

Bölgesel entegrasyon istisnası

Bölgesel entegrasyon istisnası DTÖ üyesi ülkelerin, bazı ticaret partnerlerine diğerlerine sağladıklarından daha avantajlı ticaret şartları sağlamalarına imkân veren bir istisnadır. Bu istisnaya hem mal hem de hizmetler ticareti açısından yer verilmiş. Mal ticaretiyle ilgili düzenleme GATT'ın 24'üncü maddesinde yer alıyor. Bu madde özetle DTÖ üyesi ülkelere diğer ülkelerle serbest ticaret anlaşmaları (STA) veya gümrük birliği anlaşmaları imzalayarak bölgesel ölçekte, diğer ülkelerle olan ticarete nazaran, daha avantajlı bir ticaret rejimi yaratmak olanağı veriyor. Bu madde açısından serbest ticaret bölgesi, iki veya daha fazla DTÖ üyesinin bir araya gelerek, kendi aralarındaki ticaretin büyük bir kısmı açısından gümrük vergilerini ve ticareti kısıtlayıcı diğer önlemleri ortadan kaldırmalarını ifade ediyor.

Gümrük birliği ise bu ülkelerin bir adım daha ileriye giderek, üçüncü ülkelere karşı da büyük ölçüde aynı gümrük vergilerini ve ticareti kısıtlayıcı diğer önlemleri uygulamalarını ifade ediyor. Bir STA'nın kapsamına giren ürünler söz konusu olduğunda, STA partneri olan ülkelerden gelen ithalatta gümrük vergisi tahsil edilmeyecek fakat bunun dışındaki ülkelerden gelen ithalat gümrük vergisine tabi olacak. Aynı durum gümrük birliğinde de söz konusu olacak. Bu uygulama normal olarak GATT'ın birinci maddesinde yer alan MFN yükümlülüğüne aykırı olduğu halde, 24'üncü maddede yer alan istisna nedeniyle hukuka uygun sayılacak.

GATS'ın 'ekonomik entegrasyon' başlıklı 5'inci maddesi, genel olarak DTÖ üyelerinin kendi aralarında hizmetler ticaretini serbestleştiren anlaşmalar yapabileceğini fakat bu anlaşmaların bazı şartları taşıması gerektiğini belirtiyor. Buna göre, böyle bir anlaşmanın önemli sayıda hizmetler sektörünü kapsaması ve anlaşma konusu sektörler bakımından yürürlükte bulunan milli muamele kaydıyla ilgili ayrımcı uygulamaları büyük ölçüde ortadan kaldırmayı öngörmesi gerekiyor. 'Emek Piyasaları Entegrasyonu Anlaşmaları' başlıklı 5bis madde ise DTÖ üyelerinin kendi aralarında emek piyasalarının tam entegrasyonunu öngören anlaşmalar yapabileceklerini, ancak bu anlaşmalar taraf olan devletlerin vatandaşlarını ikamet ve iş izniyle ilgili koşullardan muaf tutması gerektiğini belirtiyor.

Ödemeler dengesi istisnası: Özel korunma önlemleri

Ödemeler dengesi sorunu yaşayan DTÖ üyelerinin hem mal hem de hizmet ticareti bakımından özel bir korunma önlemi istisnasından faydalanmaları mümkün. Konu, mal ticareti bakımından, GATT'ın 12 ve 18'inci maddelerinde düzenleniyor. 12'nci madde bütün DTÖ üyeleri tarafından kullanılabilirken, 18'inci madde yalnızca gelişmekte olan ülkeler tarafından kullanılabiliyor. Bu düzenlemeler, özleri itibariyle, DTÖ üyesi ülkelere, ödemeler dengelerini korumak amacıyla, yaptıkları ithalatın miktar veya değerinde sınırlamaya gitme hakkı veriyor. Her iki madde de böyle bir sınırlamanın yaşanan ödemeler dengesi sorunuyla orantılı olmasını gerektiren şartlar içeriyor ve bu istisnayı kullanan ülkenin diğer DTÖ üyeleriyle danışmalarda bulunmasını öngörüyor.

Diğer taraftan, her iki madde de ödemeler dengesini korumak amacıyla alınacak önlemlerin ithalatın miktar veya değerini sınırlayan önlemler olacağını belirtmekle birlikte, uygulamada bu amaçla ithalatta gümrük vergisi artışı şeklinde önlemler alındığı da görülüyor. Nitekim, GATT üyeleri, 1979 ve 1994 yılında aldıkları kararlarla, bu istisnanın gümrük vergisi artışı şeklinde de uygulanabileceğini açıklığa kavuşturuyor. GATS'ın 12'nci maddesi ciddi ödemeler dengesi ve dış mali zorluklar yaşayan veya böyle bir zorluk tehdidi ile karşı karşıya olan bir DTÖ üyesi ülkenin, spesifik yükümlülük altına girdiği hizmetler ticaretinde, bu yükümlülüklerle ilgili ödemeler ve para transferleri de dahil, kısıtlayıcı önlemlere başvurabileceğini belirtiyor. Burada da alınan kısıtlayıcı önlemlerin yaşanan ödemeler dengesiyle orantılı olması ve kısıtlayıcı önleme başvuran ülkenin diğer DTÖ üyeleriyle danışmalarda bulunması gerekiyor.

Ekonomik kalkınma istisnası

DTÖ Anlaşmasının dibacesinin ilk paragrafı genel olarak sürdürülebilir kalkınmayı DTÖ'nün hedeflerinden biri olarak ortaya koyuyor, ikinci paragrafı ise gelişmekte olan ve en az gelişmiş ülkelerin dünya ticaretinden kalkınma ihtiyaçlarına uygun bir pay almalarının önemine değiniyor. Ayrıca, DTÖ Anlaşması ekindeki anlaşmaların neredeyse tamamı gelişmekte olan ve en az gelişmiş ülkeler lehine birtakım istisnaî düzenlemeler içeriyor. Bu düzenlemeler, ana hatları itibariyle, anılan ülkeleri birtakım DTÖ yükümlülüklerinden muaf tutuyor veya yükümlülüklerini hafifletiyor. Ayrıca, bu istisnaların bir kısmı sınırlı bir süre için uygulanırken diğer bir kısmı herhangi bir süre sınırlamasına tabi değil. DTÖ açısından gelişmekte olan ülke statü-

sü self deklarasyon konusu. Yani gelişmekte olan ülke olduğunu ileri süren bir ülke DTÖ hukuku ve uygulamaları bakımından gelişmekte olan ülke addediliyor. Ancak bu konu son birkaç yıldır DTÖ çevrelerinde hararetli tartışmalara konu oluyor ve bazı gelişmiş ülkeler DTÖ açısından gelişmekte olan ülke tanımının değiştirilmesini ve böylece ekonomik kalkınmada önemli aşama kaydetmiş ülkelerin gelişmekte olan ülke statüsünü kötüye kullanmalarının önüne geçilmesini savunuyor.

Ekonomik kalkınma istisnasıyla ilgili iki alt başlığa da kısaca değinmekte fayda var. Birincisi, 1979 yılında GATT üyesi devletler tarafından kabul edilen ve halen DTÖ hukukunun bir parçası olan Müsaade Şartı'na istinaden yürürlüğe konulan Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi. Bu sistem, DTÖ üyesi ülkelere, GATT'ın birinci maddesinde yer alan ve DTÖ hukukunun temel taşlarından olan MFN yükümlülüğüne istisna olacak şekilde, gelişmekte olan ülkelerden yapacakları ithalatta diğer ülkelere nazaran daha düşük oranda gümrük vergisi uygulamak imkânı veriyor. Hali hazırda, Türkiye dahil birçok DTÖ üyesi ülke bu sistem çerçevesinde bazı gelişmekte olan ülkelere ayrıcalıklı muamele yapıyor.

Türkiye'nin AB'yle olan gümrük birliği nedeniyle yürürlüğe koyduğu genelleştirilmiş tercihler sistemiyle ilgili düzenlemeler İthalat:2020/6 sayılı tebliğde yer alıyor. İkincisi, bebek sanayilerin kurulması amacına yönelik istisna. Bu konu, GATT'ın 18:B ve 18:C maddelerinde düzenlenmiş. Her iki düzenleme de gelişmekte olan ülkelere, yeni bir sanayinin kurulması amacıyla, GATT'ta yer alan bazı yükümlülükleri ihlal eden önlemlere başvurma imkânı veriyor. Bu iki düzenleme arasındaki temel fark istisna teşkil ettikleri GATT yükümlülükleriyle ilgili. Madde 18:B gümrük vergisi oranlarının yükseltilmesine imkân verirken, madde 18:C GATT'ın bir, iki ve 13'üncü maddelerinde yer alanlar dışındaki yükümlülüklerin ihlaline imkân veriyor. Belirtmek gerekir ki bebek sanayilerin korunması istisnasını içeren her iki madde de bu hakkın kullanılmasını önemli bir dizi şartın yerine getirilmesine bağlamış.

Üç anlaşma dışında güvenlik konusunu bir istisna olarak düzenleyen bir anlaşma yok

Yukarıda belirttiğimiz üzere, güvenlik istisnası konusundaki ana düzenleme mal ticareti bakımından GATT'ın 21'inci maddesinde, hizmetler ticareti bakımından GATS'ın 14bis maddesinde, fikri mülkiyet hakları bakımından ise TRIPS Anlaşması'nın 73'üncü maddesinde yer alıyor. GATT'ın 21'inci maddesi ve TRIPS Anlaşması'nın 73'üncü maddesinde yer alan düzenlemeler birbirinin aynı. GATT'ın 21'inci maddesi ile GATS'ın 14bis maddesi karşılaştırıldığında ise, bu iki maddenin (a) ve (c) paragraflarının birbirinin aynı olduğu ancak (b) paragraflarında birtakım farklılıkların bulunduğu görülüyor. Bu üç maddenin de (b) paragraflarının (iii) alt paragrafında yer alan harp veya uluslararası ilişkilerde sair bir aciliyetle ilgili düzenleme. Bu alt paragraf her üç maddede de aynı şekilde kaleme alınmış. DTÖ Anlaşması ekinde yukarıda sıraladığımız üç anlaşma dışında güvenlik konusunu bir istisna olarak düzenleyen bir anlaşma bulunmuyor. Ancak, İthal Lisansları Anlaşması'nın 1-10'uncu maddesi doğrudan GATT'ın 21'inci maddesine atıf yaparak bu maddenin İthal Lisansları Anlaşması açısından da bir istisna hükmü olarak uygulanacağını belirtiyor. Benzer şekilde, Ticaretin Kolaylaştırılmasına Dair Anlaşma'nın 24'üncü maddesi de GATT 1994'te yer alan istisnaların tamamının bu Anlaşma açısından geçerli olduğunu belirtiyor. Dolayısıyla, İthal Lisansları Anlaşması veya Ticaretin Kolaylaştırılmasına Dair Anlaşma'da yer alan bir yükümlülüğü ihlal eden bir DTÖ üyesi bu ihlale neden olan önlemi GATT'ın 21'inci maddesinde yer alan nedenlerden birine dayandırabilirse güvenlik istisnasından faydalanabilecek. GATT'ın 21'inci maddesiyle ilgili olarak yaptığımız açıklamalar İthal Lisansları Anlaşması ve Ticaretin Kolaylaştırılmasına Dair Anlaşma açısından da aynen geçerli.

TBT Anlaşması'nda güvenlik konusu, teknik olarak düzenleniyor

Yukarıda belirttiğimiz anlaşmalar dışında güvenlik konusuna atıfta bulunan bir diğer Anlaşma Ticarette Teknik Engeller Anlaşması'dır. Bu anlaşmanın dibacesinin yedinci paragrafı ve 2.2, 2.10, 5.4, 5.7, 10.8 maddeleri güvenlik konusunu meşru bir amaç olarak tanımlayarak DTÖ üyelerinin bu amaca matuf önlemler alma hakkının altını çizerken ayrıca bazı durumlarda güvenlik nedeniyle acil önlemler alınmasına da müsaade ediyor. Bu maddelerde yer alan düzenleme iki bakımdan GATT, GATS ve TRIPS Anlaşmasında yer alan düzenlemeden ayrılıyor. Birinci fark düzenlemenin hukuki niteliğiyle ilgili. GATT, GATS ve TRIPS Anlaşmasında yer alan düzenleme bir istisna düzenlemesi. Diğer bir deyimle, bu düzenleme, güvenlik konusunu, ilgili anlaşmada yer alan bir yükümlülüğün ihlalini hukuka uygun hale getirecek bir sebep olarak düzenliyor.

TBT Anlaşması'ndaki düzenlemeler ise güvenlik konusuna, teknik düzenlemelerin hazırlanmasında dikkate alınacak bir faktör olarak yer veriyor. Bu iki düzenleme şekli arasındaki fark hukuki bakımdan önemli. İkinci fark, düzenlemenin lafzıyla ilgili. GATT, GATS ve TRIPS Anlaşmasında güvenlik konusuna güvenlik veya esaslı güvenlik menfaati şeklinde atıf yapılırken TBT Anlaşması'nda yer alan atıfların bir kısmı bu şekilde fakat diğer bir kısmı "milli güvenlik" şeklinde. Bu iki lafız arasındaki farkın ne anlama geldiği konusunda bir açıklık yok.

Russia-Traffic in Transit davasındaki DTÖ panel kararı

GATT'ın 21'inci maddesi, bu anlaşmanın yürürlüğe girdiği 1948 yılından itibaren GATT ve DTÖ üyesi devletler tarafından alınan birtakım önlemlere dayanak olarak gösterilmiş ancak bu önlemlerin madde 21'e uygunluğu konusunda bir görüş birliği sağlanamamış. Konuyla ilgili olarak GATT döneminde açılan birkaç davada paneller, madde 21'in yorumlanmasından kaçınmış. Bu konu sonunda Ukrayna tarafından Rusya aleyhine açılan Russia-Traffic in Transit davasında gündeme gelmiş ve bu davayı karara bağlayan panel mecburen madde 21'in davayla ilgili yönlerini yorumlamış ve bu yorumu dava konusu önlemlere uygulayarak Rusya'nın madde 21'e aykırı hareket etmediğine karar vermiş.

Panel kararının önemli yönü, madde 21 çerçevesinde alınan önlemlerin DTÖ anlaşmazlıkların halli sistemi içerisinde dava konusu edilebileceğinin açıklığa kavuşturulması. Panel, 21'inci maddenin davayla ilgili olan (b)(iii) alt paragrafını da yorumlamış ve bu alt paragrafta ve (b) paragrafının giriş kısmında yer alan düzenlemelerin, esaslı güvenlik menfaatlerinin korunması için hangi önlemlerin alınması 'gerektiği' konusunda önlemi alan devlete tam bir takdir hakkı verdiğine karar vermiş. Diğer taraftan, panele göre, neyin 'esaslı güvenlik menfaati' olarak değerlendirilebileceği konusunda ise önlemi alan devletin takdir yetkisi bulunmakla birlikte bu yetki iyiniyet ilkesiyle sınırlı.

Panel, madde 21 çerçevesinde alınan önlemlerin dava konusu yapılabileceğini ve böyle bir davaya konu olan önlemin bazı yönlerinin paneller tarafından gözden geçirilebileceğini belirtmiş olmakla birlikte, Rusya'nın dava konusu önlemlerinin gözden geçirilmesinde genel olarak çok hafif bir test uygulamış. Bu yaklaşım, dava konusu önlemler ile korunan güvenlik menfaatleri arasındaki nedensellik bağının incelenmesinde çok net bir şekilde ortaya çıkıyor. Bu durum, önlemlerin güvenlikle ilgili olmasından kaynaklanıyor. GATT ve DTÖ döneminde görülen davaların hiç birisinde kararın, dava konusu olan önlemlerin niteliği nedeniyle, böylesine olağanüstü bir dikkatle kaleme alındığı olmamış.

Bu metin yazarın Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisinin 2020/1 sayısında yayınlanan makalesinin özeti mahiyetindedir. Bu çalışmada ileri sürülen görüşler tamamıyla yazara ait olup, DTÖ üyelerini ve Sekretaryasını bağlamaz.

TOBB İkili Odalar

İş yaptığınız ülkede

İşinizi büyütmek mi istiyorsunuz?

Ticaret ve yatırım için yeni ortaklar mı bulmak istiyorsunuz?

Ülke hakkında daha fazla bilgi mi edinmek istiyorsunuz?

Sorununuz mu var?

Veya yurt dışına açılmak mı istiyorsunuz?

TOBB İkili Odalar Platformunu Takip Edin

Fotoğraflar: *TOBB Fotoğraf Servisi*

Almanya SDP Milletvekili Weingarten'den ziyaret

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Almanya Sosyal Demokrat Parti (SPD) Milletvekili Dr. Joe Weingarten ile TOBB'da bir araya geldi. Görüşmede Türkiye-Almanya ve Türkiye-AB ilişkileri ele alındı.

Türk-Alman TSO'nun 100'üncü yönetim kurulu toplantısına katıldı

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 2004 yılında kurulan Türk-Alman Ticaret ve Sanayi Odası'nın 100'üncü yönetim kurulu toplantısına katıldı. Hisarcıklıoğlu Berlin'deki toplantı sonrası bu yapıda emeği geçen herkese teşekkür etti. TOBB Başkanı toplantı nedeniyle gittiği Berlin'de; Türkiye-AB Karma İstişari Komitesi Eş-Başkanı Peter Clever'le Türkiye-AB ve Türkiye-Almanya ilişkileri konusunda sohbet ederken, Alman Sanayi ve Ticaret Odaları Birliği (DIHK) Başkanı Peter Adrian ve CEO Dr. Martin Wansleben ile de bir araya gelerek iki ülke iktisadi ilişkilerini görüştü. Hisarcıklıoğlu ayrıca, Avrupa Komisyonu eski Başkan Yardımcısı Günter Verheugen ile değerlendirmelerde bulundu.

Özbekistan Büyükelçisi Azamhocayev ile görüştü

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Özbekistan'ın Ankara Büyükelçisi Alişir Azamhocayev ile bir araya geldi. Görüşmede, Türkiye ile Özbekistan arasındaki ikili ekonomik ve ticari ilişkiler ele alındı.

Sektör Meclisleri

- "Eğitim ne kadar iyiyse kalkınma o kadar iyidir"
- Teknik Müşavirlik Meclisi Başkanlığına İrfan Aker seçildi
- Orman Ürünleri Meclisi, yenilenebilir enerjinin gerekliliğini istişare etti
- Deri Sektöründen, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Büyükdede'ye ziyaret
- Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi, finansmana erişim ve ücret artışlarını görüştü
- Züccaciye Meclisi, Birleşik Arap Emirliklerindeki fuarla ilgili bilgilendirmelerde bulundu

Fotoğraflar: TOBB Fotoğraf Servisi

“Eğitim ne kadar iyiyse kalkınma o kadar iyidir”

TOBB Türkiye Yükseköğretim Meclisi Toplantısı, Meclis Başkanı Bekir Okan başkanlığında hibrit olarak gerçekleştirildi. Toplantıda, vakıf üniversitelerinin, ülke ekonomisine sağladığı katkılara değinilerek eğitimin kalkınmayla doğru orantılı olduğu ifade edildi.

Toplantı, Meclisten sorumlu TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk’ün katılımı, YÖK Başkan Vekili Safa Kapıoğlu’nun katkıları, Vakıf Üniversitelerinin Mütevelli Heyet Başkanları, Rektör ve Rektör Yardımcılarının ilgisi ve katılımı ile yapıldı. Meclis Başkanı Bekir Okan, kamu kurumu statüsündeki vakıf üniversitelerinin, ülke ekonomisine çok büyük katkılar sağladığını, dünya standartlarına sahip vakıf üniversitelerinin ülkenin kalkınmasına öncülük edecek nitelikte rekabetçi ve yenilikçi gençler yetiştirdiğini dile getirdi.

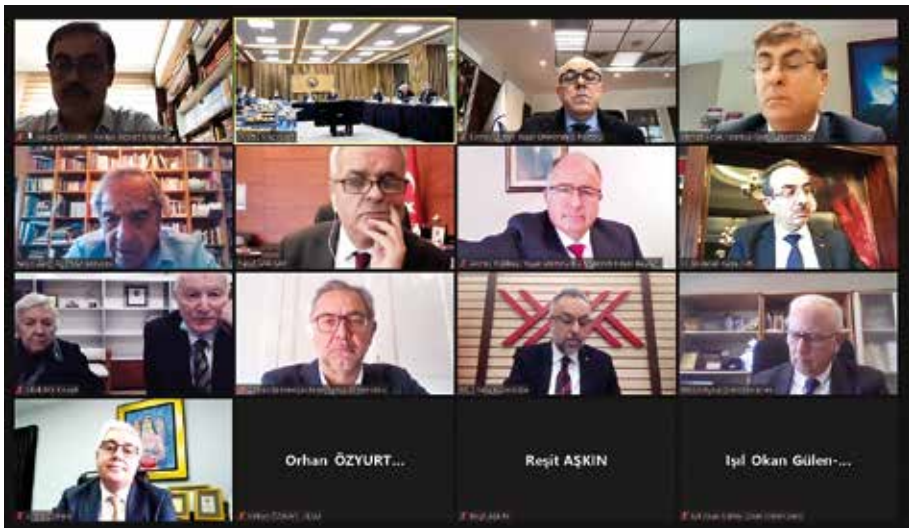
Verdikleri öğretimin yüksek kalitesi ile vakıf üniversitelerinin dünya sıralamalarında üst sıralara çıktığına değinen Bekir Okan, 7243 sayılı Yükseköğretim Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun maddelerinin yeniden çalışılmasının sektöre fayda getireceğini belirtti.

Yüksek öğretim sektörünün sorunları görüşüldü

TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Selçuk Öztürk ise, eğitim ve yükseköğretim sektörlerinin gençlerimizin ve ülkemizin gelişimi için önemine değinerek, yapılacak çalışmalarda ve sorunların çözümünde TOBB olarak her zaman sektörün yanında oldukları mesajını Üyelerle paylaştı. Toplantıda, Yükseköğretim Kanunu’nun yeniden düzenlenmesi talepleri görüşülerek, sektörün önünü tıkayan hususlarda neler yapılabileceği görüşüldü.

“Vakıf Üniversiteleri farkındalığını artırmak için çalışmalar yapılmalı”

Bir ülkede eğitim ne kadar iyiyse kalkınma da o kadar iyidir diyen Meclis Üyeleri, Devlet-Vakıf Üniversiteleri ayrımı yapılmaksızın öğrenci ve öğretim üyeleriyle üniversitelerin anlamlı olduğunu belirtti. Üniversite giriş baraj puanları konusuna da değinen Üyeler, YÖK’ün kuralları koyan ve denetleyen olması gerektiğini önemle belirterek, haksız rekabete sebep olan uygulamaların önüne geçilmesini gerektiğini dile getirdi ve vakıf üniversitelerine olan farkındalığın artırılması için gerekli çalışmaların yapılmasına vurgu yaptı. Toplantıya video konferans ile katılan YÖK Başkan Vekili Safa Kapıcıoğlu ise, sektörle birlikte olmaktan duyduğu memnuniyeti ifade ederek, Devlet-Vakıf Üniversitesi ayrımı yapılmaksınız hepsinin ülke için kıymetli olduğunu belirterek, bu değerlerin korunması geliştirilmesi için her zaman sektörle birlikte çalışacaklarını söyledi.

Teknik Müşavirlik Meclisi Başkanlığına İrfan Aker seçildi

TOBB bünyesinde faaliyet gösteren Türkiye Teknik Müşavirlik Meclisi yeni dönem için başkan ve başkan yardımcısını seçti. Meclis Başkanlığına Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği Başkanı H. İrfan Aker seçildi.

Meclisin seçimli ilk toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Ülken'in başkanlığında Meclis Başkanlık Divanını seçmek ve sektörün güncel konularını istişare etmek üzere TOBB İkiz Kuleler'de gerçekleştirildi. Toplantının açılışında konuşan TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Hakan Ülken, Sektör Meclislerinin kuruluş amacı ve çalışma esaslarını, meclislerin kamu ile işbirliği içinde çalışan etkin bir mekanizma olduğunu söyledi. Ülken, Türkiye Teknik Müşavirlik Meclisi'nin de bu anlamda yapacağı çalışmalarla Türkiye'nin inşaat, müteahhitlik, müşavirlik alanında uluslararası arenada markalaşması, müşavirlik hizmet ihracatı noktasında payının artması için önemli rol oynayacağına inandığını ifade etti.

Türkiye'nin markalaşma sürecinde yol haritası belirlendi

Meclis Başkanlığına Türk Müşavir Mühendisler ve Mimarlar Birliği (TürkMMMB) Yönetim Kurulu Başkanı H. İrfan Aker, Meclis Başkan Yardımcılığına Su-İş Proje Mühendislik Müşavirlik Ltd. Şti Yönetici Ortağı Ali Kerim Orhon oy birliği ile seçildi. Teknik Müşavirlik Meclisi, Türkiye'nin markalaşma sürecinde yol haritasını belirlemek için kolları sıvadı. Yurt içi teknik müşavirlik hizmetleri, yurt dışı teknik müşavirlik hizmetleri ve fiyat farkı ilk toplantının gündem konuları oldu.

Yurt içinde teknik müşavirlik hizmetlerinin gün geçtikçe zorlaştığı, hizmet ihalelerinin azaldığı, projelerdeki darlık nedeni ile firmaların kendilerini idare edebilmek adına ihalelerde kıran kırana rekabete girmek zorunda kaldığı, ihalelerin aşırı kırımlar ile sonlandığı ifade edildi. Yaşanan aşırı fiyat artışları nedeniyle tahmini bedellerin üstünde tekliflerin sunulduğu ve ödenek yetersizliği nedeniyle ihalelerin iptal edildiği durumların da firmaları ve sektörü zora soktuğu belirtildi.

Fiyat farkının teknik müşavirlik sektörü için önemine değinildi

Yurt içinde yaşanan sıkıntılar nedeniyle Türk mühendislik, müşavirlik ve mimarlık firmalarının yurt dışındaki faaliyetlerinde yakın gelecekte azalmalar yaşanacağına dikkat çekildi. Yurt dışındaki ihalelere girmek ve yeterlilik alabilmek için(genellikle son 5 yıldaki referanslar talep edildiğinden) yurt içinde yeterli iş bitirme, benzer iş ve referansları olmayan firmalarımızın yurtdışı pazarına girmekte zorlanacağı aşikârdır, denildi. Fiyat farkı konusunun teknik müşavirlik sektörü için önemi üzerinde duruldu.

Sözleşmesinde fiyat farkı verilmesi öngörülmeyen, devam etmekte olan veya bundan sonra ihaleye çıkılacak, sözleşmeye bağlanacak işler için fiyat farkı ödenmesini sağlayacak hükümlerin bulunacağı birincil ve/veya ikincil mevzuat değişikliklerinin yapılması gerektiğini vurgulayan Meclis Başkanı İrfan Aker, Kamu İhale Kurumu tarafından hazırlıkları süren Fiyat Farkı Kararnamelerine ilişkin olarak ivedi şekilde Teknik Müşavirlik Meclis görüşü hazırlanması ve ilgili kuruma ulaştırılması yönünde karar alınmasını sağlayarak çalışma dönemine hızlı bir start verdi.

Orman Ürünleri Meclisi, yenilenebilir enerjinin gerekliliğini istişare etti

TOBB Türkiye Orman Ürünleri Meclisi toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Üyesi Oğuzhan A. Sadıkoğlu'nun katılımıyla, Meclis Başkanı Haluk Yıldız'ın başkanlığında gerçekleştirildi. Oğuzhan A. Sadıkoğlu; sektör temsilcileriyle bir arada olmaktan duyduğu memnuniyeti ifade ederek; Orman Genel Müdürlüğü'nün (OGM) katılımıyla kurulan çalışma grubunun önemli ve faydalı çalışmalar yürüttüğünü, sektörün gelişimi için gündemde yer alan boşluk analizi ve sektör durum raporunun oldukça önemli olduğunu belirtti. Ocak ayında yaşanan enerji kısıntılarının tüm sektörleri olduğu gibi orman ürünleri sektörünü de etkilediğinden bahseden Sadıkoğlu, teşvik ve destekler ile yenilenebilir enerjinin önemi ve gerekliliğine dikkat çekti.

"OGM, satış yöntemlerinde bazı değişiklikler yapmalı"

Orman Ürünleri Meclis Başkanı Haluk Yıldız; yaşanılan enerji krizi dolayısıyla; odun hammaddesi arzında ve odun hammaddesine ulaşımda yaşanan daralmanın aşılması amacıyla OGM'nin satış yöntemlerinde bazı değişiklikler yapması gerektiğini ifade etti. Dünyadaki odun fiyatları ile ülkemizdeki odun fiyatları arasındaki farkı dikkate alarak sektörün rekabetçi gücünün nasıl etkilendiğine dair açıklamalarda bulundu.

Meclis üyesi Göksel Korkmaz, OGM ile ortaklaşa kurdukları çalışma grubunun çalışmalarından bahsetti. Korkmaz; masif ahşap sektörünün tomruk ve kereste ihtiyacının karşılanmasında yaşanan sorunları ve bu sorunların aşılması için yapılması gereken yasal, idari ve teknik ayrıntıların bu çalışma grubunda ele alındığını belirtti. Hammadde verimliliği ve atık odun değerlendirme sistemleri ile kapasite belgesi konusunun çözümü ve SOY kriter ve göstergelerine göre ormanların işletilmesinin gerekliliği ifade edildi.

Kurumlarda yapılacak mevzuat ve yapısal değişimlere dikkat çekildi

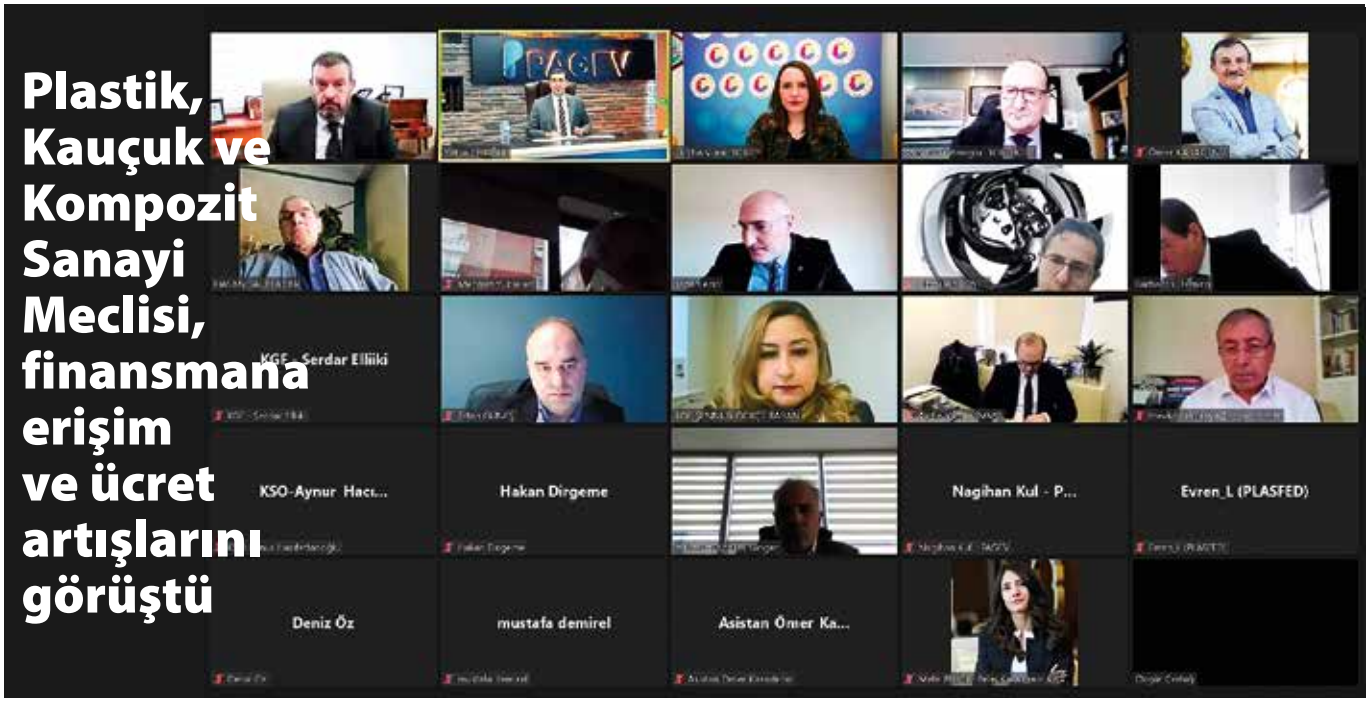
Meclisi Danışmanı Prof. Dr. Özden Görücü; dünyada tüm emtia fiyatlarının arttığını, fiyat istikrarının sağlanmasında makro ve mikro ekonomik ajanların etkili olduğunu ve bu kapsamda ülkemizin büyüme ve istihdam stratejisinin önemine vurgu yaptı. Özden, orman ürünleri sektöründeki hammadde sorununun teknik, idari, ekonomik ve bilimsel çözüm önerilerini somutlaştırarak, OGM ile orman ürünleri sektörü tarafından atılacak koordineli adımlar üzerinde durarak, döngüsel ekonomi ve yeşil ekonomi ile kurumlarda yapılacak mevzuat ve yapısal değişim ve dönüşümlerine dikkat çekti.

Deri Sektöründen, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Büyükdede'ye ziyaret

TOBB Türkiye Deri ve Deri Ürünleri Sanayi Meclisi heyeti, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı Hasan Büyükdede'yi makamında ziyaret ederek, sektör hakkında değerlendirmelerde bulundu. TOBB Türkiye Deri ve Deri Ürünleri Sanayi Meclis Başkanı Muhittin Savranoğlu, Meclis Başkan Yardımcısı Ersin Kaşka, Meclis Üyesi Burak Uyguner ve Meclis Danışmanı Onur Görgün'den oluşan heyet, Bakan Yardımcısı Büyükdede'ye sektörün ihtiyaç duyduğu deri ürünleri organize sanayi bölgesi ile ilgili bilgilendirmede bulundu. Heyet, Bakan Yardımcısı Büyükdede'ye konuyla ilgili detaylı bilgi sundu. Hasan Büyükdede'nin konuya dair değerlendirmelerini alan heyet, hazırlamış olduğu çalışmayı da Büyükdede'ye takdim etti.

Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi, finansmana erişim ve ücret artışlarını görüştü

TOBB Türkiye Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclis toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ayhan Zeytinoğlu'nun katılımı ile Meclis Başkanı Yavuz Eroğlu başkanlığında toplandı. Toplantıda, doğalgaz kaynaklı elektrik kesintileri ve önlemleri konusunda TOBB tarafından yapılan çalışmalarla ilgili bilgilendirme yapıldı. Enerji ve hammadde fiyatlarındaki artış, tedarik sorunları, finansmana erişim, ücret artışları konuları istişare edildi. Öte yandan toplantıda; KGF Ürün Yönetimi ve Pazarlama Müdürü Şennur Gökçe Baran Kredi Garanti Fonu(KGF) programları, Ulusal Kalıp Üreticileri Birliği(UKUB) Başkanı Şahan Eçin çelik üretiminde kullanılan hurda ve alaşımlardaki fiyat artışlarının kalıp sanayine etkileri, MY Enerji Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Yükselen Türkiye'de güneş enerjisi ve Türkiye'de çatı GES durumu, PAGEV Danışmanı Barbaros Demirci plastik sektörünün 2021 yılındaki durumu ve 2022 beklentileri sunumları ile Meclis Üyelerini bilgilendirildi.

Züccaciye Meclisi, Birleşik Arap Emirliklerindeki fuarla ilgili bilgilendirmelerde bulundu

TOBB Türkiye Züccaciye Meclisi toplantısı, TOBB Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Ali Kopuz ve Meclis Başkanı Murat Kolbaşı başkanlığında, sektör temsilcilerinin yoğun katılımıyla video konferans yoluyla bir araya geldi. Ali Kopuz yaptığı açılış konuşmasında; Ocak ayında enerji arzında yaşanan sıkıntılar ve TOBB'un bu süreçte yaptığı çalışmalar hakkında Meclis Üyelerine bilgilendirmelerde bulundu. Meclis Başkanı Murat Kolbaşı tarafından; Mısır Ticaret Odaları Federasyonu (FEDCOC) ile yapılan görüşme ve Şubat ayında Birleşik Arap Emirliklerinde gerçekleştirilen fuar hakkında bilgilendirmelerde bulunuldu. Arzum Elektrikli Ev Aletleri A.Ş. firmasından Çiğdem Arıkan tarafından 1 Şubat 2022 tarihinde yayınlanan 'Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik' hakkında bir bilgilendirme sunumu gerçekleştirildi. Toplantı; ülke ve dünya gündeminde yaşanan son gelişmelerin değerlendirilmesiyle sona erdi.

KUANTUM TEKNOLOJİLERDE OTOBANDAN ÖNCEKİ SON ÇIKIŞTA MIYIZ?

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi
Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü

Prof. Dr. **Ali Bozbey**

Doç. Dr. **Mehmet Ünlü**

Dr. Öğr. Üyesi **Sasan Razmkhah**

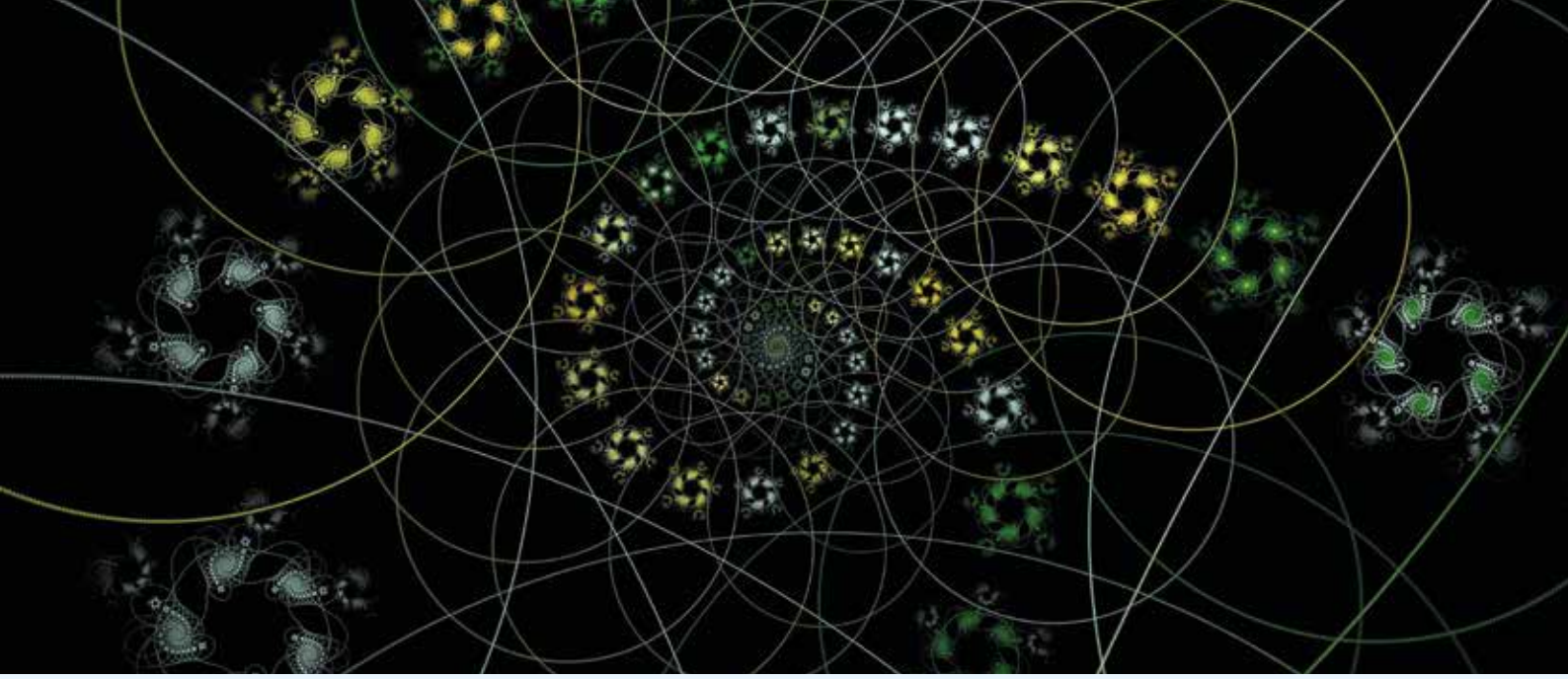
Mikroskopik seviyede temel fiziksel yasaları anlama ve uygulamaya dayanan ilk kuantum devrimi, transistör ve lazer gibi çığır açan teknolojilerle sonuçlanmıştı. İkinci kuantum devrimi ise, özelleştirilmiş sistemlerde ve malzemelerde kuantum etkilerini manipüle etme yeteneğine dayanıyor.

Gelişmiş ülkeler, pek çok yeni iş alanı açarak günümüzde çözümü imkânsız gibi görünen evrensel problemlerin çözümüne yönelik ikinci kuantum devrimine geçiş yapıyor. Kuantum teknolojiler (QT) alanını, 5 ana başlık altında değerlendirilebiliriz: Temel Bilimler, Hesaplama, Haberleşme, Simülasyon ve Algılama (Şekil 1).

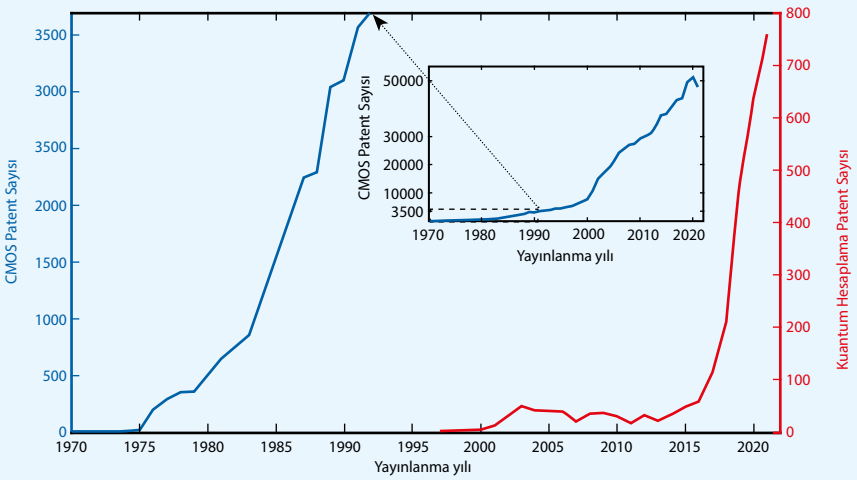
Şekil 1 Kuantum teknolojilerin ana başlıkları

Tablo 1'de, gelişmiş ülkelerin 2020-2022 yılları arasında kuantum teknolojilere yönelik açıkladığı kamu ve özel destek miktarları gösteriliyor.

Ülke	Kamu (Milyar $)	Özel (Milyar $)	Toplam (Milyar $)
Çin	10	5	15
ABD	1.3	2.5	3.8
Fransa	2.1	0.2	2.3
Almanya	2.4	0.1	2.5
GB	1.2	0.3	1.5
Hindistan	1.1	-	1.1

Tablo 1 Ülkelerin 2020-2022 yılları arasında açıkladıkları kuantum teknolojiler alanında açıkladıkları destek miktarları

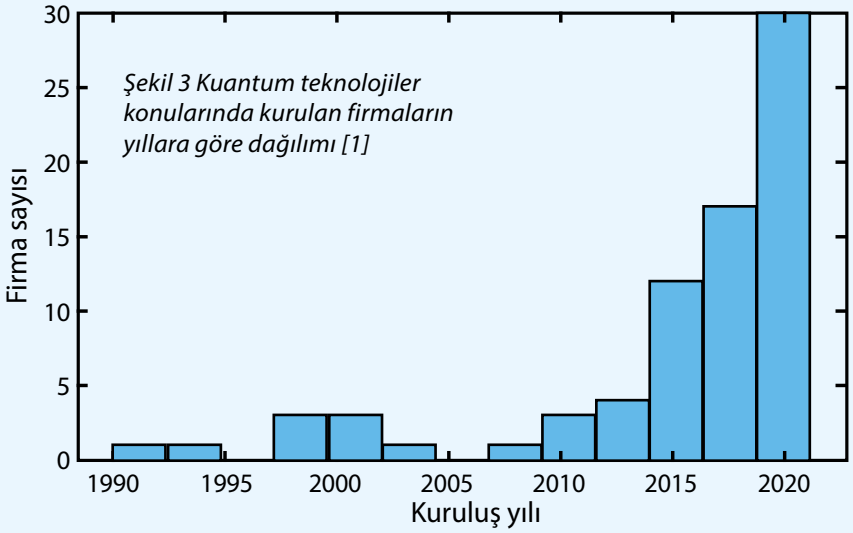
Şekil 2 Kuantum hesaplama ve CMOS konularında yayınlanan patentlerin yıllara göre dağılımı. (Kaynak https://www.lens.org/, anahtar kelime: quantum computing, CMOS)

Şekil 2'de ise, Kuantum hesaplama alanında alınan patentlerin yıllara göre değişimi gösteriliyor.

Kuantum teknolojilerde, büyük araştırma altyapıları kurulmalı

Artış trendi, 2000'li yıllardan başlayarak keskin bir artış gösteriyor. Günümüzde artık oturmuş ve günlük hayatımızda vazgeçilmez hale gelmiş yarıiletken teknolojisinin değişimi ile karşılaştırıldığında, değişim trendi, CMOS'un 1975-1990 arasındaki hızına benzer. CMOS teknolojisinin daha sonraki yıllarda değişimine bakıldığında ise, yılda 50 binden fazla patent alınır durumda. Yani, her ne kadar son 10 yılda çok hızlı bir atılım gösterse de henüz kuantum teknolojilerin günlük hayata girme aşamasının başında olduğumuz söylenebilir. Şekil 3'de yıllara göre, kuantum teknolojiler alanında kurulan firmaların sayıları gösteriliyor.

ABD'de start-up firmalar, büyük yatırımlar alarak borsalarda listelenmeye başlamış. Diğer bütün teknolojilerde olduğu gibi, bu firmalardan bazıları zaman içinde elenecek, yeni firmalar ekosisteme dahil olacaklar. Yarıiletken teknolojilerinde kaçırdığımız trenin benzerini kuantum teknolojilerde de yaşamamak için, vakit kaybetmeden, ülkemizde de tasarım, üretim ve test altyapılarının gecikmeden kurulmaya başlaması elzem. Ayrıca, ülkemizde de QT alanında büyük araştırma altyapılarının kurulmasının yanında, bu alanda yazılım ve donanım alanlarında girişimciliğin de özendirilerek, ekosistemin gelişmesine ve yüksek katma değerli ürünlerin geliştirilmesine katkıda bulunulmalı.

Kuantum hesaplama nasıl yapılıyor?

Kuantum bilgisayarlar, klasik bilgisayarlardan daha az hesaplama kaynağı kullanarak belirli problemleri çözmek için kuantum mekaniği yasalarından yararlanır. Genellikle yüksek işlem gücüne ihtiyaç duyan uygulamalarda karşılaşılan problemlerin karmaşıklıkları üstel olarak artarken, geleneksel bilgisayar mimarilerinde işlem kapasiteleri transistör sayıları en iyi ihtimalle doğru orantılı olarak artar. Bunun yanında, hata düzeltme sorununu çözmüş kuantum bilgisayarlarda (Şekil 4-KTHS6) ise, çözülebilecek problem karmaşıklıkları, kubit sayıları ile üstel olarak artacaktır. Güncel sistem ve donanım araştırmalarının birincil amacı, bu tür bilgisayarları genel amaçlı kullanılabilir halde geliştirmek ve kuantum üstünlüğünü sistem düzeyinde göstermektir.

Bunun yanında teori, kuantum sistem yazılımı ve belirli görevleri çözmek için özel algoritmaların geliştirilmesi, iletişim sistemleri ve klasik bilgisayarlar arasında ara yüzlerin oluşturulması da önemli araştırma alanlarındandır. Binlerce kubitten oluşmuş ve hata düzeltilmiş kuantum bitlerine sahip evrensel kuantum bilgisayarların üretilebilmesi, en güçlü geleneksel süper bilgisayarların çözemediği ve muhtemelen asla baş edemeyecekleri sorunları çözmemize izin verecektir. Şekil 4'de kuantum hesaplama teknolojileri için teknolojik hazırlık seviyelerinin (KTHS) tanımları gösteriliyor. Mevcut durumda KTHS5 mertebelerinde ve ana sorun, çoklu kubit yapılarında hata düzeltme sorunlarının çözülmesi [2].

KTHS9	• Kuantum bilgisayarların geleneksel bilgisayarların kapasitelerene geçmesi
KTHS8	• Kuantum bilgisayarların ölçeklenebilir versiyonlarının tamamlanması
KTHS7	• Prototip kuantum bilgisayarların küçük ama gerçek uygulama problemlerini çözmesi
KTHS6	• Bileşenlerin, kuantum işlemci yongasıyla entegrasyonu (hata düzeltmeli)
KTHS5	• Bileşenlerin, kuantum işlemci yongasıyla entegrasyonu (hata düzeltmesiz)
KTHS4	• Çoklu kubit üretimi, klasik çevre birimleri ile kontrol (hata düzeltmesiz)
KTHS3	• Fiziksel kubitlerin üretimi
KTHS2	• Uygulama ve gerekli algoritmaların formülasyonu
QTRL1	• Kuantum hesaplama için teorik çerçevenin oluşturulması

Şekil 4 Kuantum teknolojiler için teknolojik hazırlık seviyelerinin (KTHS) tanımlamaları [2].

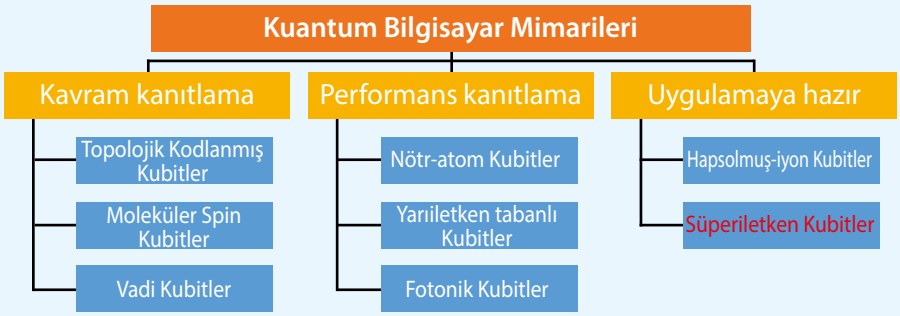
Kuantum bilgisayarlar, çeşitli teknolojilerde kullanılıyor

Kuantum bilgisayarları çeşitli teknolojilerle gerçeklemek mümkün. Bunlardan bazıları henüz kavram kanıtlama, bazıları ise performans kanıtlama aşamalarında (Şekil 5). Uygulamaya hazır iki teknoloji ise, süperiletken ve hapsolmuş-iyon teknolojileri. Süperiletken tabanlı kuantum bilgisayarların, çeşitli firma ve enstitüler tarafından kuantum üstünlüğü gösterilmiş, ölçekleme çalışmaları devam ediyor. Pek çok ülkenin 2025 yılına kadar bin kubitlik süperiletken kuantum bilgisayarları göstermesi bekleniyor. Şekil 4'de dikkat çeken hususlardan birisi ise, THS1-THS4 arası aşamalar, temel kuantum fiziği problemlerinin çözümüne ihtiyaç duymuşken, THS5-THS9 arası aşamalar, artık temel problemlerin büyük ölçüde çözüldüğü ve mühendislik problemlerinin çözülmesi gereken aşamadır.

Benzer aşamalar, yarıiletken bilgisayarlarda da geçilmiş. Hatta artık yarıiletken işlemci konusunda en büyük katma değer, donanım geliştirmede değil, o donanım üzerinde koşacak uygulamaların geliştirilmesindedir. Şu anda IBM, Google, Microsoft gibi firmalar, geliştirdikleri kuantum bilgisayarlar üzerinde çeşitli algoritmaların geliştirilmesine ve koşturulmasına izin veriyor. Fakat, son kullanıcı sözleşmelerine göre, bu sistemlerde koşturulan algoritmaların kullanım hakları firmalarda da oluyor.

Standart üretim süreçleri ile kubit ve çevre birimlerinin üretilebileceği bir altyapı yok

Şekil 6'da ise geleneksel bilgisayarların gelişme süreci gösteriliyor. Tonlarca ağırlığa sahip ENIAC, ABD ordusu için geliştirilmiş ve II. Dünya Savaşında hidrojen bombası simülasyonlarında kullanılmış. Daha sonra yine savunma uygulamaları için geliştirilen yarıiletken işlemciler, Apollo 11 ve1 F14 savaş uçağı projelerinde kullanılmış. Daha sonra firmalar tarafından son kullanıcılara yönelik işlemciler geliştirilmiş. Benzer bir sürecin kuantum bilgisayarlarda da yaşanması beklenebilir. Türkiye'deki en önemli eksikliklerden birisi, konu ile ilgili araştırma gruplarına hizmet verebilecek, standart üretim süreçleri ile kubit ve çevre birimlerinin üretilebileceği

Şekil 5 Farklı kubit teknolojilerinin kuantum bilgisayar mimarilerindeki teknolojik durumu.

bir altyapıya sahip olunmaması.

TOBB ETÜ ve TOBB ETÜ Öğretim Üyeleri tarafından kurulan Phi0 Kuantum Teknolojiler firmasında yapılan çalışmalar, çoklu kubit yapıları ile aynı/çoklu yonga üzerinde kontrol ve hata düzeltme donanım ve yazılımlarını geliştirmeye yönelik bir firma. (sel.etu.edu.tr,phi0.com) TOBB ETÜ'de bu konular üzerinde çalışan yetkin ve kritik kütleye sahip bir grup bulunmasına rağmen, ülkemizde fiziksel kubitlerin üretim imkânı bulunmaması, KTHS5 ve KTHS6 aşamalarına yönelik çözümlerin kuantum bitler üzerinde test edilmesine engel oluyor. Bu amaçla, TOBB ETÜ, kuantum aygıtların yerli imkanlarla üretilebileceği ve ülkemizdeki diğer araştırmacıların da hizmetine açılabilecek şekilde altyapı kurulumları ile ilgili olarak hem ulusal hem de uluslararası girişimlerde bulunuyor.

Şirketler verilerinin, kuantum dirençli kodlama teknikleri ile depolanması oldukça mühim

Kuantum haberleşme, kullanıcılara halihazırda mevcut olmayan uygulamalara imkân vermek ve yüksek siber güvenlik sağlamak için kuantum durumlarının ve iletişim protokolleri için yeni imkanların oluşturulmasını ve kullanılmasını içeriyor. Kuantum kriptolojinin ise, sadece kuantum bilgisayarların gerçeklendiği bir senaryoda ihtiyaç duyulacağı kabulü doğru değil.

Veri aktarımı veya depolanması sırasında günümüzde yaygın olarak kullanılan kriptografik kodların geleneksel bilgisayarlarla kırılamayacak olması, yakın bir gelecekte, kuantum bilgisayarlar tarafından kırılmasına engel olamayacak. Bu durumda, geleneksel yöntemlerle şifrelenmiş, şirketlerin endüstriyel sırları veya genom verileri ve bireylerin tıbbi kayıtları, stratejik veriler gibi uzun yıllar gizli kalması gereken bilgileri koruyabilmek için, günümüzde de günümüzde kuantum dirençli kodlama teknikleri ile depolanması kritik öneme sahip.

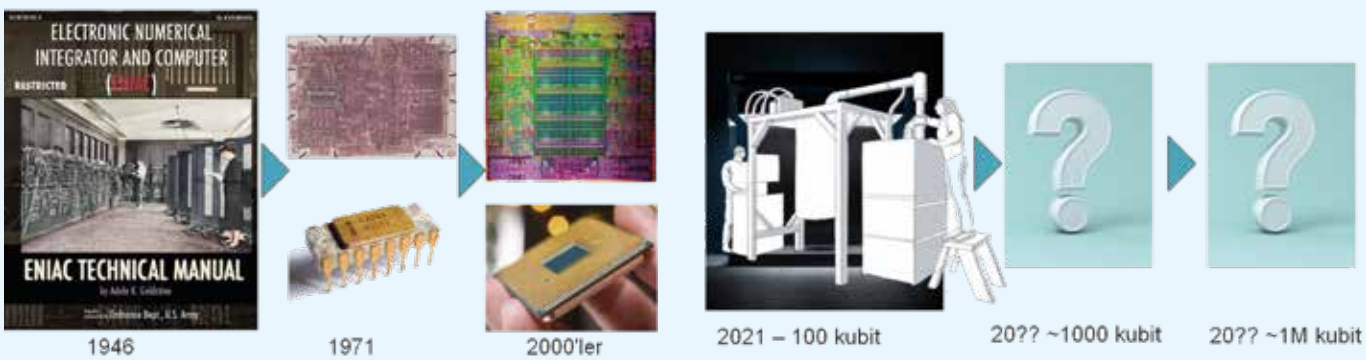
Kuantum simülatörleri, klasik bilgisayarların erişemeyeceği belirli hesaplama problemlerini çözüyor

Kuantum algılama ve metroloji teknolojilerinin, konumlandırma sistemleri, saatler, yerçekimi, elektrik ve manyetik alan, kuvvet, basınç ve sıcaklık sensörleri, kuantum elektriksel ölçüm standartları, nükleer manyetik rezonans (NMR), ultra yüksek hassasiyetli spektroskopi ve mikroskopi gibi pek çok alanda kayda değer etkiler sunması bekleniyor. Kuantum teknolojilerinin bu alanlarda kullanılması, algılama ve ölçümlerde daha iyi doğruluk ve güvenilirlik sağlayacak. Kuantum simülatörler, araştırmacıların karmaşık kuantum sistemlerinin özellikleri hakkında bilgi edinmesine veya klasik bilgisayarların erişemeyeceği belirli hesaplama problemlerini çözmesine izin veren, yüksek düzeyde kontrol edilebilir kuantum cihazlarıdır.

Ana hatlarıyla, kuantum simülatörleri, karmaşık kuantum problemlerini çok yüksek doğruluk seviyeleriyle çözmesine izin verir ve karmaşık kuantum malzemelerinin statik ve dinamik özelliklerinin tahmin edilmesine veya optimizasyon problemlerinin çözülebilmesine olanak tanır. Kuantum simülatörleri, tam hata toleranslı kuantum bilgisayarların aksine, kuantum hata düzeltmesi gerekmeden büyük ölçüde çalışması beklenen cihazlardır. Kuantum simülatörlerin uygulama alanları, kimya, nükleer fizik, malzeme bilimi, akışkanlar mekaniği, trafik akışı optimizasyonu ve bulut hizmetleri olarak sıralanabilir.

Kuantum bilgisayarların teknolojik hazırlık seviyeleri artırılmalı

Kuantum teknolojilerinin çeşitli alanlarda yaygın olarak uygulamaya geçirilmesindeki en önemli engellerden birisi, kritik bileşenlerin çalışma sıcaklıkları. Örneğin, kuantum bilgisayarların en temel yapı taşı olarak kabul edebileceğimiz, süperiletken Josephson ekleminin çalışması gereken sıcaklık 10 miliKelvin'dir. (–273.14 santigrat derece) Artan talep ve teknoloji ile bu sıcaklıklara inebilen ticari soğutucular yaygınlaşmış ve fiyatları

Şekil 6 Yarıiletken bilgisayarların ENIAC'tan itibaren gelişim süreci. b) Kuantum bilgisayarların beklenen gelişim süreci aşamaları.

ulaşılabilir seviyelere inmiş fakat halen boyut ve enerji tüketimleri, sadece araştırma kurumlarına ve büyük şirketlere kurulacak seviyede. Yakın gelecekte evimizde kuantum bilgisayar satın almayı beklemeyelim.

Kuantum bilgisayarların teknolojik hazırlık seviyelerinin artırılmasındaki en önemli problemlerden birisi de geleneksel yöntemlerle kubit durumlarını okuma ve yazma için her bir kubite 4 yüksek frekans kablosu çekilmesi zorunluluğu ve okuma/kontrol elektroniklerinin oda sıcaklığında olmaları. Yani bin kubitlik bir bilgisayar için 10 mK oda sıcaklığı arasında 4 binden fazla yüksek frekans kablosu çekilmeli. Bu durum hem termal açıdan hem de fiziksel boyutlar açısından geleneksel yöntemlerle çözmesi kolay bir problem değil. Pek çok araştırma grubu, bu nedenle, kubit okuma/kontrol elektroniklerini oda sıcaklığından, kubit yakınlarına almanın yollarını aramakta, çoklu yonga yapılarıyla ölçeklenebilir mimarilerin geliştirilmesi hedefleniyor. Şekil 6'da gösterilen boyutların küçülürken, devre karmaşıklarının artmasının da bu yolla mümkün olacağı değerlendiriliyor.

Tek Akı Kuantumu tabanlı süperiletken devrelerde TOBB ETÜ'nün birçok patenti mevcut

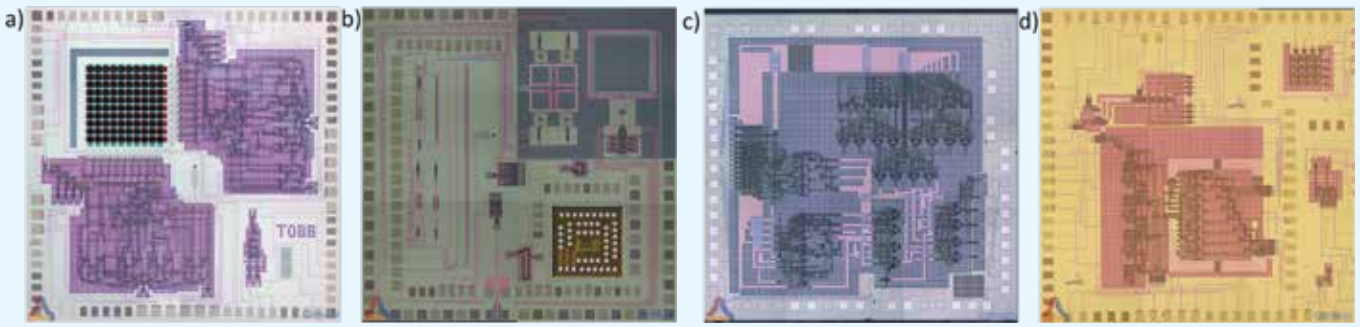
Şu anda kuantum hesaplama ve algılama gibi alanlarda en yüksek KTHS'ye sahip teknolojiler süperiletken tabanlı olduğu için ve süperiletken aktif ve pasif çevre birimlerinin düşük güç tüketimleri, çok yüksek hızlarda çalışabilmesi ve kuantum aygıtlarla benzer üretim altyapılarına ihtiyaç duyması, kontrol ve okuma devrelerinin de süperiletkenler ile yapılmasını doğal bir sonuç olarak ortaya çıkarıyor. Pek çok araştırma grubu, Süperiletken Tek Akı Kuantumu (Single Flux Quantum – SFQ) ve Adyabatik Kuantum Akı Parametronu (Adiabatic Quantum Flux Parametron-AQFP) tabanlı devreler ile kubit ve kuantum algılayıcıların entegrasyonları konularında çalışmalarına devam ediyor.

TOBB ETÜ Süperiletken Elektroniği Laboratuvarında da 2009 yılından beri bu konularda araştırmalar yapılıyor ve Tek Akı Kuantumu tabanlı süperiletken devreler konularında TOBB ETÜ'ye ait çoğunun uluslararası girişleri yapılmış ondan fazla patenti mevcut. Bu devrelerden bazıları Şekil 7'de gösteriliyor. Şekil 7a'da 10x10 süperiletken kinetik indüktans dedektör dizilerinin tepkilerini algılama ve adresleme devresi, Şekil 7b'de tek akı kuantumu-CMOS hibrit devre, Şekil 7-c'de 25 GHz frekansında çalışan bir işlemci için geliştirilen aritmetik-mantık birimi ve Şekil 7-d'de ise, kontrol elektroniği ile aynı yonga üzerinde üretilmiş bir süperiletken kuantum girişim aygıtı gösteriliyor.

Üstel artış nedir?

Satrancı Çinli bir keşişin icat ettiği söylenir. Kral oyunun methini duyar ve keşişi çağırıp oyunu kendisine öğretmesini ister. Oyundan çok hoşlanan kral, keşişe şöyle der: "Bana güzel bir oyun öğrettin, dile benden ne dilersen!" Keşiş, bunun karşılığında şu dilekte bulunur: "Haşmetlim, bu satranç tahtasının 64 karesi vardır. Birinci kareye 1 pirinç tanesi, ikinci kareye birincinin 2 katı, üçüncü kareye ikincinin 2 katı yani (n+1)' inci kareye n-inci karedekinin 2 katı olacak şekilde bu 64 kareyi tamamlayacak kadar pirinci vermelerini emrediniz." Saatler sonra vezir telaşla gelir ve "Haşmetlim, depodaki pirinç keşişe yetmedi" deyince kral vezire kızar: "Bir avuç pirinç kalmayacak kadar boşaldıysa ambarı neden doldurmadın?" Vezir kendini savunur: "Ambar ağzına kadar doluydu ama keşişin istediği daha fazla çıktı." Vezirin yanlış hesap yaptığını düşünen kral, saymanlara emir verip doğru bir hesap yapmalarını ister. Günlerce hesap yapıldıktan sonra baş sayman kralın huzuruna gelip durumu şöyle özetler: "Haşmetlim, günlerdir gece gündüz hesap yapıyoruz. Henüz hesabı bitiremedik ama şu ana kadar çıkan sayılara göre veziriniz haklı!" Baş sayman devam eder: "Ambardaki pirinç yetmeyeceği gibi, Çin'deki bütün ambarlardaki pirinçleri keşişe versek, üstüne gelecek yıllarda yetişecek pirinçleri de verecek olsak yine de keşişin istediğini karşılamıyor." Keşiş'e verilecek pirinç sayısı 2^{64}-1=18,446,744,073,709,551,615 adet olmuştur. Yani dünyanın yıllık pirinç üretiminin 2000 katı. Benzer şekilde, performansı üstel olarak artan, hata düzeltmeli ve tam dolanık 64 kubitli bir işlemcinin kapasitesinin ölçeklenmesini canlandırabilirsiniz.

Şekil 7 TOBB ETÜ'de geliştirilen süperiletken tek akı kuantumu tabanlı devrelerden örnekler.

TOBB
EKONOMİ VE TEKNOLOJİ
ÜNİVERSİTESİ

İş deneyimi ile mezun olmanın TAM YERİ TOBB ETÜ

Türkiye'de sadece **TOBB ETÜ**'de uygulanan ortak eğitim sistemi ile öğrenciler 3 farklı iş yerinde toplam 1 yıllık iş deneyimi ile mezun oluyor.

www.etu.edu.tr

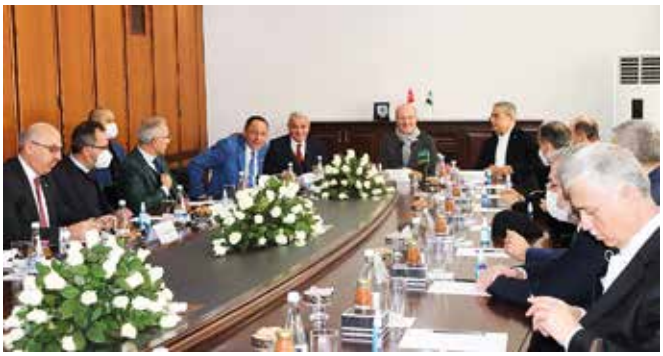
TOBB ETÜ | Tashkent
University of Economics & Technology

Türkiye-Özbekistan iş birliğinin somut örneği: TOBB ETÜ Taşkent

TOBB ETÜ Taşkent'te temaslarda bulunan YÖK Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar, iki ülke arasındaki iş birliğinin en somut örneğinin TOBB ETÜ Taşkent olduğunu belirterek gündemlerinde Özbek-Türk Üniversitesi'nin kuruluşuna dair ilgili bakanlıklarla müzakerelerde bulunmak olduğunu ifade etti.

Özbekistan ziyareti kapsamında TOBB ETÜ Taşkent Rektörü ve Özbekistan Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Adkham Ikramov ve akademisyenler ile bir araya gelen YÖK Başkanı Prof. Dr. Erol Özvar, TOBB ETÜ Rektörü Prof. Dr. Yusuf Sarınay'ın da aralarında bulunduğu, üniversite rektörlerinden oluşan bir heyet ile birlikte TOBB ETÜ Taşkent'i ziyaret etti. 23-29 Ocak 2022 tarihleri arasında gerçekleştirilen TOBB ETÜ Taşkent ziyaretinde, TOBB ETÜ'nün Türkiye'nin ekonomi alanındaki en iyi üniversitelerinden biri olduğunu belirten Prof. Dr. Özvar, ziyaretlerinin temel sebebinin Türkiye-Özbekistan arasında yükseköğretime dair iş birliği imkânlarını daha öteye taşımak ve üniversiteler arasında ortak eğitim-öğretim, Ar-Ge projeleri yürütme yollarını değerlendirmek olduğunu ifade etti.

"İki ülke arasındaki üniversite iş birliklerini daha ileri taşımalıyız"

Türkiye ile Özbekistan arasında üniversite düzeyinde iş birliklerinin daha ileriye taşınması gerektiğini söyleyen Prof. Dr. Erol Özvar, TOBB ETÜ Taşkent'te gerçekleştirilen toplantıda, Özbek halkının geçmişten bugüne ilmi sahalarda büyük başarılar gösterdiğini, dost Özbek halkının günümüzde de bilimsel alanda göz kamaştırıcı başarılar elde edeceğine inandığını dile getirdi. Özbekistan'daki reformların en kritik olanının yükseköğretim alanına dâhil olmak olduğunu ifade eden Prof. Dr. Özvar, "Biz, kardeş ülke olarak, Özbekistan'daki bu süreçte elimizden gelen her türlü desteği vermek ve deyimlerimizi paylaşmak istiyoruz. Bu çerçevede TOBB ETÜ Taşkent, Türkiye ile Özbekistan arasında yükseköğretim alanında yapılan iş birliğinin en somut ve müşahhas örneklerinden biridir. Bunların daha öteye taşınması lazım" diye konuştu.

"Nitelikli mezunlar vermeyi amaçlıyoruz"

TOBB ETÜ Rektörü Prof. Dr. Yusuf Sarınay ise konuşmasında TOBB ETÜ Taşkent'in Özbekistan yükseköğretim sisteminde kendine güçlü bir yer edineceğine inandıklarını, Türkiye ve Özbekistan ilişkilerini daha da ileriye taşıyacak nitelikli mezunlar vermeyi temenni ettiklerini kaydetti. TOBB ETÜ Taşkent Rektörü ve Özbekistan Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı Adkham Ikramov da Türkiye'nin saygın üniversitelerinden oluşan heyeti ağırlamaktan memnuniyet duyduklarını dile getirerek, TOBB ETÜ Taşkent'in Özbekistan ile Türkiye'nin yükseköğretim alanındaki iş birliğinin açık bir göstergesi olduğunu belirtti.

TOBB ETÜ Taşkent'teki eğitimin Türk eğitim standartlarına uygun olarak verildiğini kaydeden Adkham Ikramov, TOBB ETÜ Taşkent'i Özbekistan'ın önde gelen yükseköğretim kurumlarından biri haline getirmeyi amaçladıklarını ifade etti. Özbekistan ziyareti kapsamında üst düzey temaslarda bulunan Prof. Dr. Erol Özvar ve beraberindeki heyet, Özbekistan ile iş birliğine büyük önem verdiklerinin altını çizdi.

OEM, TOBB ETÜ Taşkent sistemine de kazandırıldı

TOBB ETÜ Taşkent; Türkiye ve Özbekistan Cumhurbaşkanlarının görüşmeleri doğrultusunda, TOBB ve Özbekistan Ticaret ve Sanayi Odası arasında imzalanan iş birliği anlaşması ile 2020 yılında kuruldu. İlk öğrencilerini 2020-2021 akademik yılında 'E-Ticaret ve Teknoloji Yönetimi' ile 'Uluslararası İşletme ve Girişimcilik' olmak üzere iki lisans programı ile kabul eden TOBB ETÜ Taşkent, Özbek gençlerin ihtiyaç ve taleplerini doğrultusunda ikinci yılında 'Mimarlık' ve 'İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı' bölümlerini de bünyesine kattı.

TOBB ETÜ, Türkiye'de ilk ve tek uygulayıcısı olduğu Ortak Eğitim Modeli'ni TOBB ETÜ Taşkent ile Özbekistan yükseköğretim sistemine de kazandırarak, teorik ve uygulamalı eğitimi bir arada sunuyor. Böylelikle iş dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikli ve tecrübeli insan gücü yetiştirme misyonunu Türkiye sınırlarının ötesine taşıyor.

“OEM’le birçok öğrencinin hayalini kurduğu kariyer fırsatlarını yakaladım”

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği’nin Şubat ayı röportajlar köşesi konuğu, Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümü 2012 mezunlarından Ahmet Recai Açıkgöz. Ortak Eğitim Modeli’nin(OEM) iş hayatında kendisine kazandırdığı ayrıcalıklardan söz eden Açıkgöz, “OEM vasıtasıyla henüz öğrenciyken birçok öğrencinin hayalini kurduğu şirketlerde çalışma fırsatı yakaladım. Kariyer planımı bu doğrultuda oluşturmak büyük bir ayrıcalık oldu” dedi.

Ahmet Recai Açıkgöz, interdisipliner bir alan olması sebebiyle seçtiği Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümünden mezun olmadan kısa bir önce Bakanlığın ‘Teknogirişim Hibe Desteği’ni alarak kurduğu Areca Teknoloji şirketiyle başlayan kariyer yolculuğunu bizlere anlatıyor. Aldığı bu burs desteğiyle San Francisco’da çeşitli eğitimler alma şansını yakalayan Açıkgöz, aynı dönemde Stanford Üniversitesi, İnovasyon ve Girişimcilik Programı’na başlamış. Buradaki eğitimi devam ederken 2016 yılında yine bir TÜBİTAK desteğiyle Sanal Gerçeklik ve Artırılmış Gerçeklik Teknolojilerine odaklanan Retinas şirketini TOBB ETÜ’den iki arkaşıyla kurmuş, şu anda TOBB ETÜ Garaj’da faaliyetlerine devam ediyor.

‘Safemind’ adlı sanal gerçeklik ürünü ile fobileri tedavi ettiklerini anlatan Açıkgöz, San Francisco ve Los Angelas’ta bu tedavinin kullanıldığını sonrasında Retinas’ın San Francisco ve Berlin’de de şubelerinin açıldığını anlatıyor. Sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik teknolojileri alanında Meded, Talim gibi farklı nişlere hitap eden uygulamalar geliştiren Açıkgöz, Yeni Nesil Dijital Tıp Eğitimi Platformu olan TK TUSmedline’ı hayata geçirerek, sağlık bilimleri öğrencilerinin eğitim hayatına destek olup uzmanlık sınavlarına hazırlamak kapsamındaki faaliyetlerine destek oluyor.

Ahmet Recai Açıkgöz kimdir? Bize biraz kendinizden bahsedebilir misiniz?

1988 yılında Ankara’da doğdum ama aslen Gazientepliyim. Defne Alya ve Asaf Çınar’ın babasıyım. Girişimcilik, özellikle de teknoloji girişimciliği konularında çalışıyorum. Seyahat etmekten ve farklı kültürleri tanımaktan çok hoşlanırım. Amatör olarak elektronik müzik ve senaryo yazarlığıyla uğraşıyorum.

TOBB ETÜ’de geçirmiş olduğunuz eğitim-öğretim yıllarınız ile ilgili neler paylaşmak istersiniz?

TOBB ETÜ macerası benim için 2006 yılında başladı. Bildiğiniz üzere TOBB ETÜ’de 3 dönem süren oldukça yoğun bir eğitim-öğretim programı mevcut. Elektrik-Elektronik Mühendisliği zor bir bölüm. Okula başladığımda eğitim tek binada devam ediyordu. Bu sebeple farklı disiplinlerden öğrencilerle arkadaşlık geliştirme fırsatım oldu. Bunun profesyonel kariyerimde çok faydasını gördüğümü söylemek isterim. İkinci yabancı dil olarak İspanyolca ve Almanca almıştım, bu doğrultuda belirtilen ülkelere öğrencilik yıllarım boyunca birkaç kez seyahat edip pratik yapma imkanı yakaladım. Her TOBB ETÜ mezunu öğrenci gibi çok kolay geçmeyen ancak keyifli bir eğitim hayatım oldu.

Sizi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümünü okumaya sevk eden bir hikayeniz var mı?

Mühendislik okumaya karar verdiğimde, profesyonel anlamda seçeneklerimi açık tutmak açısından Elektrik-Elektronik Mühendisliği bölümünü tercih ettim. Elektrik-Elektronik Mühendisliği müfredatında hem temel bilimler dersleri, hem de mühendislik özelinde birden çok seçeneğiniz mevcut. Örneğin; elektrik alanına yönelip zayıf akım, yüksek akım ya da güç elektroniği alanına yönelip mikro işlemciler, gömülü sistemler, kontrol

mühendisliği vb. alanlarında bir kariyer inşa etmeniz mümkün. Onun yanı sıra tercihinizi yazılım sektöründe de kullanabilirsiniz. Özellikle teknoloji alanında değişim hızlı gerçekleştiği için açık kariyer kavramını çok önemsiyorum. Düşünsenize ben fakülteye başladığımda henüz Steve Jobs, Iphone'u tanıtmamıştı bile. Bu anlamda interdisipliner alanlar size bir özgürlük sağlıyor.

Ortak Eğitim Modeli, iş hayatınızda size bir ayrıcalık sağladı mı?

Ortak Eğitim süreci benim kariyerimde oldukça belirleyici bir etkiye sahip oldu. Öğrencilik yıllarımda öncelikle sanayi, işletme koşullarını tecrübe etmek adına ilk ortak eğitimimi İzmir Demir Çelik Fabrikası'nda ağır sanayi koşullarında otomasyon, plc ve enerji yönetimi alanlarını tecrübe ederek gerçekleştirdim. Sonrasında savunma sanayi alanında hem akademik hem uygulamalı projelerin gerçekleştirildiği TÜBİTAK SAGE'de 4 ay kadar çalıştım. Son olarak da yine savunma sanayi alanında özellikle İnsansız Hava Teknolojileri alanında ülkemizde ilkleri gerçekleştiren TUSAŞ'ta (TAI) 4 ay kadar süren bir ortak eğitim sürecini tecrübe ettim.

Tüm bu tecrübeler sonucu teknoloji girişimciliğinin yapmak istediklerim ve hedeflerime daha uygun olduğu kanaatiyle, girişimcilik dünyasına adım attım. Bildiğiniz gibi bahsi geçen şirketler birçok teknoloji-mühendislik öğrencisinin nihai kariyer hedefleri arasında yer alıyor. Ortak Eğitim Modeli vasıtasıyla henüz öğrenciyken bu organizasyonları tecrübe edip, kariyer planımı bu doğrultuda oluşturmanın büyük bir ayrıcalık olduğu kanaatindeyim.

Kariyerinize Areca Teknoloji şirketi ile başlayıp 'Retinas' ve 'TUSmedline' ile devam ettiğinizi bilmekteyiz. Bu süreç nasıl ilerledi anlatabilir misiniz?

Evet, sanırım bu röportajın benim açımdan en keyifli sorusu bu oldu. Aslında Areca Teknoloji'yi mezuniyetimden çok kısa süre önce henüz öğrenciyken kurdum. TAI'deki ortak eğitim sürecim devam ederken Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın o zamanki adı 'Teknogirişim Hibe Desteği'ni (şimdi aynı program TÜBİTAK BİGG-1512) kazanarak teknoloji girişimciliği kariyerime de başlamış oldum. Temelde 'Areca Teknoloji Elektromanyetik Sensör', Ar-Ge faaliyetlerini yürütüyordu. Prototipini tamamladığım ürün seri üretime geçmedi. Donanım temelli girişimlerin yaşadığı sorunların neredeyse hepsini yaşayarak faaliyet ana konusunu yazılım odaklı teknolojilere pivot etti.

Yazılım anlamında bir süre hizmet sağlayıcı olarak faaliyetlerime devam ederken bu sırada TÜBİTAK 2239 burs programına yaptığım başvuru olumlu sonuçlandı. TÜBITAK 2239 Programı daha öncesinde Teknogirişim Hibe Desteği alan başarılı girişimcilere 30 bin dolar kaynak sağlayarak, dünyanın istediği herhangi bir yerinde girişimcilik ve teknoloji konularında eğitim almasını sağlayan çok faydalı ve yararlı bir uygulamaydı.

Dolayısıyla bu bursla birlikte benim için eşsiz bir deneyim olan hem de kariyerime yön veren 'Silikon Vadisi' günleri başladı. San Francisco'ya giderek girişimcilik ekosistemini, kalbinde tecrübe etme fırsatım oldu. Burada 'İnkübatör ve Hızlandırıcı' programlarına katılarak, iş modeli geliştirme, finansman yönetimi, ölçeklenebilirlik ve proje yönetimi konularında uygulamalı eğitimler alma fırsatını yakaladım.

Yine aynı dönemde Stanford Üniversitesi, İnovasyon ve Girişimcilik Programı'na yaptığım başvuru olumlu sonuçlandı ve buradaki eğitim sürecim başladı. Yine eşsiz bir tecrübe olduğunu belirtmeden geçmem mümkün değil. Stanford Üniversitesi'nin Silikon Vadisi kültürü üzerinde oldukça yoğun ve baskın bir etkisi mevcut. Akademik bilginin nasıl teknolojiye dönüştürüleceği, bu teknolojinin de pazara nasıl sunulacağı gibi çok kritik alanlarda dünyanın en yetkin hocalarından uygulamalı örnekleriyle eğitim alma fırsatı yakaladım. 2016 yılında tüm bu Silikon Vadisi günleri devam ederken eş zamanlı olarak TOBB ETÜ'den dönem arkadaşım olan, Endüstri Mühendisliği'nde de çift ana dal programını tamamlayan Ethem Yavuz ve o dönemde Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastanesi'nde Psikiyatri Klinik Şefliği görevini yürütmekte olan Fatih Yavuz ile birlikte Sanal Gerçeklik ve Artırılmış Gerçeklik Teknolojilerine odaklanan Retinas'ı yine bir TÜBİTAK desteğiyle 2016 yılında kurduk. Retinas faaliyetlerine bir süre TOBB ETÜ Garaj'da devam etti.

Sanal gerçeklikle fobi tedavisini sağlayan 'Safemind' adlı sanal gerçeklik ürünümüz, elde ettiğimiz bu tecrübeler ışığında ilk müşterilerini San Francisco ve Los Angeles'taki psikoloji kliniklerinde bulmayı başardı. Sonrasında gerçekleştirdiğimiz hızlandırıcı başvuruları da olumlu sonuçlanınca tohum yatırımı alarak Retinas'ı San Francisco'ya taşıdık. Aylık üyelik modeliyle çalışan Safemind, zihin sağlığı profesyonellerine destek amaçlı bir ürün olarak çok kısa sürede önce batı yakasındaki eyalet ve şehirlerde sonrasında da doğu yakasındaki eyaletlerde psikolog ve psikiyatrisler tarafından kullanılmaya başlandı.

2017 yılına geldiğimizde Safemind'in müşteri ağı Avrupa'da da genişlemişti. Bunun üzerine Berlin Bölgesel Yönetimi Kalkınma Ajansı tarafından Almanya'ya davet edilerek faaliyetlerimizin bir kısmını orada yürütmek üzerine bir talep aldık. Bu yöntemle Retinas'ın bir şubesini de Berlin'de açmış olduk. Bu sırada sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik teknolojileri alanında Meded, Talim gibi farklı nişlere hitap eden uygulamalar geliştirdik.

Eşzamanlı olarak Horizon 2020 kapsamındaki AB Komisyonu projelerinde partner olarak yer alıp iş ağımızı ve teknoloji kabiliyetlerimizi geliştirme fırsatını yakaladık. 2018 yılında Unicefile birlikte geliştirdiğimiz SELP(-Social and Emotional Learning Platform) adlı uygulamamız BM proje yarışmasında arka arkaya 2 yıl finale kaldı ancak ödülü bir türlü kazanamadık.

2019 yılına geldiğimizde, Güney Kore hükümeti tarafından gelen bir davetle asya pazarını tecrübe etme şansımız oldu. Sonrasında Japonya menşeili Rakuten'in hızlandırıcı programına seçilerek Japonya iş kültürü ve girişimcilik ekosistemini tecrübe etme fırsatını yakaladık. Güney Kore de Berlin'de uyguladığımız aynı modeli burada da kurgulamayı hedefleyip uzun vadeli planlamalara başlamışken COVID-19 salgını sebebiyle geri adım atmak zorunda kaldık. Pandemi koşullarının oluşturduğu şartlar sebebiyle sanal gerçeklik teknoloji ve uygulamaları da ciddi pazar problemleriyle karşılaştı.

Tüm bu tecrübeler sayesinde 40'tan fazla ülkeyi ziyaret edip çok farklı kültürden insanla birlikte çalışıp, yurt dışında yaşama fırsatını da elde etmiş oldum. 2021 yılında Türkiye'de tıp alanındaki bilimsel yayıncılığın öncüsü olan Türkiye klinikleri ve alanında uzman akademisyenlerin bulunduğu kalabalık bir ekiple, (ekibin tek doktor olmayan üyesi olarak) birlikte Yeni Nesil Dijital Tıp Eğitimi Platformu olan TK TUSmedline'ı hayata geçirdik. Platform, sağlık bilimleri öğrencilerinin eğitim hayatına destek olup uzmanlık sınav-

larına hazırlamak kapsamındaki faaliyetlerine halen devam ediyor.

İş yaşantınız süresince sizi heyecanlandıran projeleriniz oldu mu ve firmalarınız ile ilgili yeni projeleriniz var mı?

Kesinlikle oldu. 2021 yılı sonunda kişisel olarak yaptığım kariyer değerlendirmesinde girişimcilik tecrübem boyunca 43 ayrı projeyle ilgilendiğimi bunlardan yalnızca 8 tanesinin nakit akışı sağlayabilen işlere dönüştüğünü görmek biraz hayal kırıklığı yaratsa da her birinin başlangıcının oldukça heyecan verici olduğunu söylemek mümkün. Tabi her bir proje aslında sizin için bir okul gibi oluyor. Tecrübe ederek, yanlış yapa yapa doğru yapmayı olmasa da aynı yanlışları yapmamayı öğreniyorsunuz.

Burada kritik olan denemekten vazgeçmemek, aynı hataları tekrarlamamak. Birden fazla işle uğraştığınızda zaman yönetimi, oldukça kritik bir rol oynuyor. Yürüttüğünüz farklı projelerdeki olumlu ve olumsuz gelişmelerin birbirini etkilememesini de sağlamanız gerekiyor. Özellikle interdisipliner ekiplerle birlikte çalışıyor ve ekip koordinasyonu gibi işlerle uğraşıyorsanız her bir projede ayrı bir iletişim ve koordinasyon yöntemi geliştirmek ve işletmek oldukça önemli. Bir girişimci olarak aynı anda birden çok işle uğraşma kabiliyetinizin üstel bir şekilde gelişmesi gerekiyor.

TOBB ETÜ'den yeni mezun olacak ve kendi işini kurmak isteyen girişimci mezunlarımıza neler söylemek istersiniz, tavsiyeleriniz var mıdır?

Girişimcilik konusunda birden fazla yol ve yöntem mevcut. Örneğin ben kariyerime girişimci olarak başladım ve tüm süreci kendi tecrübelerimle öğrenerek yürüttüm .Bu tabi bilinçli bir tercihti ancak şimdiki aklım olsa girişimciliğe daha güvenli bir alandan geçiş yapardım. Yani daha önce girişimcilik yapmış birinin yanında çırak olarak başlasaydım süreç hem daha hızlı hem daha az yıpratıcı hem de öğrenme süreci çok daha hızlı gelişebilirdi. Tabi bu kişinin öğrenme yöntemiyle de alakalı, ben tecrübe ederek öğrenenlerdenim. Kendim tecrübe ettiğimde öğrenmenin yanında içselleştirme fırsatımın da olduğunu düşünüyorum. Ancak bu, oldukça yorucu ve sabır gerektiren bir süreç.

Bu kapsamda girişimci adayı arkadaşlara ilk tavsiyem, girişimcilerin yanında bir süre çıraklık yapmaları. Tabi bu bağlamda aileden gelen bir tecrübe varsa bu da çok kıymetli. Yani çekirdek ailede tüccar, sanayici, girişimci mevcutsa, bu arkadaşlarımız oldukça şanslı. Çünkü halihazırda bir girişimcilik ekosisteminin içinde büyüme fırsatları oluyor. İkinci tavsiyem temel ticari kaidelerin öğrenilmesi doğrultusunda. Dünyanın her yerinde ticaretin kuralları aynı; güven, dürüstlük ve taahhütün yerine getirilmesi. Bunlar çok genel geçer kavramlar gibi görünebilir ancak mutlaka içselleştirilmeli. Aksi durumda kısa süreli başarılar elde edilebilir ancak sürdürülebilir ve ölçeklenebilir bir yapının bu etkenler olmaksızın kurulması neredeyse imkansız.

Üçüncü tavsiyem ise pazar. Herhangi bir iş fikrini oluşturduğunuzda bunun pazar payının tayin edilmesi ve rasyonel yaklaşımla ortaya konulması gerekiyor. Yani Mars'ta giyilecek bir ayakkabının geliştirilme ve araştırma süreci çok heyecanlandırıcı ancak maalesef henüz bir pazarı yok. Bu anlamda iş fikrimizi etrafımızdaki herkesle paylaşmak, pazar analizi konusunda bize çok yardımcı olacaktır. Genelde girişimciler iş fikirlerinin çalınmasından çekinirler ama girişimcilik dünyasındaki temel kaide yüzde 10 fikirse yüzde 90 uygulamadır. Yani bir fikri kim uygularsa aslında sahibi de o olur. Dolayısıyla fikirlerimizi paylaşmaktan asla çekinmemeliyiz. Aksi durumda kendimizi her şeyin çok güzel olduğu yapay bir "Alice Harikalar Diyarında" bulabiliriz.

Dördüncü tavsiye ise ekip. Girişimcilik iş yükü ve doğası itibariyle tek kişinin gerçekleştirmekte oldukça zorlanacağı bir iş yükümlülüğünü barındırır. Ben denedim oradan biliyorum. Aynı zamanda henüz bir ekibi bile kendi fikrinize inandırıp oluşturamamışken, üreteceğiniz hizmet ya da ürün neden pazarda kendine karşılık bulsun ki? Ekip kurmak bu anlamda çok önemli ancak doğru üyelerin tayini çok daha önemli. Bir ekipte aynı işi yapabilecek iki kişi varsa, bunlardan birisi fazlalıktır. Ekip üyelerinin birbirlerinin eksikliklerini gideren, farklı nitelik ve kabiliyetlerdeki bireylerden oluşturulması, başarı şansını oldukça artırır. Ayrıca multidisipliner ekip üyeleri sorunlara farklı bakış açılarıyla yaklaşabileceğinden, bir teknoloji fikri üzerine çalışsanız bile ekip üyelerinin yüzde 50'sinden fazlasının mühendis olması başarı şansınızı artıracaktır. Bu, mutlaka kalabalık bir ekiple işe başlayacağınız anlamına gelmiyor tabi. Buradaki optimizasyonu sağlamak girişimcilikteki ilk sorumluluklarınızdan.

Beşincisi, kaynakların yönetimi ve kullanımı. Herhangi bir iş fikrini hayata geçirmeye karar verdiğinizde, aynı zamanda bir başkasını hayata geçirmemeye karar vermiş olursunuz. Bu, fırsat maliyeti olarak tanımlanan bir kavram. Kaynakları; maddi kaynaklar, manevi kaynaklar ve insan kaynakları olarak tanımlamak mümkün. Maddi kaynaktan kastım,

bildiğiniz üzere finansman. Bu iş fikrine ne kadar finansman ayırabilirsiniz? Finansmanınız var mı yoksa bir yerden mi bulacaksınız? Nereden ve nasıl? Manevi kaynaklardan kastım; zaman, sabır ve ısrarcı olmak. Bu iş fikrine zamanınız var mı, sabredebilecek misiniz ve yeterince ısrarcı olacak mısınız? İnsan kaynaklarından kastım ise ekibinizde bu iş fikrinizi gerçekleştirebileceğiniz kimse var mı ya da böyle birini tanıyor musunuz? Yani Mars'ta giyilecek bir ayakkabıyı geliştirecek iki adımda ulaşabileceğiniz kimseyi tanımıyorsanız bu sizin için gerçekçi bir iş fikri sayılmayabilir.

Altıncısı, yöntem. Başarılı girişimcilerin bir sonraki girişimlerinde de başarılı olmalarının tek sebebi finansman kaynaklarının zenginliği değil. Evet, bu önemli bir etken ancak tüm bu sürecin bireyler için değişen basit bir denklemi var. Bunu keşfeden girişimciler değişkenleri farklı olmakla birlikte aynı denklemi farklı iş fikirlerine uygulayarak sürekli ve devamlı başarılı olabilirler. Bu denklemi öğrenmenin yolu araştırmaktan, okumaktan, değerlendirmekten; başka girişimcilerin hikayelerini tahlil etmekten ve dene, yanıl, tekrar dene yönteminden geçiyor.

Son olarak, denemekten vazgeçmeme. Tolstoy'un ünlü 'Anna Karenina' eserini okuyan arkadaşlarımız mutlaka vardır. Bildiğiniz gibi kitap şu cümleyle başlar: "Tüm mutlu evlilikler birbirine benzer ancak her mutsuz evliliğin kendine has bir hikayesi vardır." Bunu girişimciliğe uyarladığımızda, "Tüm başarılı girişimler birbirine benzer. Her başarısız girişimin kendine has bir sebebi vardır" kalıbıyla karşılaşırız. Bahsettiğimiz bu sebebi, her girişimimizde tahlil edip bir sonraki sefere onu bertaraf ederek yolumuza devam etmemiz gerekiyor. Denemekten vazgeçmememiz gerekiyor. Bir girişimci olarak zaten standart başarı, başarısızlık normlarını reddetmiş oluyorsunuz. Bu bağlamda Milli Piyango'nun efsane sloganını hep aklımızda tutalım: "Almazsan, çıkmaz!" yani denemezsek, olmaz.

Yoğun iş temponuzdan arta kalan zamanınızı nasıl geçiriyorsunuz?

Henüz çocuklarım çok küçük olduğu için onlarla birlikte tüm dünyayı yeniden keşfetmek eşsiz bir tecrübe. Tabi bir girişimci olarak mesai kavramınız olmadığı için aslında uyumadığınız her an fiilen olmasa da zihnen çalışıyorsunuz. Hatta çoğu zaman ailenizi de bu işe ortak ediyorsunuz. Bu zamanlar haricinde elektronik müzikle ilgileniyorum. Kısa filmler izlemekten oldukça keyif alıyorum. Hikayenin bir çırpıda basit, sade ve yalın bir şekilde bu kadar kısa sürede anlatılıyor olması gerçekten saygı duyulması gereken bir eylem. Yanı sıra bir Antepli olarak, yemek yemekten ve yapmaktan çok hoşlanıyorum.

TOBB ETÜ Mezunlar Derneği hakkındaki düşünceleriniz ve beklentileriniz nelerdir?

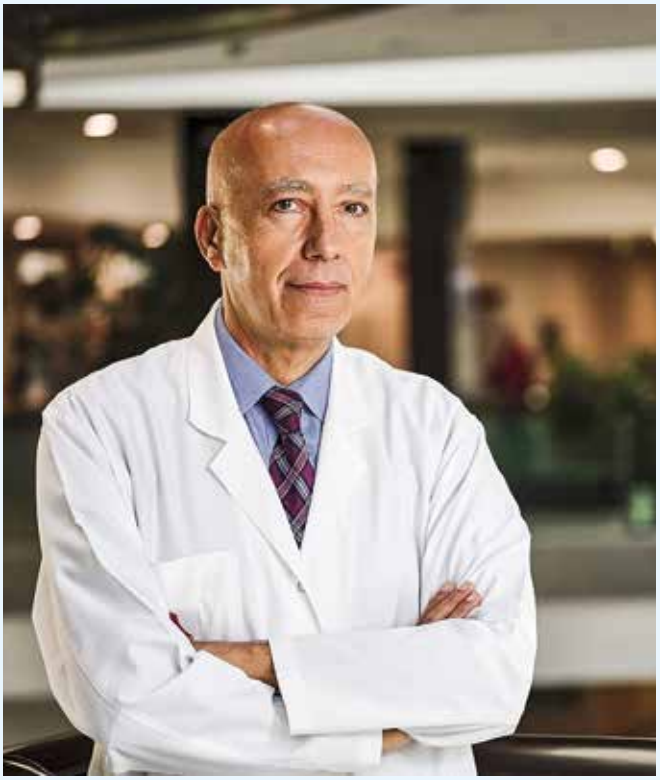
Son dönemde artan faaliyetleri ve mezun etkinlikleriyle oldukça önemli bir boşluğu doldurduğu kanaatindeyim. Ben TOBB ETÜ'ye başladığımda henüz 3 yıllık bir okulken şimdi neredeyse 20'inci yılımıza girmek üzereyiz. Bu bağlamda sahip olduğumuz mezun çeşitliliği ve insan kaynakları oldukça kıymetli. TOBB ETÜ MED'in de bu kaynakların harekete geçirilmesi konusundaki faaliyetlerini ve etkisini hem takdir ediyor hem de önemsiyorum. Bu ay beni ağırladıkları için de çok teşekkür ediyorum.

BEBEKLERDE EGZAMA NEDİR? NASIL TEDAVİ EDİLİR?

Bebeklik egzeması (atopik dermatit), kalıtsal olarak alerjiye yatkın bireyin ilk görülen alerjik hastalığıdır. Her 10 çocuktan bir veya ikisinde görülürken sıklığı tüm diğer alerjik hastalıklarda olduğu gibi giderek artar.

Görülme sıklığında yaşanan artıştan; doğal yaşamdan uzaklaşma, yaygın antibiyotik ve aşı kullanımı sonucu hastalıkların azalması ve stres ayrıca ev içi alerjenlerin arttığı şehir yaşamı sorumlu tutulur. Genellikle 3 ve 4'üncü aylarda yanaklarda kuru bir zeminde kızarık pütürlerle karakterize olan bebeklik egzeması, kol ve bacakların dış yüzeyi ve gövdede de olabilirken 2 yaştan sonra kol ve diz içleri en sık tutulan yerlerdir.

Belirtileri nelerdir?

- Temel özelliği kaşıntılı oluşudur.
- Çocuk, kaşımak için yeterince büyükse yatağı ve cildi kan içinde kalabilir.
- Bazen de enfekte olup sulanabilir.
- Tüm diğer alerjik hastalıklar gibi kronik yani uzun süreli ve düzenli takip gerektiren bir hastalıktır.
- Seyri esnasında çokca alevlenme ve yatışma dönemleri gösterir.
- Yatışırken, yaşla birlikte çocukta burun ve solunum yolu alerjisi, yani alerjik nezle ve astım gelişebilir ki bu oran yüzde 50'ler civarındadır.
- En çok yumurta, süt, buğday, fındık gibi alerjik besinlerin, bebeğe anne sütüyle geçmesi ve bebeği duyarlandırması sonucu gelişir.
- Ev tozu akarları da bir etkendir.

Prof. Dr. Zafer ARSLAN

TOBB ETÜ Hastanesi
Pediatrik Alerji Uzmanı
zarslan@tobbetuhastanesi.com.tr

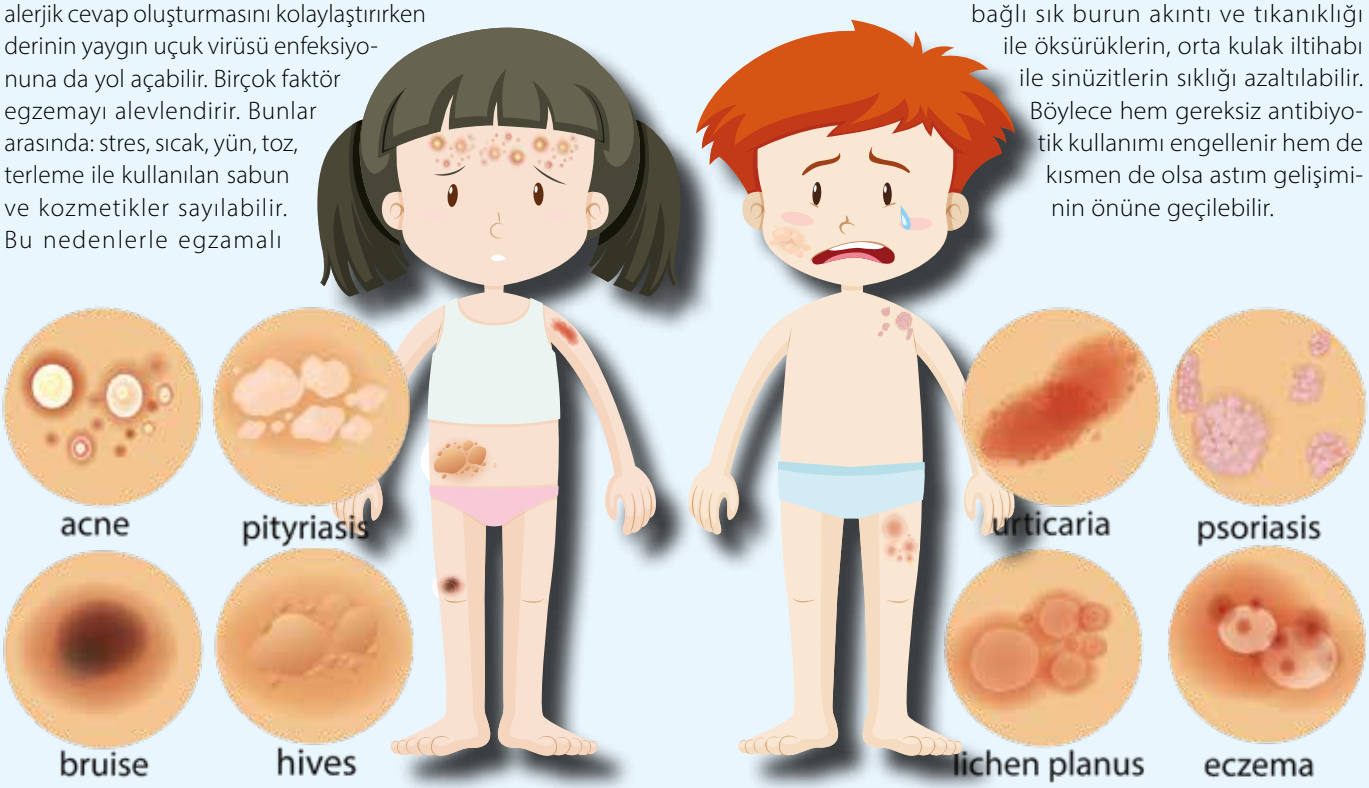
Egzamayı alevlendiren faktörler

Bu hastalıkta deri, normal kişilerin derisinden farklı olarak nemi tutan moleküller ve esansiyel yağ asitleri açısından fakirdir. Ayrıca derinin savunması da kusurludur. Bu nedenlerle kuru olan deri yeterince nemlendirilemezse, kaşıntı ile bütünlüğü bozulur. Normalden fazla olarak bulundurduğu mikroplarla da kolayca enfekte olur. Bu durum ev tozu akarlarının ve diğer çevresel alerjenlerin deriyi etkilemesi ve alerjik cevap oluşturmasını kolaylaştırırken derinin yaygın uçuk virüsü enfeksiyonuna da yol açabilir. Birçok faktör egzemayı alevlendirir. Bunlar arasında: stres, sıcak, yün, toz, terleme ile kullanılan sabun ve kozmetikler sayılabilir. Bu nedenlerle egzamalı bebeklerin bu faktörlerden sakınılması gerekir.

Nasıl tedavi edilir?

Tedavinin temeli, alerji tetkikleri ve gerekirse deri testi ile belirlenen, başta besin olmak üzere sorumlu alerjenden kaçınılmasıdır. Bebek sadece anne sütü alıyorsa anneninde bu besinlerden sakınması gerekir. Yanı sıra kuru derinin nemlendirilmesi temeldir. Bebeğe yünlü giysi giydirilmemeli yatakta yün ve yerde yün halı olmamalıdır. Oda sıcak olmamalı, toz ıslak nemli bir bezle alınmalı çocuk terlemeyecek şekilde pamuk ve penye giysiler ile giydirilmelidir.

Steroidli kremler ve antialerjik ilaçlar da yeterli doz ve sürede doktor gözetiminde kullanılabilir. Erken dönemde tanısı konabilen egzemalı çocukta, bu tedbirler alınırsa, ilerleyen dönemlerde gelişebilecek solunum yolu alerjisine bağlı sık burun akıntı ve tıkanıklığı ile öksürüklerin, orta kulak iltihabı ile sinüzitlerin sıklığı azaltılabilir. Böylece hem gereksiz antibiyotik kullanımı engellenir hem de kısmen de olsa astım gelişiminin önüne geçilebilir.

TOBB President M. Rifat Hisarcıklıoğlu:

If we are to talk about richness we must not miss 'the green industrial revoluton'

Following the climate convention, Turkey is now expected to put forward its climate change action plan clearly. The green Deal process must be seen as Turkey's new developmental and growth agenda. In order to cease to talk about today's futile agenda and get ahead with the future, we must not miss the green industrial revolution.

The pandemic has affected many businesses and sectors economically negatively. Plus how and where the supply chain is executed has become much more important. The supply chain crisis that has deepened globally more recently, is the result of the pandemic affecting different countries differently. Not only has the pandemic period shown differences for different countries, the Green Deal process shall also show differences for different countries, areas, companies and even people. Thus inequal or assymetric effects will continue to be present.

The importance of administrative skills have never been this crucial

In the same period, administrative skills have never become this crucial for everyone. The administrative capacity or incapacity in the countries part of a supply chain that did not affect one in the past, has now become an important economic factor. In short, it has now become ever more critical how and from whom you execute your supply chain. For the same reason, the ongoing energy supply issues and power cuts in Turkey were not something we were used to before. The issues in factories production capacity due to cuts in gas and electricity has become a major issue for a global supply chain crisis. The order of the company, therefore, which has not been timely supplied cannot be supplied timely. The energy cooperation between public and private sector is now being further questioned in terms of properness and energy supply security.

Our capacity of strategic planning seems limited

More importantly, the weakness in our capacity of strategic planning has begun to show in a time when admistrative capacity of the countries part of the global value chains have become ever more critical. It has now become ever more apparant to be more careful and better prepared, planned and executed since the green deal process is also likely to be volatile as the pandemic period.

Following the climate convention, Turkey is now expected to announce its climate change action plan consistently. The green deal process needs to be regarded as Turkey's new developmental and growth agenda and a great opportunity for Turkey to cease to talk about today's futile agenda and focus on tomorrow. It is crucial to work within a collective mind and dialogue.

We have mighty but reachable green goals

Turkey approved in 2021 at its senate the Paris Climate Treaty for which it was one of the first signatories back in 2016. Besides the net zero goal has been offically set for the year 2053. This means that the carbon emission that is currently round 506 million ton will need to be reduced to 80 million ton. This is a highly big yet reachable goal. Therefore, a comprehensive energy action plan in line with 2053 net zero and 2030 coal exit goals are urgently needed. We need to know two things before that. First, we need to establish how and when we are going to stop use of coal as a primary energy source. If we want to clinch the 2053 goal, research suggests that we need to discontinue use of coal before 2030 or 2035. It is not easy but we can do it. Second, companies need a carbon pricing and taxation tariff that would help them incentivise to reduce their carbon emissions. To devise this carbon pricing system will also mean to establish the priorities of the industrial policy. The EU's Green Classification blueprint will categorise which investments will be regarded as green.

The transition period cost

At this precise moment another important decision needs to be made. We will either raise the carbon cost for all sectors or we shall spread it over time for all sectors and prioritise the coal discontinuation. Therefore, we will minimise to make it more managable rendering it more easy and fair for areas that are disadvantaged in terms of transition period costs. Either all sectors will feel the costs most painfully across whole Turkey or the cost will be limited to some sectors and only some areas in an effort to reduce their carbon emissions in line with 2053 plan.

The green deal could be a golden

opportunity for Turkey to make a brand new case with the EU as well as a new industrial policy and decrease the energy supply dependency on and import from other countries. The establishment of a coordination centre in charge of this main agenda as well as a collective stance in colloboration with different ministries and governmental offices and precision in better planning for a such a decisionmaking process shall all ease this whole difficult process.

A new record of 20 years broken in merger and purchasing index in 2021

The report titled 'the merger and purchasing from the KPMG perspective 2021' drawn up for the third time by KPMG Corporate Finance Department has been published. According to the report that analyses 2021 data, the merger and purchasing transactions worldwide performed over a 20 years results and broke a new world record. It too showed an upward trend in Turkey and the number of transactions grew.

According to the report titled 'the merger and purchasing from the KPMG perspective 2021' drawn up for the third time by KPMG Corporate Finance Department, the total amount of official transactions in Turkey over 2021 reached a record 14.3 billion USD; and with the unofficial transactions it went over about the level of 15.8 billion USD. The report also anticipated that it retains a positive Outlook for 2022 with growing interest in technology and production sectors positing that both the total amount and number of transactions shall rise.

Remembering the general outlook

As one may remember, as in 2020, the pandemic continued its full effects both on local and global scale on social, economic and trade life in 2021.

Even though the global vaccination efforts sped up thus normalisation supported, the potential risks that new variants might be spewn have been the focal point of the global economy. In addition to the agenda of the pandemic, recent developments in the Western Asia, disasters worldwide owing to the climate change, elections across the different parts of the world as well as anti-vaccin protests and activism have been in the foreground of political and economical agenda in 2021. The last quarter of the year has been dominated by jeopolitical comflicts. We can now more clearly see this tension in the reflection of these regional ongoing conflicts.

In the wake of these recent developments, when the merger and purchasing trends in 2021 are evaluated, the merger and purchasing activities in general overperformed. With the effects of the pandemic restrained relatively and the economic improvements and impact of growing liquidity as a result, the volume of global merger and purchasing transactions in 2021 showed a considerable rise compared to the previous year and reached a record high 5.1 trillion USD. The main reasons behind this record high transaction volume on

a global scale were merely increasing liquidity, impulse of investment of financial investors, sectoral consolidation and restructuring in supply chains.

When we look at Turkey, in conrast with the rest of the world and in light of local developments, the investor impulse has shaped the transaction volume primarily. In addition to the pandemic-related uncertainties, political tensions with the EU and USA and likelihood of some sanctions in the wake of these, the instability in our near geography and weak lira have all continued to play a role on the process of merger and purchasing transactions. In the light of this all, thanks to the high-volume transactions, the local merger and purchasing volume performed over last year's figures and reached the threshold of 14.3 billion USD.

TOBB celebrates its 70th birthday with the same dynamic spirit

The TOBB president M. Rifat Hisarcıklıoğlu noted that TOBB, an umbrella organisation for the Turkish private sector, celebrating its 70th anniversary this year retains 'the same dynamic spirit after 70 years, and that it continues to work for a stronger economy and stronger Turkey.'

The TOBB president M. Rifat Hisarcıklıoğlu stated that the union has reached an examplary status making constant progress over these 70 years. He reminded that it was fully incepted on 7 February 1952 with the election of its first sub-committees, which was established officially with its parlimantary act on 15 March 1950 and whose first GA was held on 6 February 1952 noting that 'over the 70 years it has transformed from a local organisation into a global actor. It brought together both geographically and sectorwise the whole Turkish business world with its 365 chambers and commodity exchanges and 65 sector councils.' He noted that he was elected as the governor for all private sector organisations between the Atlantic and Pacific.

'We are a pioneer in chambers and commodity exchanges system in the world' Hisarcıklıoğlu said as TOBB, they are pioneering to realise and serve the country from one of Turkey's biggest dreams to manufacture a car tobringing together TOGG investors, orchestrating local vocational education, modernisation of land ports of entry, establishment of credit guarentee fund and Arbitration and Conflict Resolution Centres, licensed depots and Turkish Produce Expertise Commodity Exchanges to opening Turkish Trade Centre abroad

He added the chambers and commodity exchanges that make things easier for everyone has set an example worldwide; bringing together the private sector with enhanced facilities and corporate capacity.

He stated that not only does TOBB realise its great responsibility to create solidarity but also plays a critical role in offering permanent solutions for problems with its results-oriented approach beyond only addressing them.

He also thanked everyone attributed in the great history of the organisation that contributed to this great legacy noting that 'he gratefully and respectfully remembers all the great founders and contributors. I congratulate and respectfully remember all the great founders and contributors to date including our first and honorary founder and president Üzeyir Avunduk. After 70 years we continue to work in the same dynamic spirit through the motto stronger economy, stronger Turkey.'

TOBB's first board of directors:
Üzeyir Avunduk (Ankara Chamber of Trade and Industry),
Vehbi Koç (Ankara Chamber of Trade and Industry),
Feyzi Dural (Adana Chamber of Trade and Industry),
İzzet Akosman (İstanbul Chamber of Trade and Industry),
Şükrü Kerimzade (İstanbul Chamber of Trade and Industry),
Selahattin Sanver (İzmir Chamber of Trade),
Osman Kibar (İzmir Chamber of Trade),
Haydar Dündar (İzmir Trade Commodity Exchange),
Aziz Zeytinoğlu (Eskişehir Chamber of Trade and Industry).

BİRLİKTE GÜÇLÜYÜZ

Türkiye'nin önde gelen sanayi kuruluşlarından biriyiz. Bir asrı aşan başarılı geçmişimizle geleceğe güvenle bakmanın haklı gururunu yaşıyoruz.

Farklı sektörlerde, binlerce çalışanımızla her adımda daha güzel bir dünya hedefi ile ilerliyoruz.

SANKO
117. yıl

www.sanko.com.tr

Sanayinin
GÜCÜ İÇİNDE!

Evden sanayiye, kişisel tüketimden toplumsal kullanıma kadar
Avrupa standartlarında motorlar üretiyor;
işinize performans, zaman ve maliyet açısından kazanç sağlıyoruz.

Kompakt Gövde Motorlar	**Dahlander** Motorlar	**Çift Hızlı Vinç** Motorları	**S3 Çalışma** Motorları	**87Hz Uygulama** Motorları

IE2 - IE3 - IE4

/elkmotor /elkmotortr www.elkmotor.com.tr

ELK MOTOR